

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΘ΄

Πέμπτη 30 Απριλίου 2020

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθεί ο τέως βουλευτής Άρτης κ. Αθανάσιος Κονταξής, σελ. 12063

2. Ειδική Ημερήσια Διάταξη:

Συζήτηση, κατόπιν αιτήματος του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, σύμφωνα με το άρθρο 142Α του Κανονισμού της Βουλής, με αντικείμενο την ενημέρωση του Σώματος για την κυβερνητική πολιτική σχετικά με τις οικονομικές επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης στη χώρα, σελ. 12051 - 12090

3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 12051, 12063, 12068, 12071, 12075, 12079, 12086, 12087, 12090

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 12051–12066, 12066–12090

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 12066

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης:

ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ Γ. , σελ. 12071, 12088

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 12066, 12067, 12068, 12085, 12086, 12087

ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ Φ. , σελ. 12060, 12080, 12082

ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Δ. , σελ. 12063, 12083

ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ Κ. , σελ. 12051, 12058, 12075, 12080, 12086, 12089

ΤΣΙΠΡΑΣ Α. , σελ. 12056, 12058, 12059, 12079, 12080

B. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 12086

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 12051, 12063, 12068, 12071, 12075, 12079, 12086, 12087, 12090

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ Α. , σελ. 12067

ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 12087

ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ Χ. , σελ. 12058

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΘ'

Πέμπτη 30 Απριλίου 2020

Αθήνα, σήμερα στις 30 Απριλίου 2020, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11.09' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΤΑΣΟΥΛΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμεθα στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση, κατόπιν αιτήματος του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, σύμφωνα με το άρθρο 142Α του Κανονισμού της Βουλής, με αντικείμενο την ενημέρωση του Σώματος για την κυβερνητική πολιτική σχετικά με τις οικονομικές επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης στη χώρα.

Συνεδριάζουμε σήμερα, μετά από σχετικό αίτημα του Πρωθυπουργού που απεστάλη στις 24 Απριλίου του 2020 και γνωστοποιήθηκε στους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων της Αντιπολιτεύσεως αμέσως, όπως ορίζει το άρθρο 142Α του Κανονισμού της Βουλής.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 142Α, η ανακοίνωση γίνεται αυτοπροσώπως από τον Πρωθυπουργό και η διάρκειά της δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα λεπτά στην πρωτολογία, πέντε λεπτά στη δευτερολογία και πέντε λεπτά στην τριτολογία.

Οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων της Αντιπολιτεύσεως μπορούν να αναπτύξουν αυτοπροσώπως τις απόψεις τους για το περιεχόμενο της ανακοίνωσης για πέντε λεπτά κατά ανώτατο όριο ο καθένας στην πρωτολογία και τρία λεπτά στη δευτερολογία. Ο Πρωθυπουργός, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 142, κλείνει τη συνεδρίαση, ομιλώντας τελευταίος.

Ωστόσο, για την καλύτερη οργάνωση της συζήτησης, σύμφωνα με την από 28 Απριλίου του 2020 ομόφωνη απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων, οι χρόνοι ομιλίας του Πρωθυπουργού και των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων της Αντιπολιτεύσεως τριπλασιάζονται.

Συνεπώς, διαμορφώνονται ως εξής: Για τον Πρωθυπουργό η πρωτολογία για τριάντα λεπτά, η δευτερολογία για δεκαπέντε λεπτά και η τριτολογία για δεκαπέντε λεπτά και για τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων της Αντιπολιτεύσεως, δεκαπέντε λεπτά πρωτολογία και εννέα λεπτά δευτερολογία.

Με δεδομένο ότι οι προβλεπόμενοι χρόνοι είναι ήδη στο τριπλάσιο, παρακαλώ για την κατά το δυνατόν τήρησή τους. Είμαστε εντάξει ως προς αυτήν την πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ήθελα να σας πω επίσης ότι οι χρόνοι σε αυτή την διαδικασία θα αυξηθούν, ενόψει

μιας αλλαγής του Κανονισμού της Βουλής, γιατί προφανώς κάθε φορά τους πολλαπλασιάζουμε. Άρα, αυτό που ισχύει στον Κανονισμό πρέπει να βελτιωθεί. Η πρόταση έγινε ομόφωνα δεκτή.

Κατόπιν αυτού, καλείται στο Βήμα ο Πρωθυπουργός, κ. Κυριάκος Μητσοτάκης.

(Όρθιοι οι Βουλευτές τη Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω, εκφράζοντας τη θλίψη μου για τη συντριβή του καναδέζικου ελικόπτερου στο Ιόνιο χθες το βράδυ. Θα επικοινωνήσω και με τον ομόλογό μου κ. Τριντό, να του μεταφέρω, και εκ μέρους της Κυβέρνησης, της Βουλής και του ελληνικού λαού τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Κύριε Πρόεδρε, βρίσκομαι και πάλι σήμερα στη Βουλή, ομολογουμένως με διαφορετικές συγκυρίες και διαφορετικές διαδικασίες, για να υποστηρίξω και με την παρουσία μου τη σταθερή λειτουργία του Κοινοβουλίου, ανεξάρτητα από τις έκτακτες συνθήκες, όπως η μάχη που συνεχίζουμε με την πανδημία.

Πρώτος άλλωστε, έχω πει ότι καμμία κρίσιμη ανάγκη δεν μπορεί να αμφισβητήσει τη δημοκρατική ευαισθησία και την υποχρέωση της Κυβέρνησης να λογοδοτεί στο Κοινοβούλιο.

Σχολιάζα μάλιστα, με τον κύριο Πρόεδρο προ ολίγων ημερών πως και το Κοινοβούλιο της Μεγάλης Βρετανίας συνεδρίαζε, ακόμα και κάτω από τους σφοδρούς βομβαρδισμούς στο Λονδίνο στις αρχές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, έστω και αν οι Βουλευτές έπρεπε συνέχεια να μεταφέρονται από αίθουσα σε αίθουσα, για να μη γίνονται στόχος και φυσικά, και η Κοινοβουλευτική Δημοκρατία και τότε άντεξε.

Έτσι και στη σημερινή Ελλάδα, υπό το κράτος προφανώς, τελείως διαφορετικών απειλών, η Βουλή συνεχίζει να λειτουργεί. Η έκκληση την οποία κάνω, καθώς επανερχόμαστε πια σε διαδικασίες κοινοβουλευτικής κανονικότητας, είναι να σταματήσουμε στη δημόσια αντιπαράθεσή μας αυτή τη συζήτηση για τον τρόπο με τον οποίον λειτούργησε το Κοινοβούλιο τους τελευταίους δύο μήνες.

Θα ήθελα με την ευκαιρία αυτή, να καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής τη δήλωση την οποία έκανε ο κ. Τασούλας, ο Πρόεδρος της Βουλής για τον τρόπο λειτουργίας μας κατά τη διάρκεια της υγειονομικής κρίσης.

(Στο σημείο αυτό ο Πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θέλω να θυμίσω στο σημείο αυτό ότι όταν συζητήθηκαν οι

σχετικές εναλλακτικές επιλογές και στη διάσκεψη των Προέδρων υπήρχε τότε και πρόταση για το κλείσιμο της Βουλής για διάστημα τριάντα ημερών. Δεν έγινε δεκτή αυτή η πρόταση και καλώς δεν έγινε δεκτή.

Η Βουλή λειτούργησε τους τελευταίους δύο μήνες, η Κυβέρνηση χρησιμοποίησε ως όφειλε και όπως προβλέπεται από το Σύνταγμα το εργαλείο των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου και οι πράξεις αυτές κυρώθηκαν από το Εθνικό Κοινοβούλιο σε χρόνο ρεκόρ, τουλάχιστον σε σχέση με αυτά τα οποία συνέβαιναν στο παρελθόν.

Η πρακτική αυτή προφανώς και θα σταματήσει μετά και την έκδοση της τελευταίας πράξης νομοθετικού περιεχομένου, η οποία θα γίνει σήμερα και αφορά διατάξεις οι οποίες υποχρεωτικώς πρέπει να προβλεφθούν πριν από το τέλος αυτού του μήνα και η Βουλή με τους νέους κανόνες, κύριε Πρόεδρε, τους οποίους έχουμε θεσπίσει και πάντα ακολουθώντας τις σαφείς εντολές των ειδικών για τις απαραίτητες αποστάσεις τις οποίες πρέπει να κρατήσουμε, θα επανέλθει στην κανονική της λειτουργία, μάλιστα με ένα εξαιρετικά πλούσιο νομοθετικό έργο, καθώς όπως έχω ήδη εξαγγείλει στο Υπουργικό Συμβούλιο, η κυβερνητική πλειοψηφία, η Κυβέρνηση, θα προτείνει στη Βουλή σειρά νομοσχεδίων μέχρι το τέλος Ιουλίου και η πρόθεση της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας είναι να μην διακόψει η Βουλή τις εργασίες της, να μην πάμε σε θερινά τμήματα φέτος το καλοκαίρι.

Κατά συνέπεια, θα ήθελα να κάνω έκκληση, αυτό το κεφάλαιο να το κλείσουμε, να συμφωνήσουμε όλοι μαζί στους κανόνες με τους οποίους θα πορευτούμε από εδώ και στο εξής και εύχομαι, σύντομα να μην χρειάζεται οι ομιλητές στο Βήμα να πρέπει να μιλούν, έχοντας μπροστά τους αυτό το απαραίτητο, πλην όμως ελαφρώς ενοχλητικό, πλεξίγκλας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο διάστημα των τελευταίων δύο μηνών η Κυβέρνηση έκανε μια πολύ ξεκάθαρη επιλογή. Προσπάτευσε την υγεία, τη ζωή των πολιτών, υποτάσσοντας σε αυτόν τον σκοπό -τον υπέρτατο σκοπό- τον οικονομικό της σχεδιασμό. Ενίσχυσε το Εθνικό Σύστημα Υγείας, στήριξε εργαζόμενους και επιχειρήσεις.

Με άλλα λόγια, δαπανήσαμε -και γι' αυτό θα συζητήσουμε σήμερα- συνειδητά πολλούς πόρους προκειμένου κατ' αρχάς να υπερασπιστούμε το υπέρτατο αγαθό, που δεν είναι άλλο από την προστασία της υγείας των Ελλήνων πολιτών. Αυτό τον στόχο τον πετύχαμε και γι' αυτό σήμερα είμαστε έτοιμοι -από Δευτέρα, τουλάχιστον- να προχωρήσουμε στη σταδιακή χαλάρωση των μέτρων, σύμφωνα με τον κεντρικό κυβερνητικό σχεδιασμό, όπως αυτός έχει εξαγγελθεί.

Θα ήθελα, πριν μπω στη συζήτηση των οικονομικών θεμάτων, να αναφέρω μόνο δύο στοιχεία, που καταδεικνύουν την επιτυχία, την οποία είχαμε στην αντιμετώπιση της πανδημίας, μια επιτυχία, την οποία δεν την πιστώνεται η ελληνική Κυβέρνηση την πιστώνεται συνολικά ο ελληνικός λαός, την πιστώνεται συνολικά σε άυλη υπεραξία η χώρα.

Στις 30 Μαρτίου είχαμε φτάσει τον μέγιστο αριθμό νοσηλευόμενων σε κλίνες COVID. Τα περιστατικά COVID έφτασαν τότε τα διακόσια ενενήντα επτά, έχοντας όμως, ακόμα πολλαπλάσιες κλίνες COVID έτοιμες, διαθέσιμες, τις οποίες ευτυχώς δεν χρειάστηκε να αξιοποιήσουμε. Χθες το βράδυ, ο αριθμός αυτός είχε πέσει στους εκατόν δέκα οκτώ και υπάρχουν και σήμερα που μιλάμε χιλιάδες ακόμα κλίνες, διαθέσιμες για ασθενείς COVID. Ευχόμαστε ότι δεν πρόκειται ποτέ αυτές να τις χρειαστούμε.

Επίσης, στις 4 Απριλίου φτάσαμε τον μέγιστο αριθμό των διασωληνωμένων περιστατικών, για την ακρίβεια ενενήντα τρία. Εκείνη την ημερομηνία είχαμε ακόμη σημαντικό αριθμό διαθέσιμων κλινών στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Δεν πλησιάσαμε δηλαδή ποτέ ούτε τον μέγιστο αριθμό της κάλυψης των εντατικών μονάδων θεραπείας. Ο αριθμός αυτός έχει μειωθεί και σήμερα σε ολόκληρη τη χώρα έχουμε σαράντα έναν διασωληνωμένους συμπολίτες μας. Ευχόμαστε αυτός ο αριθμός να συνεχίσει να μειώνεται.

Θέλω να επισημάνω ότι, χάρη στις εξαιρετικές προσπάθειες των γιατρών μας, των νοσηλευτών μας και όλων όσων υποστηρίζουν την εργασία των εντατικών, ένα σημαντικό ποσοστό συμ-

πολιτών το οποίο υπέστη τη διαδικασία της διασωλήνωσης κατόφερε τελικά και γλίτωσε, βγήκε από τις εντατικές και κέρδισε αυτή την πολύ μεγάλη μάχη με τον COVID-19.

Εμείς, λοιπόν, ως χώρα, ξοδέψαμε πολλά χρήματα, πετύχαμε όμως στον πρώτο υγειονομικό στόχο, τον οποίον είχαμε θέσει. Άλλες χώρες οι οποίες ξόδεψαν και αυτές πολλά χρήματα δεν είχαν την ίδια επιτυχία στην υγειονομική αντιμετώπιση της κρίσης.

Οι συνέπειες αυτής της επίθεσης του κορωνοϊού, χωρίς αμφιβολία θα είναι δραματικές, αλλά και πολυεπίπεδες, καθώς πρόκειται για μια κρίση η οποία είναι πρωτόγνωρη. Καμμία γενιά δεν έχει ζήσει ομοιά της για σχεδόν έναν αιώνα. Είναι μια κρίση η οποία θέτει σε κίνδυνο ταυτόχρονα όλα όσα συγκροτούν τη φύση και την υπόσταση του ανθρώπου, την υγεία του, την ευημερία του, αλλά και τη συνύπαρξή του με άλλους, την κοινωνικότητά του δηλαδή, που αποτελεί και το θεμέλιο του πολιτισμού μας.

Η απειλή, μάλιστα, αυτή αφορά τους πάντες, όλες τις χώρες, δεν κάνει κανέναν κοινωνικό διαχωρισμό, ενώ και η ίδια η πηγή της παραμένει αόρατη. Αυτό το δράμα έχει πολλά θύματα, δεν έχει όμως κανέναν υπεύθυνο ο οποίος θα κληθεί να λογοδοτήσει.

Απέναντι σε ένα φαινόμενο τέτοιων διαστάσεων, η απόφασή μας ήταν άμεση. Η πολιτεία πρέπει να γίνει η ασπίδα του πολίτη, το κράτος εγγυητής της νέας καθημερινότητας και η Κυβέρνηση οφείλει να γίνει ο θεματοφύλακας της κοινωνικής συνοχής.

Μια σειρά από έκτακτα μέτρα, που ως τον Μάρτιο φάνταζαν απίθανα, προστέθηκαν ευτυχώς στη φαρέτρα της χώρας:

Η απαλλαγή από τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις του παρελθόντος, ώστε να μπορέσουμε να επεκτείνουμε τις δαπάνες του κράτους και να απλώσουμε ένα δίχτυ προστασίας σε όλους όσοι πλήττονται από την κρίση, η δυνατότητα των ελληνικών τραπεζών να καταθέτουν ελληνικά ομόλογα ως αξιόπιστα ενέχυρα στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα, κάτι που κάνει φτηνότερη την πρόσβασή τους σε ρευστότητα, η ευχέρεια να διατεθούν χωρίς περιορισμούς περισσότεροι πόροι από τα ευρωπαϊκά κονδύλια προς τις επιχειρήσεις, τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους αυτοαπασχολούμενους και βέβαια, η αξιοποίηση αλλά και η ενίσχυση των αυξημένων αποθεματικών του δημόσιου ταμείου.

Όλα αυτά έγιναν με σχέδιο και με σύνεση, με γνώση ότι έχουμε μπροστά μας έναν πόλεμο, που θα κρατήσει πολύ. Άρα, πάντα πρέπει να υπάρχουν εφεδρείες και με το βλέμμα πάντα στραμμένο και στην ημέρα της επανεκκίνησης. Διότι η επιτυχία στην αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης θα είναι σε έναν βαθμό και το «διαβατήριο» για την ανάταξη, η οποία θα ακολουθήσει.

Αγαπητοί συνάδελφοι, προχθές η Κυβέρνηση ανακοίνωσε το ολοκληρωμένο σχέδιό της για τη σταδιακή άρση των περιορισμών στην κοινωνία. Είμαι στη διάθεση της Εθνικής Αντιπροσωπείας, εφόσον το θέλουν και οι Αρχηγοί των υπόλοιπων κομμάτων και τοποθετηθούν γι' αυτό το ζήτημα, να συζητήσουμε και για τις υγειονομικές πτυχές αυτού του σχεδίου και να απαντήσουμε σε όποια ερωτήματα, καλόπιστα μπορεί να τίθενται για τις συγκεκριμένες επιλογές που έχουμε κάνει.

Σήμερα, όμως, προκάλεσα αυτή τη συζήτηση στη Βουλή για να συζητήσουμε πρωτίστως για τις κατευθύνσεις μας για την οικονομία, γιατί από εδώ και στο εξής η υγεία των πολιτών αλλά και η ευημερία τους θα αποτελούν την κοινή μας πυξίδα δύο στόχοι, οι οποίοι θα προωθούνται παράλληλα και για δυο αξίες, που θα υπηρετούνται ταυτόχρονα.

Μέχρι τώρα, το ελληνικό κράτος και η ελληνική πολιτεία προχώρησε σε μέτρα ύψους 17,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, τα οποία αντιστοιχούν περίπου στο 10% του ΑΕΠ ένα ποσό το οποίο με την περαιτέρω αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων θα φτάσει τα 24 δισεκατομμύρια προς δύο κατευθύνσεις, καθώς δύο ήταν οι προτεραιότητές μας: Η ενίσχυση του εισοδήματος και η στήριξη της ρευστότητας των επιχειρήσεων. Όμως, το κύριο μέλημά μας, αυτό το οποίο γεφυρώνει αυτές τις δύο προτεραιότητες, ήταν και παραμένει ένα: Η προστασία της απασχόλησης.

Στο πρώτο μέτωπο η Ελλάδα υπήρξε, απ' όσο γνωρίζω, η μόνη χώρα η οποία οριζόντια απαγόρευσε τις απώλειες και επέλεξε,

όχι την αναλογική με βάση τον μισθό υποστήριξη των νοικοκυριών, αλλά την ίση και οριζόντια ενίσχυσή τους, κάτι το οποίο ανακουφίζει περισσότερο φυσικά τους πιο αδύναμους.

Έτσι, σχεδόν όλοι οι μισθωτοί, οι επαγγελματίες και οι αυτοαπασχολούμενοι ήδη primoδοτούνται με 800 ευρώ. Οι ασφαλιστικές τους εισφορές καλύπτονται πλήρως από το κράτος, τα ενοίκια της επαγγελματικής στέγης, αλλά και της πρώτης κατοικίας για χιλιάδες πολίτες μειώνονται κατά 40%, ενώ ισχύει και η γενική παράταση στην καταβολή κάθε είδους υποχρεώσεων προς το δημόσιο.

Σε ό,τι αφορά στις επιχειρήσεις, 10 δισεκατομμύρια ευρώ κατευθύνονται προς τη ρευστότητά τους. Τα εργαλεία είναι η επιστρεπτή προκαταβολή -το καινούργιο εργαλείο το οποίο δημιούργησε το Υπουργείο Οικονομικών- ο μηχανισμός εγγύησης στα δάνεια του κεφαλαίου κίνησης, η επιδότηση του επιτοκίου σε όλα τα ενήμερα δάνεια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Ήδη έχω ενημέρωση από το Υπουργείο Ανάπτυξης, αλλά και από τον τραπεζικό κλάδο, ότι δεκαπέντε χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον να υπαχθούν στην τριμηνή επιδότηση των τόκων και χίλιες διακόσιες επιχειρήσεις έχουν ήδη υποβάλει αίτηση για να αντλήσουν κεφάλαια κίνησης συνολικού ύψους 200 εκατομμυρίων από τα δάνεια της αναπτυξιακής τράπεζας με 100% χρηματοδοτούμενο επιτόκιο.

Υπάρχει ευτυχώς, μια πολύ θετική ανταπόκριση μέχρι σήμερα από την αγορά στα εργαλεία τα οποία έχει δρομολογήσει το Υπουργείο Ανάπτυξης για τη στήριξη της ρευστότητας των επιχειρήσεων. Μέσα στον Μάιο ξεκινάει και το πρόγραμμα παροχής κρατικών εγγυήσεων έως 80% για δάνεια κεφαλαίου κίνησης, συνολικό πακέτο ύψους 7 δισεκατομμυρίων προς επιχειρήσεις κάθε μεγέθους.

Θέλω να σημειώσω εδώ ότι το πρώτο τετράμηνο του 2020 ο ρυθμός απορρόφησης του ΕΣΠΑ, παρά τις αντίξοες συνθήκες, ήταν ο καλύτερος μέχρι στιγμής, απ' όλα τα αντίστοιχα τετράμηνα στα προηγούμενα έτη της παρούσας προγραμματικής περιόδου.

Το επόμενο βήμα αφορά την απόκριση του ΕΣΠΑ στην πανδημία, ξεκινώντας τόσο από τα μέτρα για τη στήριξη στη ζωή των επιχειρήσεων, αλλά και την επανεκκίνησή τους μέχρι και την ένταξη των πεντακοσίων κινητών μονάδων του ΕΟΔΥ, για να μπορούμε να κάνουμε περισσότερα τεστ για τον κορωνοϊό.

Συνολικά, πάνω από 5 δισεκατομμύρια αναμένεται να δαπανηθούν, τόσο σε απευθείας ενισχύσεις, όσο και σε χρηματοδοτικά εργαλεία για την ενίσχυση της αγοράς.

Ουσιαστικά, από τον Ιούλιο του 2019 μέχρι σήμερα, μέσα σε εννέα μήνες δηλαδή, η απορρόφηση του ΕΣΠΑ στα τομεακά και περιφερειακά προγράμματα, χωρίς το Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, έφτασε από το 25% στο 34%. Είναι μια αύξηση ρεκόρ και μεταφράζεται σε 1,7 δισεκατομμύρια στην πραγματική οικονομία.

Πρόσθετη ανάσα, πέραν αυτών που ήδη περιέγραφα, προσφέρει η εξαμηνιαία αναστολή καταβολής ΦΠΑ και εργοδοτικών εισφορών, όπως και η παράταση στην εξόφληση δόσεων και βεβαιωμένων οφειλών.

Την ίδια ώρα, το δημόσιο, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, κατέβαλε όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του μέχρι 30.000 ευρώ προς επιχειρήσεις και ιδιώτες, ώστε να ενισχυθεί το ταμείο τους. Τέλος, όσες επιχειρήσεις έκλεισαν, λόγω κορωνοϊού, απαλλάχθηκαν και από τα δημοτικά τέλη.

Όπως γίνεται σαφές, πρόκειται για ένα συνεκτικό πρόγραμμα πολλών παρεμβάσεων, οι οποίες από κοινού διαμορφώνουν μια ομπρέλα προστασίας πάνω από την εργασία, αλλά και την επιχειρηματικότητα. Υπηρετούν όμως ταυτόχρονα και τις ανάγκες των πιο ευάλωτων.

Παρατάθηκαν τα επιδόματα ανεργίας, ενώ άρχισε και η καταβολή έκτακτης ενίσχυσης σε εκατό εξήντα έξι χιλιάδες μακροχρόνια ανέργους. Εντάχθηκαν, επίσης, σε προγράμματα απασχόλησης σαράντα πέντε χιλιάδες συμπολίτες μας. Εξήντα τέσσερις χιλιάδες νοικοκυριά, που λαμβάνουν ήδη ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, θα εισπράξουν επιπλέον 100 ευρώ για το πρώτο παιδί και 50 ευρώ για το επόμενο.

Τέλος, υπάρχει και η απρόσκοπτη χρηματοδότηση της υγείας.

Χάρη σε αυτήν οι κλίνες ΜΕΘ έγιναν από πεντακόσιες εξήντα πέντε που παραλάβαμε, χίλιες δεκαπέντε μέσα σε δύο μήνες. Εγκρίθηκαν σχεδόν πέντε χιλιάδες προσλήψεις νέων γιατρών και νοσηλευτών, τρεις χιλιάδες επτακόσιοι σαράντα οκτώ έχουν ήδη ενταχθεί στο σύστημα υγείας και εγκρίθηκαν και δρομολογούνται άμεσα οι προσλήψεις τριών χιλιάδων εργαζομένων στο εξαιρετικά σημαντικό πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι», ενώ το ΕΣΥ απέκτησε σε χρόνο ρεκόρ σύγχρονο εξοπλισμό και επάρκεια υλικών.

Εδώ, επιτρέψτε μου να ευχαριστήσω και να συγχαρώ όσους έκαναν μια titania προσπάθεια και συνεισέφεραν σε αυτόν τον πολύ μεγάλο αγώνα, ώστε να μην υπάρχουν ελλείψεις προστατευτικού υλικού τους τελευταίους δύο μήνες στα νοσοκομεία μας.

Σας διαβεβαιώνω ότι δεν ήταν καθόλου εύκολη προσπάθεια. Διεξήχθη ουσιαστικά ένας πόλεμος για το ποια χώρα θα μπορούσε να έχει πρώτη πρόσβαση σε προστατευτικό υλικό, χειρουργικές μάσκες, μάσκες αυξημένης προστασίας. Κερδίσαμε αυτόν τον πόλεμο και ουσιαστικά, ουδέποτε σημειώθηκαν ελλείψεις στα νοσοκομεία μας στον απαραίτητο προστατευτικό εξοπλισμό.

Θέλω, επίσης, να ευχαριστήσω και όλους τους ιδιώτες δωρητές, οι οποίοι έσπευσαν να ανταποκριθούν στην έκκλησή μας για περαιτέρω στήριξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Σχεδόν εξήντα τέσσερα εκατομμύρια έγιναν τώρα κρεβάτια, μονάδες εντατικής θεραπείας, αναπνευστήρες, φάρμακα, μάσκες, αντιδραστήρια για εκατοντάδες χιλιάδες τεστ.

Ο Υπουργός Υγείας θα έχει την ευκαιρία την επόμενη εβδομάδα να παρουσιάσει αναλυτικά τον απολογισμό όλων των χορηγιών, που έχουν γίνει και να ευχαριστήσει δημόσια όλους τους χορηγούς, μεγάλους και μικρούς, οι οποίοι υποστήριξαν την εθνική προσπάθεια σε αυτήν την εξαιρετικά δύσκολη συγκυρία.

Απέναντι σε όλα τα παραπάνω ποια είναι, αλήθεια, η κριτική την οποία δεχτήκαμε και ποιες είναι οι ρεαλιστικές -τονίζω, ρεαλιστικές- αντιπροτάσεις που κατατέθηκαν;

Πλειοδοτώντας -εκ του ασφαλούς- ο ΣΥΡΙΖΑ ζητούσε να δαπανηθούν τότε 29 δισεκατομμύρια, τότε 36 δισεκατομμύρια, σε ένα εξαιρετικά φιλόδοξο σχέδιο, τις λεπτομέρειες του οποίου δεν έχει αποκαλύψει ακόμη. Θα αναμένω με ενδιαφέρον την τοποθέτηση του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης σήμερα, μήπως τυχόν μπορούσαμε να διαφωτιστούμε παραπάνω για το οικονομικό αυτό σχέδιο και θα απαντήσω στη δευτερολογία μου, αφού πρώτα έχω ακούσει την τοποθέτησή του.

Η εικόνα την οποία έχω, όμως -δεν νομίζω ότι είμαι μόνος σε αυτό- είναι ότι η Αντιπολίτευση προτείνει «εξοδέψτε», χωρίς να λέει πότε και για ποιους. Αυτό το οποίο κάνετε είναι να ποτίζετε ένα φυτό, που δεν υπάρχει πλέον, γιατί το «λεφτόδεντρο» μαράθηκε οριστικά το 2015. Και όσο λίπασμα και αν θέλετε να του προσθέσετε, δεν πρόκειται να πετάξει πάλι βλαστάρι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
Δυστυχώς, αυτές οι εύκολες διατυπώσεις περί εμπροσθοβαρών ενισχύσεων στερούν από τη χώρα πολύτιμα αποθέματα στην περίπτωση μιας νέας έξαρσης της πανδημίας. Υπονομεύουν ταυτόχρονα και την προσπάθειά μας να έχουμε συνεχή πρόσβαση στις αγορές με χαμηλό επιτόκιο. Διάφοροι λαϊκισμοί περί επιτάξεων, που ακούστηκαν και σε αυτή την Αίθουσα μόνο εντυπώσεις και πρόσθετο κόστος προκαλούν. Θα φέρω ένα παράδειγμα μόνο.

Στην αρχή της υγειονομικής κρίσης δεχτήκαμε μια έντονη κριτική από τον ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος ζήτησε τότε να επιτάξουμε τις ιδιωτικές κλινικές, τις οποίες τότε η Κυβέρνηση κρατούσε απλά σε ενεργή ετοιμότητα. Είχαμε πει πρώτοι από τότε ότι αν χρειαστούμε τη συνδρομή του ιδιωτικού τομέα, έχουμε όλα τα νομοθετικά εργαλεία, για να μπορέσουμε να τον επιστρατεύσουμε άμεσα.

Ευτυχώς, όμως, αυτή η κινητοποίηση των ιδιωτικών θεραπευτηρίων δεν χρειάστηκε, γιατί, όπως σας ανέφερα και πριν, δεν πλησιάσαμε καν ευτυχώς τις μέγιστες δυνατότητες του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Αν, όμως, είχαμε ακολουθήσει τη δική σας συνταγή, θα είχαμε πληρώσει περί τα 7 εκατομμύρια σε αχρείαστες αποζημιώσεις.

Όσο τώρα για το περίφημο μαξιλάρι, είναι καιρός να εξηγηθεί ότι ως προς τη ρητορική του διάσταση τουλάχιστον δημιουργήθηκε, μάλλον για να αποκοιμηθεί πάνω του η κοινή γνώμη. Διότι έτσι βαφτίστηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση το δημόσιο ταμείο μαζί με τα 15,7 δισεκατομμύρια, τα οποία, όμως, πρέπει και μένουν παγωμένα ως ενέχυρο μιας αξιοπιστίας, την οποία κάποτε η χώρα, δυστυχώς, δεν διέθετε.

Το ερώτημα, λοιπόν, που τίθεται και στο οποίο φαντάζομαι ότι θα απαντήσουν τα κόμματα της αντιπολίτευσης είναι αν αυτοί, που μας ζητούν να ξεδεψούμε περισσότερα, μας ζητούν στην ουσία να ακουμπήσουμε κι αυτό το δεσμευμένο απόθεμα και τι θα σήμαινε αυτό για την επόμενη ημέρα και για την πιθανότητα η χώρα μας να ξαναβρεθεί σε ένα αυστηρό πρόγραμμα επιτήρησης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, τα γεγονότα δεν επιδέχονται αμφισβήτηση. Δεχθήκαμε μια σκληρή επίθεση. Η οικονομία δέχθηκε ένα μεγάλο πλήγμα. Κατάφερε, όμως, το κράτος να χρηματοδοτήσει τόσο την υγεία όσο και να στηρίξει εισοδήματα, απασχόληση, αλλά και επιχειρήσεις. Τα στοιχεία, που έχουμε στη διάθεση μας, από την «ΕΡΓΑΝΗ» και από το ΓΕΜΗ, ευτυχώς, δείχνουν ότι τα μέτρα τα οποία πήραμε επέτρεψαν στην αγορά να αντέξει.

Την ίδια στιγμή, η χώρα πια κινείται χωρίς το βάρος των υπερβολικών πλεονασμάτων. Η αξία των ομολόγων της αναγνωρίζεται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα, που τα αγοράζει για πρώτη φορά μετά την είσοδο της χώρας μας στο νέο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, το οποίο δημιουργήθηκε ειδικά για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού, και το κράτος εξακολουθεί και σήμερα, σε αυτήν τη δύσκολη συγκυρία, να δανειζεται με ευνοϊκούς όρους από τις διεθνείς αγορές. Βέβαια, η Ελλάδα είναι πλέον στις πρώτες σελίδες του διεθνούς Τύπου, ως ένα μοντέλο αποτελεσματικότητας στην αντιμετώπιση του κορωνοϊού.

Όλα αυτά, αποτελούν μια ασφαλή αφετηρία για τη φάση, που διανύουμε τώρα. Στην αρχή της πανδημίας προτεραιότητα ήταν η ζωή των Ελλήνων. Τώρα, ο στόχος είναι η υγεία των συμπολιτών μας να μπορεί να απλωθεί και στην οικονομία. Γιατί δεν θα υπάρξει ανάπτυξη, χωρίς ακμαίους πολίτες που να την ανοικοδομούν, ούτε όμως θα υπάρξει και δημόσια υγεία, χωρίς κρατικούς πόρους, που να τη χρηματοδοτούν. Θα το ξαναπώ: Η επιτυχής αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης μπορεί να γίνει το θεμέλιο πάνω στο οποίο θα χτίσουμε την ανάπτυξη της οικονομίας μας. Είναι κρίμα που κάποιοι -λίγοι ευτυχώς- θεωρούν την επιτυχία αυτή επιτυχία μόνο της Κυβέρνησης και βρίσκουν κάθε ευκαιρία να την αμφισβητήσουν. Αυτό δείχνει μόνο μικρότητα.

Η αλήθεια είναι ότι, ακόμα κι όταν αρχίσει να γράφεται ο επίλογος της υγειονομικής κρίσης, πάνω του θα αποτυπώνεται ο πρόλογος μιας μεγάλης οικονομικής κρίσης. Η τρικυμία και η ύφεση θα είναι μεγάλη, θα είναι παγκόσμια. Δεν θα αφορά μόνο την Ελλάδα, όπως η τελευταία μεγάλη οικονομική περιπέτεια την οποία πέρασε η χώρα το 2015, όταν η παγκόσμια οικονομία κινείτο σε ρυθμούς μεγάλης ανάπτυξης κι εμείς εγκλωβιστήκαμε στην πατρίδα μας σε τρία χρόνια ύφεσης και καθήλωσης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτή τη φορά, η ύφεση θα αφορά όλους, κάτι που σημαίνει ότι και οι λύσεις της επόμενης μέρας θα πρέπει να είναι συμμετρικές και συνολικές και μάλιστα, με μια ξεχωριστή δυναμική για τα κράτη, που στάθηκαν όρθια και έδρασαν αποτελεσματικά στη δοκιμασία που προηγήθηκε. Ανάμεσα σε αυτά τα κράτη, θα είναι και η Ελλάδα. Γιατί τούτη τη φορά, δεν είναι μόνη, αλλά αντιθέτως, πρωταγωνιστεί στην έξοδο από την κρίση.

Η χώρα βγαίνει από την πανδημία με νέα όπλα, τα οποία σφυρηλατήθηκαν στον τροχό της. Στη διάρκειά της, οι ανάγκες της στιγμής υπηρέτησαν και υπηρετούν, ταυτόχρονα, και τις αναγκαίες του μέλλοντος. Κι έτσι, μια κρίση που αφορούσε πρωτίστως την υγεία, μετατράπηκε σε επιταχυντή μεταρρυθμίσεων στο σύνολο του κράτους.

Η νέα ψηφιακή δημόσια διοίκηση, η ανασυγκρότηση του ΕΣΥ, η νέα δομή της Πολιτικής Προστασίας, μπορεί να ήταν ανέκαθεν κυβερνητικές επιλογές, η τηλεργασία, η ηλεκτρονική εκπαίδευση, η σύμπτυξη πολιτείας και ιδιωτών σε κοινωνικούς στόχους μπορεί να αποτελούσαν προγραμματικές μας δεσμεύσεις,

όμως η μάχη κατά του κορωνοϊού τις κατέστησε επείγουσες δράσεις. Διαμόρφωσαν ένα θετικό κεκτημένο για το σήμερα, αλλά κι ένα κεφάλαιο προόδου για το αύριο.

Υπάρχει, όμως, κι ένα μεγάλο άυλο εθνικό κέρδος, το ατομικό απόκτημα, που έγινε συλλογικό κτήμα και λέγεται εμπιστοσύνη. Είναι η εμπιστοσύνη στις δυνάμεις μας, που μεταφράζεται σε μια καθολική αυτοπεποίθηση, αλλά και εμπιστοσύνη προς την πολιτεία, που γεννά η ίδια, με τη συμπεριφορά της, συνειδητή πειθαρχία από τους πολίτες. Έτσι, οι δυνάμεις που μας βοήθησαν στη δύσκολη ανάβαση, ευχόμαστε κι ελπίζουμε ότι θα μας οδηγήσουν τώρα και σε μια ομαλή μετάβαση.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα συνεχίσω να μιλώ τη γλώσσα της αλήθειας. Δεν θα κρύψω ότι οι δυσκολίες που μας περιμένουν, μπορεί μεν να είναι εξωγενείς, όπως περιέγραφα, αλλά θα είναι σοβαρές. Οφείλουμε, λοιπόν, να μοιραστούμε δίκαια το βάρος τους, με τη σκέψη στον πολίτη, αλλά και στο συμφέρον της χώρας. Δεν υπάρχει ισχυρή Ελλάδα χωρίς δυνατόους Έλληνες, όπως δεν υπάρχει και ατομική προκοπή χωρίς συλλογική ευημερία.

Σήμερα, το βρίσκω εξαιρετικά ενδιαφέρον, ενθαρρυντικό θα έλεγα, ότι σχεδόν το σύνολο της κοινωνίας μας, παρά τις μεγάλες δυσκολίες, παρά την υγειονομική κρίση, παρά την αναγνώριση από τους ίδιους τους πολίτες ότι στην οικονομία μας περιμένουν ακόμα δύσκολες μέρες, οι πολίτες πιστεύουν ότι η χώρα κινείται στη σωστή κατεύθυνση και δηλώνουν αισιόδοξοι για το μέλλον. Θεωρώ ότι αυτό είναι μια εθνική κατάκτηση, που δεν έχει κομματικό χρώμα. Την πιστώνεται όλη η χώρα. Την πιστωνόμαστε όλοι μαζί.

Θα είναι μεγάλη κατάκτηση για το πολιτικό σύστημα, καθώς επανερχόμαστε σε κανονικούς ρυθμούς αντιπαράθεσης, να μην επιτρέψουμε στους εαυτούς μας η τοξικότητα του παρελθόντος να αμφισβητήσει αυτή την εθνική ενότητα. Αυτό περιμένουν οι πολίτες από μας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτό περιμένουν από μας και θα μας κρίνουν όλους αυστηρά, και την Κυβέρνηση και την Αντιπολίτευση, μείζονα και ελάσσονα. Δεν σημαίνει ότι δεν θα έχουμε σκληρή πολιτική αντιπαράθεση. Δεν σημαίνει ότι δεν θα κάνουμε έναν ουσιαστικό και τεκμηριωμένο διάλογο και για τα επιστημονικά δεδομένα, όταν η επιστήμη δεν μπορεί να δώσει απόλυτα ξεκάθαρες απαντήσεις.

Όλα αυτά τα επιζητώ. Η Κυβέρνηση επιζητεί τη δημιουργική κριτική. Αυτό το οποίο δεν πρόκειται να επιτρέψουμε, είναι να γίνουμε συμμετοχοί σε ένα νέο παιχνίδι λαοπολογίας, επίρριψης ευθυνών, στοχοποίησης προσώπων και αμφισβήτησης -θα επαναλάβω, αμφισβήτησης- ανθρώπων οι οποίοι προσέφεραν στο κοινό καλό, χωρίς να φορδάνε κανένα κομματικό καπέλο, μόνο από διάθεση να υπηρετήσουν και να βοηθήσουν τη χώρα μας.

Καλό είναι όλα αυτά, επιτέλους, να τα αφήσουμε πίσω μας. Κι αν θεωρούμε ότι με την ευκαιρία της κρίσης έκλεισε ουσιαστικά ένας κύκλος και καταφέραμε να κάνουμε ένα μεγάλο άλμα στο μέλλον, ως προς τις συμπεριφορές μας συνολικά ως κοινωνία, θα είναι ευχής έργον αν αυτήν την πρόοδο μπορούμε να την αποδείξουμε και μέσα σε αυτήν την Αίθουσα. Αυτό, όμως, φυσικά, δεν εξαρτάται μόνο από την Κυβέρνηση.

Η πατρίδα μας, εκτός από χώρα παράδειγμα αντιμετώπισης της πανδημίας, μπορεί να γίνει και υπόδειγμα υπέρβασης των συνεπειών της. Η προστασία του εισοδήματος και η ενίσχυση της απασχόλησης, με ανάπτυξη που θα προκύψει μέσα από νέες επενδύσεις, παραμένουν οι στόχοι μας.

Οι ρυθμοί, όμως, για την επίτευξη αυτών των στόχων πρέπει να είναι ακόμα πιο γρήγοροι. Όσο πιο σκληρή προβλέπεται η κρίση που διαγράφεται, τόσο εμφατική μπορεί να είναι και η αναγέννηση που θα την ακολουθήσει, αρκεί να υπάρχει σχέδιο και όρεξη για δουλειά. Η Κυβέρνηση απέδειξε ότι διαθέτει και τα δύο και θα τα μετουσιώσει σε μέτρα προς εργαζόμενους κι επιχειρήσεις, τα οποία θα ξεδιπλώνονται στον χρόνο -όπως έγινε μέχρι σήμερα- με μέθοδο και συνέπεια.

Σήμερα, λοιπόν, μπορώ να ανακοινώσω τα εξής: Πρώτον, μέχρι να αρθεί και η τελευταία αρνητική επίπτωση της πανδημίας, το κράτος θα συνεχίσει να χορηγεί την αποζημίωση ειδικού

σκοπού σε όσους εργαζόμενους παραμένουν σε προσωρινή αναστολή της σύμβασής τους ή οι δραστηριότητες, στις οποίες απασχολούνται επαγγελματικά, παραμένουν κλειστές για υγειονομικούς λόγους. Το ίδιο θα ισχύσει και για τα επιδόματα προς τους ανέργους και τους μακροχρόνια ανέργους.

Δεύτερον, όσοι επιστρέφουν στη δουλειά αλλά σε συνθήκες μειωμένου ωραρίου και τζίρου, θα δουν τις αποδοχές τους να στηρίζονται από την πολιτεία. Θα σταθούμε δίπλα σε όλους τους εργαζόμενους, σε όλες τις επιχειρήσεις που καλούνται να επαναλειτουργήσουν σε ένα πρωτόγνωρο περιβάλλον.

Και για πρώτη φορά θα υπάρξει μια ευρείας κλίμακας ενίσχυση του εισοδήματος και των εργαζόμενων στη χώρα μας από το κράτος, πέρα από τη στήριξη των ανέργων. Αυτό είναι επιβεβλημένο, προκειμένου να στηρίξουμε την απασχόληση, ειδικά σε αυτήν την κρίση, που μειώνει δραστικά τη ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών. Για τον σκοπό αυτό, θα αξιοποιηθεί πρωτίστως το νέο ευρωπαϊκό πρόγραμμα «SURE». Αυτός είναι ο κύριος σκοπός του, να μπορούμε να παρέχουμε πρόσθετη ενίσχυση σε επιχειρήσεις, επιχειρηματίες, που δεν μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως το εργατικό τους δυναμικό.

Για όλα αυτά ; θα γίνουν λεπτομερείς ανακοινώσεις σήμερα στις 17.00' το απόγευμα από τον Υπουργό Οικονομικών, τον Υπουργό Ανάπτυξης και τον Υπουργό Εργασίας.

Τρίτον, κατά τη δοκιμασία του κορωνοϊού, κανείς Έλληνας δεν θα δει το σπίτι του να κινδυνεύει. Η προστασία της πρώτης κατοικίας θα παραταθεί για τρεις μήνες ακόμα έως το τέλος Ιουλίου 2020.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτό, παρά τους αδιέξοδους ελιγμούς της προηγούμενης κυβέρνησης.

Θέλω να θυμίσω ότι είχε θέσει όριο στην περίοδο χάριτος τον Δεκέμβριο του 2019. Αλλά είχε δημιουργήσει και ένα σχήμα προστασίας μόνο για δανειολήπτες, που είχαν δει τα δάνειά τους να κοκκινίζουν, μέχρι το τέλος του 2018. Θέλω να θυμίσω, βέβαια, ότι και σε αυτό το σχήμα προστασίας της πρώτης κατοικίας -το οποίο ήταν δημιούργημα της προηγούμενης κυβέρνησης και το στηρίξαμε και εμείς ή αν μη τι άλλο, το διευκολύνουμε, απλοποιώντας κι άλλο τα μεγάλα γραφειοκρατικά εμπόδια που κληρονομήσαμε- έχουν υποβληθεί μέχρι σήμερα μόλις τρεις χιλιάδες εκατόν ενενήντα οκτώ αιτήσεις στις τράπεζες.

Αμέσως μετά τον Ιούλιο θα τεθεί σε εφαρμογή ένα νέο πρόγραμμα-γέφυρα, που θα μας οδηγήσει με ασφάλεια στο 2021 και θα προβλέπει την επιδότηση των δανειοληπτών από το κράτος. Το πρόγραμμα αυτό, το οποίο θα εξειδικευτεί σήμερα από τον Υπουργό Οικονομικών, θα έχει τριπλάσια -επαναλαμβανόμενα: τριπλάσια!- περίμετρο από το υφιστάμενο. Και πέρα από τη στήριξη σε όλους τους υπόχρεους, θα επιβραβεύει για πρώτη φορά και συνεπείς δανειολήπτες, που έχουν πληγεί οικονομικά από τον κορωνοϊό. Ο στόχος μας είναι να αποτρέψουμε τη δημιουργία μιας νέας γενιάς κενών δανείων.

Τέταρτον, στη διάθεση των επιχειρήσεων παραμένουν όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία, τα οποία ανακοινώθηκαν εγκαίρως, όπως επιστρεπτέα προκαταβολή, μηχανισμός εγγυήσεων για κεφάλαια κίνησης, επιδότηση επιτοκίου στα δάνεια των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων. Μέσα στον Απρίλιο θέλω να θυμίσω ότι στηρίξαμε τα εισοδήματα περίπου δύο εκατομμυρίων εργαζομένων και επιχειρήσεων. Σχεδόν οκτακόσιες χιλιάδες μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, πεντακόσιες χιλιάδες ελεύθεροι επαγγελματίες έχουν λάβει τα 800 ευρώ. Σχεδόν εκατόν πενήντα έξι χιλιάδες επιστήμονες έχουν λάβει την ενίσχυση των 600 ευρώ και ενενήντα χιλιάδες επιχειρήσεις έχουν κάνει αίτηση για την επιστρεπτέα προκαταβολή του ενός δισεκατομμυρίου.

Πέμπτον, τις επόμενες μέρες θα ανακοινώσουμε και μια νέα δέσμη μέτρων που θα ξεκινήσουν τον Μάιο και θα ανακουφίσουν όσες επιχειρήσεις θα δουν τον τζίρο τους να μειώνεται.

Θα ανακοινώσουμε επίσης, μέσα στις επόμενες εβδομάδες και ένα σχέδιο εξπρές για την τόνωση του τουρισμού. Ο τουρισμός μας είναι βέβαιο ότι φέτος θα δεχθεί μεγάλο πλήγμα. Σκοπός μας είναι να μειώσουμε αυτό το πλήγμα όσο γίνεται και να προετοιμαστούμε, έτσι ώστε του χρόνου να μπορούμε να το αναπληρώσουμε πλήρως.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτά τα βήματα αφορούν το αμέσως επόμενο διάστημα και μας οδηγούν μέχρι το καλοκαίρι. Ταυτόχρονα, όμως, είναι επιβεβλημένο να εξασφαλίζονται και οι όροι για το μεγάλο αναπτυξιακό άλμα, το οποίο ακόμα περισσότερο έχει σήμερα ανάγκη ο τόπος. Κλειδί γι' αυτό θα αποτελέσουν τα πολλά νομοσχέδια, τα οποία θα κατατεθούν στην Βουλή τους επόμενους τρεις μήνες. Στόχος τους είναι να κινητοποιηθούν συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας και να την καταστήσουν ακόμα ελκυστικότερο προορισμό για επενδυτές εκτός και εντός συνόρων.

Είναι ένα πλέγμα νομοθετικών παρεμβάσεων, πολλές από τις οποίες εγκρίθηκαν ήδη στο χθεσινό υπουργικό συμβούλιο με μεγάλη σημασία. Κάποιες αφορούν πρακτικά ζητήματα, τα οποία αντιμετωπίζει καθημερινά το εμπόριο. Θέλω εδώ να συγχαρώ το Υπουργείο Ανάπτυξης και όλους τους ελεγκτικούς μηχανισμούς για το γεγονός ότι μέχρι σήμερα, μέχρι τουλάχιστον να κλείσει η αγορά, πέτυχαν εξαιρετικές επιδόσεις στην καταπολέμηση του παραεμπορίου. Ερχόμαστε τώρα με νομοθετική ρύθμιση να κάνουμε τον μηχανισμό ελέγχου του παραεμπορίου, ακόμα πιο αποτελεσματικό.

Θα φέρουμε στην Βουλή εμβληματικά νομοσχέδια, τα οποία επιλύουν εκκρεμότητες δεκαετιών, όπως το νομοσχέδιο για τη χωροταξία και τις χρήσεις γης. Είναι απολύτως απαραίτητο, κρίσιμο νομοσχέδιο, για να μπορέσουμε επιτέλους να επιτρέψουμε σε όποιον επενδύει σε αυτήν τη χώρα να γνωρίζει τι μπορεί να κάνει, που μπορεί να το κάνει, με ποιους όρους μπορεί να το κάνει, να αρθούν ασάφειες και στρεβλώσεις του παρελθόντος, που ταλανίζουν τη χώρα εδώ και δεκαετίες.

Θα έρθουν ρυθμίσεις, που αφορούν την τροποποίηση του ν.4412 περί προμηθειών και δημοσίων συμβάσεων, έτσι ώστε να μπορέσουμε να ξεμπλοκάρουμε μεγάλα έργα, τα οποία θα δώσουν την αναγκαία ώθηση στην οικονομία για την επόμενη μέρα. Ανέφερα μόνο ενδεικτικά, κάποια από τα νομοσχέδια, τα οποία θα συζητήσουμε στην Εθνική Αντιπροσωπεία τους επόμενους μήνες.

Όπως τόνισα και στο μήνυμά μου προς τους πολίτες, η επιστροφή τόσο της κοινωνικής όσο και της οικονομικής ζωής θα είναι βαθμιαία και προοδευτική. Η κεντρική μας, όμως, προτεραιότητα δεν μεταβάλλεται. Είμαστε στο πλευρό της εργασίας και στο πλευρό της υγιούς επιχειρηματικότητας. Το ίδιο σαφές, όμως, είναι και το μήνυμά ότι από την υποστήριξη περνάμε στη στήριξη, από το επίδομα περνάμε στην επίδοση. Με άλλα λόγια, η πολιτεία από προστάτης της κοινωνίας γίνεται τώρα συμπαράστατης της, κινητοποιείται και κινητοποιεί για τη συνολική πρόοδο.

Το βάρος αυτής της επανεκκίνησης θα το επωμιστούμε όλοι δίκαια, κράτος, επιχειρήσεις, μέτοχοι δηλαδή, και κοινωνία, ισότιμα και με αίσθημα δικαίου.

Το κράτος θα ξανανάψει τις μηχανές της οικονομικής δραστηριότητας στηρίζοντας τη ρευστότητα των επιχειρήσεων. Τα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουμε, όπως σας είπα, έχουν αρχίσει ήδη να λειτουργούν και θα πλαισιωθούν και με άλλα. Η Κυβέρνηση θα αξιοποιήσει στην κατάλληλη ώρα όλα τα πρόσθετα ευρωπαϊκά εργαλεία τα οποία θα είναι διαθέσιμα. Αναφέρθηκε ειδικά στο πρόγραμμα «SURE» για τη στήριξη της απασχόλησης, αλλά και στα προγράμματα για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Η πιο αποφασιστική ωστόσο απάντηση της Ευρώπης στον κορωνοϊό και τουλάχιστον στην οικονομική κρίση, που συνοδεύει τον κορωνοϊό θα είναι, κατά τη γνώμη μου, το λεγόμενο recovery fund. Είναι ένα καινούριο ταμείο, το οποίο μαχόμαστε να έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Πρώτον, να έχει μέγεθος ισάξιο της κρίσης. Δεύτερον, να χρηματοδοτείται από κοινό ευρωπαϊκό δανεισμό. Και, τρίτον, να λειτουργεί με κύριο όχημα τις επιχειρήσεις και όχι τα δάνεια. Οι θέσεις μας είναι στο τραπέζι των συζητήσεων, έχουν ήδη βρει πολλούς υποστηρικτές και προσδοκώ ότι σε λίγο καιρό μπορεί να έχουμε καλά νέα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνω με τις εξής παρατηρήσεις. Η πανδημία εξακολουθεί να μας κοστίζει πολύ, μας κάνει, όμως, κάθε ημέρα και πιο δυνατούς, αρκεί να εκμεταλλευτούμε

όλες τις δεξιότητες που επιστρατεύσαμε στη διάρκειά της και να αντλήσουμε όλα τα διδάγματα που αυτή μας προσφέρει.

Η πανδημία δεν πρέπει και δεν επιτρέπεται να οδηγήσει στην επαναφορά χρεοκοπημένων πρακτικών. Η πανδημία πρέπει να γίνει το έναυσμα για το χτίσιμο ενός νέου παραγωγικού μοντέλου, χωρίς τις αδυναμίες, χωρίς τις παθογένειες του παρελθόντος. Ενός μοντέλου βασισμένου σε κλάδους και σε τομείς που μπορούν να προσελκύσουν επενδύσεις, να δημιουργήσουν νέες και καλά αμειβόμενες θέσεις δουλειάς και να προσδίδουν στην εθνική οικονομία τη δυναμική, που χρειάζεται για να μετατρέψει την κρίση σε έναν βαθύρα ανάπτυξης.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με μια αναδρομή στον Θουκυδίδη και στα λόγια του Περικλή στον Επιτάφιο. Διαβάζω: «Στο σύνολό της η πόλη μας -η Αθήνα- είναι ένα σχολείο για την Ελλάδα και καθένας από εμάς θα μπορούσε, χωρίς δυσκολία, να ανταποκριθεί στις πιο διαφορετικές μορφές δράσης με τη μεγαλύτερη ευστροφία και χάρη». Δυόμισι χιλιάδες χρόνια μετά, οι Έλληνες δικαιώσουμε τα λόγια του μεγάλου Αθηναίου. Κάνουμε την πατρίδα μας σχολείο, ένα υπόδειγμα για όλον τον κόσμο. Ανταποκρινόμαστε στις πιο απαιτητικές μορφές δράσης και μετατρέπουμε το κράτος μας σε αληθινή πολιτεία, με υπεύθυνους πολίτες, που εργάζονται για τη συλλογική ευημερία. Αυτή είναι η πρόκληση, αυτή είναι η ευκαιρία που έχουμε μπροστά μας. Είμαι σίγουρος ότι δεν θα την αφήσουμε αναξιοποίητη.

Σας ευχαριστώ.

(Ορθίοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Καλείται στο Βήμα ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ κ. Αλέξης Τσίπρας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι περάσαμε και περνάμε μια πρωτόγνωρη κρίση, που έχει να κάνει με ό,τι πιο πολύτιμο υπάρχει, με τη ζωή και την υγεία των ανθρώπων, αλλά και με το σήμερα και με το αύριο, θα έλεγα εγώ, όλων μας.

Η διαχείριση αυτής της κρίσης απαιτούσε και απαιτεί σοβαρότητα, υπευθυνότητα, αλλά και μια νέα ιεράρχηση προτεραιοτήτων από όλους μας, από τους εκπροσώπους της πολιτείας, από τις πολιτικές δυνάμεις και τα κόμματα, από τους δημοσιογράφους και τα μέσα ενημέρωσης, από την εκκλησία και τους ιεράρχες, από όλους μας, μα πάνω απ' όλα από τους ίδιους τους πολίτες, από τον καθένα και την καθεμιά ξεχωριστά.

Η αλήθεια είναι ότι οι πολίτες καθώς και όσοι έδιναν και δίνουν τη μάχη στην πρώτη γραμμή για την προστασία της ανθρώπινης ζωής βρέθηκαν, εγώ θα έλεγα, πολύ μπροστά και από τις πολιτικές δυνάμεις σε αυτήν τη συλλογική προσπάθεια. Έθεσαν σε προτεραιότητα την ανθρώπινη ζωή, τη ζωή του δηλάνου μας, τη δημόσια υγεία. Άλλοι περιόρισαν τις ατομικές τους ελευθερίες και βρέθηκαν να ζουν κλεισμένοι για δύο και πλέον μήνες όχι σε πολυτελείς επαύλεις με κήπους, αλλά σε σαράντα και πενήντα τετραγωνικά συχνά με πολυμελείς οικογένειες και ακόμα πιο συχνά με δραματικά μειωμένο εισόδημα και δραματικά αυξημένη την ανασφάλεια για το αύριο.

Άλλοι, με ηρωισμό και αυταπάρνηση, δεν έμειναν μέσα, αλλά διακινδύνευαν τις δικές τους τις ζωές, για να μπορέσουμε σήμερα να βρισκόμαστε σε μια καλύτερη κατάσταση. Και δεν ήταν πλουσιοπάροχα αμειβόμενοι αυτοί, δεν ήταν golden boys, ήταν από αυτούς που μέχρι χθες εσείς, κύριε Μητσοτάκη, που τώρα τους αποκαλείτε ήρωες, τους θεωρούσατε περιττούς δημόσιους υπάλληλους, τους καταδικάζατε σε τριτοκοσμικές συνθήκες δουλειάς και αμοιβής και άλλες φορές υπαγορεύατε, ελέω των προγραμμάτων, την απόλυσή τους ή τη μείωση του μισθού τους γιατί θεωρούσατε ότι αμείβονταν παραπάνω από όσα προσφέρουν.

Δεν έχω κανένα πρόβλημα να παραδεχθώ -ίσα-ίσα- ότι η Κυβέρνησή σας έπραξε το αυτονόητο, όπως και οι περισσότερες κυβερνήσεις της Ευρώπης. Αυτό το «αυτονόητο» το λέω με τη θετική έννοια του όρου, γιατί συχνά στη χώρα μας τουλάχιστον το αυτονόητο είναι αγαθό εν ανεπαρκεία. Μόνο που το αυτο-

νόητο δεν νομίζω ότι αρκεί ιδιαίτερα όταν συνοδεύεται από σοβαρές παραλείψεις και απόπειρες επικοινωνιακής εκμετάλλευσης μιας δραματικής κατάστασης.

Ήταν, λοιπόν, όλος αυτός ο κόσμος που έβαλε ψυχή και πλάτη για να γλιτώσουμε τα χειρότερα και τα γλιτώσαμε, προς ώρας τουλάχιστον, όλος αυτός ο κόσμος, κύριε Μητσοτάκη, επειδή ιεράρχησε την ανθρώπινη ζωή ως προτεραιότητα, επειδή έδωσε χώρο στην αλληλεγγύη, επειδή εμπιστεύθηκε την επιστημονική κοινότητα και όχι επειδή εσείς τον εμπιστευθήκατε, όπως με ύφος πατερναλιστικό και αλαζονικό, σχεδόν αυτοκρατορικό, μας είπατε προχθές στο διάγγελμά σας.

Όλος αυτός ο κόσμος, ο ανώνυμος και ταλαιπωρημένος από χρόνια λιτότητας και μνημονίων, δεν μας έδωσε και δεν σας έδωσε με τις προσπάθειές του καμμία εξουσιοδότηση και καμμία λευκή επιταγή, ιδίως για πολιτικά παιχνίδια στις δικές του πλάτες. Αν μας έδωσε κάτι, είναι χρόνο. Χρόνο μας έδωσε, χρόνο για να απαλλαγούμε από ιδεοληψίες και αγκυλώσεις που αντιμετώπιζον τον δημόσιο χώρο και τη δημόσια υγεία ως κοινωνικό και οικονομικό βάρος, χρόνο για να διορθώσουμε τις αστοχίες και τα λάθη, χρόνο για να ενισχύσουμε ουσιαστικά το εθνικό σύστημα υγείας, χρόνο για να επενδύσουμε σε μόνιμες προσλήψεις σε γιατρούς και νοσηλευτές, σε κρεβάτια εντατικής θεραπείας, σε τοπικές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας, σε επάρκεια διαγνωστικών τεστ. Χρόνο μας έδωσε, για να αντιμετωπίσουμε το πολύ πιθανό, σύμφωνα με τους επιστήμονες, δεύτερο κύμα της πανδημίας.

Το κρίσιμο ερώτημα είναι τι τον κάνατε αυτόν το χρόνο, κύριε Μητσοτάκη. Τον αξιοποιήσατε; Όχι, απαντώ, με τη σοβαρότητα και την ευθύνη των στιγμών και της θέσης μου. Γι' αυτό έχετε να λογοδοτήσετε, όχι για τις ιδέες σας, τις απόψεις σας. Θα έχουμε χρόνο γι' αυτά.

Μόνιμες προσλήψεις κάνατε; Είπατε, με διάθεση αλαζονική -θα έλεγα- ότι κάνατε μέσα σε λίγες μέρες όσα δεν έγιναν δεκαετίες στο ΕΣΥ. Μόλις τριακόσιους γιατρούς προσλάβετε κι αυτούς συμβασιούχους.

Τα κρεβάτια ΜΕΘ έχουν αυξηθεί, αλλά ελάχιστα έχουν αυξηθεί, γιατί -πάλι το κάνατε σήμερα αυτό- αρχίσατε να προσθέτετε απλώς τα κρεβάτια που έχουν δίπλα έναν αναπνευστήρα. Δεν είναι αυτά μονάδες εντατικής θεραπείας, όπως γνωρίζετε. Όλοι γνωρίζουν ότι οι μονάδες εντατικής θεραπείας δεν είναι μόνο ο εξοπλισμός, αλλά κυρίως είναι το προσωπικό, οι εντατικολόγοι, οι εξειδικευμένοι νοσηλευτές. Προσλάβετε τέτοιους; Απ' όσο γνωρίζω, δεν έχετε προσλάβει κανέναν.

Αντί, μάλιστα, να κάνατε προσλήψεις -εμείς είχαμε προγραμματίσει και είχαμε κάνει προκήρυξη για τέσσερις χιλιάδες μόνιμους γιατρούς και νοσηλευτές- παγώσατε τη διαδικασία. Βεβαίως, όχι μόνο παγώσατε τη διαδικασία πριν την πανδημία, εσείς ήσασταν εδώ που ερχόσασταν από αυτό εδώ το Βήμα και μας λέγατε ότι θα σας κάνω να ανατριχιάσετε τώρα, διότι θα σας προτείνω τη συνεργασία του δημοσίου συστήματος υγείας με τους ιδιώτες γιατρούς μέσα από ΣΔΙΤ, όπου θα αξιοποιούσαν τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια, τις δομές και τις υποδομές του δημοσίου συστήματος υγείας. Αυτή ήταν η αντίληψή σας. Αυτή ήταν η ιδεολογία σας. Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία επ' αυτού.

Εδώ, να το πούμε αυτό. Εμείς όταν σας ακούμε να λέτε για το εθνικό σύστημα υγείας και τι καλό που είναι το εθνικό σύστημα υγείας, σκεφτόμαστε ότι όταν εμείς φτιάχναμε τις μονάδες της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, τις ΤΟΜΥ, ερχόσασταν εδώ και λέγατε ότι είναι μια σπατάλη αχρείαστη για τον δημόσιο προϋπολογισμό και ότι δεν χρειάζεται να υπάρχει πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Όταν, επί χρόνια μνημονιακών ρυθμίσεων πρωτοστατήσατε εσείς, το κόμμα σας, Υπουργοί της παράταξής σας και εσείς ο ίδιος σε απολύσεις και κάποιος λέγανε ότι δεν θα μας πάρει τη δόξα η τρόικα και ο Τόμσεν, αλλά εμείς τα κάνουμε γιατί τα πιστεύουμε -αυτή ήταν η απόψή σας, η νεοφιλελεύθερη αντίληψη και η ιδεολογία- ξαφνικά γίνατε υπερασπιστές του εθνικού συστήματος υγείας.

Όμως, το θέμα δεν είναι μόνο ότι δεν προσλάβετε μόνιμο προσωπικό, είναι ότι και αυτούς τους επικουρικούς γιατρούς, που λήγουν οι συμβάσεις τους, τους αφήνετε να φύγουν, αυτούς τους ήρωες που έδωσαν τη μάχη στην πρώτη γραμμή, χωρίς να

έχουν μονιμότητα. Είδη βεβαίως, το φως της δημοσιότητας και η είδηση ότι δεν πληρώνεται και υπερωρίες το προσωπικό. Δεν θα το έλεγα, λοιπόν, ότι αξιοποιήσατε τον χρόνο για να στηρίξετε ουσιαστικά το σύστημα υγείας.

Σε ό,τι αφορά το ζήτημα των τεστ, τι κάνατε για να προετοιμάσετε μια άλλη αντιμετώπιση, ώστε να βγούμε με ασφάλεια από την καραντίνα, για να οργανώσετε κεντρικά τη διαχείριση και να αυξήσετε τα αντιδραστήρια; Τι κάνατε; Απλώς αγνοήσατε τις επιστολές πανεπιστημιακών ιδρυμάτων που σας ενημέρωσαν ότι έχουν πιστοποιημένα εργαστήρια και μπορούν να παρέχουν δωρεάν τις υπηρεσίες τους. Γιατί;

Δεν ξέρατε, δεν σας ενημέρωσαν οι επιστήμονες ότι αν, ενδεχομένως, αρκούσε κατά τη διάρκεια της καραντίνας να γίνονται τεστ μόνο σε συμπτωματικούς ασθενείς, σε καμία περίπτωση αυτό δεν αρκεί στην επόμενη φάση, στη φάση της σταδιακής άρσης των μέτρων;

Το αποτέλεσμα της αβλεψίας αυτής ή της σκοπιμότητας -δεν ξέρω τι από τα δύο ισχύει- είναι να βρίσκεται σήμερα η χώρα μας στις τελευταίες θέσεις σε αριθμό τεστ ανάμεσα σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η μόνη χώρα που προσπερνάμε είναι η γειτονική μας Βουλγαρία.

Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η συνέπεια αυτού του αποτελέσματος είναι να πορευόμαστε στα τυφλά, με τα μάτια δεμένα, τώρα, σε αυτήν την δεύτερη φάση, να βγαίνουμε από τα σπίτια μας και να βαδίζουμε στα τυφλά.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ακούστε, δεν θέλω ούτε δυσάρεστος να γίνω ούτε να παριστάνω τον ειδικό, αλλά μιλάω και εγώ, όπως όλοι μας, αυτές τις μέρες με ειδικούς και με επιστήμονες και οφείλω, αισθανόμενοι την υποχρέωση να μεταφέρω την αίσθηση που κυριαρχεί τόσο στην επιστημονική κοινότητα όσο, όμως, και στην ελληνική κοινωνία. Αυτή είναι μια αίσθηση ανασφάλειας, την οποία οι ανακοινώσεις που κάνατε προχθές, αντί να την κατευνάσουν, την επέτειναν, ιδίως η σχεδόν ανοιχτά απειλητική προειδοποίησή σας πως, μέχρι τώρα, πετύχαμε ό,τι πετύχαμε χάρη στη μεγαλοψυχία σας να μας εμπιστευτείτε -τους πολίτες- αλλά από εδώ και στο εξής η ευθύνη είναι ατομική, ανήκει στον καθένα ξεχωριστά και αποκλειστικά στους πολίτες.

Το ακριβώς αντίθετο μήνυμα θα έπρεπε να εκπέμπετε, ότι οι πολίτες έκαναν το καθήκον τους και με το παραπάνω, εξάντλησαν τη δική τους ευθύνη και εξαντλήθηκαν κιάλας από τα περιοριστικά μέτρα και τώρα είναι η σειρά της πολιτείας, είναι η σειρά της Κυβέρνησης να πράξει το δικό της καθήκον και να πορευθεί με σχέδιο, που θα εμπνέει εμπιστοσύνη και όχι ανασφάλεια.

Θα γίνω λίγο πιο συγκεκριμένος. Ποια, αλήθεια, είναι η εξέλιξη για την επιλογή μας να ανοίξουν γυμνάσια και λύκεια από τις 18 Μαΐου; Δεν μιλάω για την τρίτη λυκείου. Ποια είναι η λογική πίσω από αυτήν την απόφαση; Και ποια είναι η λογική της σκέψης να ανοίξετε ακόμα τα δημοτικά και τα νηπιαγωγεία, απόφαση, την οποία ευτυχώς την τελευταία στιγμή αποσύρατε, φαντάζομαι χάρη στην αντίδραση που διαισθανθήκατε και εσείς όχι μόνο της Αντιπολίτευσης, αλλά και της κοινωνίας ολόκληρης;

Είλικρινά, δυσκολεύομαι πάρα πολύ να καταλάβω γιατί σε ένα θέμα που διχάζει την επιστημονική κοινότητα σπεύδετε, εσείς προσωπικά, να πάρετε μια απόφαση που ενέχει ρίσκο και κινδύνους.

Προχθές, διάβαζα ένα δημοσίευμα, το οποίο υπήρξε και στα ελληνικά μέσα ενημέρωσης, της ιταλικής εφημερίδας «LA REPUBBLICA», όπου δημοσιεύθηκε εκεί η πρόταση της αντίστοιχης επιτροπής λοιμωξιολόγων της Ιταλίας προς την ιταλική κυβέρνηση.

Σας την παραθέτω και αυτή.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτι-

κών της Βουλής)

Σύμφωνα με αυτή την έκθεση, στο άνοιγμα των σχολείων -λέει η έκθεση- θα οφείλεται το 1/3 από τα συνολικά πιθανά νέα κρούσματα που θα προέκυπταν, σε περίπτωση που επανερχόταν σε απόλυτα κανονικούς ρυθμούς η ζωή. Επαναλαμβάνω: το 1/3. Αν ανοίγαμε τα πάντα. Αυτό εμένα με προβληματίσε. Εσάς δεν σας προβληματίσε;

Επίσης, τα πρώτα αποτελέσματα της Γερμανίας για αύξηση των κρουσμάτων δεν σας προβληματίσαν; Μάλιστα, η Γερμανία είναι η δεύτερη στον κόσμο σε ετοιμότητα για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Γιατί, λοιπόν, παίρνετε αυτό το ρίσκο, είναι το ερώτημα.

Θα πω γιατί παίρνετε αυτό το αχρείαστο ρίσκο, αφού τα σχολεία ανοίγουν για να κλείσουν σε είκοσι μέρες. Έρχονται οι καλοκαιρινές διακοπές. Τι είναι αυτό που σας οδήγησε σε αυτή την απόφαση; Είναι ότι αλλάζουμε στρατηγική και υιοθετούμε τη θεωρία ανοσίας της αγέλης, να αποκτήσει δηλαδή ο πληθυσμός μεγαλύτερο ποσοστό ανοσίας; Δεν το πιστεύω. Δεν τολμώ να πιστέψω ότι είναι αυτό. Προφανώς και δεν είναι. Το πιθανότερο είναι, αυτό το ρίσκο να οφείλεται στην επιθυμία σας να δρέψετε -σώνει και καλά- δάφνες νικητή -συνηθίζετε τελευταία να έχετε αυτή την επιθυμία- και στη βιασύνη σας να προσποιηθείτε ότι τάχα επιστρέψαμε στην κανονικότητα, ενώ πολύ καλά γνωρίζετε -και γνωρίζουμε όλοι- ότι η κανονικότητα δεν θα υπάρχει στη ζωή μας για πολύ καιρό ακόμη.

Ο κόσμος που μας ακούει, όμως, πιστεύω ότι θέλει να έχει πειστικές απαντήσεις σε κρίσιμα ερωτήματα, όχι μόνο ωραία λόγια, υποκριτικές κολακείες και χειροκροτήματα. Προχθές μιλούσατε για δεκαπέντε λεπτά, αλλά αντί για εξηγήσεις στα κρίσιμα ερωτήματα αρκεστήκατε στην ταυτολογία ότι ο Μάρτιος δεν είναι Μάιος. Εντάξει, όλοι το γνωρίζουμε ότι ο Μάρτιος δεν είναι Μάιος. Δεν μας είπατε, όμως, γιατί τα σχολεία τον Μάρτιο ήταν υγειονομικές βόμβες, αλλά τον Μάιο είναι ασφαλή για τα παιδιά μας. Δεν μας είπατε γιατί η χρήση масκων από τον πληθυσμό τον Μάρτιο ήταν ανώφελη έως και επικίνδυνη, αλλά τον Μάιο είναι επιβεβλημένη και μάλιστα, με υψηλό πρόστιμο για όποιον δεν φορά. Το μόνο που μας είπατε είναι ότι η ευθύνη είναι δική μας, όλων των πολιτών.

Εν πάση περιπτώσει, νομίζω ότι αυτή δεν είναι υπεύθυνη στάση ηγεσίας. Εύχομαι και ελπίζω οι ανησυχίες και οι φόβοι μου να είναι υπερβολικοί, αλλά υπεύθυνη στάση αυτή δεν τη λες, το λιγότερο αλλοπρόσαλλη τη λες και με μεγάλη δόση κοινωνικής, κομματικής και προσωπικής μεροληψίας.

Εδώ, όμως, είμαι υποχρεωμένος να σταθώ σε μια σημαντική διαπίστωση, που προκύπτει από τα μέτρα και τις πρωτοβουλίες σας τις εβδομάδες της πανδημίας.

Κυρίες Μητσοτάκη, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, η στάση σας εκπορεύεται από μια συνολικότερη στρατηγική -ανομολόγητη φυσικά, αλλά υπαρκτή σε κάθε σας βήμα- τη στρατηγική να μετατρέψετε αυτή την κρίση σε ευκαιρία, ευκαιρία πρώτα-πρώτα για να νομοθετείτε εδώ δίχως έλεγχο, δίχως λογοδοσία. Εδώ και μήνες, νομοθετείτε με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, αρνείστε εξακολουθητικά τον κοινοβουλευτικό έλεγχο και αξιοποιείτε την ειδική και κατά παρέκκλιση κοινοβουλευτική διαδικασία, που όλοι συμφωνήσαμε ότι θα αφορά αποκλειστικά τα μέτρα για τον κορωνοϊό, αλλά εσείς αξιοποιείτε την ευκαιρία για να περνάτε τροπολογίες εξυπηρετήσεων, ακόμα, βεβαίως και για να περνάτε τώρα κρίσιμα νομοσχέδια, ελπίζω με τη Βουλή, όχι να υπολειπονται, αλλά να λειτουργεί κανονικά.

Ευκαιρία, επίσης, για να περάσετε ρυθμίσεις, που ευνοούν μεγάλους εργοδότες και ιδιωτικά συμφέροντα στον χώρο της υγείας, διότι αναφερθήκατε επικριτικά στην πρότασή μας να υπάρξει μια γενική επίταξη και το κράτος, η πολιτεία, η Κυβέρνηση να έχει την επιλογή να πράττει κάθε φορά ανάλογα με τις ανάγκες. Όμως, εσείς ήσασταν αυτοί που αύξησατε -λέγατε ότι αυτό που είπαμε εμείς σας στοιχίζε- το κόστος νοσηλείας από τα 800 ευρώ στα 1.600 ευρώ μέσα σε μια μέρα. Εσείς δώσατε 30 εκατομμύρια ευρώ για να κάνουν τεστ μονάχα οι ιδιώτες. Στους ιδιώτες τα δώσατε και ο κόσμος δεν είχε τη δυνατότητα να κάνει τεστ. Όλες οι celebrities, όμως, μάθαμε ότι είχαν κορωνοϊό. Οι άνθρωποι που πέρασαν με ένα συνάχι ή με μια γρίπη,

που νόμιζαν ότι ήταν μια κανονική γρίπη και έμεναν στα σπίτια τους, δεν μάθαμε αν είχαν κορωνοϊό γιατί δεν έκαναν τεστ. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Ευκαιρία, λοιπόν, για να περάσετε ρυθμίσεις που ευνοούν ενδεχομένως κάποια συμφέροντα, κάποιους μεγάλους εργοδότες και κάποιους φίλους σας, όπως για παράδειγμα τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, τον κ. Φέσσα. Αλήθεια, ξαφνικά ανακαλύψατε ότι οι Ταχυμεταφορές είναι ο πρώτος κλάδος που έχει πληγεί ανεπανόρθωτα από την κρίση; Όμως, βεβαίως, έχετε δίπλα σας στο Μαξίμου τον πρώην διευθυντή του και τις υποδείξεις του εφαρμόζετε με θρησκευτική ευλάβεια.

Όμως, είναι ευκαιρία να εγκαταστήσετε ένα αντιδημοκρατικό, ανεξέλεγκτο και επικίνδυνο αλαζονικό ολοκληρωτικό σύστημα εξουσίας, το οποίο είναι κοινό μυστικό πια, ότι έχει όχι απλώς κομματικές αναφορές, αλλά απευθείας αναφορές στο πρόσωπό σας.

Αυτή -πολύ φοβάμαι, κύριε Μητσοτάκη- είναι μια ελληνική εκδοχή ολοκληρωτισμού, η ελληνική εκδοχή του «ορμπατισμού» που βλέπουμε στην Ευρώπη και καταδικάζουμε. Θα μου πείτε ότι σας αδικώ. Για πείτε μου, λοιπόν, αφού θα πείτε ότι σας αδικώ, τι έχετε κατά νου, όταν εν μέσω πανδημίας αποφασίζετε να δώσετε ανεξέλεγκτα, χωρίς λογοδοσία, χωρίς διαφάνεια 20 εκατομμύρια ευρώ στα μέσα ενημέρωσης -ποια μέσα ενημέρωσης;- παρακάμπτοντας τις διαδικασίες της «ΔΙΑΥΓΕΙΑΣ», σε μία εταιρεία η οποία όλος τυχαίως συνεργαζόταν με το κόμμα σας προεκλογικά, για να δίνει τα χρήματα κατά το δοκούν και ανεξέλεγκτα.

Χρειάζεται ενίσχυση ο Τύπος; Βεβαίως και χρειάζεται ενίσχυση ο Τύπος! Ελάτε εδώ να συμφωνήσουμε όλοι μαζί σε ένα ποσό, που πρέπει να κατανεμηθεί με όρους διαφάνειας και με κριτήρια, που έχουν να κάνουν με τους εργαζόμενους που έχουν, με κριτήρια που έχουν να κάνουν με τις πωλήσεις τους, όχι ανεξέλεγκτα, όχι με αδιαφάνεια 20 εκατομμύρια ευρώ εν μέσω πανδημίας! Πού πήγαν αυτά τα λεφτά; Πού πάνε αυτά τα λεφτά; Θα μας πείτε; Γιατί καταργείτε τη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»; Γιατί αποκλείετε τα μέσα που δεν σας είναι αρεστά από αυτή τη χρηματοδότηση; Δήθεν τώρα, για να μας ενημερώσουν για την πανδημία και δίνετε χρήματα σε site που έχουν έδρα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, να με ενημερώσουν εκεί για την πανδημία;

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ - ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ: Στο «DOCUMENTO».

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ναι, εντάξει, αλλά αυτά δεν είναι αστεία, διότι αν αυτό δεν είναι απόπειρα εξαγοράς -ακόμα και εκβιασμού, εγώ θα έλεγα- επιβράβευσης των φρονιμών και τιμωρίας των «ατάκτων», τι είναι;

Εκμεταλλεύεστε, λοιπόν, την πανδημία ως ευκαιρία για να στήσετε ή να εμπεδώσετε σχέσεις εξάρτησης και απόλυτου ελέγχου της πληροφόρησης των πολιτών. Αν αυτό δεν είναι ερωτοτροπία με τον ολοκληρωτισμό, τότε μάλλον εμείς δεν καταλαβαίνουμε τις λέξεις.

Αν, όμως, στο εποικοδόμημα της ενημέρωσης ασκείτε μια πολιτική που αποσκοπεί στη στήριξη ή διαφήμιση, ακόμα και αποθέωση του κυβερνητικού έργου, στη βάση της κοινωνίας εξελίσσεται αντίστοιχα ένα σχέδιο με χαρακτηριστικά τόσο εχθρικά και τόσο βάρβαρα για την κοινωνική πλειοψηφία που θα πρέπει να ανησυχεί κάθε δημοκρατικό πολίτη. Εγώ θα έλεγα ότι πρόκειται για μια βαθιά αντιδημοκρατική, μονομερή και αντιλαϊκή αναδιάρθρωση της αγοράς εργασίας, πρώτον με την πλήρη απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και δεύτερον, με τον κανιβαλισμό μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, προς όφελος ενδεχομένως κάποιων άλλων συμφερόντων.

Με βάση αυτό το σχέδιο -όχι με βάση κάποιες λάθος επιλογές- μετατρέψατε εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους σε επιδοτούμενους ανέργους, ανασφάλειες και προβληματισμένους για το αύριο. Νομοθετήσατε την εκ περιτροπής εργασία, κάνοντας πράξη τη «μισή δουλειά, μισό μισθό». Και αφήσατε, βεβαίως, ταυτόχρονα, ανεξέλεγκτες τις απολύσεις.

Όλα αυτά δεν ήταν αναγκαία κακό. Όλα αυτά δεν ήταν νομτέλεια εξαίτιας της πανδημίας. Ήταν δικές σας επιλογές, με σαφές ιδεολογικό και κοινωνικό πρόσημο. Πουθενά στην Ευ-

ρώπη -πείτε μου αν το βρήκατε- δεν υπήρξε αυτό το μοντέλο αντιμετώπισης της κρίσης, να επιδοτείται δηλαδή η αναστολή συμβάσεων εργασίας και όχι η διατήρηση των συμβάσεων εργασίας. Αυτό είναι δική σας έμπνευση και δική σας πατέντα, είναι δικό σας σχέδιο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Γι' αυτό και δούλεψε.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Καλά, το τι δούλεψε και τι δεν δούλεψε αφήστε να το πει η αγορά. Βγείτε και μιλήστε με τους επιχειρηματίες, τους μικρούς και τους μεσαίους, βγείτε να αναφερθείτε και να αντικρίσετε τους χιλιάδες ανέργους, τους χιλιάδες ανθρώπους, που σήμερα ζουν σε όρους ανασφάλειας. Αφήστε τον αυτόν τον λογαριασμό. Θα τον δούμε. Όμως, είναι δικής σας έμπνευσης σχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Σήμερα εδώ αναφερθήκατε πάλι με υπεροψία στις προτάσεις της Αντιπολίτευσης. Εμείς καταθέσαμε μια ολοκληρωμένη πρόταση, που στο βασικό της πυρήνα ήταν η εμπροσθοβαρής και οριζόντια στήριξη της εργασίας, της μικρής και μεσαίας επιχείρησης, των «αόρατων» εργαζόμενων, των επιστημόνων, των επαγγελματιών, των καλλιτεχνών, όλων εκείνων δηλαδή των κοινωνικών ομάδων που έχετε αφήσει στην τύχη τους.

Επιμείναμε και επιμένουμε σε μια εμπροσθοβαρή και γενναία παρέμβαση με στόχο να κρατηθεί ζωντανή η προσφορά και η ζήτηση. Και έρχεστε σήμερα εδώ και μιλάτε για «λεφτόδεντρα». Αλήθεια, κύριε Μητσοτάκη, στη Σύνοδο Κορυφής -που κάνατε με τηλεδιάσκεψη- όταν όλοι οι ηγέτες του Νότου απαιτούν να δοθεί χρήμα στην αγορά, απαιτούν να γίνει πράξη αυτό που έχει πει και η ίδια η Λαγκάρντ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αλλά και το Οικονομικό Τμήμα της Κομισιόν για την ανάγκη να δοθεί στην αγορά 1,5 τρισεκατομμύριο ευρώ, εσείς βγαίνετε και λέτε ότι δεν υπάρχουν «λεφτόδεντρα»; Αυτή είναι η στάση σας; Στα αιτήματα του Νότου να δοθεί ρευστότητα στην αγορά, να πέσει χρήμα για να κρατηθούν ζωντανές ταυτόχρονα η ζήτηση και η προσφορά, εσείς λέτε για «λεφτόδεντρα»;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Θα σας αναφέρω χαρακτηριστικά τα εξής: Η Γερμανία κάνει παρεμβάσεις άνω του 50% του ΑΕΠ, η Γαλλία άνω του 25% του ΑΕΠ, η Ιταλία 40% του ΑΕΠ και εσείς εδώ 3,5% του ΑΕΠ. Γιατί τόσο είναι! Με μια ιδεοληπτική επιμονή αγνοείτε τις προτάσεις, που γίνονται από το σύνολο σχεδόν των κοινωνικών φορέων.

Εμείς πιστεύουμε ότι αυτή είναι μία ολέθρια τακτική. Και είναι μια τακτική η οποία μπορεί να έχει στο πίσω μέρος του μυαλού την απίληψη της μεταφοράς της θεωρίας της ανοσίας της αγέλης στην οικονομία, δηλαδή να μη στηρίζουμε τώρα τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και την εργασία, να αφήσουμε να επιβιώσει όποιος έχει αντοχή να επιβιώσει και να έρθουμε ενδεχομένως αργότερα να στηρίζουμε αυτούς που θα έχουν επιβιώσει.

Αναφερθήκατε στο σχέδιό σας και είπατε ότι είναι ένα σχέδιο 29 δισεκατομμυρίων, 36 δισεκατομμυρίων. Δεν μήπατε καν στον κόπο να το μελετήσετε για να κάνετε μια ουσιαστική αντιπαράθεση. Μάλιστα, αναφερθήκατε και με τρόπο εξαιρετικά υποτιμητικό στις θυσίες του ελληνικού λαού, που είναι το μαξιλάρι ρευστότητας που για πρώτη φορά στα χρονικά, όσο εγώ παρακολουθώ τη σύγχρονη πολιτική ιστορία του τόπου, φέρνει μια κυβέρνηση, αφήνοντας στην επομένη μια ισχυρή παρακαταθήκη και μια ισχυρή ασφάλεια έναντι μιας πιθανής κρίσης. Το σύνθημα σε αυτή τη χώρα ήταν να παραλαμβάνουν είτε χάος είτε καμένη γη είτε δόξα ταμεία, όπως παραλάβαμε εμείς το 2015 που δεν είχαμε να πληρώσουμε ούτε συντάξεις.

Εσείς, λοιπόν, είχατε 36 δισεκατομμύρια ευρώ, σχεδόν 37 δισεκατομμύρια ευρώ, από τα οποία, όπως πολύ σωστά είπατε, τα 16,7 δισεκατομμύρια, τα 17 δισεκατομμύρια ήταν κλειδωμένα για την αποπληρωμή των επόμενων δανειακών υποχρεώσεων της χώρας. Άρα, 20 δισεκατομμύρια ευρώ από τους κόπους και τις θυσίες του ελληνικού λαού ως μαξιλάρι ασφάλειας για μια δύσκολη στιγμή, ως καύσιμο για να μπορέσει να διατηρηθεί σε κίνηση η ελληνική οικονομία. Αν σε αυτό προσθέσεις και την υπόλοιπη ρευστότητα, που μπορεί να είναι διαθέσιμη τούτη τη στιγμή, πλησιάζεις σχεδόν τα 40 δισεκατομμύρια ευρώ.

Θα σας πω τι προτείνουμε εμείς, ακριβώς επειδή αυτό είναι ένα πλεονέκτημα για τη χώρα, διότι οι γειτονικές χώρες, οι υπερχρεωμένες χώρες, όχι τόσο πολύ όσο η Ελλάδα, αλλά χώρες με πολύ υψηλό χρέος, όπως η Ιταλία, όπως η Πορτογαλία, όπως η Ισπανία δεν έχουν αυτή τη δυνατότητα. Για να μπορέσουν να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες, πρέπει να δανειστούν και άρα να αυξηθούν άμεσα το χρέος τους και όχι μόνο να αυξηθεί -που θα αυξηθεί έμμεσα, όπως και το δικό μας- από τη συρρίκνωση του ΑΕΠ. Αυτό σας είπαμε. Από αυτά τα 40 περίπου δισεκατομμύρια ρευστότητας εμπροσθοβαρώς με σχέδιο να υπάρξει δημοσιονομική δαπάνη 14 δισεκατομμυρίων. Όχι αναστολές πληρωμών, αλλά δημοσιονομική δαπάνη. Τα 7 περίπου δισεκατομμύρια για να κρατήσουμε τους μισθούς, όπως είπαμε εμείς στο 100%. Εσείς θα μπορούσατε να πείτε, βρε αδελφέ ας είναι στο 70%, στο 80%. Εσείς τι κάνετε; Μισός μισθός, μισή δουλειά. Δίνετε 7 δισεκατομμύρια ευρώ για να κρατηθούν οι μισθοί και τον Μάρτιο και τον Μάιο. Είπαμε ότι 3 δισεκατομμύρια ευρώ πρέπει να είναι η μη επιστρεπτέα ενίσχυση στις επιχειρήσεις και 1,5 δισεκατομμύριο πρέπει να δοθεί ως επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης, διότι εσείς δίνετε σε ένα μόνο μέρος των μακροχρόνια ανέργων. Υπάρχουν χιλιάδες άνθρωποι, που είναι αδρανοί αυτή τη στιγμή, δεν τους βλέπει κανείς και οι οποίοι δεν ξέρουν πώς θα ξημερώσει η επόμενη μέρα.

Αυτή η λογική μας έχει ακριβώς την αντίληψη ότι, όταν βρίσκεσαι σε μια δυσκολία, αλλά έχεις απόθεμα να κάψεις, δεν το σπαταλάς. Στοχευμένα ενισχύεις τη ζήτηση, ενισχύεις την προσφορά, ώστε η επόμενη μέρα να μας βρει πιο δυνατούς. Αγνοείτε την πρότασή μας. Και τι κάνετε; Σπαταλάτε, ξεδεύετε το μαξιλάρι. Το ξεδεύετε για ανελαστικές δαπάνες όμως και θα φθάσει ο Σεπτέμβρης και θα βρισκόμαστε με χιλιάδες λουκέτα, θα βρισκόμαστε με χιλιάδες ανέργους, θα βρισκόμαστε με μια ύφεση, που δεν ξαναείδαμε ούτε το 2008 και δεν θα έχουμε και μαξιλάρι. Αυτό θα είναι δικό σας έργο.

Βγήκε ο κ. Στουρνάρας προχθές...

ΙΩΑΝΝΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΛΟΒΕΡΔΟΣ:... (δεν ακούστηκε)

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Έχετε Αρχηγό. Θα απαντήσει μετά. Συζητάμε. Δεν θέλετε να υπάρχει αντίλογος; Στο τέλος δεν θα συζητάμε καθόλου και δεν θα λέμε ούτε την άποψή μας.

Βγαίνει προχθές ο κ. Στουρνάρας και μας λέει: «μην ανησυχείτε, 4% θα είναι η ύφεση», όταν το ίδιο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο μιλάει για ύφεση πάνω από 10%, όταν η ίδια η Επιτροπή λέει ότι η ύφεση στον Νότο θα είναι 10%, αλλά όλοι λένε ότι η Ελλάδα θα είναι πρωταθλήτρια στην ύφεση, εξαιτίας του γεγονότος ότι ο τουρισμός είναι το 20% του ΑΕΠ μας. Αυτή είναι η αρνητική συγκυρία που ζούμε.

Αν λοιπόν, κύριε Μητσοτάκη, η ύφεση είναι 4%, εγώ αυτό το 4% σας το χαρίζω. Όμως, οτιδήποτε παραπάνω γράφεις το κοντέρ, θα έχει την υπογραφή σας και τη σφραγίδα σας, θα είναι η ύφεση του Κυριάκου Μητσοτάκη, εξαιτίας της αδράνειάς του, της ατολμίας του, αλλά και της αδυναμίας του να προβλέψει τι ακριβώς χρειάζεται η ελληνική οικονομία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Όμως, εντάξει, εσείς είστε μάλλον συνηθισμένοι στην ύφεση, διότι είχατε 25% αθροιστικά από το 2010 έως το 2014 και άλλο 15% τώρα, θα φτάσετε σε ποσοστά αυτοδυναμίας, αλλά στην ύφεση και όχι σε πραγματικά ποσοστά!

Κοιτάξετε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, εμείς θεωρούμε ότι αυτή η κρίση πρέπει να αντιμετωπιστεί ως ευκαιρία, αλλά ως ευκαιρία για να αλλάξουμε τα κακώς κείμενα, ως ευκαιρία για να ενισχύσουμε τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας, ως ευκαιρία για να στηρίξουμε τους συνανθρώπους μας, ως ευκαιρία για να εμπνευστούμε όλοι μας από την αξία της αλληλεγγύης και όχι ως ευκαιρία για να βαθύνουν οι ανισότητες. Φυσικά -και το άφησα τελευταίο αυτό, κύριε Μητσοτάκη- όχι ως ευκαιρία για σκανδαλώδεις εξυπηρετήσεις, για διασπάθιση του δημοσίου χρήματος μέσα στην πανδημία. Διότι το τελευταίο διάστημα αυτά που βλέπουν το φως της δημοσιότητας είναι, δυστυχώς, τόσα πολλά που δεν μπορεί κανείς ούτε να τα σταχυολογήσει. Ευτυχώς, θα έλεγα, που το πέπλο σιωπής που προσπαθείτε να εξα-

σφαλίσετε σε διάφορα μέσα ενημέρωσης δεν είναι ικανό να τα σκεπάσει.

Δεν ξέρουμε από πού να αρχίσουμε στο θέμα αυτό. Εγώ δεν μπορώ παρά να κάνω αναφορά στο μεγάλο σκάνδαλο των ημερών, που ήταν το θέμα των κέντρων κατάρτισης. Αυτό δεν είναι μόνο σκάνδαλο επειδή προφανώς κάποιοι ήθελαν να εξυπηρετήσουν πέντε ή έξι επιχειρηματίες που θα έκαναν όλη τη δουλειά και θα έπαιρναν τη μερίδα του λέοντος 35 εκατομμυρίων, αλλά το πρόβλημα είναι στον πυρήνα της πρακτικής. Ταπεινώσατε χιλιάδες επιστήμονες, ελεύθερους επαγγελματίες, όλους αυτούς που προελογικά τους είχατε κάνει σημαία, η μεσαία τάξη είναι αυτοί, σε μια εξευτελιστική διαδικασία να παίρνουν ένα εξακοσάρι μέσα από μια ψευτο-τηλεκατάρτιση μαθαίνοντας πώς να ανοίγουν τον υπολογιστή τους οι μηχανικοί και πώς να φτιάχνουν φάκελο οι νομικοί, ενώ την ίδια στιγμή μπορούσατε να δώσετε αυτά τα χρήματα απευθείας. Και το ξέρατε πάρα πολύ καλά ότι μπορούσατε να τα δώσετε απευθείας! Διότι υπάρχει αυτή τη στιγμή -το γνωρίζετε όλοι- η δυνατότητα αναπροσανατολισμού των προγραμμάτων ΕΣΠΑ και γνωρίζατε πάρα πολύ καλά ότι αυτά τα χρήματα μπορούσαν να δοθούν απευθείας. Δεν το γνωρίζατε;

Βγήκα και δεν ήρθατε να μου απαντήσετε στην ερώτηση που σας έκανα, επιλέγετε βεβαίως το έδαφος της αντιπαράθεσης -δικαίωμά σας, ο λαός κρίνει όμως- αλλά μιας και ήρθατε σήμερα και είμαστε εδώ, δώστε μου μια απάντηση. Διότι ο κ. Γεραπετρίτης, που ήρθε ως «αντ' αυτού» να μου απαντήσει, είπε ότι αυτό το έγγραφο που κατέθεσα προχθές -που αποδείκνυε ότι γνωρίζατε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι μπορούσατε αυτά τα χρήματα να τα δώσετε απευθείας στους δικαιούχους και όχι μέσω ψευδοπρογραμμάτων- ήταν ένα έγγραφο προγενέστερο των δραστηριοτήτων σας.

Εγώ σήμερα θέλω να καταθέσω στα Πρακτικά την επιστολή που έστειλε η Επιτροπή κ. Φερέιρα, στον κ. Βρούτση με ημερομηνία 18 Μαρτίου, που τον ενημέρωνε ότι μπορούσε να κάνει το πρόγραμμα κανονικά, όχι μέσα από κατάρτιση, αλλά απευθείας στους δικαιούχους. Όμως, αυτός επέλεξε κάτι άλλο.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το ερώτημα που απήχθη στον κ. Βρούτση ήταν εάν αυτό το έκανε μόνος του ή σε συνεργασία μαζί σας και δεν έχει απαντήσει. Αυτή η σιωπή, κατά την άποψή μου, είναι μια ύποπτη σιωπή που σας εκθέτει. Εν τοιαύτη περιπτώσει, σας είναι πάρα πολύ απλό. Πείτε σήμερα εδώ: Είχατε γνώση εσείς επ' αυτού ή δεν είχατε;

Εν πάση περιπτώσει, αν δεν είχατε και τα έκανε όλα μόνος του, γιατί τον κρατάτε στη θέση του; Γιατί ο κ. Βρούτσης, μετά από αυτή την εξευτελιστική διαδικασία, στην οποία κατάρτισε εκατοντάδες χιλιάδες επιστήμονες και μετά από τις αποκαλύψεις μάλιστα, που έχουν προφανώς μια οσμή σκανδάλου, είναι στη θέση του; Ποιο είναι το μήνυμα που δίνετε στους άλλους Υπουργούς; «Εντάξει, δεν τρέχει τίποτα να κάνετε και καμμία δουλίτσα». Οφείλετε απαντήσεις σήμερα, διότι αυτή η σκιά, όσο τον κρατάτε, θα σας ακολουθεί.

Βεβαίως, όπως έλεγα, υπάρχουν και άλλα θέματα. Δεν ξέρει κανείς από πού να ξεκινήσει, πού να σταθεί, πού να σταματήσει. Υπάρχουν απευθείας αναθέσεις από το Υπουργείο Παιδείας, από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής. Υπάρχουν -εντός εισαγωγικών- «φιλικές» εταιρείες που ξαφνικά άλλαξαν αντικείμενο και άρχισαν να παίρνουν αναθέσεις εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ για απολυμάνσεις στις φυλακές, ενώ είχαν άλλο αντικείμενο τρεις μέρες πριν. Υπάρχει κακοδιαχείριση. Υπάρχουν επιχειρήσεις που ξεφτυλώνουν σαν μανιτάρια και τρεις μέρες μετά παίρνουν αναθέσεις. Υπάρχουν όλα αυτά.

Όμως, ακούστε κάτι. Η κοινωνία δεν είναι τυφλή και η κοινωνία τα βλέπει αυτά και δεν σας έχει δοθεί, δεν έχει δοθεί από κανέναν -σίγουρα όχι από εμάς- λευκή επιταγή. Αντί να αξιολογήσετε ως θετική τη στάση όλων των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, που βάλαμε πλάτη για να αντιμετωπιστεί η πανδημία, βάλαμε ως προ-

τεραιότητα την ανθρώπινη ζωή, δεν κάναμε σημαία λάθη και παραλείψεις, έρχεστε εδώ και εμφανίζεστε ως αυτός ο οποίος δεν έχει κανέναν λόγο να λογοδοτήσει, να μιλήσει, να δώσει απαντήσεις.

Για εμάς -και κλείνω με αυτό- η κρίση είναι πράγματι ευκαιρία, αλλά είναι ευκαιρία όχι για να προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε κέρδη και ζημιές σε μία αντιπαράθεση πολιτικών σκοπιμοτήτων, όχι για προσωπικές και μικροκομματικές επιδιώξεις, όχι όπως κάνετε εσείς, που ζείτε τον μύθο του στρατηλάτη ή του Μωυσή, όπως σας χαρακτήρισε κάποιο φιλικό σας μέσο, ούτε βεβαίως είναι ευκαιρία για «δουλείες», για συρρίκνωση της δημοκρατίας, της λογοδοσίας, της κοινοβουλευτικής διαδικασίας.

Είναι όμως ευκαιρία πρώτα-πρώτα να σταθούμε μπροστά σε κάθε πολίτη που δοκιμάζεται, σε κάθε οικογένεια που βλέπει με φόβο το μέλλον και να αντιμετωπίσουμε όλοι μαζί τη δοκιμασία της πανδημίας, να μην αφήσουμε κανέναν μόνο του. Είναι ευκαιρία να αλλάξουμε προτεραιότητες και πρακτικές, να αλλάξουμε αντιλήψεις, να έρθει η κοινωνική πλειοψηφία στο προσκήνιο που έχει ανάγκες.

Είναι ευκαιρία να γυρίσουμε την πλάτη στις πολιτικές απαξίωσης του δημόσιου χώρου, στις λογικές αποθέωσης των νόμων της αγοράς, ακόμα και σε ευαίσθητους τομείς, όπως η υγεία, η παιδεία, το περιβάλλον. Είναι ευκαιρία να ενισχύσουμε τους δεσμούς αλληλεγγύης και συμπόρευσης μεταξύ των κοινωνικών ομάδων.

Είναι ευκαιρία, τέλος, να προωθήσουμε και να υλοποιήσουμε ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο. Διότι η κρίση αυτό μας διδάσκει, ότι χρειαζόμαστε ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο στην Ευρώπη και στην Ελλάδα για να πάμε μπροστά, ένα κοινωνικό συμβόλαιο που στο πρόοιό του θα γράφει τα μέτρα εξόδου από τη νέα κρίση, με γνώμονα τη δίκαιη ανάπτυξη και τα συμφέροντα των πολλών και από κεφάλαιο σε κεφάλαιο θα περιγράφει την πορεία της χώρας προς ένα δίκαιο, δημοκρατικό αύριο, με τον άνθρωπο και τις ανάγκες του στο επίκεντρο.

Ακριβώς γι' αυτό, θα κάνουμε, εμείς τουλάχιστον, ό,τι περνά από το χέρι μας, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις αυτό το νέο κοινωνικό συμβόλαιο να γίνει η προγραμματική δέσμευση μιας προοδευτικής κυβέρνησης που έχει ανάγκη ο τόπος, που θα βασίζεται σε μία ευρεία δημοκρατική και προοδευτική συμπαράταξη και που θα αναλάβει να βγάλει ξανά το καράβι από τα βράχια, από τα ταραγμένα νερά της ύφεσης και της κοινωνικής αδικίας που εσείς για μία ακόμη φορά, η συντηρητική παράταξη, με την πολιτική σας έχετε οδηγήσει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Τον λόγο έχει η κ. Φωτεινή Γεννηματά, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Περάσαμε το πρώτο κύμα της δοκιμασίας με τον κορωνοϊό και γλιτώσαμε το μεγάλο κακό, όπως λέει και ο κ. Τσιόδρας. Σταθήκαμε όλοι πειθαρχημένοι στα δύσκολα, για να προστατεύσουμε και την υγεία μας αλλά και τη δημόσια υγεία. Μάθαμε όλοι στην Ελλάδα να νοιαζόμαστε περισσότερο κι αυτό είναι σημαντικό και ως το κρατήσουμε.

Ενάμιση μήνα τώρα, οι Ελληνίδες και οι Έλληνες αποδεικνύουμε ότι, ναι, όταν είμαστε ενωμένοι, μπορούμε να τα καταφέρουμε, ξέρουμε να βάζουμε μεγάλους εθνικούς στόχους. Το έχουμε αποδείξει και στο παρελθόν. Ακολουθήσαμε τις υποδείξεις των ειδικών και στηρίξαμε ανεπιφύλακτα το «μένουμε στο σπίτι».

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι την ανάγκη να πω ένα μπράβο και ένα ευχαριστώ σε όλους τους μαχητές της πρώτης γραμμής, όλους αυτούς, που δεν σταμάτησαν με αυτοθυσία να δουλεύουν, για να παραμείνουμε όλοι οι άλλοι με ασφάλεια στα σπίτια μας.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, τώρα έρχεται η ώρα να ξαναπιάσουμε σιγά σιγά το νήμα της ζωής μας από εκεί που το αφήσαμε, μόνο που τώρα πια πρέπει να συμβιώνουμε με τον κορωνοϊό και αυτό κάνει μεγάλη διαφορά.

Ακόμα πιο μεγάλη είναι η ευθύνη της Κυβέρνησης σε αυτή τη

δεύτερη φάση, γιατί πρέπει να εξασφαλίσει εκείνες τις προϋποθέσεις που θα μας διατηρήσουν ασφαλείς. Όπως είπε και ο Πρωθυπουργός, η δεύτερη φάση βασίζεται σε ένα καθαρά κυβερνητικό σχέδιο. Η εφαρμογή του με βήματα ασφαλώς εξαρτάται από την ατομική ευθύνη του καθενός, αλλά κυρίως από την αποτελεσματικότητα του κρατικού μηχανισμού. Εκεί είναι το κλειδί, όπως και στην επιστημονική τεκμηρίωση κάθε βήματος. Θα επαναλάβω αυτό που είπα λίγες μέρες πριν, να μην καταργήσει στην πράξη η γραφειοκρατία της Κυβέρνησης τον κ. Τσιόδρα και την Επιστημονική Επιτροπή.

Δεν θα σταθώ στο γιατί θεωρούσαν πριν από λίγους μήνες ότι τα παιδιά έχουν μεγάλη μεταδοτικότητα ή γιατί μας έλεγαν ότι δεν χρειάζονται μάσκες -ίσως έκαναν και κακό- αλλά τώρα επιβάλλονται. Καταλαβαίνω ότι στην αντιμετώπιση αυτής της πρωτόγνωρης πανδημίας προχωράμε λίγο με το: βλέποντας και κάνοντας και τίποτα δεν είναι γνωστό εκ των προτέρων. Να το δεχτώ αυτό. Όμως, χωρίς επιχειρησιακό σχέδιο εφαρμογής, χωρίς -επιτέλους!- περισσότερα τεστ, για τα οποία φωνάζουμε εδώ και πάρα πολύ καιρό και χωρίς κινητές ομάδες πρωτοβάθμιας -έχουμε εισηγηθεί εδώ και μήνες συγκεκριμένη πρόταση που έγινε αποδεκτή, αλλά ακόμα δεν έχει υλοποιηθεί- η άρση των μέτρων γίνεται μία επικίνδυνη άσκηση. Θεωρώ ότι είναι αδιανόητο να αλλάξουμε στρατηγική τώρα, στην πράξη, και να υιοθετήσουμε λογικές τύπου Τζόνσον περί «ανοσίας της αγέλης». Συμφωνήσαμε όλες οι πολιτικές δυνάμεις εξ αρχής ότι δεν είναι αυτή η εθνική στρατηγική που ακολουθούμε.

Πέρα από τα όσα λέγονται, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είναι ρίσκο το άνοιγμα των σχολείων. Εξάλλου, τα κυβερνητικά σας στελέχη λένε ότι είναι στην πραγματικότητα ένα πείραμα. Τουλάχιστον, φροντίστε να δοθούν τα χρήματα, που χρειάζονται στις σχολικές επιτροπές, στις οποίες μεταφέρατε το βάρος, για να εξασφαλιστούν όλα τα προστατευτικά μέσα που είναι αναγκαία για την υγεία και των παιδιών και των εκπαιδευτικών και των εργαζομένων στα σχολεία.

Έρχομαι στις μάσκες. Από τη στιγμή, κύριε Πρωθυπουργέ, που γίνονται υποχρεωτικές, πρέπει να υπάρξει αυστηρή διατήρηση, γιατί αλλιώς θα έχουμε αισχροκέρδεια. Ήδη υπάρχει αυτή την ώρα που μιλάμε μαύρη αγορά. Επίσης, θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν τουλάχιστον στις δημόσιες υπηρεσίες, στους δημόσιους χώρους και τουλάχιστον στα σουπερ μάρκετ. Πρέπει να τους υποχρεώσετε να το κάνουν αυτό για τους πελάτες τους. Το λιγότερο! Ξέρετε πόσο μεγάλο είναι το βάρος για μία τετραμελής οικογένεια; Οι περισσότερες μάσκες είναι μιας χρήσης, αν εξαιρέσεις αυτές που πλένονται. Πώς θα τα βγάλει πέρα μία οικογένεια που έχει τώρα και σοβαρότατη μείωση των εισοδημάτων της, των εσόδων της σε μηνιαία βάση;

Είναι, λοιπόν, υποχρέωση της πολιτείας να συμβάλει σε αυτό το θέμα.

Τίποτα δεν θα είναι όπως χτες και στην οικονομία και στην απασχόληση. Έχουμε μπροστά μας μεγάλη ανηφόρα και, δυστυχώς, δεν είναι η πρώτη για τη χώρα και τον λαό. Είναι άλλη μία ανηφόρα. Και δεν ξεκινάμε καλά. Δεν ξεκινάμε καθόλου καλά, όταν έρχεστε σήμερα εδώ και ζητάτε και τα ρέστα μιλώντας για ύφεση και ανεργία στις αρχές του 2010. Πότε, επιτέλους, θα αναλάβετε τις ευθύνες σας, τις ευθύνες της παράταξής σας; Τριάντα πέντε δισεκατομμύρια έλλειμμα παραδώσατε. Αν θέλετε να μιλάτε για εμπιστοσύνη, να ξέρετε ότι η εμπιστοσύνη χτίζεται πάνω στην ειλικρίνεια και στην αλήθεια.

Να αναλάβετε, λοιπόν, τις ευθύνες της παράταξής σας για αυτά που έζησε η χώρα, να ζητήσετε, επιτέλους, μία συγγνώμη από τον ελληνικό λαό και όχι να επιχειρείτε τούτη την ώρα, την κρίσιμη ώρα, που όλοι εμείς έχουμε βάλει πλάτη, να ρίξετε τις ευθύνες για άλλη μία φορά αλλού! Καταλαβαίνω ότι σας είναι πολύ πιο εύκολο να κάνετε αντιπολίτευση στον λαϊκισμό, αλλά δεν θα σας το επιτρέψουμε. Έχετε υποχρέωση, λοιπόν, να μιλήσετε τη γλώσσα της αλήθειας. Την οφείλετε αυτή τη συγγνώμη!

Η καμπάνα χτύπησε στη χώρα μας, κύριε Μητσοτάκη. Δείτε τα στοιχεία του συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ». Τον Μάρτιο είχαμε σαράντα δύο χιλιάδες περισσότερες απολύσεις από προσλήψεις, στον μισό μήνα κρίσης. Ο τουρισμός, οι μικρομεσαίοι, οι αγρότες βρίσκονται σε μεγάλο κίνδυνο.

Στόχος μας στο Κίνημα Αλλαγής είναι να κρατήσουμε όρθια την κοινωνία και ζωντανή την οικονομία. Αν καταρρεύσει τώρα η παραγωγική βάση της χώρας, το κόστος της κρίσης θα είναι καταπλάσιο και η ανόρθωση το επόμενο διάστημα ακόμα πιο δύσκολη. Δεν μπορούμε, λοιπόν, να χτίσουμε πάνω σε ερείπια. Τουλάχιστον, αυτή είναι η δική μας θέση, του Κινήματος Αλλαγής. α αυτό αγωνιζόμαστε δύο μήνες με υπευθυνότητα και με πολύ συγκεκριμένες προτάσεις.

Είπατε και μόνος σας προηγουμένως, ότι τώρα δανειζόμαστε με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Άρα, τώρα είναι η στιγμή να αξιοποιήσουμε αυτή

τη δυνατότητα, για να μην καταρρεύσει η παραγωγική βάση. Κι αν χρειαστεί, να βάλουμε και χέρι σε αυτό το περιήρητο «μαξιλάρι», που δεν το παρέδωσε ο κ. Τσίπρας. Το μέρος του μαξιλαριού, που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε είναι αυτό που προήλθε από την υπερφορολόγηση των Ελλήνων πολιτών. Είναι χρήματα του ελληνικού λαού. Κι αν πρέπει να κρατήσουμε όρθια την οικονομία τώρα, τώρα είναι η στιγμή να αξιοποιηθούν, που έχουμε τις πλάτες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Πότε θα το κάνουμε; Όταν δεν θα τις έχουμε; Μα, τότε βαδίζουμε με βεβαιότητα σε ένα νέο μνημόνιο και θα έχετε αναλάβει και πάλι εσείς την ευθύνη!

Χρειάζεται, λοιπόν, να παρέμβουμε τώρα. Εμείς προτείνουμε ενδιάμεσο πρόγραμμα για να ενισχύσουμε την άμυνά μας. Ναι, είναι μία αμυντική πολιτική το ενδιάμεσο πρόγραμμα. Είναι, όμως, απολύτως απαραίτητη. Έτσι, θα μπορέσουμε μετά να προχωρήσουμε στην αντεπίθεση με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανόρθωσης της οικονομίας, εκτιμώντας και τις τελικές αποφάσεις των Ευρωπαίων, για τις οποίες θα μιλήσω στη συνέχεια. Εμείς μιλάμε για ένα πρόγραμμα «νέας αλλαγής».

Θέλω, λοιπόν, στο σημείο αυτό να κάνω ορισμένες επισημάνσεις για τις επιλογές της Κυβέρνησης, που διαμορφώνουν μία δυσμενή πραγματικότητα.

Πρώτον, ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση δεν έχουν παρουσιάσει μέχρι σήμερα ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ούτε για το τώρα, ούτε για το μετά. Προχωρούν σε αποσπασματικά και ανεπαρκή μέτρα, με αόριστες και κατά περίπτωση εξαγγελίες - τώρα μιλούν για ένα πακέτο 24 δισεκατομμυρίων - αθροίζοντας μέτρα, αναβολές πληρωμών, δάνεια που θα επιστραφούν, λες και κάποια στιγμή θα πατήσουμε ένα κουμπί και όλα θα αρχίσουν να λειτουργούν φυσιολογικά και όλες οι επιχειρήσεις, που είναι όλο αυτό το διάστημα κλειστές, ως διά μαγείας θα μπορέσουν να ανταποκριθούν σε όλα αυτά που δεν μπορούν αυτούς τους δύο μήνες. Αυτά τα μέτρα είναι φανερό πως εξυπηρετούν -στις περισσότερες περιπτώσεις- τους λίγους και ισχυρούς. Θα επανέλθω και σε αυτό.

Τι βλέπουμε γύρω μας; Αυτό που κυριαρχεί είναι η επικοινωνιακή εκμετάλλευση της πανδημίας, η μονοπώληση της ενημέρωσης και, βέβαια, το λιβάνισμα της Κυβέρνησης με δημόσιο χρήμα. Δυστυχώς, ο Πρωθυπουργός είναι δέσμιος της επικοινωνίας και της πελατειακής λογικής. Στήνεται μέσα στην κρίση του κορωνοϊού ένα κράτος κομματικό, ένα κράτος της Δεξιάς, προφανώς με τη δική του καθοδήγηση. Αν δεν είναι έτσι, να μας απαντήσει.

Η αδιαφάνεια καλά κρατεί. Το σκάνδαλο με τα voucher έχει πρώτο υπεύθυνο τον κ. Μητσοτάκη. Το αναδείξαμε αυτό. Δεν θα μπω τώρα στις λεπτομέρειες αυτές. Τώρα καigόμαστε να δούμε τι θα γίνει μπροστά. Κατανοώ ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, που είναι τόσο αμήχανος και δεν είχε καμμία πρόταση όλο αυτό το διάστημα, δεν έχει τίποτα άλλο να κάνει: αυτά που αναδεικνύει το Κίνημα Αλλαγής, τα παίρνει μετά και τα κάνει παντιέρα. Ό,τι θέλει ας κάνει.

Παντού αναθέσεις εκατομμυρίων ευρώ με αδιαφανείς διαδικασίες και «πλυντήριο» τις πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Προγράμματα διαφήμισης συνολικού ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ ανατίθενται σε ιδιωτικές εταιρείες. Πολύ σοβαρά προβλήματα έχουν ανακύψει και στις διαδικασίες προσλήψεων του ΕΣΥ. Επιπλέον, ανακύπτουν θέματα δημοκρατίας. Οι θεσμοί επιβάλλεται να βγουν, επιτέλους, από την καραντίνα. Η κανονική λειτουργία της Βουλής, ο κοινωνικός διάλογος, η πολυφωνία στην ενημέρωση είναι αναγκαία συστατικά της δημοκρατίας μας και θα έλεγα και προϋπόθεση για την αποκατάσταση της κοινωνικής

και οικονομικής ζωής.

Είναι αδιανόητο να έρχονται σημαντικά νομοσχέδια, χωρίς να συζητηθούν διεξοδικά και να εκφραστούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς. Δεν χωρούν διαδικασίες fast track στο Κοινοβούλιο άλλο. Ως εδώ!

Δεύτερον. Οι εργαζόμενοι και οι άνεργοι στην πραγματικότητα αφήνονται στο περιθώριο. Στον τομέα της εργασίας δεν κάνουν μόνο λάθη και παραλείψεις. Μην γελιόμαστε. Εδώ υπάρχει πολύ συγκεκριμένο σχέδιο. Και η ευθύνη ανήκει πάλι σε εσάς, κύριε Πρωθυπουργέ. Το Υπουργείο Εργασίας εκτεθειμένο ήδη από την τηλεκατάρτιση-«μαϊμού» αδυνατεί να σχεδιάσει μέτρα για να αποτρέψει τον κίνδυνο μαζικής ανεργίας. Το Υπουργείο Οικονομικών κάτω από την πίεσή μας και την απήχηση της πρότασής μας διέρρευσε απ' ό,τι άκουσα -το απόγευμα θα μας πουν περισσότερα- σχέδιο για επιδότηση εργασίας. Σχέδιο, που συνδέεται όμως με τη διεύρυνση της μερικής απασχόλησης, με δυσμενείς αλλαγές δηλαδή στους όρους και στις συμβάσεις των εργαζομένων. Καταλαβαίνετε πολύ καλά τι σημαίνει αυτό.

Τρίτον, οι τράπεζες συνεχίζουν το βιολί τους. Εφαρμόζουν τα κλασικά τραπεζικά κριτήρια που στερούν, κυρίως από μικρομεσαίους που έχουν ανάγκη, τη ρευστότητα και τα δάνεια. Το χρήμα διοχετεύεται και πάλι στους έχοντες. Επανεκκίνηση της μικρομεσαίας επιχείρησης με αυτές τις κατανομές κονδυλίων και τα τραπεζικά κριτήρια δεν πρόκειται να γίνει.

Ανοίγει η Κυβέρνηση τα τμήματα των δικαστηρίων, που έχουν σχέση με πλειστηριασμούς και κατασχέσεις. Μόνες κερδισμένες οι τράπεζες για άλλη μια φορά. Βέβαια, μένουν απροσπάτετοι ακόμα οι πολίτες από τις υπερβολικές χρεώσεις των τραπεζών, την ώρα που όλοι κατευθύνονται στις ηλεκτρονικές συναλλαγές.

Τέταρτον. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εμπαίζονται. Αφήνονται στην τύχη τους. Οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες μαζί με τους αυτοαπασχολούμενους είναι πάνω από επτακόσιες χιλιάδες. Οι διακόσιες πενήντα χιλιάδες που είναι παράλληλα και εργοδότες απασχολούν ένα εκατομμύριο εξακόσιες χιλιάδες εργαζόμενους. Είναι η ραχοκοκαλιά της πραγματικής οικονομίας. Στα μέτρα που έχουν ανακοινωθεί γι' αυτή την κατηγορία φαίνεται να έχουν εξασφαλιστεί δάνεια επανεκκίνησης 500 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ για τις μεγάλες επιχειρήσεις που απασχολούν πάνω από πενήντα άτομα 7 δισ. ευρώ. Η κατανομή δεν είναι απλά ετεροβαρής. Είναι προκλητικά άδικη. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας τούς οδηγεί στην εξαφάνιση. Κι αυτή είναι μία απόφαση που μας βρίσκει απόλυτα αντίθετους. Δεν έχετε το δικαίωμα, κύριε Μητσοτάκη, ούτε φυσικά και τη λαϊκή εντολή να οδηγήσετε σε δραματική συρρίκνωση τη μεσαία τάξη.

Πέμπτον. Οι αγρότες έχουν εγκαταλειφθεί στην τύχη τους. Στα κυβερνητικά μέτρα οι αγρότες παραμένουν οι φτωχοί συγγενείς. Και μάλιστα την ώρα που οι κτηνοτρόφοι έβλεπαν τις τιμές τους να καταρρέουν στα αμνοερίφια, οι καταναλωτές τα αγοράζαν τρεις φορές επάνω από την τιμή που έπαιρνε ο παραγωγός. Για ποιους ελέγχους στην αγορά μάς μιλάτε; Υπήρχε απίστευτη κερδοσκοπία.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, και στη νέα φάση που περνάμε, ο πόλεμος έχει δύο μέτωπα: το υγειονομικό και την οικονομία. Γι' αυτό και καταθέτω σήμερα ορισμένες από τις προτάσεις του ενδιάμεσου προγράμματός μας. Είναι προτάσεις άμεσης εφαρμογής, συγκεκριμένες, στοχευμένες και ρεαλιστικές.

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ την κατανόησή σας για τον χρόνο. Όλοι οι προηγούμενοι ομιλητές μίλησαν τουλάχιστον τον διπλάσιο από ό,τι τους είχατε δώσει.

Ξεκινάω από το υγειονομικό μέτωπο και την αναγκαιότητα στήριξης του ΕΣΥ. Μ' αρέσει αυτό. Τώρα όλοι «σφάζονται στην ποδιά» του ΕΣΥ. Όλοι θέλουν να πουν ότι κάτι καταπληκτικό κάνανε σε αυτό τον τομέα, που δεν μπόρεσε ποτέ να κάνει το ΠΑΣΟΚ, που και το θεμελίωσε και το στέριωσε και το δίδεωσσε από τα χρέη, με τα οποία το παρέλαβε το 2009. Θα επανέλθω στη δευτερολογία γιατί δεν έχω χρόνο να μιλήσω πολύ γι' αυτό.

Αποδείχθηκε το Εθνικό Σύστημα Υγείας το πιο σημαντικό όπλο, που είχαμε στα χέρια μας σ' αυτή τη μάχη. Είμαστε απολύτως περήφανοι για αυτό γιατί έχει ανεξίτηλη τη σφραγίδα του ΠΑΣΟΚ, της παράταξής μας, ό,τι κι αν κάνατε, ό,τι κι αν λέτε τώρα. Δεν θα ξαναγράψετε την ιστορία, τελεία και παύλα.

Άμεσα χρειαζόμαστε, λοιπόν, περισσότερα τεστ. Εμείς φωνάζαμε για επιτάξεις των εργαστηρίων και να ενταχθούν όλοι σε έναν κεντρικό σχεδιασμό της πολιτείας. Αφού καταφέρατε να πάρετε αυτά τα περισσότερα αντιδραστήρια, γιατί μέχρι σήμερα δεν το έχετε κάνει; Θα είχαμε περισσότερα στοιχεία για να προχωράμε με ασφάλεια. Τώρα το ζητάει και ο κ. Τσιόδρας. Τώρα που το ζητάει ο κ. Τσιόδρας ελπίζω να τον ακούσετε και να είστε πιο αποτελεσματικοί, για το καλό όλων.

Λειτουργία, λοιπόν, επιπέδους, των κινητών συνεργειών του δικτύου πρωτοβάθμιας φροντίδας με επισκέψεις στα σπίτια. Ουσιαστική αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και ενίσχυση των νοσοκομείων -όχι μόνο στα λόγια- και επαναφορά τους σε πλήρη λειτουργία. Σε λίγο θα αρχίσουμε να έχουμε άλλες απώλειες από τους ασθενείς που δεν μπορούν να πάνε στα νοσοκομεία. Χρόνιες παθήσεις μεν, αλλά με σοβαρούς κινδύνους για τη ζωή τους.

Οργάνωση κέντρων για τον ιό εκτός νοσοκομείων -το λέμε από την αρχή της κρίσης- και ενίσχυση στο «Βοήθεια στο σπίτι».

Να γίνει ορθολογική διαχείριση των δωρεών. Με χαρά άκουσα ότι τις επόμενες μέρες θα μας ενημερώσει ο Υπουργός Υγείας. Μέχρι αυτή την ώρα δεν έχουμε εικόνα. Εγώ πιστεύω ότι θα έπρεπε μία ανεξάρτητη αρχή να χειριστεί τις δωρεές, με απόλυτη λογοδοσία στη Βουλή μέσω της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων.

Να γίνει ειδικό σχέδιο για την παρακολούθηση και προστασία ευπαθών ομάδων ιδιαίτερα σε ευάλωτες δομές. Το φωνάζαμε και δεν ακουστήκαμε. Θα είχαμε αποφύγει τα προβλήματα και στη Λάρισα και στο Κρανίδι και φυσικά τους θανάτους στις ιδιωτικές κλινικές.

Να ληφθούν μέτρα για τα νησιά το καλοκαίρι και με προσλήψεις αν χρειαστεί. Δεν έχουμε εικόνα των προσλήψεων. Πού πήγαν όλοι αυτοί που προσλήφθηκαν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας; Ελπίζω ότι θα μας ενημερώσει το απόγευμα ίσως ο κύριος Υπουργός.

Βέβαια, επιτέλους ως έμπρακτη αναγνώριση της προσφοράς τους να ενταχθούν οι υγειονομικοί στα βαρέα και ανθυγιεινά. Αυτά είναι επείγοντα μέτρα άμεσης ανάγκης. Φυσικά και υπάρχει αυτή τη στιγμή, περισσότερο από ποτέ, ανάγκη αναγέννησης του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Δεν έχω τον χρόνο στην πρωτολογία να αναφερθώ σ' αυτό. Ελπίζω στη δευτερολογία κάτι περισσότερο να προλάβω να πω.

Έρχομαι, λοιπόν, στο μέτωπο της οικονομίας. Θέλω να καταθέσω έξι συγκεκριμένες προτάσεις.

Πρώτον, πρόγραμμα επιδότησης εργασίας. Το πρόγραμμα που έχουμε προτείνει είναι επεξεργασμένο, τολμηρό, κοστολογημένο. Αφορά στη διατήρηση θέσεων εργασίας για ένα εκατομμύριο εργαζόμενους σε επιχειρήσεις που επλήγησαν. Το κράτος με πολύ απλό και διαφανή τρόπο -έχει όλα τα στοιχεία του «ΕΡΓΑΝΗ»- καλύπτει το 40% του μισθού των εργαζομένων για έξι μήνες, με δύο όρους όμως πολύ σημαντικούς. Δεν είναι στα ψιλά γράμματα για να τα παρακάμψετε. Ο πρώτος όρος είναι η απαγόρευση απολύσεων και ο δεύτερος όρος είναι η μη δυσμενής μετατροπή των συμβάσεων των εργαζομένων. Από αυτά που μας είπε ο Πρωθυπουργός εγώ καταλαβαίνω ότι εσείς θα επιδοτήσετε τον μισθό των εργαζομένων που εκ των προτέρων αναγνωρίζετε και νομιμοποιείτε ότι θα μπουν σε μερική απασχόληση ενώ δεν ήταν πριν. Καθιερώνετε, λοιπόν, τις ελαστικές μορφές εργασίας κι όταν τελειώσει η επιδότησή σας, οι εργαζόμενοι θα είναι αντιμέτωποι με μια νέα πραγματικότητα που θα έχει τη σφραγίδα της Κυβέρνησής σας, την υπογραφή και την έγκρισή σας και όχι μόνο των εργοδότην. Αναρωτιέμαι με ποια κριτήρια. Πώς; Πού; Σε όλους; Αυτό δεν είναι απλώς εξυπηρέτηση. Είναι δώρο.

Το μέτρο που προτείνουμε είναι απολύτως κοστολογημένο. Το ύψος του είναι 2 δισεκατομμύρια και μπορεί να καλυφθεί κατά 1,5 δισεκατομμύριο από το «SURE», στο οποίο αναφερθήκατε και εσείς. Ξέρουμε ότι υπάρχουν 600 εκατομμύρια αδιάθετα στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Δεύτερον, στήριξη των ανέργων. Κανένας άνεργος εγγεγραμμένος στον ΟΑΕΔ χωρίς επίδομα ανεργίας για έξι μήνες. Βέβαια, επιδοτούμενα προγράμματα κατάρτισης, σοβαρά αυτή τη φορά, ποιοτικά και με διαφάνεια.

Τρίτον, στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Επισημαίνουμε τον καθοριστικό τους ρόλο για την ανάπτυξη και την απασχόληση στη χώρα μας. Βέβαια, όλοι ξέρουμε ότι πλήττονται βάνουσα από τα περιοριστικά μέτρα.

Δεν μπορεί να ζητείται η προκαταβολή του φόρου με βάση τα εισοδήματά του 2019, όταν για φέτος θα είναι δραματικά μειωμένα. Η κυβερνητική επιστρεπτέα προκαταβολή πολύ απλά δεν αρκεί. Ειδικά για φέτος η προκαταβολή φόρου για όσες επιχειρήσεις πλήττονται από την κρίση πρέπει να είναι μηδενική και για τις υπόλοιπες 50%. Ο φόρος που αντιστοιχεί στα τυχόν πραγματικά έσοδα θα πληρωθεί μετά την εκκαθάριση σε δόσεις. Παράλληλα μείωση των φορολογικών συντελεστών από 24% στο 20% εντός του 2020 και βιώσιμη λύση στο θέμα των επιταγών. Έχω μιλήσει με όλους, με μικρομεσαίους, με αγρότες. Το θέμα των επιταγών είναι πάρα πολύ σημαντικό. Η ευθύνη πρέπει να παραμείνει στον εκδότη με χορήγηση από τις τράπεζες δανείου, ισόποσο με όσα χρειάζεται για να πληρώσει. Διαφορετικά θα καταρρεύσει η αγορά και ειδικά η διατροφική αλυσίδα, η οποία είναι σε κίνδυνο.

Τέταρτον, προστασία της πρώτης κατοικίας των ασθενέστερων δανειοληπτών από τους πλειστηριασμούς. Προσωπικά θεωρώ αδιανόητο να ξεκινήσουν τα funds να πετούν οικογένειες έξω από τα σπίτια τους. Το θεωρώ τελείως απάνθρωπο.

Άκουσα τις προτάσεις σας. Μετά από την πολύ μεγάλη πίεση, που έχουμε ασκήσει στο θέμα αυτό, έρχεστε να κάνετε μια τρύπα στο νερό. Δίνετε παράταση σε αυτό το αποτυχημένο σύστημα που το ψηφίσατε. Ο ίδιος περιγράψατε πριν από λίγο ότι είναι αποτυχημένο. Μάλιστα τα στοιχεία που παρουσιάσατε δεν είναι ακριβή, διότι πριν από λίγες ημέρες ο κ. Σταϊκούρας είχε πει ότι από τις τρεις χιλιάδες εκατόν ενενήντα οκτώ υποθέσεις που εγκρίθηκαν, κλείστηκαν ρυθμίσεις για μόλις οκτακόσιες τριάντα. Ωραία, μπράβο! Παρατείνετε άλλους τρεις μήνες αυτήν την αποτυχία για να ρυθμίσετε άλλους οκτακόσιους τριάντα, την ώρα που το πρόβλημα είναι τεράστιο. Εμείς δεν λέμε να καλύπτονται οι κακοπληρωτές, αλλά δώστε μια σοβαρή παράταση στην προστασία της πρώτης κατοικίας, όπως την είχε κάνει το ΠΑΣΟΚ και ελάτε εδώ στη Βουλή να συζητήσουμε στη διακομματική επιτροπή, που σας έχω ζητήσει και έχουν δεχτεί όλα τα κόμματα -εκτός από τη Νέα Δημοκρατία- μια οριστική, βιώσιμη και δίκαιη λύση για το πρόβλημα αυτό, γιατί ξέρετε ότι θα εκτοξευτούν τα κόκκινα δάνεια το επόμενο διάστημα.

Όσο για τα κόκκινα δάνεια, τι να πω. Από το 2016 έχουμε εισηγηθεί την Bad Bank και έπεσαν τότε να με φάνε λέγοντας «η λαϊκίστρια η Γεννηματά, τι είναι αυτά που λέει;». Πριν από λίγες μέρες το είπε με τέσσερα χρόνια καθυστέρηση ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας. Μόνο που έχουν χαθεί όλα αυτά τα τέσσερα χρόνια, με ευθύνη και του ΣΥΡΙΖΑ και της Νέας Δημοκρατίας.

Πέμπτον, ειδικά προγράμματα για τους αγρότες. Μίλησα και πριν για την αξία του πρωτογενή τομέα ή μάλλον, για να το πω καλύτερα, του αγροδιατροφικού τομέα, γιατί είναι μέσα και η μεταποίηση. Προτείνουμε, λοιπόν, άμεσα προκαταβολή του 50% των ενισχύσεων μέσα στον Μάιο, ειδική εισοδηματική στήριξη με ενεργοποίηση του Κανονισμού De minimis για τους κτηνοτρόφους, τους αλιείς, τους ιχθυοκαλλιεργητές, τους κτηνοτρόφους, οι οποίοι πλήττονται βάνουσα. Επίσης, επιδότηση του μισθού και του εργοσήμου για να εργαστούν άνεργοι εγγεγραμμένοι στον ΟΑΕΔ ως εργάτες γης.

Έκτον, πρόγραμμα ενίσχυσης του τουρισμού. Η κρίση της πανδημίας πλήττει ιδιαίτερα τον τουρισμό, με επιπτώσεις, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας και μάλιστα, σε βάθος χρόνου. Χρειάζεται ειδικό σχέδιο για να αξιοποιήσουμε το brand της Ελλάδας και να αυξήσουμε την ανταγωνιστικότητά του.

Κατ' αρχάς, σε αυτό το ειδικό σχέδιο προτείνουμε να περιληφθούν τα εξής: μέτρα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων, όπως μηδενική προκαταβολή φόρου για το 2020 και αναστολή πληρωμής οφειλών και μείωση του ΦΠΑ για δύο χρόνια στην εστίαση και στη διαμονή στο 6% και στις υπόλοιπες τουριστικές υπηρεσίες στο 13%. Σας υπενθυμίζω ότι τα καταστήματα εστίασης μέχρι και την 1η Ιουνίου, σύμφωνα

με το σχέδιο σας, παραμένουν κλειστά και καταστρέφονται. Κατάργηση για δύο χρόνια του τέλους διανυκτέρευσης και του αυξημένου ΦΠΑ στα νησιά του Αιγαίου. Τόνωση της ρευστότητας για την επανεκκίνηση με κρατικές εγγυήσεις και δάνεια και βέβαια, στοχευμένη καμπάνια προβολής σε συνεργασία με τον ΕΟΤ και τους αρμόδιους φορείς του τουρισμού. Ήδη έχει ξεκινήσει αυτή η δουλειά και έχουν ξεκινήσει καλά. Χρειάζονται ενίσχυση.

Επίσης, μεγάλο πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού με κίνητρα για την μετακίνηση των οικογενειών, το λιγότερο για έναν χρόνο. Η Ελλάδα είναι ασφαλής χώρα και πρέπει να παραμείνει, γι' αυτό πρέπει να διεκδικήσουμε πρωτόκολλο και πιστοποιητικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για ελεγχόμενες υγειονομικά μετακινήσεις, αλλιώς δεν θα ξεπαγώσει ο τουρισμός για φέτος. Με δεδομένο δε, ότι η συντριπτική πλειοψηφία του μισού εκατομμυρίου των εποχικά απασχολούμενων, κυρίως στον τουρισμό, αλλά και τον επισιτισμό δεν θα μπορέσει να εξασφαλίσει το 2020 τις προϋποθέσεις για το επίδομα ανεργίας, πρέπει να υπάρξουν δύο αλλαγές: Πιο ελαστικές προϋποθέσεις και επιμήκυνση του χρόνου επιδότησης από το ταμείο ανεργίας.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έχω μιλήσει επανειλημμένα για αλλαγή πορείας, η οποία χρειάζεται και για την Ελλάδα, αλλά και για την Ευρώπη. Με αυτήν την Ευρώπη δεν πάμε μπροστά και κρίνεται πια το μέλλον της Ένωσης, ας το καταλάβουν όλοι. Είναι ώρα για μια νέα ευρωπαϊκή συνθήκη και δικός μας στόχος είναι να προχωρήσουμε σε μια ευρωπαϊκή ομοσπονδία. Στην Ευρώπη δεν απαιτούμε. Χρειάζεται νέο χρήμα, καινοτόμα εργαλεία, μη συμβατικές λύσεις για τη μη συμβατική κρίση που ζούμε και δεν είναι ευθύνη κανενός μας. Επομένως, πρόγραμμα 1,5 τρισεκατομμυρίων ευρώ για όλη την Ευρώπη, με λίγα λόγια ένα ευρωπαϊκό σχέδιο Μάρσαλ. Μεταβιβάσεις και όχι δάνεια στα κράτη-μέλη, που σημαίνουν νέα μνημόνια και αναστολή του συμφώνου σταθερότητας για τρία χρόνια.

Κυρίες Μητσοτάκη, βγείτε μπροστά σε αυτόν τον αγώνα στην Ευρώπη, όχι πίσω από τις πλάτες του Μακρόν ή του Πέδρο Σάντσεθ. Εμείς δίνουμε καθημερινά τη μάχη μέσα από το Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα, μια μάχη που δεν είναι εύκολη, γιατί μέχρι πριν από λίγο καιρό είχαμε πολύ μεγάλες αντιθέσεις ανάμεσα και στους σοσιαλιστές του Βορρά με τον Νότο, αλλά χάριν τις πιέσεις του Νότου έχουν γίνει σοβαρά βήματα. Κάντε κι εσείς στο Λαϊκό Κόμμα, έχετε ευθύνη.

Αγαπητοί συνάδελφοι, κάθε μεγάλη δοκιμασία, κάθε κρίση μετράει το μπόι μας, το πραγματικό και όχι αυτό που ως σκιά κατασκευάζει η προπαγάνδα. Από την πρώτη στιγμή, εμείς επιλέξαμε έναν δικό μας δρόμο, τον δρόμο της προοδευτικής αντιπολίτευσης που έχει ανάγκη η χώρα, που στηρίζει όσα θετικά γίνονται, που προτείνει όσα πρέπει να γίνουν και δεν γίνονται, που ασκεί κριτική σε αδικίες και αστοχίες, που προστατεύει τα συμφέροντα των μη προνομιούχων, των εργαζομένων, των αδυνάμων, γιατί δεν πρέπει να πληρώσουν το μάρμαρο και αυτής της κρίσης. Αυτό είναι το δικό μας DNA, το DNA της παράταξής μας.

Η επιστροφή στην καθημερινότητά μας φέρνει αντιμέτωπους με μεγάλα προβλήματα και μεγάλες αλλαγές. Το πώς θα προσδιοριστούμε σε έναν κόσμο που αλλάζει ριζικά είναι προφανές ότι ο καθένας θα το κάνει με το δικό του στίγμα, γιατί τώρα είναι η ώρα της επιστροφής της πολιτικής. Δεν είναι όλα άχρωμα και ισοπεδωμένα. Βιώνουμε έναν βίαιο τεχνολογικό μετασχηματισμό, που προφανώς έχει οφέλη, αλλά έχει και κόσμη. Μεγαλώνει τις ανισότητες ακόμα και μέσα στα αναπτυγμένα κράτη και αυτός είναι ο μεγάλος κίνδυνος που πρέπει να δούμε και να θεραπεύσουμε γρήγορα, άμεσα. Όμως, αυτή είναι η δική μας επιλογή. Η δική σας επιλογή, προφανώς, είναι σε βάθος χρόνου να τις αφήσετε αυτές τις ανισότητες, γιατί δεν σας αφορούν. Για τους συντηρητικούς η απάντηση φαίνεται να είναι ίδια: Επιστροφή στην κανονικότητα της λιτότητας και στη λατρεία της αγοράς.

Οι λαϊκιστές είναι σε αμηχανία, αλλά είναι βέβαιο ότι, μέσα στην απόγνωση, θα καλλιεργήσουν τον απομονωτισμό και τον εθνικισμό.

Για εμάς τους Σοσιαλιστές είναι φανερό ότι δικαιώνονται οι αρχές μας και οι αξίες μας κι αυτό το βλέπουν όλοι, δεν το βλέπουμε μονάχα εμείς, για αυτό και είναι ολοφάνερο ότι όλο αυτό

το διάστημα, καθώς και το επόμενο, θα ζήσουμε πολλές απομιμήσεις. Πολλοί στα λόγια θα προσπαθήσουν να παραστήσουν τους σοσιαλιστές και τους σοσιαλδημοκράτες, αλλά ας προσέξει ο ελληνικός λαός, γιατί τις κακές απομιμήσεις τις έχει πληρώσει ακριβά, να προσέξει και για το μέλλον του, γιατί είναι πολλοί αυτοί που θέλουν να κρυφτούν πίσω από λόγια σοσιαλδημοκρατικά και στην πράξη με τις πολιτικές τους να οδηγήσουν τα πράγματα στην ενίσχυση για άλλη μια φορά της αγοράς και των ισχυρών σε βάρος κάποιων πιο αδυνάμων.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τώρα όλοι ζητούν περισσότερο κράτος. Αναγνωρίστηκε ο ρόλος του και η σημασία του στο να προστατεύσει τον πολίτη γιατί αποδείχθηκε περίτρανα ότι οι αγορές από μόνες τους δεν μπορούν να το κάνουν αυτό. Τεράστιες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, που δεν είχαν νιώσει την ανάγκη της στήριξης του κράτους, σήμερα στις συνομιλίες που έχουμε λένε καθαρά ότι «ναι, πράγματι, παραδεχόμαστε ότι δεν μπορούμε τελικά από μόνοι μας να λύσουμε όλα τα προβλήματα ούτε στις επιχειρήσεις». Πρόκειται για κολοσσούς, που δεν ξέρω αν του χρόνου θα είναι ανοιχτοί.

Δεν είναι, λοιπόν, πια το κράτος, που δαιμονοποιείται για όλα τα δεινά, αλλά αυτό που καθοδηγεί τα βήματα των πολιτών σε αυτήν την πολύ δύσκολη ισορροπία που έχουν να διασχίσουν σε ένα αβέβαιο μέλλον. «Αβέβαιο», έλεγε ο Γιώργος Γεννηματάς, «είναι το μέλλον γι' αυτούς που δεν προβλέπουν». Εμείς και προσβλέπουμε και προβλέπουμε και δουλεύουμε γι' αυτό το μέλλον.

Επιστρέφει, λοιπόν, μια Σοσιαλδημοκρατία έξυπνη, ευέλικτη, ανθρώπινη, αποφασισμένη να κόψει τα δεσμά με τον νεοφιλελευθερισμό, γιατί αποδείχτηκε ότι όλο το προηγούμενο διάστημα που το έκανε αυτό απλά τον ενίσχυε και τον τροφοδοτούσε με ιδέες και με προτάσεις που καρπώνονταν τελικά τα κόμματα της Δεξιάς και της Κεντροδεξιάς.

Στόχος σήμερα των σοσιαλδημοκρατών είναι να επικεντρωθούν επιτέλους στα μεγάλα «θέλω» των ανθρώπων, της ζωής των πολιτών, την υγεία, την παιδεία, την εργασία, το περιβάλλον με ισχυρή σφραγίδα δημοκρατίας, δικαιοσύνης και αλληλεγγύης.

Να είστε βέβαιοι, λοιπόν, ότι η παράταξη της αλλαγής, που έχει κάνει όλες τις μεγάλες μεταρρυθμίσεις σε αυτόν τον τόπο, πάνω στις οποίες στηρίζομαστε και σήμερα, θα βγει δικαιωμένη και πολύ πιο ισχυρή. Θα πρωταγωνιστήσουμε ξανά γιατί ο χρόνος είναι μπροστά, για να μην μείνει κανένας πίσω και να γράψουμε μαζί εμείς το νέο κοινωνικό συμβόλαιο με τον ελληνικό λαό.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη διαδικασία παρακολουθεί ο τέως συνάδελφος, βουλευτής Άρτης κ. Αθανάσιος Κονταξής, καταγόμενος εκ Πραμάντων Ιωαννίνων.

Υποθέτω, κύριε Κονταξή, ότι αυτά σας φαίνονται πρωτοφανή. Δεν ζήσατε τέτοια στη Μεταπολίτευση, με τόσους λίγους και με τέτοιες προφυλάξεις, αλλά θα το αντιμετωπίσουμε. Σας καλωσορίζουμε.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Κουτσούμπας, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος): Κυρίες και κύριοι βουλευτές, το ΚΚΕ από την πρώτη στιγμή αντιμετώπισε αυτή την πρωτόγνωρη υγειονομική κρίση με υψηλό αισθημα ευθύνης. Προσαρμόσαμε τη δράση μας έτσι ώστε να συμβάλλουμε από τη δική μας μεριά στην προστασία της δημόσιας υγείας.

Το ίδιο, βέβαια, έκανε και όλος ο ελληνικός λαός, προσάρμοσε τη ζωή του για να προστατευτεί και να προστατεύσει, τήρησε τις οδηγίες των ειδικών επιστημόνων με πειθαρχία και με αποφασιστικότητα. Ό,τι κερδήθηκε μέχρι σήμερα, κερδήθηκε, πρώτα από όλα, με τις δικές του θυσίες.

Ταυτόχρονα, όμως, είπαμε ότι η ατομική ευθύνη πρέπει να στηρίζεται σε ένα ολοκληρωμένο κρατικό σχέδιο προστασίας της υγείας, προστασίας των δικαιωμάτων όλων των εργαζομένων, διότι αν η πρωταρχική βασική κρατική ευθύνη δεν στέκεται στο

ύψος των μεγάλων απαιτήσεων της περιόδου, εάν -πολύ περισσότερο- δεν αξιοποιηθεί ο χρόνος που κερδήθηκε μέχρι σήμερα για τη θωράκιση του Δημόσιου Συστήματος Υγείας, το οποίο -όπως εσείς οι ίδιοι έχετε παραδεχθεί και οι ίδιοι οι γιατροί και οι νοσηλευτές μαρτυρούν- βρίσκεται σε πολύ άσχημο επίπεδο, η κατάσταση μπορεί να γίνει ανεξέλεγκτη, ειδικά μάλιστα ενόψει ενός πιθανού νέου κύματος πανδημίας το επόμενο διάστημα και κυρίως από το φθινόπωρο, όπως προβλέπουν οι ειδικοί.

Μιλάμε για τον δημόσιο τομέα υγείας τον οποίο όλοι σας, και εσείς κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ πριν και εσείς κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, αφήσατε αθωράκιστο στα πρόθυρα της κατάρρευσης, με τους υγειονομικούς να δίνουν αυτή τη μάχη με μεγάλη αυτοθυσία. Δεν κινδυνολογούμε, αλλά σας ρωτάμε: Μπορείτε να αποκλείσετε ότι τα αυξημένα θύματα σε αριθμό, που υπήρξαν σε άλλα κράτη, σε σχέση με τον συνολικό πληθυσμό - αυτό το τραγικό αποτέλεσμα- θα υπάρξουν και στην Ελλάδα, απλά σε περισσότερο βάθος χρόνου; Κανείς σας δεν μπορεί να το αποκλείσει, προφανώς. Για αυτό αποκτά επείγοντα χαρακτηρισμό η ενίσχυση του Δημόσιου Συστήματος Υγείας με μαζικές προσλήψεις τώρα μόνιμων γιατρών, νοσηλευτών, λοιπών υγειονομικών και προμήθεια φυσικά μέσων ατομικής προστασίας για όλους τους εργαζόμενους στα νοσοκομεία.

Ο τερματισμός της καραντίνας θα αποκαλύψει, επίσης, ότι μια σειρά κρίσιμοι χώροι και δομές, όπως χώροι εργασίας, εκπαίδευσης, τα μέσα μαζικής μεταφοράς, είναι εντελώς απροετοίμαστοι. Δεν μπορεί, δεν επιτρέπεται τα μέτρα προστασίας της υγείας των εργαζομένων να σταματούν έξω από τις πύλες των εργοστασίων, των σουπερμάρκετ, των νοσοκομείων, άλλων μεγάλων χώρων δουλειάς, εκεί όπου υπάρχει όντως πολύ μεγάλος συνωστισμός.

Δεν μπορεί οι εργαζόμενοι να στριμώχνονται καθημερινά σε μέσα μαζικής μεταφοράς προκειμένου να μετακινηθούν για τη δουλειά τους λόγω των μειωμένων δρομολογίων τα οποία -μην κοροϊδεύομαστε μεταξύ μας- δεν πρόκειται να αυξηθούν και πάρα πολύ.

Δεν μπορεί τα σχολεία -ακόμα και τα λύκεια και τα γυμνάσια ή ακόμα και τα δημοτικά- αν ανοίξουν, να ανοίξουν χωρίς τους απαραίτητους όρους, τους όρους προστασίας, χωρίς τα απαραίτητα μέτρα και μέσα τα οποία, βέβαια, οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές πρέπει να προμηθευτούν όλοι και όλες δωρεάν.

Δικαιολογημένα, λοιπόν, γονείς, εκπαιδευτικοί, μαθητές, φοιτητές έχουν ανησυχία για το άνοιγμά τους και η ανησυχία τους αυτή δεν βρίσκεται, ξέρετε, στον αέρα. Εδώ εσείς μέσα στην πανδημία καταθέσατε νομοσχέδιο που ανεβάζει -αν είναι δυνατόν!- τον αριθμό των μαθητών του νηπιαγωγείου και του δημοτικού ανά σχολική αίθουσα σε είκοσι έξι άτομα αντί να τα μειώνετε.

Σας λέμε καθαρά: Αφήστε επιτέλους στην άκρη αυτή την ανθυγιεινή διαχείριση της μίζεριας. Σταματήστε να παίζετε με τις αγωνίες των κόσμων. Τα σχολεία πρέπει να πληρούν όλες τις συνθήκες υγείας και ασφάλειας με συνεχή δυνατότητα στην καθαριότητα κατά τη διάρκεια του σχολικού ωραρίου, με ιδιαίτερη φροντίδα για όσους από τους εκπαιδευτικούς -ακόμα και με ειδική άδεια- και για όσους από τους μαθητές ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες. Ακόμα και μαζικά τεστ πρέπει να δείτε για να είναι όλος ο κόσμος της εκπαίδευσης πιο σίγουρος.

Ο κόσμος της εκπαιδευτικής κοινότητας, λοιπόν, έχει συγκεκριμένες ανάγκες και αιτήματα για το σήμερα και γνωρίζει από μέσα την κατάσταση γιατί έχει βιώσει αυτό το σχολείο των κενών, του στριμώγματος των παιδιών σαν σαρδέλες μέσα σε μια τάξη.

Είναι και δικό σας έργο, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και του ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος μπορεί να είχε να μην ανοίξουν τα σχολεία χωρίς, όμως, να προβάλλει ούτε ένα μέτρο διεκδίκησης, γιατί έχει και τη φωλιά του λερωμένη γι' αυτά που ζούμε σήμερα.

Επίσης, η άρση της καραντίνας θα αποκαλύψει πολύ περισσότερο ότι τα εργασιακά δικαιώματα έχουν δεχτεί συντριπτικό πλήγμα. Όποιο αντεργατικό μέτρο είχατε στη φαρέτρα σας εσείς και ο ΣΕΒ το δοκιμάσατε και έχετε το θράσος να μιλάτε για δήθεν πρωτοφανή μέτρα στήριξης των εργαζομένων.

Οι εργαζόμενοι από κλάδους και χώρους δουλειάς που καταγγέλλουν καθημερινά αυτές τις άθλιες συνθήκες εργασίας, τις πάσης φύσεως εργοδοτικές πρακτικές, απειλές, εκβιασμούς, το

μόνο που βλέπουν είναι η προκλητική στήριξη της μεγάλης εργοδοσίας.

Είστε προκλητικοί. Κάνετε πως δεν ξέρετε ότι όλο αυτό το διάστημα εκατοντάδες επιχειρήσεις ξεφορτώνουν προσωπικό, βάζουν χιλιάδες εργαζόμενους στον πάγο με αναστολή συμβάσεων. Κάνετε πως δεν ξέρετε ότι με εργαλείο την εκμετάλλευση εργασία, την απασχόληση λίγων ημερών ξεζουμίζουν εργαζόμενους με εντατικοποίηση της εργασίας.

Αλήθεια, δεν έχετε ακούσει τίποτα για την απληρωσιά, την καθυστέρηση δεδουλευμένων, τις υπερωρίες και τα ρεπό που δεν πληρώνονται; Αλλά σε ποιον, αλήθεια, τα λέμε; Εδώ εσείς δεν πληρώνετε τις εφημερίες στους, κατά τα άλλα -με δικά σας λόγια- ήρωες νοσοκομειακούς γιατρούς. Τι να περιμένει κανείς από μεγαλοεργοδότες του ιδιωτικού τομέα;

Την ίδια στιγμή, οι εργαζόμενοι στην καθαριότητα σε νοσοκομεία παραμένουν απλήρωτοι για μήνες. Οι συμβάσεις τους τελειώνουν. Αυτούς που εσείς ονομάζετε «ήρωες» στα διαγγέλματα, αυτούς που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή, τους οφείλτε δεδουλευμένα και όλα αυτά εν μέσω της πανδημίας.

Γι' αυτούς, αλήθεια, λέτε ότι τους κοιτάτε στα μάτια; Δεν ξέρετε ότι με τα μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων, δηλαδή τις διαφορές ενισχύσεις, διευκολύνσεις και τα χρηματοδοτικά εργαλεία, λύσατε τα χέρια σε ορισμένους μεγαλοεπιχειρηματίες καρχαρίες;

Χωρίς να υπολογίζεται ο Απρίλης, με βάση τα επίσημα στοιχεία, έγιναν πάνω από εκατόν σαράντα πέντε χιλιάδες απολύσεις είτε απευθείας είτε με συμβάσεις που λήγουν είτε με τις λεγόμενες «οικειοθελείς αποχωρήσεις», όπως βαφτίζονται βέβαια, οι αναγκαστικές τελικά παραίτησεις.

Δεν έχετε ακουστά για τις εκατοντάδες απολύσεις εργαζομένων, που δούλευαν εδώ και χρόνια στα αεροδρόμια; Ποιος μπορεί αυτή τη στιγμή να ελέγξει τι γίνεται στους χώρους δουλειάς, αφού ακόμα και αυτόν τον ελλιπή ελεγκτικό μηχανισμό της Επιθεώρησης Εργασίας τον βάλατε στον πάγο;

Μη μας πείτε για τους όρους που πρέπει να τηρούν οι επιχειρήσεις. Ξέρετε πολύ καλά πως οι επιχειρηματίες υποχρεώνονται να ξαναπάρουν πίσω στη δουλειά τους ίδιους εργαζόμενους, των οποίων ανεστάλη η σύμβαση για όσο διάστημα ισχύουν τα κυβερνητικά μέτρα για την πανδημία, δηλαδή για σαράντα πέντε ημέρες. Σε απλά ελληνικά, αυτό που κάνετε είναι να τους διευκολύνετε να απολύσουν αυτούς τους εργαζόμενους, αφού πρώτα κάνουν χρήση των ευνοϊκών ρυθμίσεων, απαλλαγών και χρηματοδότησης, οι ίδιοι οι επιχειρηματίες. Μέσα σε δύο μήνες δώσατε τόσα αντεργατικά όπλα στην εργοδοσία όσα δεν της δώσατε όλα μαζί τα χρόνια να μην μνημόνιν.

Φυσικά, η άρση της καραντίνας θα αποκαλύψει ότι η καπιταλιστική οικονομία μπαίνει σε βαθιά και αβέβαιη ως προς τον χρόνο και τη διάρκεια της κρίσης. Μάλιστα, αυτή την αλήθεια μετά από πολύ καιρό ακούσαμε και από σας, κύριε Μητσοτάκη. Μετά από εβδομάδες προσπάθειας να πείσατε τον ελληνικό λαό πως η οικονομική κρίση είναι μια μικρή παρένθεση στην κανονικότητα και στην ανάπτυξη, τώρα δεν μπορείτε παρά να παραδεχτείτε το προφανές, πως η πολυαγαπημένη σας ελευθερία της καπιταλιστικής αγοράς και όχι, βέβαια, ο σοσιαλισμός, η κοινωνικοποιημένη παραγωγή, το κεντρικό επιστημονικό σχέδιο για την οικονομία που ξορκίζετε, είναι που έφερε αυτή την οικονομική κρίση, που τώρα -με τα δικά σας πάλι λόγια- θα είναι βαθιά και παγκόσμια.

Ο πολυαγαπημένος σας, λοιπόν, καπιταλισμός τα φέρνει όλα αυτά, αναδεικνύοντας τη σαπίλα του και όλη την απανθρωπιά του. Το επιχείρημα που προσπαθείτε να σερβίρετε είναι πως φταίει ο κορωνοϊός που πάγωσε την οικονομία και μας έφερε στην κρίση. Όμως, τα γεγονότα τα ίδια είναι πιο πεισματάρικα. Γιατί ήδη το 2019 η παγκόσμια οικονομία βρισκόταν σε κατάσταση επιβράδυνσης και η οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρακτικά σε στασιμότητα, ενώ οι προβλέψεις για το 2020 μιλούσαν από τότε ουσιαστικά για επιδείνωση της κατάστασης και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και στην Κίνα.

Το έχουμε πει σε όλους σας από αυτό εδώ το Βήμα επανειλημμένα, αλλά απ' ό,τι φαίνεται από το ένα αυτί σας έμπαιναν από το άλλο σας έβγαιναν.

Ο κορωνοϊός, αγαπητοί κύριοι και αγαπητές κυρίες, απλά έφερε στην επιφάνεια, με έναν έντονο και πιο βίαιο, αν θέλετε, τρόπο οπωσδήποτε τις τεράστιες αυτές αντιθέσεις του ίδιου του καπιταλισμού, της μεγάλης κλίμακας υπερσυσσώρευσης κεφαλαίων που δεν μπορούν απλά να επενδυθούν.

Στη χώρα μας η οικονομική κρίση δεν αποκλείεται να είναι πολύ πιο βαθιά ξανά. Ο λόγος είναι πως η ανάπτυξη της εγχώριας καπιταλιστικής οικονομίας βασίστηκε στην περιβόητη εξωστρέφεια που μεθοδικά καλλιεργήσατε, τόσο εσείς όσο και η προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, ακολουθώντας, βέβαια, πάντα πιστά τις οδηγίες του ΣΕΒ και των υπόλοιπων εργοδοτικών οργανώσεων.

Εμείς ως ΚΚΕ, προειδοποιούσαμε, τόσο εσάς όσο και τον κ. Τσίπρα, πως η πορεία που έχετε χαράξει είναι αντιλαϊκή, είναι επικίνδυνη. Σας λέγαμε μόλις μερικούς μήνες πριν, στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, όταν τσακωνόσασταν με τον ΣΥΡΙΖΑ για το ποιος από τους δύο είχε τη μεγαλύτερη συμβολή σε αυτή την εξωστρέφεια, πως η πορεία αυτή που ακολουθείτε και οι δύο στην οικονομία εκθέτει πολλαπλάσια την εγχώρια οικονομία, και μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στις διεθνείς διακυμάνσεις. Και σας επισημαίναμε πως αν εκδηλωθεί μια κρίση το επόμενο διάστημα θα είναι πολύ οξυμένη στην ελληνική οικονομία, στην οποία ο τουρισμός, οι μεταφορές έχουν πολύ σημαντικό ρόλο. Και επιβεβαιωθήκαμε. Ακόμα και τα νομοσχέδια που φέρατε και για την παιδεία -για να πάω παραπέρα- και για το περιβάλλον είναι αποκαλυπτικά της όλης αυτής κατάστασης. Ας πούμε, το περιβαλλοντικό νομοσχέδιο πρακτικά το έγραψαν οι ίδιοι οι βιομήχανοι έναν χρόνο πριν για να μπορούν να παίρνουν περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις από ιδιώτες.

Χιλιάδες αυτοαπασχολούμενοι μικροεπιχειρηματίες στο εμπόριο, στην εστίαση, στον τουρισμό βλέπουν να συμπίεζονται, με αφορμή και την πανδημία του κορωνοϊού από τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο σαρώνει και συγκεντρώνει την εμπορική κρίση. Όσον αφορά τα ξενοδοχεία, κλείνετε τα μικρά ξενοδοχεία, τα δωμάτια, προκειμένου να καταλάβουν λιγότερο την κρίση στον τουρισμό οι μεγάλοι ξενοδοχειακοί όμιλοι. Η εστίαση τελικά θα λειτουργεί με ασφυκτικούς όρους και χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις θα βάλουν λουκέτο.

Ακόμη τον ΣΥΡΙΖΑ να λέει πως επιβεβαιώνεται η δική του θέση, πως απαιτείται μεγάλος κρατικός παρεμβατισμός και πως εσείς της Νέας Δημοκρατίας δεν μπορείτε να τον κάνετε γιατί είστε νεοφιλελεύθεροι. Όμως, ο ΣΥΡΙΖΑ ξέρει καλά πως το μείγμα αστικής διαχείρισης που επιλέγεται κάθε φορά δεν καθορίζεται από τις ιδιαίτερες πολιτικές απόψεις κάθε ξεχωριστής τέτοιας κυβέρνησης, αλλά από τις ίδιες τις ανάγκες, από τις ίδιες τις προτεραιότητες του κεφαλαίου σε μία δεδομένη στιγμή. Είναι ειρωνικό αν το σκεφτείτε, βέβαια.

Εσείς, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, καταγγέλλατε τον ΣΥΡΙΖΑ πως εφάρμοζε νεοφιλελεύθερες λύσεις, αλλά πως δεν πίστευε στο νεοφιλελευθερισμό και γι' αυτό δεν ήταν αρκετά αποτελεσματικός. Κι ο ΣΥΡΙΖΑ σας απαντούσε πως επειδή δεν τον πιστεύει, μπορεί να τον εφαρμόσει με πιο φιλολαϊκό, τέλος πάντων, τρόπο. Τώρα, έχουμε μια κάποια, για να μην πω πλήρη, αντιστροφή των ρόλων.

Εμάς, βέβαια, δεν μας εντυπωσιάζει. Αν μη τι άλλο, αυτή η ειρωνεία δείχνει ένα πράγμα, τη στρατηγική σύγκλησή σας, ταγμένοι στην υπηρεσία ενός καθ' όλα σάπιου και διεφθαρμένου συστήματος. Ανάλογα με την περίοδο, το μείγμα στην οικονομία πρέπει να είναι περισσότερο, άλλοτε λιγότερο επεκτατικό, γι' αυτό και το χρώμα του πολιτικού διαχειριστή έχει πολύ μικρή, τελικά, σημασία. Γιατί, σε τελευταία ανάλυση, το κράτος και η πολιτική του δεν μπορεί να είναι φιλολαϊκή σε αυτές και σε οποιεσδήποτε συνθήκες, στα πλαίσια αυτού του συστήματος. Δεν μπορεί να κάνει καν τις παραχωρήσεις που έκανε στο παρελθόν, με άλλο διεθνή συσχετισμό δυνάμεων, όμως και σε άλλες συνθήκες.

Τι λέει, επίσης, ο ΣΥΡΙΖΑ; Λέει πως η λύση μπορεί να δοθεί μέσα από τα ευρωμόλογα, που θα φέρει μια προοδευτική Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως, τα ευρωμόλογα δεν υλοποιούνται αλλάζουν ούτε το στρατηγικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που

είναι η ανταγωνιστικότητα των μονοπωλιακών ομίλων της, ούτε να ματαιώσουν την κρίση. Η διαπάλη για τα ευρωμόλογα, η τα κορωνομόλογα, τέλος πάντων, εκφράζει απλά τις αντιθέσεις ανάμεσα στους ομίλους των διαφορετικών κρατών για το ποιος θα χάσει περισσότερο από την κρίση.

Οι Γάλλοι και οι Ιταλοί φωνάζουν στους Γερμανούς να πληρώσουν περισσότερο αυτοί. Ξαναθυμηθήκατε τώρα και τις κυβερνήσεις των χωρών του Νότου, οι οποίες είναι γνωστό σε όλους ότι εγκληματίστησαν σε βάρος των λαών τους όλα τα προηγούμενα χρόνια και τώρα την περίοδο της πανδημίας. Βλέπετε την Ισπανία, βλέπετε την Ιταλία, με διαφορετικά μείγματα διαχείρισης, αλλά με το ίδιο αποτέλεσμα. Έλεος πια!

Διαπραγματεύστε με την Ευρωπαϊκή Ένωση, με τους θεσμούς, για μια ολιγόμηνη καθυστέρηση των πλειστηριασμών και των κατασχέσεων, αυτά που μας είπατε σήμερα. Τσουβαλιάζετε στους στρατηγικούς κακοπληρωτές χιλιάδες νοικοκυριά και πολύ μικρές επιχειρήσεις, τα οποία στην πραγματικότητα είναι θύματα της προηγούμενης κρίσης και της αντιλαϊκής πολιτικής των μνημονίων και δεν μπορούν να πληρώσουν. Συνεχίζετε στον δρόμο της προηγούμενης κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, που ξεκίνησε το ξήλωμα των ελλিপών μέτρων προστασίας και προχώρησε στους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς.

Η ρύθμιση κρατικής επιδότησης ορισμένων δανείων μεταφέρει τα μεγάλα βάρη στους φορολογούμενους, στους μισθωτούς και τους αυτοαπασχολούμενους. Δυστυχώς, δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις, που να μπορούν να εξυπηρετήσουν ταυτόχρονα και τα συμφέροντα των δανειστών και των τραπεζών, που θέλουν να απαλλαγούν από τα κόκκινα δάνεια από τη μία μεριά και των υπερχρεωμένων νοικοκυριών και των φορολογουμένων εργαζομένων από την άλλη.

Πραγματική ανακούφιση των εργαζομένων αποτελεί η πρόταση νόμου που κατέθεσε έγκαιρα το ΚΚΕ και την οποία εσείς όλοι απορρίψατε. Αυτή την πρόταση έπρεπε να ψηφίσει η Βουλή. Η Σκύλλα της δημοσιονομικά σφιχτής Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν διαφέρει για τους λαούς από τη Χάρυβδη των ευρωμομολόγων, της Ομοσπονδίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που τη θυμήθηκε ξανά τώρα η κ. Γεννηματά ως εναλλακτική λύση, με έναν ενιαίο προϋπολογισμό και την ακόμα περισσότερο παράδοση της εθνικής κυριαρχίας σε αυτήν.

Καμιά αλλαγή, σας λέμε, στο μείγμα δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής, κανένα νέο σχέδιο Μάρσαλ, κανένας ψηφιακός εκσυγχρονισμός κρατικών υπηρεσιών, δεν αποτελούν στην πραγματικότητα προοδευτική μεταρρύθμιση του συστήματος, που να έχει αποτελέσματα για τον λαό μας και να υπηρετεί τα συμφέροντα του και βεβαίως, δεν απαλλάσσουν αυτό το σύστημα σε καμμία περίπτωση, ακόμα κι αν γίνουν όλα ή κάποια από αυτά, από τα τεράστια αδιέξοδά του και από την επερχόμενη κρίση. Όπως συνέβη και το 2009.

Ο καπιταλισμός υπολογίζει τη ζωή και τις ανάγκες των ανθρώπων, κυρίως με βάση το κέρδος των μονοπωλίων, των λίγων. Αυτό είναι στο DNA του και τίποτα άλλο. Γι' αυτό και λέμε ότι δεν μεταρρυθμίζεται με μερικά μερεμετάκια. Μόνο εκ βάθρων αλλάζει, εκ βάθρων ανατρέπεται. Έτσι απλά και ειλικρινά.

Αυτό, όμως, που κυρίως θα αποκαλύψει το τέλος της καραντίνας, είναι αυτό που φανέρωσε και η ίδια η πανδημία. Το πραγματικό πολιτικό πρόβλημα της χώρας, τα τεράστια αδιέξοδα του συστήματος και του δρόμου ανάπτυξης που ακολουθείται. Θα θέσει ακόμα πιο επιτακτικά το ερώτημα: ανάπτυξη από ποιον και για ποιον.

Σε αυτό το ερώτημα έχετε όλοι σας απαντήσει, και οι κύριοι της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ. Έχετε απαντήσει με τα έργα σας και ως κυβέρνηση εναλλάξ και οι δύο, εξυπακούεται, αλλά και ως αντιπολίτευση πάλι εναλλάξ. Και οι δύο κάνατε και στην αντιπολίτευση και στην κυβέρνηση.

Επιλογή δική σας ήταν η υποβάθμιση, η εμπορευματοποίηση του δημόσιου συστήματος υγείας, με τα ΣΔΙΤ να οργιάζουν, τον ιδιωτικό τομέα να γιγαντώνεται.

Επιλογή δική σας ήταν, η Ελλάδα να μην έχει κρατικό φορέα φαρμακοβιομηχανίας και να είναι έρμαιο στα διεθνή παζάρια για την προμήθεια υγειονομικού υλικού.

Επιλογή δική σας ήταν οι συγχωνεύσεις σχολείων, τα εικοσι-

πεντάρια τμήματα στα σχολεία, οι στρατιές των αναπληρωτών εκπαιδευτικών, τα voucher μέσω των ιδιωτικών δομών κατάρτισης.

Επιλογή δική σας είναι η ευελιξία στην αγορά εργασίας κι όποιος αντέξει.

Επιλογή δική σας ήταν η υπονόμευση των παραγωγικών δυνατοτήτων της χώρας, βιομηχανικών μονάδων όπως η «ΛΑΡΚΟ», η υπονόμευση της αγροτικής παραγωγής για να ανοίξει ο δρόμος, υποτίθεται, για την εξωστρέφεια της οικονομίας, δηλαδή τη μεγάλη εξάρτηση από τον τουρισμό και τη ναυτιλία, γενικότερα τις μεταφορές, η οποία μεγαλώνει τους κινδύνους μπροστά στην κρίση.

Επιλογή δική σας ήταν τα μνημόνια, αυτά τα χρήσιμα εργαλεία σε καιρό κρίσης για το κεφάλαιο, ώστε να μείνουν και μετά σε φάση μιας πιθανής ανάκαμψης, αν έρθει.

Επιλογή δική σας είναι η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που τώρα αποδεικνύει πόσο απομονωμένη μπορεί να είναι μία χώρα σε τέτοιες συνθήκες, όταν μέσα στον ανταγωνισμό ψάχνει απεγνωσμένα ακόμα και υγειονομικό υλικό ή άλλα εφόδια.

Επιλογή δική σας είναι ο εγκλωβισμός των προσφύγων και των μεταναστών στη χώρα μας για να μη συγκρουστεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους άλλους συμμάχους σας.

Επιλογή δική σας είναι η συμμετοχή στους σχεδιασμούς του ΝΑΤΟ και των Ηνωμένων Πολιτειών στην περιοχή, που μας κοστίζουν κι από πάνω 4 δισεκατομμύρια ευρώ το χρόνο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Κι όταν εμείς μιλούσαμε για τις σύγχρονες ανάγκες, που μπορεί να ικανοποιήσει ο λαός, με βάση τις παραγωγικές δυνατότητες της χώρας, λέγατε ότι όλα αυτά είναι μαξιμαλιστικά ότι δεν είναι ρεαλιστικά ότι είναι ουτοπικά. Τα δικά σας μινιμαλιστικά και ρεαλιστικά, όμως, τα ζήσαμε, τα ζει ο ελληνικός λαός χρόνια τώρα. Συνεχώς σας δίνει πίστωση χρόνου, κάνει υπομονή, προσπαθεί να αντέξει.

Ως τότε όμως; Κάποτε και οι αντοχές τελειώνουν. Και κυρίως οι ανοχές μετατρέπονται σε αγωνιστικό πείσμα αντίστασης, αλλαγών και ριζικών ανατροπών.

Σας ευχαριστώ. Τα υπόλοιπα στη δευτερολογία μου.

Ήμουν και στο χρόνο ο καλύτερος απ' όλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ο πιο συνοπτικός, κύριε Πρόεδρε.

Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της κοινοβουλευτικής ομάδας της Ελληνικής Λύσης, κ. Κυριάκος Βελόπουλος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα, ξεκινώντας τη σημερινή ομιλία, να εκφράσω τη θλίψη μου για την εικόνα που παρουσιάζει το ελληνικό Κοινοβούλιο. Το λέω αυτό με πόνο ψυχής. Εάν δεν αντέχουμε οι άλλοι Πρόεδροι να κάτσουμε τέσσερις ώρες να ακούσουμε τους Προέδρους των κομμάτων, δεν θεωρώ ότι ήταν απαραίτητη η σημερινή ομιλία.

Ήρθε ο καθένας και είπε τα δικά του -δεν ακούει τον αντίπαλο, δεν σέβεται την παρουσία των αντιπάλων του- μόνο και μόνο για να κάνει την κομματική του σπέκουλα. Το λέω για κάθε Πρόεδρο που έρχεται μιλάει και φεύγει. Είναι ντροπή, γιατί έτσι βρίσκουν αφορμή και οι Βουλευτές συνάδελφοι -επειδή φεύγει ο Πρόεδρος τους- και λακίζουν -εντός ή εκτός εισαγωγικών- όλοι.

Μιλάμε για ένα πολύ σημαντικό θέμα. Δεν είναι η πανδημία το μείζον θέμα, αλλά και όλα αυτά που έρχονται για την οικονομία. Θα έλεγα, δηλαδή, ότι είναι πολύ σημαντικότερο, κύριε Πρωθυπουργέ, και από τον προϋπολογισμό μας. Πρέπει να πω για ακόμη μια φορά ότι πρέπει να τον καταθέσετε από την αρχή τον προϋπολογισμό που καταθέσατε τον Δεκέμβρη. Διότι, έχει εκτροχιαστεί. Δεν ισχύει πλέον. Έχουμε έκτακτη ανάγκη. Δυστυχώς, όμως, καθόμαστε και συζητάμε εδώ μόνο και μόνο για να απευθυνόμαστε στο κομματικό μας ακροατήριο. Θλίβομαι, το επαναλαμβάνω.

Οι Πρόεδροι των κομμάτων πρέπει -τουλάχιστον μια φορά το μήνα έρχονται οι περισσότεροι εδώ ή και μία φορά το δίμηνο- να κάθονται πέντε ή έξι ώρες να ακούν τους αντιπάλους. Είναι σεβασμός προς τον αντίπαλο, αλλά και γνώση των όσων λέει ο αν-

τίπαλος. Θα μπορούσατε να ακούσετε κάτι διαφορετικό, κάτι που δεν σκέφτηκε ο Πρόεδρος του κόμματος του ΣΥΡΙΖΑ, του ΠΑΣΟΚ, του ΚΙΝΑΛ, του ΚΚΕ, του ΜέΡΑ25, της Ελληνικής Λύσης, της Νέας Δημοκρατίας. Δεν τα ξέρουμε όλοι όλα. Να πάρουμε κάτι απ' άλλους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ**)

Ξεκινώ έτσι και πάω στη σημερινή μου ομιλία. Κύριε Πρωθυπουργέ, χάριχα πάρα πολύ ειλικρινά, γιατί επικαλεστήκατε σε κάποιο σημείο της ομιλίας σας τον Θουκιδίδη. Εξαιρετική αναφορά! Πρέπει να σας υπενθυμίσω, όμως, ότι ο Θουκιδίδης στον Επιτάφιο αναφέρεται σε κάτι τελείως διαφορετικό απ' ότι είπατε εσείς. Αναφέρεται στην Αθήνα και στον ίδιο που άφησε μία πόλη-κράτος αυτάρκη για ειρήνη και για πόλεμο.

Θα έλεγα ότι είναι άστοχη ιστορικά -γιατί είμαι αρχαιολόγος, ιστορικός- η επιλεκτική αναφορά στον Θουκίδη. Γιατί εάν αναφερόμαστε στον Θουκίδη ούτε εσείς ούτε το ΠΑΣΟΚ ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ, αφήσατε αυτάρκη και έτοιμη για ειρήνη την Ελλάδα. Δεν είναι σημερινό πρόβλημα. Εσείς δεν είστε ούτε ένα χρόνο Πρωθυπουργός. Αλλά αναφέρομαι στη διαχρονική παρουσία του κόμματός σας. Άρα, λέω ότι ήταν άστοχη αναφορά. Την καταθέτω στα Πρακτικά, αν θέλετε. Είναι εδώ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης, κ. Κυριάκος Βελόπουλος, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο τμήμα της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το «φυλάξι τ' αγαθά χαλεπώτερον του κτήσασθαι» είναι αυτό ακριβώς που αναφέρει ο Περικλής.

Πάμε στην ουσία. Μιλήσατε, κύριε Πρωθυπουργέ, για δίκαιο μοίρασμα του βάρους. Εγώ ρωτώ τον Έλληνα Πρωθυπουργό: Κύριε Πρωθυπουργέ, επί δέκα ολόκληρα έτη τα πληρώνει ο ελληνικός λαός, οι Έλληνες εργαζόμενοι. Γιατί, σε αυτό το δυσβάσταχτο νέο βάρος της πανδημίας και των δυσάρεστων οικονομικών γεγονότων που θα έρθουν, δεν φταίνει οι πολίτες. Δεν φταίνει οι πολίτες για την πανδημία, ούτε για τα μέτρα που δεν θα πάρει ποτέ καμία κυβέρνηση σοβαρά.

Γιατί και προτάσεις θα καταθέσουμε εδώ. Γιατί δεν ήρθαμε να κάνουμε μόνο κριτική. Θλίβομαι για τους Αρχηγούς των υπολοίπων κομμάτων, που τους ακούω συνεχώς να κάνουν μόνο κριτική και προτάσεις ελάχιστες έως απειροελάχιστες. Εάν θέλουμε η δημοκρατία να εμπλουτιστεί, πρέπει να εμπλουτιστεί από προτάσεις.

Αυτό που με προβλημάτισε ιδιαίτερα, κύριε Πρωθυπουργέ, είναι το πλάνο για τους πλειστηριασμούς. Γιατί να είναι τρίμηνο, κύριε Πρωθυπουργέ; Μπορείτε να μου πείτε; Γιατί δεν τους κάνουν ένα χρόνο, όπως κάνατε στους εκλεκτούς φίλους καναλάρες; Σε αυτούς τους είπατε ότι δεν θα πληρώσουν τίποτα και ότι του χρόνου θα δούμε τι θα πληρώσουν. Κάντε το ίδιο για τους πλειστηριασμούς. Να το μεταφέρετε, δηλαδή, για του χρόνου.

Το λέω αυτό, γιατί έχουμε ολόκληρη πρόταση για τους πλειστηριασμούς. Δεν μιλήσαμε μόνο για την Bad Bank ως κόμμα. Έχουμε καταθεθεί στο πρόγραμμά μας ολόκληρη την ανάλυση. Όχι. Υπάρχει και άλλος τρόπος. Εάν δεν μπορείτε, αναστέλλονται όλοι οι πλειστηριασμοί για ένα χρόνο. Και του χρόνου βλέποντας θα κάνουμε αυτό που κάνουν τα funds, η Νέα Δημοκρατία, το ΚΙΝΑΛ, αλλά και ο ΣΥΡΙΖΑ. Πόσο το αγοράζει το fund; Το αγοράζει με 3%, 5%, 10%. Χρεώστε το 15% εσείς. Εγώ μαζί σας θα είμαι πάλι.

Έχω ένα ερώτημα και το επαναλαμβάνω, γιατί σας άκουσα προσεκτικά. Μιλήσατε για τον τουρισμό, κύριε Πρωθυπουργέ. Είπατε ότι στόχος είναι να μειωθούν οι αρνητικές συνέπειες. Ο στόχος είναι εξαιρετικός. Θα μας πείτε τον τρόπο; Γιατί κι εγώ έχω στόχο να γίνω Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών ή μπορεί να θέλω να γίνω κάτι άλλο. Τον τρόπο δεν μπορώ να βρω. Τον τρόπο θέλω να ακούσω από την Κυβέρνηση, όχι τον στόχο.

Δεν είναι προεκλογική περίοδος -εκτός κι εάν είναι και δεν το ξέρω- όπου εσείς θα καταθέσετε στόχους. Όχι, τρόπους θέλω. Εφαρμογή της πολιτικής σημαίνει τρόπος. Έχω αυτόν τον στόχο και θέλω με αυτόν τον τρόπο να πάω στον στόχο μου. Αυτή είναι η ορθολογιστική λογική της Ελληνικής Λύσης.

Είπατε, κύριε Πρωθυπουργέ, για «λεφτόδεντρα». Συμφωνώ απόλυτα μαζί σας. Δεν υπάρχουν «λεφτόδεντρα». Μην κοροϊ-

δευόμαστε. Μετά από λίγο, όμως, σας άκουσα να δίνετε πάλι λεφτά. Πώς έγινε -γιατί είστε σοβαρός πολιτικός, σας γνωρίζω εξάλλου επί χρόνια- να λέτε ότι δεν υπάρχουν «λεφτόδεντρα» και να απευθύνεστε στον ΣΥΡΙΖΑ και μετά από λίγα λεπτά να αυτο-διαψεύδεστε και να αυτοαναιρείστε μιλώντας για παροχές;

Στο τέλος, κύριε Πρωθυπουργέ, έτσι όπως το πάτε, δεν θα υπάρχουν όχι «λεφτόδεντρα», αλλά ούτε λεφτά ούτε δέντρα. Γιατί εγώ θέλω να μου υποδείξετε τον τρόπο, όχι τον στόχο ή το «θα κάνω». Με το «θα» δεν γίνεται δουλειά, τουλάχιστον στην παραγωγική διαδικασία.

Επίσης, υπάρχει αυτό με την τρίμηνη παράταση. Μάλλον δεν με ακούσατε προηγουμένως. Όσον αφορά τους πλειστηριασμούς και την τρίμηνη παράταση, τι υπονοεί ο Υπουργός σας; Ότι μετά από τρεις μήνες ο δανειολήπτης που δεν έχει να φάει σήμερα, θα γεμίσει η τσέπη του λεφτά; Θα έχει η τσέπη του να πληρώσει; Πού θα τα βρει;

Μιλάτε για ένα καθεστώς επιδοτήσεων. Το άκουσα. Μιλάτε για ένα πρόγραμμα-γέφυρα, επιδότηση. Πάλι, όμως, δεν μας λέτε τον τρόπο. Πείτε μας, πώς θα γίνει αυτό για να ξέρουμε κι εμείς. Να μπορώ να πω εγώ στον Έλληνα που μένει στην Κοζάνη, στην Κρήτη ότι ναι έχεις κόκκινο δάνειο, αλλά είπε ο Πρωθυπουργός ότι μετά από τρεις μήνες έχει βρει τον τρόπο -και είναι αυτός- ώστε να σε ανακουφίσει. Όχι δίδοντας μια ικμάδα ελπίδας σε κάποιον, λέγοντας ότι θα κάνετε αυτό χωρίς να λέτε πώς. Είναι σημαντικό για να μας πείσετε.

Επίσης, υπάρχει κάτι που με ενόχλησε, κύριε Πρωθυπουργέ. Ήρθατε εδώ, μας είπατε πέντε πράγματα. Μας είπατε, όμως, ότι το απόγευμα θα σας ενημερώσουν οι Υπουργοί για τα μέτρα. Γιατί, κύριε Πρωθυπουργέ; Τι συζητάμε τότε εδώ; Είπατε ότι το απόγευμα ο Υπουργός Οικονομικών και ο Υπουργός Ανάπτυξης θα πουν κάποια πράγματα. Δεν μπορούσε να τα πει σήμερα ο ίδιος ο Πρωθυπουργός; Και πρέπει να περιμένω εγώ το απόγευμα για να δω τον τρόπο; Το απόγευμα θα μας πουν τις λεπτομέρειες; Εγώ θέλω τις λεπτομέρειες για να κάνω κριτική στον Πρωθυπουργό.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Πώς θα γίνει, κύριε συνάδελφε; Θα περιμένω τον Υπουργό να με ενημερώσει για να βγάλω δελτίο Τύπου και να κάνω κριτική; Λάθος διαδρομή. Η άποψή μου είναι αυτή. Μπορεί να κάνω λάθος εγώ.

ANNA KARAMANLIH: Ναι.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Ελληνικής Λύσης):

Δεν μπορώ να κάνω διάλογο με όλους.

Ήρθατε, λοιπόν, να μας ενημερώσετε. Τελικά, όμως, θα μας ενημερώσουν οι Υπουργοί σας. Ωραία, το απόγευμα γύρω στις 19.00' με 20.00' θα βγάλουμε ένα δελτίο Τύπου. Θα περάσει στα ψιλά, γιατί τα μέσα τα ελέγχουν κάποιοι. Και δεν είναι ούτε η Ελληνική Λύση ούτε το ΜέΡΑ25 ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ ούτε το ΚΙΝΑΛ. Θα βγάλουμε ένα δελτίο τύπου και δεν θα το παίξει κανένας, κύριε Πρωθυπουργέ.

Εδώ ζητώ την επιείκεια σας και τη βοήθειά σας. Σηκώστε το τηλέφωνο ως Πρωθυπουργός και μιλήστε στο ΕΖΡ εσείς ο ίδιος. Δεν θα πω για τα κανάλια. Στα κανάλια βάζετε διαφημίσεις. Καλά κάνετε, δικαίωμά σας είναι. Έτσι έκανε και ο ΣΥΡΙΖΑ με «Καλογρίτσες», βοσκοτόπια κ.λπ.. Το κάνετε.

Πάρτε ένα τηλέφωνο, όμως, και πείτε ότι δεν γίνεται όλη μέρα να δείχνετε τη Νέα Δημοκρατία. Δεν γίνεται όλη μέρα από το πρωί μέχρι το βράδυ να βλέπω όλους τους Υπουργούς της Νέας Δημοκρατίας να κάνουν παρέλαση. Εδώ η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» αγανάκτησε, που ως εφημερίδα είναι συμπολιτευόμενη. Και είπε καλύτερα να μην μιλούν οι Υπουργοί, αλλά να δρουν, να λειτουργούν. Το είπε, το έγραψε προχθές η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ». Κάθε πρωί που θα ανοίξεις ένα κανάλι θα δεις τον Άδωνι, τον κ. Σταϊκούρα -λιγότερο βέβαια- και όλοι οι Υπουργοί παρελαύνουν. Δεν είναι παρέλαση τηλεοπτικών αστέρων Υπουργών η τηλεόραση. Ο Υπουργός να κάνει δουλειά.

Στο κάτω, κάτω της γραφής όλοι μα όλοι έχουν μια δουλειά. Και αυτή η δουλειά είναι είτε είσαι Βουλευτής είτε Υπουργός υπό τω έργω του Πρωθυπουργού ή του πολύτιμης καλύτερα. Να δουλέψουν.

Πάρτε, λοιπόν, ένα τηλεφωνό δείξτε τα υπόλοιπα κόμματα. Βλέπω δελτίο ειδήσεων και ακούω τι είπε ο Πρωθυπουργός και

τι είπε ο Υπουργός. Μετά πετάνε μία σφήνα ΣΥΡΙΖΑ, λίγο από ΚΙΝΑΛ, ελάχιστο ΚΚΕ -έφυγε και ο Γραμματέας του ΚΚΕ- και απειροελάχιστα για το ΜέΡΑ25 κι εμάς. Είμαστε ανύπαρκτοι.

Δεν είναι τυχαίο αυτό, κύριε Πρωθυπουργέ. Είναι και άδικο.

Επειδή ξέρω ότι με το δίκαιο τα πάτε καλά, βρείτε έναν τρόπο να καλέσουμε εδώ τον Πρόεδρο του ΕΖΡ, εν πάση περιπτώσει. Δεν μπορεί να λειτουργεί η δημοκρατία έτσι. Πώς θα ακουστεί η φωνή της Ελληνικής Λύσης, του ΜέΡΑ25, του ΚΚΕ και των υπολοίπων κομμάτων; Για όλους λέω.

Πρέπει κάποια στιγμή να καταλάβουμε το σημαντικό. Άκουσα τους καλούς Προέδρους, οι οποίοι δεν μας κάνουν τη χάρη να είναι εδώ, ήρθαν, μίλησαν και έφυγαν, να ομιλούν για προσλήψεις. Εγώ μπορώ να πω: προσλάβετε διακόσιες χιλιάδες Έλληνες αύριο το πρωί. Να προσληφθούν όλοι οι Έλληνες». Μα, δεν μου είπαν πού θα βρουν τα λεφτά γι' αυτό. Το ζητούμενο δεν είναι να πλειοδοτείς στον λαϊκισμό λέγοντας «να κάνω προσλήψεις». Το ζητούμενο είναι να έχω τον τρόπο, ώστε αυτές οι προσλήψεις να μην γίνουν νέο βαρίδιο στην ήδη επιβαρυνμένη ελληνική οικονομία, η οποία είναι σε πτώχευση και να μην κοροϊδευόμαστε. Δεν άκουσα τρόπο, δεν άκουσα προτάσεις. Αυτό είναι που με ενοχλεί περισσότερο.

Πάμε τώρα στα αλλοπρόσλλα, κύριε Πρωθυπουργέ, που δυστυχώς τα επιτρέψατε και εσείς. Λέω «δυστυχώς», γιατί είστε σοβαρός πολιτικός και τα επιτρέψατε. Ακούστε: «Δεν μπορείς να βγει από το σπίτι για κανέναν λόγο», μας έλεγαν οι ειδικοί, «αλλά εάν πρέπει να βγεις, τότε μπορείς να βγεις κάνοντας ένα χαρτί». «Όλα τα καταστήματα», κύριε Πρωθυπουργέ, μας λέγατε, «κλειστά μερικά, όμως, θα είναι ανοικτά». «Τα γάντια δεν θα σας βοηθήσουν», λέγατε όλοι μαζί και φωνάζατε, «αλλά μπορεί και να βοηθούν». Είναι όλα αυτά τα αλλοπρόσλλα που μπέρδεψαν τον κόσμο. Τους μπερδέψανε παιδιά.

«Αυτός ο ιός θα εξαφανιστεί το καλοκαίρι». Το έλεγαν πολλοί λοιμωξιολόγοι και επιδημιολόγοι, «αλλά ίσως και να παραμείνει για πάντα ή ίσως να έρθει και τον Σεπτέμβριο». «Θα παραμείνουμε κλειδαμπαρωμένοι έως ότου φτάσουμε στην ανοσία αγέλης». Μάλιστα, που σημαίνει ότι πρέπει να μολυνθούν όλοι, αλλά παραμένοντας κλειδωμένοι στο σπίτι μας. Είναι αντιφατικά όλα αυτά, είναι αλλοπρόσλλα.

Ξέρετε τι έχει κάνει στον κόσμο; Πέρα από την τρομοκρατία που έχει υποστεί ο Έλληνας, κύριε Πρωθυπουργέ, από τα μέσα ενημέρωσης -και ζητώ να με ακούτε- υπέστη και μία, ειλικρινά θα το πω ευθέως, αλλοπρόσλλα ενημέρωση από διάφορους τύπους.

Ακούστε: «ο ιός δεν επηρεάζει τα παιδιά, εκτός από αυτά που αρρωσταίνουν». Το άκουσα από καθηγητή πανεπιστημίου σε ελληνικό κανάλι. Το ακούει ο θεός μου στο χωριό και λέει: τι λέει ο άνθρωπος αυτός; «Τον ιό τον πήραμε από τα ζώα, αλλά τα ζώα δεν μπορούν να μολυνθούν». Αυτό λέγανε. Είναι πράγματα που λέχθηκαν.

Ακούστε, επειδή κάποιοι δυσφορείτε, όλα αυτά ξέρετε τι κάνουν; Απονευρώνουν τη λογική του πολίτη. Θέλετε, λοιπόν, έτσι να οδηγήσετε τον πολίτη εσείς; Δηλαδή λέμε το εξής: Για να μην αρρωστήσεις πρέπει να φοράς μάσκα. Πριν από μερικούς μήνες δεν έπρεπε να φοράμε μάσκα. Τώρα πρέπει να φοράμε μάσκα. Συμπτωματικά τώρα έχουμε μάσκες. Πριν, που δεν είχαμε, δεν έπρεπε να φοράμε μάσκες. Όλα αυτά, λοιπόν, δεν απευθύνονται σε έλλογα όντα, δυστυχώς, κύριε Πρωθυπουργέ.

Πάμε και στα υπόλοιπα.

Κοιτάξτε, κύριε Πρωθυπουργέ, το θεωρώ λίγο ύποπτο όλο το πολιτικό σύστημα να έχει πέσει πάνω στην Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία επί δέκα-δεκαπέντε ημέρες και όλοι ήθελαν να κλείσουν οι εκκλησίες, να μην ακούγονται οι καμπάνες, να μην ακούγονται τα μεγάφωνα, να μην ακούγεται ο παπάς, να μην γίνει η θεία λειτουργία, να μην γίνεται τίποτα.

Αν είναι να προστατέψω εγώ την Ελλάδα και τους πολίτες, το αντιλαμβάνομαι, το ακούω και αυτό με πολύ σεβασμό. Την ίδια ώρα, ταυτοχρόνως τις προηγούμενες ημέρες, όμως, κανονικά λειτουργούσαν τα τζαμιά. Και τα μεγάφωνα λειτουργούσαν και οι ιμάμηδες ήταν επάνω. Όλα ήταν πραγματικότητες. Όποιοι δεν το πιστεύουν τους προσκομίζω τα βίντεο, αλλά και τα ρεπορτάζ από τη Θράκη μας. Σας λέω είναι από τη Θράκη μας.

Έρχεστε, κύριε Πρωθυπουργέ, περιέργως, ξαφνικά, επειδή το Ραμαζάνι ξεκίνησε πριν από πέντε-έξι ημέρες, και λέτε να ανοίξουν τώρα οι εκκλησίες. Αυτή σύμπτωση είναι μία, θα έλεγα, περίεργη σύμπτωση στο δικό μου το μυαλό. Δεν μπορώ να την ερμηνεύσω. Κατά πάσα πιθανότητα, δεν μπορούσε η Κυβέρνηση να κλείσει τα τζαμιά, δεν μπορούσε η Κυβέρνηση να απαγορεύσει στους ισλαμιστές να άδουν πάνω από τον μιναρέ και επέτρεψε τις ελληνικές εκκλησίες.

Εγώ ρωτώ: Με ποιο δικαίωμα και ποιος επιστήμονας μου είπε ότι το megafono μεταφέρει τον κορωνοϊό; Ποιος επιστήμονας μου είπε, θα το πω απλά, ότι ο επιτάφιος δεν μπορούσε να κάνει μια διαδρομή; Μεταφέρει τον κορωνοϊό; Ή για τη θεία λειτουργία κατά μόνας; Ποιος επιστήμονας μου το είπε αυτό; Διότι θέλω να τον ακούσω προσεκτικά τον επιστήμονα αυτόν. Διότι ούτε με megafona ούτε με καμπάνες ούτε με λειτουργίες μεταφέρεται ο κορωνοϊός.

Αυτή, λοιπόν, η επιλεκτική αναφορά, κυρίως από ένα κόμμα συντηρητικό -κεντροδεξιό θέλετε εσείς, φιλελεύθερο θέλετε;- που τηρεί χριστά ήθη, έθιμα και παραδόσεις, μου φάνηκε πολύ περίεργη.

Άρα, λοιπόν, το ξαναλέω, κύριε Πρωθυπουργέ, φοβηθήκατε ότι δεν μπορείτε να κλείσετε τα τζαμιά γι' αυτό και ανοίξατε τις εκκλησίες. Αυτό δείχνει ότι είστε και άδικοι.

Να πω κάτι και θέλω να με ακούσετε. Μεγάλος πολιτικός, κύριε Πρωθυπουργέ, και μεγάλες κυβερνήσεις είναι αυτές που τα μεγάλα και δυσεπίλυτα προβλήματα, που υπάρχουν καθημερινά, τα κάνουν να φαίνονται μικρά, να γίνονται μικρά και να επιλύονται εύκολα. Αυτός είναι ο μεγάλος πολιτικός, κύριε Πρωθυπουργέ. Όχι να υπερδιογκώνουμε ένα πρόβλημα και να ερχόμαστε μετά και να λέμε «το παραλάβαμε από τους προηγούμενους». Και δεν αναφερόμαστε σε εσάς, όλοι το έκαναν αυτό, οι προηγούμενοι, οι προηγούμενοι, οι προηγούμενοι. Πάντα έφταναν οι προηγούμενοι. Επειδή ζούμε στο 2020 πρέπει να σταματήσει αυτό.

Επειδή αρχή άνδρα δείχνει, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν μπορεί τη μία μέρα -θα σας το δείξω τώρα γιατί δικός σας Υπουργός είναι αυτός- ο Χαρδαλιάς να κυκλοφορεί με μάσκα και την άλλη χωρίς μάσκα. Το παράδειγμα είναι. Εδώ τα έχω και με ημερομηνίες. Τη μία ημέρα να μου βγαίνει ο κ. Τσιόδρας έτσι, χωρίς μάσκα και την άλλη να μου βγαίνει με μάσκα. Τη μία μέρα ο Χαρδαλιάς να μου βγαίνει φωτογραφία με τη Γενική Γραμματεία του Υπουργείου με μάσκα και χωρίς μάσκα.

Αυτά δεν τα λέω για εσάς, δεν είστε υπαίτιος εσείς, προς Θεού. Αλλά κάποιοι έχουν μια επίσημη θέση και έχω πάρα πολλές φωτογραφίες.

Δεν θα πω για το τριαξονικό της Πρωτοψάλτη. Γιατί με τον ψάλτη μεταφέρεται ο κορωνοϊός, αλλά με την Πρωτοψάλτη όχι, για να καταλάβετε τις αντιφάσεις σας! Και δεν θα πω ότι φταίτε εσείς γι' αυτά που έγιναν έξω από το Μέγαρο Μαξίμου. Οι δημοσιογράφοι ήταν ο ένας πάνω στον άλλο. Αλλά είναι εικόνες που δεν δίνουν, αν θέλετε, το κύρος που θα έπρεπε να έχει η χώρα μας σε μία πανδημία ούτε και σε εσάς τη δυνατότητα να λέτε μετά «πολίτη κάτσε σπίτι σου, μαντρώσου». Δεν γίνεται. Δεν μπορεί από τη μία να λέτε στον πολίτη «κάτσε σπίτι σου, μαντρώσου» και από την άλλη να κάνω παλαμάκια στο τριαξονικό της Πρωτοψάλτη, η οποία σαν γυρολόγος, σαν το μπουλούκι έτρεχε στην Αθήνα και μας έλεγε «είμαστε ακόμα ζωντανοί». Εντάξει, το ξέρουμε, είμαστε ακόμα ζωντανοί. Είναι όλα αυτά τα πράγματα που ειλικρινά, κύριε Πρωθυπουργέ, ενοχλούν.

Επικαλεστήκατε εδώ πριν από λίγο τις δημοσκοπήσεις. Έχετε απόλυτο δίκιο. Είναι μια πολύ σημαντική στιγμή που βλέπω ότι η Νέα Δημοκρατία και εσείς προσωπικά καταγράφετε 83% αποδοχή και θετικά σχόλια.

Ξέρετε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι η ιστορία, δυστυχώς αναπαράγεται σε σπирάλ; Το ίδιο ακριβώς και καλύτερα ποσοστά είχε ο κ. Τσίπρας το 2015, 87%. Και ξέρετε δυστυχώς, από το «ωσαννά» μέχρι το «σταύρωσον, σταύρωσον Αυτόν» είναι ένα βήμα σε αυτήν την Ελλάδα. Έτσι είναι πάντοτε, διαχρονικά, η ιστορία το έχει δείξει. Εύχομαι να μην το υποστείτε, ξεκάθαρα πράγματα. Γιατί; Για το καλό της πατρίδος μας. Να πάνε όλα καλά, να τα καταφέρετε και να σας χειροκροτήσουμε, αν επιτύχετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Το «σταύρωσον» στην πολιτική έχει και άλλη έννοια. Έχουμε σταυρό προτιμήσεως.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ναι, ψήφο. Είναι και βόλι, κύριε Πρόεδρε, αλλά μπορεί να είναι και άλλο. Ξέρετε, υπάρχει βόλι, ο βόλος που έριχναν, και υπάρχει και το βόλι το άλλο.

Πάμε παρακάτω, στην ουσία.

Λέω, λοιπόν, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι μερικά πράγματα, δυστυχώς, ειδικά με αυτά που συμβαίνουν στα μέσα ενημέρωσης είναι ενοχλητικά και θα το πω. Ακούω βομβαρδίζομαστε από μία διαφήμιση, που κόστισε πολλά εκατομμύρια ευρώ, κύριε Πρωθυπουργέ. Είναι το «μένουμε σπίτι». Εντάξει, ήταν μια ιδέα, την υλοποιήσατε.

Γιατί δεν κάνετε μια καλύτερη ιδέα; Για να μείνει ο Έλληνας σπίτι πρέπει να υπάρχει Ελλάδα. Για να μείνει η Ελλάδα, κύριε Πρωθυπουργέ όρθια και να μείνει Ελλάδα πραγματικά, κάντε ένα διαφημιστικό σποτ και πείτε «πάρτε ελληνικά προϊόντα, στηρίξτε τα ελληνικά προϊόντα, μόνο ελληνικά προϊόντα οι Έλληνες». Το κάνει ήδη η Ιταλία από χθες, το κάνει και η Τουρκία δυστυχώς, για εμένα δεν είναι παράδειγμα η Τουρκία, αλλά το κάνει και η Τουρκία.

Κάντε ένα σποτ και είμαι βέβαιος για όλα τα κανάλια. Να οδηγήσουμε τον πολίτη να πάρει πραγματικά ελληνικά προϊόντα και όχι εισαγόμενα. Ελληνικό γάλα, ελληνικό τυρί, που είναι περίπου 10 δεσκατομμύρια ευρώ, κάποιοι λένε 8 με 7 οι εισαγωγές σε κρέας, γάλατα και άλλα προϊόντα και θα μειώσουμε την ψαλίδα του εμπορικού ελλείμματος. Είναι απλά πραγματάκια. Καλό το «μένουμε σπίτι», αλλά για να μένουμε σπίτι ή να έχουμε σπίτι δεν πρέπει να υπάρχουν πλειστηριασμοί. Αν δεν υπάρχουν πλειστηριασμοί, για να μείνουμε στο σπίτι μας πρέπει να υπάρχει Ελλάδα. Αν θέλουμε να υπάρχει Ελλάδα, υπάρχουν προτάσεις που μπορούν να γίνουν. Κάντε σποτ, βομβαρδίστε με ελληνικά προϊόντα. Πιέστε τους σουπερμάρκετδες να έχουν προθήκες μόνο με ελληνικά προϊόντα. Γίνεται, δεν είναι δύσκολο. Το έκαναν σε άλλες χώρες.

Δεν θέλω να μιλήσω για τις μάσκες ούτε να εξαπολύσω βολές, που το έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ. Εντάξει, παράγουμε μάσκες. Ένας φίλος της Νέας Δημοκρατίας, ο βιομήχανος -πώς λέγεται, Νταβέλης;- έκανε μια παραγωγή. Μακάρι να γίνουν άλλες δέκα παραγωγές, άλλες είκοσι παραγωγές, άλλες είκοσι, τριάντα ντόπιες παραγωγές. Να παράγουμε προϊόντα. Μάσκα θέλετε, αναπνευστήρα; Να παράγουμε εδώ. Είναι σημαντικό. Άκουσα την κ. Γεννηματά που μίλησε για διατίμηση. Ξέρετε το πρόβλημα στην ελληνική πολιτική σκηνή, κύριε Πρωθυπουργέ, είναι ότι δεν ξέρουν τα βασικά, όχι η κ. Γεννηματά, αλλά γενικά.

Δεν μπορείς να επιβάλλεις καθεστώς διατίμησης σε ένα προϊόν που έχει την πρώτη ύλη εισαγόμενη. Δεν εξαρτάται από εσένα. Θέλω να το καταλάβετε. Δηλαδή, ακόμη και η μάσκα που κατασκευάζεται στη Λάρισα στον αγροτοβιομήχανο, οι πρώτες ύλες είναι εισαγόμενες. Άρα, δεν μπορείς να βάλεις καθεστώς διατίμησης, εκτός αν το επιδοτήσει η Κυβέρνηση και το κράτος.

Θέλω εδώ, όταν λέμε κάποια πράγματα, να τα εννοούμε πραγματικά. Γι' αυτό και πρέπει να πάμε από τη γραμμή παραγωγής, κύριε Πρωθυπουργέ, από το άλφα μέχρι το ωμέγα, διότι δεν αρκεί να κάνω βιομηχανία με εισαγόμενη πρώτη ύλη.

Επειδή κι εγώ παράγω προϊόντα, κύριε Πρωθυπουργέ, για το 60% των προϊόντων που παράγει η εταιρεία μου, τα υλικά είναι εισαγόμενα. Δεν μπορείς να μου επιβάλλεις καθεστώς διατίμησης. Δεν γίνεται, γιατί ο Ευρωπαίος που μου πουλάει το υλικό μπορεί να σου πει ότι το θέλει πιο ακριβά ή πιο φθηνά. Είναι, δυστυχώς, χρηματιστήριο. Το λέω για να είμαστε συνεπείς. Προτάσεις θα καταθέσουμε αργότερα. Το είπα από την αρχή.

Ο κύριος Πρωθυπουργός μίλησε για γέφυρα ασφαλείας για τα σχολεία σας. Ο κ. Τσιόδρας και η κ. Κεραμειώ μίλησαν για «σημαντική πρόκληση». Με αβεβαιότητες η επιστροφή στα σχολεία».

Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι. Έχετε παιδιά οι περισσότεροι. Ποιος δίνει το δικαίωμα στον οποιονδήποτε να ρισκάρει τη ζωή των παιδιών μας;

Ακούστε: «Σημαντική πρόκληση. Με αβεβαιότητες η επιστροφή στα σχολεία». Αν αυτό λέγεται δήλωση Υπουργού που

θέλει να πείσει τον πολίτη ότι το παιδί του δεν κινδυνεύει, κάνετε λάθος.

Γιατί ανοίξαμε τα σχολεία, κύριε Πρωθυπουργέ; Πείτε μου εσείς έναν λόγο. Αν είστε βέβαιοι ότι δεν υπάρχει πρόβλημα, να τα ανοίξουμε όλα. Αν, όμως, υπάρχει αυτό που λέει «σημαντική πρόκληση, με αβεβαιότητες», όταν μιλάμε για ανθρώπινες ζωές, δεν υπάρχει ρίσκο στην αβεβαιότητα. Να ρισκάρει το παιδί του ο «Βελόπουλος», αν θέλει. Να ρισκάρει την οικογένειά του. Δεν μπορείς να ρισκάρεις, όμως, το παιδί του άλλου.

Βέβαια, να σας δώσω και ένα νούμερο, για να καταλάβετε και τους εκπαιδευτικούς. Το 73% των μονίμων εκπαιδευτικών είναι άνω των πενήντα ενός ετών. Δηλαδή, είναι σε επικίνδυνη ηλικία. Κοντεύουν εξήντα. Πώς το κάνετε αυτό;

Αυτά είναι, λοιπόν, αγαπητέ κύριε Πρωθυπουργέ, τα λάθη σας. Έχετε κι άλλα λάθη. Εδώ έχω, κύριε Πρωθυπουργέ, και δικές σας υπογραφές. Εδώ είναι απ' όλους τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Τις καταθέτω στα Πρακτικά. Δικές σας υπογραφές είναι αυτές, κύριοι. Κατηγορήσατε τους συριζαίους από εδώ, οι οποίοι εξαφανίστηκαν ως συνήθως και φεύγουν -μόνο ο κ. Γιαννούλης έμεινε- ότι έκαναν απευθείας αναθέσεις. Ορίστε, πάρτε τις.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι πάνω από τετρακόσιες ερωτήσεις της Νέας Δημοκρατίας για απευθείας αναθέσεις με καταγγελίες μέσα απίστευτες.

Είναι δικαιολογημένες, κύριε Πρωθυπουργέ. Είχατε απόλυτο δίκιο -τις διάβασα μία προς μία- για τις αναθέσεις αυτές. Μύριζαν σκάνδαλα. Έρχεστε, όμως, σήμερα και κάνετε αι εσείς το ίδιο, δυστυχώς, με απευθείας αναθέσεις.

Άρα, δεν μπορεί από τη μία να κατηγορείτε ως Αντιπολίτευση τους κυρίους του ΣΥΡΙΖΑ ότι κάνουν αναθέσεις και να έρχεστε ως Κυβέρνηση να κάνετε το ίδιο πράγμα ακριβώς κι εσείς. Είναι απευθείας αναθέσεις.

Είδα κάτι μάσκες δεκάδες εκατομμύρια ευρώ. Θα τα καταθέσω στα Πρακτικά να τα δείτε. Είναι επί Νέας Δημοκρατίας ανάθεση. Ειλικρινά το λέω αυτό. Δεν μπόρεσα να καταλάβω γιατί πέσατε στην παγίδα.

Από την άλλη, κάνετε ένα λάθος. Το θεωρώ λάθος, κύριε Πρωθυπουργέ, αυτό με τα ΚΕΚ. Ήταν λάθος. Εγώ δεν λέω να παραιτηθεί ο Υπουργός και ο Πρωθυπουργός. Ποιος δεν έχει κάνει λάθη στη ζωή του; Όλοι κάναμε λάθη. Θα μου πείτε ότι στην πολιτική το λάθος το πληρώνει και ο πολίτης. Ναι, το δέχομαι.

Μπορείτε να το διορθώσετε, κύριε Πρωθυπουργέ. Είναι εύκολο. Δεν είναι δύσκολο. Δίνετε 600 ευρώ σε δικηγόρους και 470 ευρώ στα ΚΕΚ, δηλαδή 1070 ευρώ ανά κεφάλι. Αυτό ήταν το κόστος. Τώρα δίνετε 600 ευρώ στους επιστήμονες. Τα 470 ευρώ ποσού είναι; Δεν θα τα δώσετε πουθενά;

Μια ιδέα θα σας δώσω εγώ. Δώστε 470 ευρώ σε όλους τους επιστήμονες -αυτά που θα δίνετε έτσι και αλλιώς- σε κουπόνια για να αγοράζουν ελληνικά προϊόντα μόνο για να στηρίξουμε τον πρωτογενή τομέα, την αγροτική οικονομία, τη γεωργία, την κτηνοτροφία, για να έχουμε ελπίδα για το αύριο.

Μπορεί κάποιοι να χαμογελούν εδώ μέσα, επειδή δεν έχουν δουλέψει στη ζωή τους ούτε μία μέρα, επειδή κάνουν παροχή υπηρεσίας, αλλά η παραγωγή έτσι στηρίζεται.

Ο κτηνοτρόφος, κύριοι, πείνασε το Πάσχα, γιατί δεν πήρε κατσικάκι ο Έλληνας να ψήσει. Πείνασε πραγματικά και δεν είναι λαϊκισμός. Να σοβαρευτούμε εδώ μέσα.

Η γραμμή παραγωγής στηρίζεται έτσι, με συγκεκριμένους τρόπους. Ποιος είναι αυτός; Αφού δίνω τα λεφτά, μια υποχρέωση θα έχει αυτός που δεν θα τα είχε στην τσέπη του, ο επιστήμονας, να πάει να πάρει 200 ευρώ ελληνικά προϊόντα, όπως μέλι, βούτυρο, κρέας, γάλα, για να κινηθεί η οικονομία πρωτογενώς. Τι πιο απλό απ' αυτό; Δεν είναι τόσο δύσκολο και μπορεί να δώσει και παραδείγματα έμμεσης πρωτοδότησης σε άλλες χώρες. Η Ισπανία το έκανε πέρσι.

Όμως, δυστυχώς, εδώ μέσα έχετε μεπρεδέψει τη ρεαλιστική οικονομική πολιτική και τα επιχειρήματα με τον λαϊκισμό. Αν αυτό

είναι λαϊκισμός, μάλλον δεν ξέρετε την έννοια του όρου.

Κύριε Πρωθυπουργέ, θέλω να πάρετε το απόγευμα ένα τηλέφωνο σε όλα τα Υπουργεία σας και να ρωτήσετε τους Υπουργούς σας πόσοι έχουν φακέλους έτοιμους. Ο κ. Γεραπετρίτης μπορεί να το κάνει αυτό, ο συμπαθής κατά τ' άλλα, που μιλάει και πολύ καλά ελληνικά. Να πάρετε τους Υπουργούς σας και να τους ελέγξετε. Πόσοι έχουν έτοιμους ολοκληρωμένους φακέλους ΕΣΠΑ στα συρτάρια τους; Μιλάω για ΕΣΠΑ, όχι αυτά τα ΕΣΠΑ για 200 ευρώ και 500 ευρώ. Μιλάω για κανονικές επενδύσεις.

Είναι φάκελοι έτοιμοι, κύριε Πρωθυπουργέ. Μόνο σε ένα Υπουργείο υπάρχουν είκοσι έξι επενδυτές, που περιμένουν εδώ και τρεις-τέσσερις μήνες να ξεκινήσει η επένδυσή τους και μπορεί να σας ενημερώσω, αν θέλετε, κατ' ιδίαν κι εσάς και τον κ. Γεραπετρίτη, να σας υποδείξω ποιο Υπουργείο είναι.

Αυτές οι είκοσι έξι επενδύσεις είναι πολλών εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ, κύριε Πρωθυπουργέ, που καθυστερούν τρεις-τέσσερις μήνες και θα μπορούσαν να δώσουν θέσεις εργασίες. Θα μπορούσαν να δώσουν δουλειές σε Έλληνες, να ξεκινήσει η διαδικασία οικονομικής παραγωγής. Γιατί καθυστερούν οι Υπουργοί; Γιατί θυμάμαι που λέγατε -κι είχατε απόλυτο δίκιο, και προεκλογικά το λέγατε, αλλά και στον προϋπολογισμό- ότι θα επισπευστούν οι διαδικασίες.

Σας είπα ότι αν δεν ξέρετε, μπορώ να σας τα καταθέσω. Μπορώ να έλθω στο γραφείο σας ή να τα δώσω στον κ. Γεραπετρίτη και να σας πω σε ποιο Υπουργείο είναι, για να καταλάβετε ότι στα λόγια είστε όλοι καλοί. Και δεν θέλω να εκθέσω κανέναν Υπουργό εδώ μέσα. Δεν υπάρχει λόγος στην παρούσα φάση. Όμως, τέσσερις μήνες στα συρτάρια ενός Υπουργού ΕΣΠΑ έτοιμα;

Ξέρετε ποιο είναι το χειρότερο, κύριε Πρωθυπουργέ; Ότι ο ιδιώτης υποχρεούται να έχει σε ποσοστό 40% ως 50% ίδια κεφάλαια στην τράπεζα. Τα έχει καταθέσει, κύριε Πρωθυπουργέ.

Ακούστε με ένα λεπτό. Θέλω να καταλάβουν οι συνάδελφοι τι λέω τώρα. Ο ιδιώτης για μια επένδυση 10 εκατομμυρίων ευρώ με επιδότηση 50%, τα 5 εκατομμύρια πρέπει να τα έχει κατατεθειμένα στην τράπεζα και δεσμευμένα -το 50% είναι από το ΕΣΠΑ- και να περιμένει έξι μήνες ο ιδιώτης με παρκαρισμένα τα λεφτά του και αυτά δεν μπορεί να τα αγγίξει, γιατί αν τα αγγίξει και λείπει το κεφάλαιο, μπορεί να του πάρει αυτό το έργο το ΕΣΠΑ.

Δηλαδή, είναι απίστευτα αυτά που συμβαίνουν, κύριε Πρωθυπουργέ. Ειλικρινά το λέω ότι είναι απίστευτα. Δείτε το προσεκτικά ο ίδιος. Αναλάβετε πρωτοβουλίες. Τι να κάνουμε; Δυστυχώς, σε αυτήν τη χώρα πρέπει καμιά φορά να παίρνουμε και το «μαστιγίο». Το λέω για να το καταλάβετε.

Το δύσκολο, λοιπόν, δεν είναι να κλείσεις μια οικονομία, κύριε Πρωθυπουργέ. Την κλείσατε για καλό, για να μη συνεχιστεί η πανδημία. Το δύσκολο είναι να την ξεκλειδώσεις, κύριε Πρωθυπουργέ. Τώρα αρχίζουν τα δύσκολα για εσάς.

Εύχομαι ειλικρινά για το καλό της χώρας μου να πάει καλά το σχέδιο, αν έχετε σχέδιο. Δεν το βλέπω το σχέδιο. Όμως, το εύχομαι για το καλό της πατρίδας μας να πάει καλά. Όποιος και αν ήταν, και ο Τσίπρας και η Γεννηματά, θα το ευχόμουν ολόψυχα, για το καλό της Ελλάδας.

Όμως, θα σας πω κάτι. Απ' όσα άκουσα, κύριε Πρωθυπουργέ, άκουσα μόνο μέτρα με δανεικά, λεφτά δανεικά. Δεν είδα παραγωγή πλούτου. Δεν άκουσα τρόπο παραγωγής πλούτου. Και υπάρχει.

Ξέρετε ότι τα δανεικά αυτά, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν είναι αγύριστα. Θα τα γυρίσουμε. Δεν θα έχουμε για να τα γυρίσουμε, κύριε Πρωθυπουργέ, αν δεν παράγουμε οι ίδιοι, αν δεν δουλέψουμε οι ίδιοι στη πρωτογενή παραγωγή. Τότε δεν θα μπορέσουμε να τα επιστρέψουμε ποτέ τα λεφτά αυτά.

Θα είμαστε εγκλωβισμένοι όλοι κι εδώ, θα απολογούμαστε στον ελληνικό λαό. Το χειρότερο είναι ότι δεν θα μπορέσουμε να βοηθήσουμε αυτούς που μας ψήφισαν και το χειρότερο απ' όλα θα είναι ότι δεν θα υπάρχει Έλληνας πλέον που δεν θα πεινάει. Αν αυτό -επαναλαμβάνω- είναι λογική, εμείς έχουμε άλλη λογική.

Ακούστε το στρεβλό, κύριε Ρουσόπουλε. Δίνουμε λεφτά στον Έλληνα για να μην δουλεύει. Τα επιδόματα είναι για να μη δου-

λεύουν. Ξέρετε τι θα έκανα εγώ, κύριε Ρουσόπουλε; Θα έκανα ένα σχέδιο, ώστε τα λεφτά που θα δώσω να πάνε να πιάσουν τόπο, να πάει στη δουλειά, να εργαστούν οι Έλληνες, να μην τους κάνουμε μαλθακούς.

Δουλειά θέλει ο Έλληνας. Δεν θέλει ελεημοσύνη ο Έλληνας. Δεν είναι πτωχοκομείο η Ελλάδα να μοιράζει επιδόματα σε φτωχούς ανθρώπους. Θέλει δουλειά ο Έλληνας.

Βρείτε έναν τρόπο. Υπάρχουν. Αν δεν ξέρετε στη Νέα Δημοκρατία, διαβάστε το πρόγραμμά μας πώς μπορείτε να το κάνετε αυτό εφαρμογή. Το έχουν κάνει και άλλες χώρες. Το λέω γιατί εγώ θέλω τον Έλληνα να δουλεύει.

Να παράγουμε, κύριε συνάδελφε. Δεν γίνεται έτσι. Ο κ. Σταϊκούρας πριν από λίγο καιρό στον ΣΚΑΪ, αν δεν κάνω λάθος -γιατί βγαίνουν στα κανάλια συνεχώς οι Υπουργοί- είπε ότι σε τρεις μήνες από σήμερα η Ελλάδα θα έχει ξεμείνει με μόλις 12 δισεκατομμύρια ευρώ. Είναι δόλωσή του. Το ταμείο της Ελλάδος είναι 36 δισεκατομμύρια. Τα είπε ο Υπουργός σας. Από το ΣΚΑΪ προανήγγειλε μέτρα 24 δισεκατομμυρίων σε εύρος τριμήνου.

Αν κάνουμε την αφαίρεση, κύριε Πρωθυπουργέ, θα δείτε ότι δεν μένουν λεφτά. Μας λέτε ότι σε τρεις μήνες δεν θα υπάρχουν λεφτά στην Ελλάδα. Δεν θα έχει λεφτά η Ελλάδα. Αυτό μας είπε ο ίδιος ο Υπουργός σας.

Εσείς μας μιλάτε για 7,5% του ΑΕΠ μέτρα, 3,5% λέει ο κ. Σταϊκούρας, σήμερα μας είπατε για 17 δισεκατομμύρια. Μας είπατε για 7,5% με 14 δισεκατομμύρια και σήμερα μας είπατε 17 δισεκατομμύρια, δηλαδή πάμε στο 8% και επιπλέον. Τι ισχύει απ' όλα αυτά; Θέλω να μάθω. Και ποια μέτρα είναι πραγματικά κοστολογημένα; Γιατί τα 800 ευρώ δεν τα πήρανε ακόμη.

Κύριε Πρωθυπουργέ, δεν τα έχουν πάρει τα 800 ευρώ. Αν ήμασταν έξω και λέγαμε να σηκώσει το χέρι όποιος πήρε 800 ευρώ, θα το σήκωναν αλλά με αυτόν τον τρόπο -ζητώ συγγνώμη- γιατί δεν τα πήραν, δεν τα έχουν πάρει. Εγώ ρωτώ τον κόσμο και μου λένε ότι δεν τα πήραν.

Εξαγγείλατε μέτρα τον Μάρτιο, κύριε Πρωθυπουργέ. Μπαίνει ο Μάιος τώρα κι ακόμη δεν πήραν λεφτά. Για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δυστυχώς, θα σας πω κάτι πολύ απλό. Καλά κάνετε και ανοίγετε την εστίαση, γιατί από εκεί μπορεί να πάρει και η Ελλάδα χρήματα και να κινηθεί και λίγο η αγορά.

Όμως, έχω ένα ερώτημα, κύριε Πρωθυπουργέ. Λέτε στον εστιάτορα «έχεις εκατό τραπέζια, θα έχεις είκοσι», δηλαδή θα δουλεύει στο 1/4 δηλαδή. Μειώστε, λοιπόν και τα πάγια έξοδα -ΦΠΑ, ΔΕΗ- στο 1/4. Αφού υποχρεώνετε να λειτουργεί μια επιχείρηση που χρειάζεται 10 ευρώ πάγια με το 1/4 του χώρου που λειτουργούσε, βρείτε έναν τρόπο, λοιπόν.

Ξέρετε, στην επιχείρηση πρέπει να μιλάμε και λίγο επιχειρηματικά. Ρωτήστε επιχειρηματίες, φίλους σας, αν δεν έχετε, ή ρωτήστε εμένα. Αν μου λέτε ότι στα εκατό μέτρα βγάζω 100 ευρώ, στα είκοσι μέτρα θα βγάλω 20 ευρώ. Δεν μπορώ να φιλοξενώ πελατολόγιο. Θα είναι ανά δύο μέτρα και ανά τρία μέτρα, λέει ο άλλος. Δεν γίνεται! Ακούστε με λίγο, καλά είναι τα λόγια να λέμε εδώ, αλλά βγείτε στην αγορά να τα εφαρμόσετε. Η αγορά έχει δικούς της κανόνες, έχει δικούς της όρους.

Κάνετε το εξής. Μειώνετε, λέει, το μίσθωμα για τα ενοίκια, κύριε Πρωθυπουργέ. Δηλαδή κερδίζει ένας ιδιώτης -σωστό- αλλά χάνει ο άλλος, αυτός που το νοικιάζει. Κι αυτός είναι ιδιώτης, νοικιάζει έναν χώρο και παίρνει ένα μίσθιο. Βρείτε έναν τρόπο να το ισοσκελίσετε από τη φορολογία, αλλά όχι από τον ΕΝΦΙΑ, γιατί αυτό είναι παραμύθι, κύριε Πρωθυπουργέ. Διότι η έκπτωση του ΕΝΦΙΑ είναι μικρή σε σχέση με αυτά που χάνει ο άλλος, που έχει το ακίνητο. Σας λέω απλά πράγματα.

Δίνετε 200 εκατομμύρια ευρώ στα vouchers -εντάξει- και 150 εκατομμύρια ευρώ μόνο στην αγροτική οικονομία, κύριε Πρωθυπουργέ. Πώς θα παράγει η Ελλάδα; Δίνετε στην αγροτική οικονομία 150 εκατομμύρια ευρώ και 200 εκατομμύρια ευρώ στα vouchers. Λάθος είναι η διαχείριση. Λάθος διαχείριση κάνετε.

Λέτε ότι θα δίνετε ηλεκτρονικά ασφαλιστική ενημερότητα. Αυτό το παραμύθι των troll της Νέας Δημοκρατίας να σταματή- σει, κύριε Πρωθυπουργέ.

Ακούστε τώρα. Δεν έχει γίνει η εκκαθάριση του 2019! Δεν έχουν περαστεί πληρωμές του 2018! Δεν έχουν ταυτοποιηθεί μεγάλο μέρος των πληρωμών στον ΕΦΚΑ, λόγω αλλαγής κωδικών

πληρωμής από 1-1-2020. Εξαίρεθηκαν από καταβολή του επιδό- ματος των 800 ευρώ -και σωστά- οι ελεύθεροι επαγγελματίες.

Σας λέω μερικά πράγματα για να καταλάβετε ότι εντάξει, εσείς έχετε συμβούλους, τους ακούτε, έρχεστε, λέτε πράγματα. Δεν τα εφαρμόζουν, κύριε Πρωθυπουργέ. Δεν τα εφαρμόζουν.

Εδώ δεν είναι ότι φταίει μόνο ένας, διότι η πολιτική όπως και το ποδόσφαιρο είναι ομαδικό άθλημα, κύριοι. Αν έχω πάγκο με σπασμένα πόδια, ό,τι και να μου κάνει ο Πρωθυπουργός από εκεί, ο καλύτερος παίκτης και να είναι -όχι ο Μαραντόνα, όχι ο Μέσι, δεν ξέρω ποιος να είναι- δεν θα μπορέσει μόνος του. Γι' αυτό πρέπει και τα κόμματα της Αντιπολιτεύσεως να βοηθή- σουμε, γιατί είναι πανδημία, είναι πρόβλημα, είναι σημαντικό πρόβλημα για την Ελλάδα και τους Έλληνες, όσο μπορούμε με προτάσεις, μόνο με προτάσεις. Το να κάνεις αντιπολίτευση είναι εύκολο.

Ακούστε τώρα άλλα λάθη. Πλατφόρμα «My Business» για το οκτακοσάρι για τους ελεύθερους επαγγελματίες. Έβαλαν οδη- γίες στις 28-4-2020. Το ένα σκέλος της πλατφόρμας είχε κλείσει στις 21-4-2020, το άλλο έκλεισε στις 28-4-2020. Στις 28-4-2020 έβαλαν τις οδηγίες για την υποβολή και πληρωμή ασφαλιστικών εισφορών μηνός Μαρτίου. Δεν γίνονται, κύριε Πρωθυπουργέ μου, δεν γίνονται! Καλή η ψηφιακή χώρα, καλά όλα αυτά, αλλά δεν γίνεται έτσι. Λάθη επί λαθών! Κλείνω -γιατί έχω καταναλώ- σει πολύ χρόνο- με τα ξενοδοχεία.

Κύριε Πρωθυπουργέ, 16 δισεκατομμύρια ευρώ θα χαθούν, είναι δεδομένο. Δύσκολο να ανακτηθούν. Ας κερδίσουμε κάτι πα- ραπάνω απ' αυτό το πάθημα που πάθαμε. Ας σταματήσουν να μιλάνε οι επιδημιολόγοι για τα ξενοδοχεία.

Άκουγα πρωί-πρωί στον «ΑΝΤ1» δύο επιδημιολόγους να μιλούν για τοπώς θα λειτουργήσουν τα ξενοδοχεία κι έλεγε ο ένας ότι το πρωινό, κύριε Αντιπρόεδρε, πρέπει να το πηγαίνει room serv- ice.

Έχει καταλάβει ο επιδημιολόγος ότι ο άνθρωπος αυτός που δουλεύει στην παροχή υπηρεσίας, ότι για να έχει room service ένα ξενοδοχείο τριακοσίων ατόμων χρειάζεται διακόσιους υπαλ- λήλους, χρειάζεται να πλυθούν τα πιάτα, να μεταφερθούν, να φο- ράει στολή «αστροναύτη» καθέννας που πηγαίνει στο δωμάτιο; Δεν γίνονται αυτά τα πράγματα. Είναι πολύ δύσκολο.

Θα το ξαναπώ ακόμη μία φορά. Τα ξενοδοχεία θα υποστούν τεράστιο πλήγμα. Μην αυταπατάμεθα, κύριε Πρωθυπουργέ. Μην τρέφουμε αυταπάτες ότι θα πάει καλά η οικονομία με τα ξενο- δοχεία. Ο τζίρος που θα χαθεί το 2020, σύμφωνα με το Επιμελη- τήριο Τουριστικών Ερευνών, είναι περίπου 5 δισεκατομμύρια. Έχει χαθεί η φετινή χρονιά.

Από εδώ, όμως, μπορεί να ξεκινήσει, κύριε Πρωθυπουργέ, κάτι για το οποίο θα σας ευγνωμονεί η Ελλάδα για τα επόμενα δέκα χρόνια. Ποιο είναι αυτό; Δυο-τρεις τομές.

Πρώτη τομή: Καλέστε όλους τους ξενοδόχους και πείτε τους ότι στην Ελλάδα, την Ινδία και την Ιαπωνία άρχισαν να χρησιμοποι- ούν σε θέσεις εργαζομένων κάποια ειδικά ρομπότ. Μην γελά- σουν κάποιοι εδώ, γιατί θα τρελαθούν τελείως. Υπάρχει. Είναι στο Υπουργείο Τουρισμού της Ιαπωνίας. Προστρέψτε. Είναι για κάποιες εργασίες, που μπορούν να γίνουν χωρίς άμεση επαφή.

Κατά δεύτερον, όσοι ανοίξουν τα ξενοδοχεία, κύριε Πρωθυ-ουργέ, να δεσμευθούν -με φορολογική ατέλεια θέλετε, μείωση του ΦΠΑ θέλετε;- να πάρουν ελληνικά προϊόντα στα ξενοδοχεία τους. Ελληνικά προϊόντα!

Είστε από επαρχία, κύριε συνάδελφε, από τη Λαμία, έχετε πολύ ωραία τοπικά εδέσματα. Υποχρεώστε, λοιπόν, τα ξενοδο- χεία σε όλη την Ελλάδα να παίρνουν ελληνικά προϊόντα, ελληνι- κής παραγωγής, ελληνικής τυποποίησης, ελληνικό προϊόν, να στηριχθεί ο κτηνοτρόφος, ο αγρότης, ο αλιεύς.

Έτσι, αυτοί που θα έρθουν φέτος εδώ κι επειδή έχουμε πολύ ωραία προϊόντα, ποιοτικά, πολύ καλύτερα από άλλες χώρες, θα τα ζητήσουν στη χώρα τους που θα πάνε κι έτσι θα έχουμε τη δυνατότητα να εξάγουμε και τα προϊόντα στο εξωτερικό. Είναι μια έμμεση διαφήμιση, αλλά έτσι κερδίζουν και ο αγρότης και ο κτηνοτρόφος, ο Έλληνας μελισσοκόμος, κερδίζουν οι Έλληνες και κινείται η διαδικασία.

Ξέρετε πόσος τζίρος είναι αυτός; Με τον κ. Βιλιάρδο τον οικο- νομολόγο τα λέγαμε, κύριε Πρωθυπουργέ. Μπορεί να είναι πε-

ρίπου 1,5 με 2 δισεκατομμύρια ευρώ ο τζίρος των προϊόντων. Δηλαδή 1,5 με 2 δισεκατομμύρια ευρώ θα μείνουν εδώ στην Ελλάδα, σε ελληνικά πορτοφόλια, σε ελληνικές τσέπες με ελληνικά προϊόντα, με λογική να αυξηθούν του χρόνου.

Εγώ ό,τι είχα να πω το είπα, γιατί σαράντα πέντε χιλιάδες θέσεις θα χαθούν έτσι και αλλιώς από τον τουρισμό. Ό,τι και να κάνουμε εμείς, θα χαθούν.

Επειδή μιλάω για οικονομία, πάρτε κι αυτό εδώ τώρα, για να δείτε γιατί λέω για παραγωγή ελληνικού πλούτου. Ζάχαρη γερμανική, κύριοι συνάδελφοι! Σε ελληνικό σούπερ μάρκετ, κύριε Πρωθυπουργέ. Κλείσαμε τη Βιομηχανία Ζαχάρεως, δώξαμε κόσμο, κάναμε εγκλήματα. Οι προηγούμενες κυβερνήσεις -κι εγώ θα συμφωνήσω απόλυτα με όλους σας- έδιναν αφειδώς λεφτά στον κάθε αποτυχημένο Βουλευτή.

Ναι, είναι ζάχαρη Γερμανίας, κύριε Πρωθυπουργέ και εδώ έχει τη διεύθυνση της Γερμανίας. Στο Μάνχαιμ είναι. Ξέρετε τη Γερμανία, την ξέρω και εγώ. Το λέω αυτό για να καταλάβετε. Η Ελλάδα, που είχε αυτάρκεια και επάρκεια στη ζάχαρη, έκανε εισαγωγή από τη Γερμανία. Άντε να πάρω «MERCEDES» -που παίρνω «MERCEDES» εγώ- από τη Γερμανία, το καταλαβαίνω. Δεν έχει «MERCEDES» η Ελλάδα. Να φτάσω στο σημείο όμως να μην έχω ζάχαρη και μέλι;

Κάτι δεν πάει καλά στην ελληνική οικονομία, κύριε Πρωθυπουργέ. Αυτά είναι τα προβλήματα κι αυτά πρέπει να λυθούν. Είναι παθογένειες δεκαετιών. Αν θέλει να μείνει η Νέα Δημοκρατία ως η καλύτερη Κυβέρνηση -γιατί αυτό λέτε τώρα, να το πιστέψω και εγώ- κάνει τα βασικά, γιατί από τα βασικά θα πας στα σύνθετα. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Μια δυσάρεστη είδηση που πρέπει να ανακοινώσω. Σήμερα, κύριε Πρωθυπουργέ -δυστυχώς για εμάς, για τη χώρα μας- ανέστειλαν τις εργασίες τους η «EXXON MOBIL», η «TOTAL» και η «ENI» στην Κύπρο. Δυσάρεστη εξέλιξη. Λίγο να το δείτε αυτό, Πρωθυπουργέ μου, γιατί το γεγονός ότι αναστέλλονται οι εργασίες των εταιρειών που μας έδιναν ένα μαξιλάρι -όπως το λέω ακριβώς- άμυνας στην Κύπρο μας είναι ένα εγκλημα το οποίο, δυστυχώς, και το βρούμε μπροστά μας. Διότι δεν υπάρχουν φίλοι, υπάρχουν συμφέροντα.

Επίσης -καλώ τον κ. Δένδια- από χθες το απόγευμα γίνονται επεισόδια στη Βόρεια Ήπειρο του Ράμα, κύριε Πρωθυπουργέ μας. Μπήκαν άνθρωποι σε ελληνικά σπίατα και διώκουν τους Έλληνες Βορειοηπειρώτες. Να το δείτε.

Κάνω μια έκκληση. Είστε ο άνθρωπος που δεσμεύτηκε εδώ μέσα για τις συντάξεις των Βορειοηπειρωτών. Περιμένουμε από εσάς αυτή η δέσμευση να υλοποιηθεί και για τους Ελληνοπόντιους. Ας το κάνουμε. Δύσκολα τα πράγματα, το ξέρω. Ας ξεκινήσει η διαδικασία να υλοποιηθεί βήμα-βήμα, όμως.

Ξέρετε, εγώ δεν κάνω στείρα αντιπολίτευση ούτε λαϊκίζω. Θα σας πω, όμως, αγαπητέ μου κύριε Πρωθυπουργέ, τι έλεγε ο Αγάθωνας το 448 π.Χ., Αθηναίος τραγικός ποιητής. Τρία πράγματα πρέπει να θυμάται κανείς, κύριε Πρωθυπουργέ, όταν είναι στην εξουσία, ότι κυβερνά ανθρώπους -πρέπει να το καταλάβουμε όλοι μας αυτό-, ότι πρέπει να διαχειρίζεται τους ανθρώπους και όλα όσα συμβαίνουν γύρω τους και πάντοτε σύμφωνα με τον νόμο, και τρίτον και κυριότερο, ότι δεν θα κυβερνά για πάντα.

Αυτό να το θυμάστε, κύριε Πρωθυπουργέ. Γι' αυτό τρέξτε γρήγορα και εσείς και η Κυβέρνησή σας για να αφήσετε έργο πίσω σας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Δεν έχουμε μόνο ενημέρωση, έχουμε και αρχαιογνωσία. Έχουμε Αγάθωνα, Περικλή. Και ήθελα να πω για το «κτῆσασθαι και φυλάξαι τα αγαθά», δεν ξέρω αν έγινε λάθος, αλλά είναι του Δημοσθένη, δεν είναι του Περικλή. Το είπε ο Δημοσθένης στον μάταιο πρώτο Ολυμπιακό του Λόγο, τον σπαρτικό εκείνο λόγο, με τον οποίο προσαποθύσε να πείσει τους Αθηναίους να πολεμήσουν τον Φίλιππο. Αφού κάνουμε αρχαία, να τα κάνουμε σωστά. Μετά τα αρχαία, στα σύγχρονα.

Τον λόγο έχει ο κ. Γιάννης Βαρουφάκης, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜέΡΑ25.

Ορίστε, κύριε Βαρουφάκη, έχετε τον λόγο.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΜέΡΑ25): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή ο Πρωθυπουργός ξεκίνησε αναφερόμενος στην κοινοβουλευτική διαδικασία, αναγγέλλοντας την επιστροφή σε έναν πιο κανονικό κοινοβουλευτισμό, θα μου επιτρέψετε, κυρίες και κύριοι της Συμπολίτευσης, να σας θυμίσω ότι εσείς επιλέξατε την παρέκκλιση από την κοινοβουλευτική κανονικότητα. Και το κάνατε, απορρίπτοντας την πρόταση του ΜέΡΑ25 για τηλεδιάσκεψη με πλήρη σύνθεση της Βουλής. Ούτε κλείσιμο ούτε αυτό το οποίο είχαμε, αυτή την ακολουθία των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου και της ημι-άδειας ή σχεδόν ολοσχερώς άδειας Βουλής.

Ο κύριος Πρωθυπουργός αναφέρθηκε στο βρετανικό Κοινοβούλιο και χαίρομαι πάρα πολύ που το έκανε αυτό. Μόνο που έκανε λάθος στον χρονισμό της αναφοράς του, γιατί αναφέρθηκε στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Δεν αναφέρθηκε στο σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει πιο παραδοσιακό, πιο τυπολατρικό κοινοβούλιο από τη Βουλή των Λόρδων; Η Βουλή των Λόρδων λειτουργεί με πλήρη τηλεδιάσκεψη. Η Βουλή των Κοινοτήτων, με ελάχιστη παρουσία δια ζώσης και οι υπόλοιποι Βουλευτές με τηλεδιάσκεψη. Εμείς το προτείναμε αυτό κι εσείς το απορρίψατε επιλέγοντας την ακολουθία των ΠΝΠ, επιλέγοντας την παρέκκλιση από την κανονικότητα. Δεν είχατε κανέναν λόγο να το κάνετε.

Εάν εμείς, ως ΜέΡΑ25 μπορούμε να έχουμε τηλεδιάσκεψη με διακόσιους και τριακόσιους, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι μπορούσε και η Βουλή. Το Ευρωκοινοβούλιο, που έχει πολύ περισσότερους Βουλευτές λειτουργεί κανονικότητα με τηλεδιάσκεψη. Ήταν δική σας επιλογή. Ποτέ δεν είναι αργά, κυρίες και κύριοι της Συμπολίτευσης, κυρίες και κύριοι του Προεδρείου, να το κάνατε τώρα, όπως το βρετανικό Κοινοβούλιο.

Κυρίες και κύριοι, σε μια περίοδο απειλής του ελληνοισμού έχει πολύ μεγάλη σημασία μια συζήτηση σαν τη σημερινή. Ήταν πολύ θετικό ότι ο Πρωθυπουργός αποφάσισε να μας ενημερώσει για τα ζητήματα της οικονομικής πανδημίας, της οικονομικής κατάρρευσης.

Όμως, για να έχει ουσία αυτή η συζήτηση, πρέπει να υπάρχει συγκεκριμένη αναφορά στην κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε, αλλά και συγκεκριμένη αναφορά σε συγκεκριμένο σχέδιο εξόδου από την κρίση ή τουλάχιστον ανάσχεσης του ωστικού κύματος αυτής της κρίσης. Δυστυχώς, ο κύριος Πρωθυπουργός δεν έκανε καμία συγκεκριμένη αναφορά ούτε στην κατάσταση που αντιμετωπίζουμε ούτε στο σχέδιο για την έξοδο.

Ο λόγος σας, κύριε Πρωθυπουργέ -αν με ακούτε- αντιπροσωπεύει τον θρίαμβο της προπαγάνδας επί της αλήθειας, που μόνο ως προεκλογική παρουσία προσαυθήσατε σήμερα να περάσετε. Κάνετε μια ομιλία, κύριε Πρωθυπουργέ, που θυμίζει ανοικτή συγκέντρωση προεκλογικής περιόδου.

Είπατε στο τέλος της ομιλίας σας ότι μιλάτε μόνο τη γλώσσα της αλήθειας. Ας δούμε πώς εννοούμε την αλήθεια, γιατί θα σας θυμίσω ότι όταν ο Όργουελ στη νουβέλα του «1984» ήθελε να μιλήσει για την προπαγάνδα και την πιο σκληρή επιβολή της, το άφησε στο Υπουργείο Αλήθειας αυτό, στο Ministry of Truth.

Θα σας κάνω μια απλή ερώτηση, την οποία έχω θέσει στον κ. Σταϊκούρα, αλλά θα ήθελα να ακούσω από τον κύριο Πρωθυπουργό να απαντάει συγκεκριμένα σε αυτή στη δική του γλώσσα της αλήθειας. Μειώθηκε ή όχι το εθνικό εισόδημα το τελευταίο τρίμηνο του 2019; Απλό ερώτημα. Μειώθηκε ακόμη περισσότερο ή όχι το εθνικό εισόδημα τον Γενάρη και τον Φεβρουάριο που μας πέρασε;

Αυτό το ρωτώ, γιατί είπε ο Πρωθυπουργός -και πολύ σωστά- ότι η κρίση είναι παγκόσμια, όπως ήταν και το 2008. Ναι, κύριε Μητσοτάκη, η κρίση είναι παγκόσμια, όπως ήταν και το 2008, αλλά αυτή η κρίση έρχεται να χτυπήσει μια Ελλάδα, που ήδη έφθινε πριν εμφανιστεί ο ιός και που ποτέ δεν ανέκαμψε υπό τις μνημονιακές πολιτικές, που εσείς κληρονομήσατε από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Κύριε Πρωθυπουργέ, μια κυβέρνηση, που προσποιείται ότι η οικονομία πήγαινε περίφημα και ότι βρισκόμασταν σε ανάπτυξη, δεν είναι μια κυβέρνηση, που μπορεί να διαχειριστεί τη μεγάλη επιδείνωση της ύφεσης, την οποία αρνηθήκατε ότι προϋπήρχε παρά το γεγονός ότι προϋπήρχε.

Όμως, ας μιλήσουμε με νούμερα. Εμείς θέλαμε να ακούσουμε νούμερα από εσάς. Θέλαμε να μας πείτε πού βρισκόμαστε, τι έρχεται και πώς θα το αντιμετωπίσουμε.

Μιας και δεν το κάνετε εσείς, επιτρέψτε μου να σας δώσουμε εμείς εκ μέρους του ΜέΡΑ25 τα δικά μας νούμερα, γιατί εδώ είμαστε, εδώ είστε, εδώ θα είμαστε και του χρόνου και σε δύο χρόνια και θα πρέπει να μείνουν γραπτά και κατατεθειμένα στα Πρακτικά της Βουλής τα νούμερα, τα οποία εμείς θεωρούμε κι εσείς θεωρείτε ότι αποτυπώνουν την κρίση, που έρχεται και προ-ιδεάζουν για τα μέτρα που πρέπει να πάρουμε.

Εμείς θεωρούμε ότι στην καλύτερη των περιπτώσεων το ΑΕΠ το 2020 θα πέσει από τα 190 δισεκατομμύρια γύρω στα 162 δισεκατομμύρια. Στα μέσα Μαρτίου μιλούσα για ύφεση, στην καλύτερη των περιπτώσεων, κατ' ελάχιστον μείον 10% και τότε κάποιος με λοιδορούσατε. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο τρεις βδομάδες μετά βγήκε και το επιβεβαίωσε. Είχα πει: στην καλύτερη των περιπτώσεων.

Σήμερα, η εκτίμησή μου είναι αυτή και την καταθέτω και ελπίζω να έχω άδικο. Σας λέω ότι τα στοιχεία δείχνουν ότι κατά μέσο όρο, πρέπει να εκτιμούμε γύρω στα 162 δισεκατομμύρια πτώση από τα 190 δισεκατομμύρια. Μιλάμε για μείον 14%-15%, με ένα έλλειμμα προϋπολογισμού αυτή τη χρονιά, κύριε Μητσοτάκη, κύριε Σταϊκούρα, τουλάχιστον 16 δισεκατομμυρίων, κάτι που σημαίνει ότι στο τέλος της χρονιάς το χρέος θα έχει εκσφενδονιστεί στο 222% του ΑΕΠ.

Για το 2021 κάντε τις δικές σας εκτιμήσεις και καταθέστε τις. Θα σας πω τη δική μου εκτίμηση και να κάνουμε μια σύγκριση στο τέλος του 2021 και του 2022, όταν θα μαζέψουμε τα στοιχεία.

Εμείς θεωρούμε ότι χωρίς τη σκληρότατη λιτότητα, την οποία εμείς προφανώς θεωρούμε ότι εσείς έχετε ήδη αποδεχθεί, το 2021 από τα 162 δισεκατομμύρια εισόδημα, που θα έχουμε φέτος θα πάμε στα 170 δισεκατομμύρια. Θα υπάρχει δηλαδή, στην καλύτερη των περιπτώσεων, μια ανάκαμψη της τάξης του 5%. Αυτό θα μας αφήσει βεβαίως, μόνο με 170 δισεκατομμύρια το 2021, σε σχέση με τα 192 δισεκατομμύρια ΑΕΠ πέρυσι.

Σε αυτή την περίπτωση, θα έχετε του χρόνου ένα έλλειμμα προϋπολογισμού της τάξης των 10 δισεκατομμυρίων. Εάν, όμως, έρθει λιτότητα -που θα σας εξηγήσω γιατί έχετε ήδη εκτεθεί σ' αυτήν- θα μιλάμε για ένα ΑΕΠ στα τέλη του 2021 της τάξης μόνο των 165 δισεκατομμυρίων, δηλαδή με αυτή τη λιτότητα θα υπάρξει το 2021 στην καλύτερη των περιπτώσεων μια ανάπτυξη-μεγέθυνση -ένα «rebound» στη γλώσσα του μπάσκετ- το πολύ ύψους 1,8%-2% και ένα έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού της τάξης των 12 δισεκατομμυρίων.

Με άλλα λόγια, συν-πλην για τα επόμενα οκτώ με εννέα χρόνια, στη βάση αυτών που έχουμε ως δεδομένα σήμερα, αυτή η χώρα αντιμετωπίζει ένα δημοσιονομικό κενό κατ' ελάχιστον στην καλύτερη των περιπτώσεων των 60 δισεκατομμυρίων. Γι' αυτό είχε σημασία το ευρωμόλογο, που ζητούσατε. Διότι το ευρωμόλογο είναι μια μορφή αναδιάρθρωσης χρέους, μεταφοράς εθνικού χρέους στο ευρωπαϊκό επίπεδο, έτσι ώστε αυτά τα 60 δισεκατομμύρια κατ' ελάχιστο να μην βαρύνουν το ελληνικό δημόσιο, το ελληνικό χρέος ούτε τον προϋπολογισμό του κράτους και να περάσουν στην ευρωζώνη. Αυτή ήταν η ουσία του ευρωμόλογου.

Το ευρωμόλογο κάνει δύο πράγματα. Πρώτον, μεταφέρει από τον κρατικό προϋπολογισμό των κρατών, που έχουν πληγεί τα μέγιστα στο ευρωπαϊκό επίπεδο ένα κομμάτι αυτού του δυσβάσταχτου χρέους και δεύτερον, λόγω αυτής της μεταφοράς συρρικνώνει τη διαχρονική αξία, το συνολικό ποσό του χρέους, το «net present values» του δημόσιου χρέους ολόκληρης της ευρωζώνης, λόγω αυτής της αναδιάρθρωσης.

Αυτή ήταν η σημασία του ευρωμόλογου και χαίρομαι πάρα πολύ -το ξέρετε, με έχετε ακούσει να το λέω- που ενστερνιστήκατε κι εσείς το ευρωμόλογο μετά από τόσα χρόνια, που κάποιος από εμάς μιλάμε για το ευρωμόλογο κι έχει μαλλιάσει η γλώσσα μας.

Το ευρωμόλογο ήταν ο μόνος τρόπος, για να αποφύγετε τη λιτότητα, που θα σας επιβάλλουν, που θα επιβάλλουν σε οποιαδήποτε μνημονιακή κυβέρνηση. Ήταν ο μοναδικός τρόπος να

έχουμε μια πιθανότητα σοβαρής ανάκαμψης μετά απ' αυτά τα ζοφερά νούμερα στα οποία αναφέρθηκα.

Δυστυχώς, στέλνοντας τον κ. Σταϊκούρα στην τηλεδιάσκεψη του Eurogroup την 9^η Απριλίου με ρητή εντολή και μάλιστα, με ανακοίνωση πριν από το Eurogroup της 9^{ης} Απριλίου σε αυτήν εδώ την Αίθουσα ότι δεν θα γίνει «Βαρουφάκης» και ότι δεν πρόκειται να προβάλει βέτο σε εκείνο το Eurogroup, ουσιαστικά πουλήσατε το ευρωμόλογο. Τελείωσε το ευρωμόλογο εκείνη τη μέρα.

Την 25η Απριλίου, όταν πήγατε εσείς στην τηλεδιάσκεψη της ευρωπαϊκής συνόδου, πήγατε πλέον για να το θάψετε, για να πείτε το «τετέλεσθαι» και να το αντικαταστήσετε με το φύλλο συκής, στο οποίο αναφερθήκατε κιόλας, το Ταμείο Ανάκαμψης, για το οποίο θα πω δύο κουβέντες σε πολύ λίγο χρόνο.

Εκείνες τις μέρες, 9η Απριλίου και 25η Απριλίου, επειδή είχατε απεμπολήσει το βέτο πριν μπειτε στην τηλεδιάσκεψη, κύριε Μητσοτάκη, κύριε Σταϊκούρα, θυμίζατε γαλοπούλα, που συναινούσε στα Χριστούγεννα με ύφος εθνάρχη.

Σήμερα έρχεστε να μιλήσετε και να αναφερθείτε στο ταμείο ανάκαμψης. Κύριε Μητσοτάκη, ελπίζω να γνωρίζετε -είμαι σίγουρος ότι θα το γνωρίζετε- ότι δεν υπάρχει τέτοιο ταμείο. Αυτό το ταμείο είναι ένα φύλλο συκής.

Να δούμε τι έχουν ήδη ανακοινώσει. Δεν το έχουν ολοκληρώσει, αλλά έχουν ανακοινώσει -και έχετε συναινέσει εσείς- κάποιες βασικές αρχές αυτού του ταμείου.

Η πρώτη αρχή είναι ότι δεν θα έχει ούτε ένα ευρώ μέσα. Δεν θα υπάρξει καμμία απολύτως εγγυοδότηση αυτού του ταμείου ανάκαμψης, ούτε ένα ευρώ. Αυτό που καλείστε και αυτό που αποφασίσατε να κάνετε είναι να δώσετε 0,6% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ υπό μορφή εγγυήσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έτσι ώστε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δανειστεί γύρω στα 250 -στην καλύτερη περίπτωση- 300 δισεκατομμύρια -το τονίζω, να δανειστεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή - από τις αγορές, με δικές μας εγγυήσεις, εγγυήσεις των κρατών-μελών. Αυτό κάνατε.

Πώς έφτασαν από τα 250-300 δισεκατομμύρια στο 1 και 1,5 τρισεκατομμύριο, που άκουσα τον ανεκδιήγγο κ. Τζεντίνι να μιλάει προχθές; Πώς πάνε εκεί; Με μόχλευση. Δηλαδή δίνετε τη δυνατότητα και την εγγύηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να πάρει ένα δάνειο, το οποίο θα το χρησιμοποιήσει για να πάρει ως εγγύηση ένα δεύτερο δάνειο πάνω στο πρώτο δάνειο!

Κύριε Μητσοτάκη, γνωρίζετε ότι αυτό είναι η πολιτική και η τακτική της «LEHMAN BROTHERS». Θυμάστε, έχετε ακούσει περί CDOs squared, CDOs², δομημένο ομόλογο, το οποίο μέσα του έχει άλλα δομημένα ομόλογα. Αυτό αποφασίσατε ότι θα κάνατε.

Ξέρετε ποια είναι τώρα εδώ η τραγωδία; Ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Σύνοδος Κορυφής, αποφασίζοντας αυτό, έβαλε τον εαυτό της σε ένα απίστευτο δίλημμα. Από τη μια, αυτό θα μαζέψει χρήματα, αλλά θα είναι τοξικά, καθώς θα βασίζονται σε δάνεια που βασίζονται σε δάνεια και θα έχει ένα μεγάλο ποσόν, αλλά δεν το πιστεύω ότι θα το έχει, γιατί ο ιδιωτικός τομέας δεν πρόκειται να δανείσει δεύτερη φορά πάνω στα ήδη συναφθέντα δάνεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεδομένης της καταστροφής που έχει ο ιδιωτικός τομέας. Αλλά και να το κάνει, αυτά θα έρθουν μόνο υπό τη μορφή δανείων στις επιχειρήσεις και στα κράτη.

Με άλλα λόγια, αυτό που είπατε και σωστά -χάρηκα πάρα πολύ όταν άκουσα δηλώσεις σας την ημέρα εκείνη της 25^{ης} Απριλίου- είναι αυτό που λέμε εμείς εδώ και πάρα πολύ καιρό ότι τα δάνεια δεν βοηθούν τον Νότο, δεν βοηθούν τους πτωχευμένους, δεν βοηθούν τις πτωχευμένες επιχειρήσεις ούτε τις ελληνικές ούτε τις γερμανικές ούτε τις ιταλικές ούτε τις ολλανδικές. Εσείς το είπατε, μπράβο, συμφωνώ. Να ξέρετε όμως ότι ένα ταμείο, το οποίο γεμίζει με χρήμα στη βάση δανείων που έχουν χτιστεί σε δάνεια πάνω σε εγγυήσεις, δεν μπορεί παρά να δίνει μόνο δάνεια. Άρα, με τα δικά σας λόγια, πρόκειται για μεγάλη αποτυχία.

Ούτε η «LEHMAN BROTHERS» -το λέω άλλη μία φορά- θα είχε τέτοιο θράσος σαν αυτό που έχει η κυβέρνηση της Γερμανίας και η κυβέρνηση της Ολλανδίας, που επιβάλλουν στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση ένα τέτοιο τοξικό ταμείο, το οποίο είτε θα είναι ανύπαρκτο είτε θα είναι τοξικό. Αυτό είναι το δίλημμα στο οποίο έχουν βάλει την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο οποίο όμως εσείς

συναινέσατε. Πώς συναινέσατε; Μη προβάλλοντας βέτο.

Άκουσα τον κ. Τσίπρα να σας εγκалаί προηγουμένως, στο πλαίσιο του τι δεν κάνατε στη Σύνοδο Κορυφής.

Κύριε Τσίπρα, εσείς θα προβάλλατε βέτο, σε περίπτωση που ήσασταν Πρωθυπουργός την 25η Απριλίου; Θα λέγατε ότι δεν φεύγουμε από εδώ μέσα χωρίς ευρωμόλογο; Αν θα το κάνατε την 25^η Απριλίου, γιατί δεν το κάνατε προηγουμένως; Ή συνεχίζετε να εμμένετε στο ότι το καλοκαίρι του 2015 σώσατε τη χώρα, λέγοντας «ναι σε όλα» του τρίτου και αργότερα του τέταρτου μηνονίου;

Άλλη μια φορά, κύριε Πρωθυπουργέ, από το 2010 –και πολύ περισσότερο τώρα– ως χώρα αντιμετωπίζουμε μια απλή επιλογή, δύσκολη αλλά απλή. Όταν έχετε πτωχεύσει είτε κάνεις μια βαθιά αναδιάρθρωση του χρέους, κούρεμα του δημόσιου χρέους –*perpetual bonds*, που κάποτε λέγαμε και μας κορόιδευαν και τώρα τα λένε εκείνοι– διασύνδεση ρυθμού αποπληρωμών με τη μεγέθυνση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος –όλα αυτά είναι κομμάτι της αναδιάρθρωσης χρέους– είτε κάνεις λοιπόν μια τέτοια βαθιά αναδιάρθρωση χρέους –αυτά δηλαδή που λιοδορούσατε– είτε αποδέχεσαι σήμερα ένα απάνθρωπο πέμπτο μνημόνιο.

Να σημειώσω άλλη μία φορά –δεύτερη φορά σε αυτήν την Αίθουσα, αλλά πρέπει να το κάνουμε, γιατί εδώ είναι εθνικό μας καθήκον σε όλες τις πτέρυγες του Κοινοβουλίου– το εξής: Όταν έχετε τον Υπουργό Εξωτερικών της Γερμανίας, τον κ. Χάικο Μας, να αναφέρεται στην τρόικα και στα εργαλεία της ως εργαλεία βασανισμού, να σας θυμίσω τι είχα πει εγώ το 2015 και με είχατε διασύρει κι εσείς οι μνημονιακοί εδώ μέσα και η τρόικα εξωτερικού. Είχα μιλήσει για την τρoικανική διαδικασία, τη μνημονιακή διαδικασία, σαν ένα εικονικό δημοσιονομικό πνιγμό. Ήμουν πιο ευγενής.

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας σήμερα βγαίνει και λέει και παραδέχεται ότι αυτό που έγινε στην Ελλάδα τότε ήταν εφαρμογή των εργαλείων βασανιστηρίων. Αυτό δεν θα το χρησιμοποιήσετε; Σας έδωσε μια τέτοια τεράστια πάσα ο Υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας. Εσείς τι θα πείτε; Θα πείτε αυτά που λέγατε το 2015, ότι καλώς έπρατταν και μας έκλειναν τη ρευστότητα επειδή ζητούσαμε αναδιάρθρωση χρέους, η οποία ήταν απαραίτητη το 2010, το 2011, το 2012, το 2015 και ιδίως σήμερα;

Κύριε Πρωθυπουργέ, χαίρεστε που δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα στα νέα δάνεια που μας δίνουν από τον ESM ή, πιο έμμεσα, μέσα από τις αγορές με στήριξη των ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Σίγουρα δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα. Μεταπαιτούμενα;

Εσείς πιστεύετε ότι δεν θα υπάρξουν μεταπαιτούμενα του χρόνου τέτοιο καιρό, σε δύο χρόνια; Πιστεύετε δηλαδή ότι θα έχουμε φτάσει στο μείον 15% το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού του χρόνου και δεν θα έρθει η ενισχυμένη επιτήρηση – με άλλα λόγια, η τρόικα– να σας πει το εξής: «Ελάτε εδώ, κύριε Σταϊκούρα. Εδώ έχετε συμφωνήσει 3,5% πρωτογενές πλεόνασμα. Εντάξει, δεν θα το ζητήσουμε αυτό. Έχουμε μια μεγάλη καταστροφή. Όμως, έλα εδώ. Δεν θα πάμε από το μείον 15 στο μείον 5;».

Αυτά είναι δέκα μονάδες του ΑΕΠ μέτρα λιτότητας. Αυτά είναι τα μεταπαιτούμενα, στα οποία καταδικάσατε τη χώρα, έχοντας συνηγορήσει στις ανοησίες του Eurogroup της 9ης Απριλίου και στο τοξικό ταμείο, αντί για το ευρωμόλογο της 25^{ης} Απριλίου.

Πείτε μου εσείς. Μπορεί να πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να το κάνει. Είναι πολιτική απόφαση αυτό. Μπορεί να μετακυλίζει τα δάνειά μας, να αγοράζει στις δευτερογενείς αγορές δεκάδες δισεκατομμύρια ελληνικών ομολόγων, χωρίς μεταπαιτούμενα. Υπάρχει αυτή η πιθανότητα.

Κύριε Πρωθυπουργέ, σας παρακαλώ πάρα πολύ στη δευτερολογία σας σηκωθείτε εδώ, σε αυτό το Βήμα, και πείτε: «Εγώ πιστεύω ότι αυτό θα γίνει, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση καταλαβαίνει τη δυσκολία, στην οποία βρισκόμαστε, θα μας δανείσει από τον ESM, θα φτάσουμε το 220-225% χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, θα έχουμε τεράστιο έλλειμμα προϋπολογισμού και δεν θα έρθει να απαιτήσει μεταπαιτούμενα, γιατί θα τα μετακυλίζει αυτά τα χρέη μας η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα». Ελάτε και πείτε το.

Εγώ σας λέω ότι δεν θα γίνει αυτό και σας το λέω για έναν απλό λόγο. Η κυρία Μέρκελ το ανακοίνωσε, «schwarze Null», του

χρόνου επιστροφής του γερμανικού κράτους στον μικρό αλλά πλεονασματικό προϋπολογισμό. Πείτε μου. Υπάρχει πιθανότητα το γερμανικό πολιτικό σύστημα, το οποίο ουσιαστικά θα υποβάλει τον δικό του λαό σε πολύ μεγάλα δεινά, για να φτάσει αυτό το «μαύρο μηδέν», να αφήσει εσάς να είστε στο μείον 15%, στο μείον 10%, να αφήσει την ανάπτυξη να ροκανίσει αυτό το χρέος και αυτό το έλλειμμα; Πείτε το μου.

Εγώ σας λέω ότι δεν υπάρχει καμμία πιθανότητα. Θα πάνε στη Ρώμη, θα πάνε στη Μαδρίτη, θα έρθουν εδώ στην Αθήνα και θα απαιτούν σκληρά μεταπαιτούμενα. Πρόκειται για ύψιστη ανευθυνότητα το να μην απαντήσετε σε αυτό το ερώτημα και πολύ συγκεκριμένα «ναι ή όχι». Και αν «ναι», ποια θα είναι αυτά τα μεταπαιτούμενα, ποιο θα είναι το ποσοστό του ΑΕΠ, της λιτότητας που θα απαιτήσουν.

Πείτε μας. Δεν θα σας κατηγορήσουμε εμείς γι' αυτό. Κάντε μία πρόβλεψη, ότι αυτό πρέπει να κάνουμε, ένα εθνικό σχέδιο γι' αυτά που μας περιμένουν. Το χειρότερο που μας περιμένει, όταν θα τελειώσουμε με τον ιό, την ώρα την καλή, θα είναι τα μέτρα λιτότητας και τα μεταπαιτούμενα. Πείτε μας την εκτίμησή σας ποια θα είναι αυτά, πείτε μας ποιες θα είναι οι αντοχές σας απέναντι σε αυτή την τρόικα, που θα έρθει να σας τα απαιτήσει.

Είναι ύψιστη ανευθυνότητα να χαίρεστε γι' αυτό που σήμερα μας κομίσσατε ως θετικά νέα, ότι δηλαδή η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποδέχεται –λέει– τα ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου και ότι έτσι οι τράπεζες θα παίρνουν πιο εύκολα ρευστότητα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Υπό κανονικές συνθήκες αυτό είναι πάρα πολύ καλό. Επαναλαμβάνω, υπό κανονικές συνθήκες.

Οι συνθήκες δεν είναι κανονικές. Οι τράπεζες τελείωσαν μετά από αυτή την κατάρρευση των εισοδημάτων του ιδιωτικού τομέα, των τριπλασιασμό, τετραπλασιασμό, πενταπλασιασμό της ροής των κόκκινων δανείων, που παρατηρείται τώρα. Το ξέρετε ότι γίνεται. Οι τράπεζες έχουν χρεοκοπήσει. Ποτέ δεν είχαν ξεφύγει από τη χρεοκοπία, αλλά τώρα είναι πλέον απολύτως ξεκάθαρο ότι χρειάζεται νέα ανακεφαλαιοποίηση.

Εγώ θέλω να σας θέσω ένα ερώτημα: Σε τι βοηθάει το γεγονός ότι παίρνουν τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου και βρίσκουν ρευστότητα από τη Φρανκφούρτη; Η ρευστότητα –το έχετε καταλάβει και εσείς πλέον, το λέτε κι εσείς δειλά-δειλά, το ψελλίζετε, καλά κάνετε– δεν βοηθάει τον πτωχευμένο. Σε τι βοηθάει το ελληνικό δημόσιο, που έχει πτωχεύσει βαθιά –σας είπα ποια είναι τα νούμερα– το να παίρνει φθηνότερα ή φθηνά δάνεια από τον ESM;

Οπότε –θα το πω για άλλη μία φορά– ως χώρα έχουμε μία απλή επιλογή, είτε είστε εσείς στην κυβέρνηση είτε είναι ο κ. Τσίπρας είτε είναι ο κ. Βελόπουλος είτε το ΚΚΕ. Δεν έχει σημασία. Η επιλογή είναι η εξής: Αναδιάρθρωση ή πέμπτο μνημόνιο. Τρίτος δρόμος δεν υπάρχει. Αναδιάρθρωση ή το «λεφτόδεντρο» του ESM και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στο οποίο φαίνεται να βασίζεστε. Γι' αυτό, όταν μιλάτε για μαραμένο «λεφτόδεντρο», στο σπίτι του κρεμασμένου ξέρετε για τι δεν πρέπει να μιλάμε. Το «λεφτόδεντρο» είναι αυτό, το οποίο θα σας κρατήσει ζωντανούς, υπό τους όρους των μεταπαιτούμενων, που έρχονται οσονούπω.

Κύριε Πρωθυπουργέ, θα θέσω –πέραν της κομματικής μας αντιπαράθεσης– επτά συγκεκριμένα ερωτήματα, πολύ τεχνικά, πάρα πολύ τεχνικά, πέραν των ιδεολογικών διαφορών. Θεωρώ ότι, πριν καταπιστούμε στις ιδεολογικές μας συγκρούσεις, πρέπει να έχουμε πληροφόρηση. Πρέπει να έχουμε πληροφόρηση για το ποια είναι η κατάσταση –μιλήσα λίγο για το ποια είναι η κατάσταση– αλλά και για το ποιες είναι οι προθέσεις της Κυβέρνησης όσον αφορά νούμερα.

Κύριε Σταϊκούρα, κύριε Μητσοτάκη, πόσο θα δανειστούμε φέτος; Εν έτη 2020 πόσο θα δανειστούμε; Ποια είναι η πρόβλεψη του Υπουργείου σας, κύριε Σταϊκούρα, για το πόσα θα δανειστούμε το 2021; Ποια θα είναι η αναλογία από τον ESM και τα ομόλογα τα οποία εκδίδετε επειδή τα αγοράζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα; Θα ήθελα μία απάντηση, μία συγκροτημένη απάντηση –πείτε μου τόσα– γιατί θέλω να το γράψω, να το θυμάμαι. Μπορεί να μάθω και πράγματα από αυτό.

Δεύτερον, τους μισθούς στο δημόσιο σκοπεύετε να τους μειώσετε; Μπορεί να υπάρχει σκεπτικό για να γίνει αυτό. Εμείς θα

είμαστε αντίθετοι. Θα θέλαμε, όμως, να μας πείτε. Σκοπεύετε, δεδομένου του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού και της τρόικας, που μας περιμένει στη γωνία, να μειώσετε τους μισθούς στο δημόσιο; Στον ιδιωτικό τομέα τι θα κάνετε με τον κατώτατο μισθό, με τις συλλογικές συμβάσεις; Αυτή είναι η τρίτη ερώτηση.

Τέταρτη ερώτηση: Συντάξεις. Τι σκοπεύετε να κάνετε; Ποιο είναι το σκεπτικό σας; Έστω απαντήστε εξαρτώμενα. Να μας πείτε, αν είναι τόσο η μείωση του ΑΕΠ, αν είναι τόσο το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού, θα κάνω αυτό στις συντάξεις. Πείτε μας όμως.

Πέμπτον: Το ρώτησα ξανά, αλλά θα το βάλω στο πλαίσιο των επτά ερωτημάτων. Ποια πιστεύετε ότι θα είναι η λιτότητα, που φέρνει η συνθηκολόγησή σας όσον αφορά στο ευρωμόλογο στη Σύνοδο Κορυφής; Θα είναι 5% του ΑΕΠ, 3% του ΑΕΠ, 10% του ΑΕΠ, 15% του ΑΕΠ; Τι λιτότητα προσμένετε να σας επιβάλουν οι της ενισχυμένης επιτήρησης, οι της τρόικας του χρόνου;

Έκτον: Οι τράπεζες θα ανακεφαλαιοποιηθούν. Δεν υπάρχει άλλη λύση. Ο «ΗΡΑΚΛΗΣ» τελείωσε. Η προσπάθεια εξυγίανσης μέσα από τον «ΗΡΑΚΛΗ» τετέλεσται. Δεν χρειάζεται να το εξηγήσω παραπάνω. Αυτό συμβαίνει όταν βασίζεσαι σε μια αγορά, η οποία κατέρρευσε, για την εξυγίανση των τραπεζών. Κατέρρευσε, για τον απλούστατο λόγο, ότι -όπως είπα πριν- έχουμε πολλαπλασιασμό των κόκκινων δανείων. Οι τράπεζες θα κρατικοποιηθούν, με άλλα λόγια, όπως έγινε και το 2012-2013 επί κυβέρνησης Σαμαρά-Βενιζέλου. Όταν πήραν το 60%-70% των μετοχών μέσα από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, ουσιαστικά κρατικοποιήθηκαν οι τράπεζες. Συμφωνείτε;

Δεύτερο ερώτημα πάνω στο ίδιο θέμα: Θα γίνει πάλι, όπως έκαναν ο κ. Σαμαράς και ο κ. Βενιζέλος, δηλαδή με μετοχές χωρίς ψήφο; Πάλι, δηλαδή, θα ενισχύσετε τους τραπεζίτες -που αυτή τη στιγμή δεν είναι καν Έλληνες- χωρίς το δημόσιο να έχει έλεγχο στις αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων; Είναι συγκεκριμένη η απάντηση που ζητώ.

Τέλος, τι θα κάνετε με τον «ΗΡΑΚΛΗ»; Σας το λέω και σας το ξαναλέω. Μάλιστα, το καταγγέλλω. Ο «ΗΡΑΚΛΗΣ» τελείωσε. Δεν μπορεί να πετύχει αυτόν τον σκοπό, για τον οποίο τον νομοθετήσατε. Δεν υπάρχει πιθανότητα οι τράπεζες να εξυγιαθούν, να πάψουν να είναι πτωχευμένες και να αποφύγουν την ανακεφαλαιοποίηση μέσω του «ΗΡΑΚΛΗ». Φέρτε μία πράξη νομοθετικού περιεχομένου για την οποία εμείς στο ΜέΡΑ25 -νομιζώ και άλλοι- θα βγούμε και θα χειροκροτούμε στους δρόμους -όχι στους δρόμους, εδώ μέσα, με τηλεδιάσκεψη θα χειροκροτούμε, για να κρατάμε τις κοινωνικές αποστάσεις- για το «πάγωμα» του «ΗΡΑΚΛΗ».

Απαντήστε μου συγκεκριμένα -σας έχω μπροστά μου, κύριε Μητσotάκη- στο εξής: Εάν δεν τον «παγώσετε», όπως λέμε, θα ενεργοποιηθεί ή όχι αυτό το ποσό των 12 δισεκατομμυρίων των εγγυήσεων; Σύμφωνα με τον νόμο -τον έχουμε διαβάσει πάρα πολύ καλά- εάν για τρεις συναπτούς μήνες τα ταμεία που έχουν αγοράσει τα κόκκινα δάνεια από τις τράπεζες δεν εισπράξουν ένα μίνιμουμ ποσό από τους δανειολήπτες -που είναι σίγουρο ότι δεν θα το εισπράξουν λόγω κορωνοϊού- τότε θα έχουν το δικαίωμα να έρθουν σε εσάς και να σας επιβάλουν να πάρετε 12 δισεκατομμύρια από το «μαξιλάρι» -από τον ESM δηλαδή- για να τα δώσετε στα «αρπακτικά» ταμεία από το Ντελαουέρ και το Νιού Τζέρσυ.. Δεν θα τα δώσετε ούτε στις τράπεζες ούτε στους δανειολήπτες ούτε στο ΕΣΥ ούτε στην ελληνική κοινωνία που αυτή τη στιγμή αντιμετωπίζει μια νέα, τεράστια κρίση.

Ποιος είναι αυτός, που σας σταματάει να το παγώσετε; Γιατί αν δεν μου απαντήσετε, όπως δεν μου απαντάτε συστηματικά όλες αυτές τις εβδομάδες -δύο μήνες τώρα- εμείς θα συνεχίσουμε να λέμε ότι η μόνη λογική εξήγηση είναι συγκεκριμένα συμφέροντα, τα οποία σας έχουν δέσμιους και δεν σας επιτρέπουν να κάνετε αυτό το οποίο είναι η απόλυτη λογική, δηλαδή να «παγώσετε» έναν «ΗΡΑΚΛΗ», ο οποίος θα πάρει νέο χρέος να το προσθέσει στους ώμους του ελληνικού δημόσιου, των Ελλήνων πολιτών, των Ελλήνων φορολογούμενων υπέρ των «αρπακτικών» ταμείων.

Ελπίζω να απαντήσετε στη δευτερολογία σας σε αυτά τα επτά ερωτήματα. Φοβάμαι ότι δεν θα απαντήσετε στα συγκεκριμένα ερωτήματα, το οποίο σημαίνει ότι, ουσιαστικά, έχετε επιλέξει τον

δρόμο των εκλογών, για τον απλούστατο λόγο ότι είναι ο μόνος δρόμος ο οποίος σας επιτρέπει να περάσετε το πέμπτο μνημόνιο, όπως έχουν κάνει και οι προηγούμενες κυβερνήσεις.

Εμείς θα είμαστε έτοιμοι. Οι προτάσεις του ΜέΡΑ25 είναι πολύ συγκεκριμένες. Έχουμε αρχίσει να τις αναπτύσσουμε και να τις καταθέτουμε στο δημόσιο διάλογο και εδώ μέσα από τη 10^η Μαρτίου. Είναι επτά συν μία και επιτρέψτε μου να σας τις αναφέρω πολύ γρήγορα.

Πρώτον, μαζικά, βαθιά κουρέματα. Η αναβολή φόρων, εισφορών και δόσεων ποτέ δεν βοήθησε κανέναν πτωχευμένο. Μαζικά, βαθιά κουρέματα. Το είπα από τη 10^η Μαρτίου εδώ μέσα. Ακόμα υπάρχει η προπληρωμή φόρου των επιχειρήσεων. Ο κ. Σταϊκούρας φαντάζομαι ότι σήμερα θα κάνει μια μείωση αυτού. Το να μην κάνετε αυτή τη μείωση στο μηδέν, το ότι δεν το έχετε κάνει ένα μήνα τώρα, είναι ανέκδοτο, κύριε Σταϊκούρα. Σήμερα ακόμα μιλάτε για προπληρωμή φόρου, του φόρου του 2021 στη βάση του υπολογισμού των εισοδημάτων του 2019 που σήμερα δεν υπάρχουν και δεν θα υπάρχουν ούτε το 2021;

Δεύτερον, είχαμε ζητήσει χρεωστικές κάρτες με 300 ευρώ η καθεμία, αριθμημένες, για τουλάχιστον τριακόσιες χιλιάδες οικογένειες των φτωχότερων Ελλήνων που είναι αχαρτογράφητοι και δεν θα πάρουν ούτε ένα από τα 700 ευρώ, από τα 800 ευρώ, από τα 500 ευρώ.

Τρίτον: Θέλετε να δώσετε δάνεια; Πρέπει να δοθούν και κάποια δάνεια. Το καταλαβαίνουν αυτό. Να είναι εξαρτώμενα, να είναι contingent loans. Δίνεις ένα δάνειο σε μια επιχείρηση και το παίρνεις πίσω μόνο εφόσον τα κέρδη της ξεπεράσουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο και ο ρυθμός αποπληρωμής είναι ανάλογος με το ρυθμό αύξησης των κερδών. Εάν δεν φτάσουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο χρέους, μέσα στο συμβόλαιο του δανείου που θα έχεις δώσει στο εξαρτώμενο δάνειο ουσιαστικά διαγράφεται το χρέος.

Τέταρτον, «πάγωμα» του «ΗΡΑΚΛΗ», δημόσια εταιρεία διαχείρισης ιδιωτικών χρεών, σαν αυτή που έχουμε προτείνει από την αρχή ως ΜέΡΑ25. Ήταν στο προεκλογικό μας πρόγραμμα του Ιουλίου. Και προς Θεού, αφήστε τις ιδέες ότι θα χάσουν τα σπίτια τους, αλλά θα μείνουν μέσα με επιδοτούμενο ενοίκιο. Η μόνη λύση σήμερα είναι να διατηρηθούν τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα έστω στο ποσοστό που έχει γίνει η αποπληρωμή -ακόμα και μικρό να είναι- των δανειοληπτών, με ένα ενοίκιο, με ένα μίσθωμα προς τη δημόσια εταιρεία διαχείρισης των ιδιωτικών χρεών, έως ότου αρχίσουν να τα αποπληρώνουν ξανά, έτσι ώστε οι άνθρωποι να έχουν την ελπίδα ότι κάποια στιγμή θα μπορούν να το κάνουν δικό τους.

Κομμάτι αυτού, βεβαίως, είναι, από τη στιγμή που ο «ΗΡΑΚΛΗΣ» τελείωσε, η κρατικοποίηση των τραπεζών, που θα γίνει έτσι κι αλλιώς, να γίνει κρατώντας η κυβέρνηση -η δική σας Κυβέρνηση, όποια είναι η κυβέρνηση- το δικαίωμα ελέγχου των πράξεων των τραπεζών. Με άλλα λόγια, μην τολμήσετε να κάνετε αυτό που έκανε η κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου, να πάρετε, δηλαδή, μετοχές χωρίς ψήφο. Αυτό θα είναι ένα δεύτερο έγκλημα, το οποίο θα προστεθεί σε εκείνο του 2012-2013.

Πέμπτον, διαρθρωτικές αλλαγές: Δεν είστε υπέρ των διαρθρωτικών αλλαγών;

Βάλτε μια σοβαρή επιτροπή ανταγωνισμού να ελέγξει την αισχροκέρδεια των σούπερ μάρκετ και άλλων επιχειρήσεων, που καταφέρνουν να συγκεντρώνουν και να αποκομίζουν απαράδεκτες προσόδους, εν μέσω πανδημίας.

Έκτον, για τους αγρότες. Το κράτος πρέπει να γίνει ο αγοραστής της ύστατης στιγμής, για να κρατηθούν οι καλλιέργειες σε ένα επίπεδο, έτσι ώστε, όταν φύγει ο κορωνοϊός, να έχει μείνει αγροτικός κλάδος, για να μην έχουμε ακόμα μεγαλύτερη καθίζηση αυτού του κλάδου.

Έβδομον. Δικηγόρους, επαγγελματίες, αρχιτέκτονες, ανθρώπους της τέχνης. Θα πρέπει να υπάρξει ένα σύστημα δημόσιων πληρωμών, που να βασίζεται σε εμπορεύσιμες φορολογικές μονάδες. Το λεγόμενο credit rating units. Δεν έχω χρόνο να το αναπτύξω και δεν θα το κάνω.

Αυτές είναι οι επτά πολιτικές, που προτείνουμε για μέσα στη χώρα. Τίποτα απ' αυτά όμως δεν πρόκειται να δουλέψει, δεδομένου ότι βρισκόμαστε στην κατάσταση της ενισχυμένης επιτή-

ρησης της Τρόικας, αν δεν υπάρξει ένα βέτο στον κοινοτικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης -έχετε το δικαίωμα να το κάνετε-, αν δεν υπάρξει πρόβλεψη για κάτι, το οποίο να είναι αντίστοιχο του ευρωομολόγου. Εάν επιτρέψετε το πέμπτο μνημόνιο να φέρει τη χώρα σε ακόμα μεγαλύτερα βάθη της χρεοδουλοπαροικίας της, θα είστε υπόλογος, όπως ήταν οι προηγούμενοι πρωθυπουργοί από εσάς.

Κύριε Πρωθυπουργέ, εδώ νομίζω ότι θα συμφωνήσουμε. Σε δύσκολες στιγμές η κάθε κυβέρνηση έχει ανάγκη από έναν ώριμο λαό. Έναν λαό με συναίσθηση, με συνείδηση του κοινού συμφέροντος. Έναν λαό που να εμπιστεύεται την κυβέρνησή του και να είναι έτοιμος για προσωπικές θυσίες υπέρ του κοινού καλού. Έχετε ανάγκη από πολίτες που, παρά τα μεγάλα προσωπικά δεινά που αντιμετωπίζουν, προβαίνουν -όπως προβαίνουν σήμερα- σε πράξεις συγκινητικής γενναιοδωρίας. Σήμερα ακόμα, τον έχετε αυτόν τον λαό ως Κυβέρνηση. Όπως τον είχαμε εμείς το πρώτο πεντάμηνο -εξάμηνο του 2015. Για αν συνεχίσετε όμως να τον έχετε πρέπει να δώσετε συγκεκριμένες απαντήσεις στα επτά ερωτήματα που σας έθεσα. Για να συνεχίσετε να τον έχετε στο πλάι σας, στις δύσκολες αυτές στιγμές, όπως ακριβώς -και καλά κάνετε- απορρίψετε την ανοσία της αγέλης, πρέπει να απορρίψετε το σκεπτικό της αγέλης στο οποίο σας ωθεί το επικοινωνιακό σας επιτελείο.

Κρίνοντας από τη σημερινή σας τοποθέτηση εδώ στη Βουλή, την οποία άκουσα πάρα πολύ προσεκτικά, δεν βλέπω να μπορέσετε να κρατήσετε αυτόν τον λαό κοντά σας για πολύ. Ήδη αρχίσατε από σήμερα να επιδίδεστε στα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα όλων των μνημονιακών πρωθυπουργών πριν πάρουν τα δάνεια τα μεγάλα.

Αυτός ο σπουδαίος λαός, κύριε Πρωθυπουργέ, αυτοί οι πολίτες αξίζουν κάτι καλύτερο από τη συνθηκολόγηση του καλοκαιριού του 2015 και της δικής σας συνθηκολόγησης, πέντε χρόνια αργότερα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Αφού προετοιμαστούμε καταλλήλως, θα μπούμε στις δευτερολογίες, οι οποίες είναι στο μισό του δικαιούμενου χρόνου. Όχι του ασηκθέντος.

Μια και έχουμε λίγα δευτερόλεπτα, κύριε Βαρουφάκη, να σας πω ότι εγώ δεν παρακολουθώ τη Βουλή των Λόρων, γιατί μου το απαγορεύει το άρθρο 4 του Συντάγματος, όπως ξέρει ο κ. Γεραπετρίτης. Παρακολουθώ όμως τη Βουλή των Κοινοτήτων. Είναι επτακοσίων ετών Βουλή. Όπως πολύ σωστά είπατε, σήμερα στους εξακόσιους πενήντα σύνολο, έχουν πενήντα παρόντες και εκατόν δέκα με τηλεδιάσκεψη. Δεν έχουν τους υπόλοιπους πεντακόσιους με τηλεδιάσκεψη. Παρά ταύτα, σας ακούμε και όλοι συζητάμε στη Διάσκεψη των Προέδρων, χωρίς να κάνουμε τους εξύπνους.

Δεν φανταζόμουν, όταν έγινα Πρόεδρος της Βουλής, ότι θα μιλάω με τους γιατρούς περισσότερο απ' ό,τι με τους διευθυντές νομοθετικού έργου και κοινοβουλευτικού ελέγχου. Μιλάω με τους γιατρούς περισσότερο. Είναι μια έκτακτη συνθήκη.

Βάλαμε τηλεδιάσκεψη στο νομοσχέδιο για το περιβάλλον. Ακούστηκε ότι δεν έγινε διαβούλευση. Ακούστηκαν επί οκτώ ώρες εικοσιπέντε φορές. Ο Κανονισμός προβλέπει δέκα φορές. Ακούστηκαν είκοσι πέντε φορές. Στην Ολομέλεια, τώρα που ανοίγει η αγορά, θα κάνουμε τις απαραίτητες προμήθειες. Η Ολομέλεια δεν ήταν προετοιμασμένη, όπως η Γερουσία, για συνέδρια και για τέτοια τηλεπικοινωνιακή επίδοση. Σε λίγες μέρες, θα μπορούμε καλύτερα από το Βρετανικό Κοινοβούλιο σε αριθμό e-conference συμμετοχών, όχι ζωντανών, να συμμετέχουν περισσότεροι από διακόσιοι Βουλευτές ταυτόχρονα. Άρα, το κάνουμε. Απλώς δεν ήμασταν γεννημένοι, για να διαχειριστούμε κάτι τέτοιο.

Τον λόγο έχει για τη δευτερολογία του ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας και Πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Αν κατάλαβα καλά, κύριε Βαρουφάκη, αυτό το οποίο χρεώνετε στον κ. Τσίπρα ήταν ότι δεν επέμεινε πλήρως στη στρατηγική της μεγάλης μπλόφας και έκανε μια εντυπωσιακή κωλοτούμπα, η οποία μας φόρτωσε με το τρίτο μνημόνιο, χρεοκόπησε τις τράπεζες και

οδήγησε τη χώρα σε μια παρατεταμένη λιτότητα, την ώρα που η παγκόσμια οικονομία πήγαινε πάρα πολύ καλά. Το τι θα συνέβαινε, αν δεν είχε γίνει η περιβόητη κωλοτούμπα, δεν θα το μάθουμε ποτέ. Σε κάθε περίπτωση, το δίδυμο Τσίπρα-Βαρουφάκη απεδείχθη καταστροφικό και τραυματικό για τη χώρα. Καλό είναι να θυμόμαστε και να μας θυμίζετε και οι δυο με την παρουσία σας τι έγινε το πρώτο εξάμηνο του 2015.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κύριε Πρόεδρε, η Ελληνική Κυβέρνηση στην αρχή της επιδημιολογικής κρίσης χρησιμοποίησε το σύνθημα «μένουμε σπίτι», για να πείσει τους Έλληνες πολίτες ότι πρέπει να αλλάξουμε τη συμπεριφορά μας. Πιστεύω ότι είναι ένα σύνθημα, το οποίο οι πολίτες αγάλιασαν, το αντελήφθησαν και το υπηρέτησαν. Ακούγοντας την τοποθέτηση του κ. Τσίπρα, σκέφτηκα ότι θα σας ταίριαζε πάρα πολύ καλά μία διαφορετική εκδοχή του μένουμε. «μένουμε ίδιοι». Ίδιοι και απaráλλαχτοι. Αυτός είναι ο Τσίπρας και ο ΣΥΡΙΖΑ, τον οποίον ακούσαμε σήμερα.

Είναι ένα κόμμα, το οποίο δεν μπορεί να κάνει καμμία ουσιαστική αυτοκριτική. Είναι ένα κόμμα, το οποίο δεν έχει το θάρρος να αναγνωρίσει ότι η χώρα πέτυχε κάτι το οποίο ξέφευγε από τα συνηθισμένα. Είναι ένα κόμμα, το οποίο δεν έχει το θάρρος να πιστώσει στον ελληνικό λαό, αλλά ναι, και στην Κυβέρνηση και στο κράτος -γιατί το κράτος είναι ταυτισμένο με την Κυβέρνηση- το γεγονός ότι έγιναν πράγματα αυτούς τους τελευταίους δυο μήνες, τα οποία, αν μη τι άλλο, στη χώρα μας είναι ασυνήθιστα.

Με τη συμπεριφορά αυτή δεν μικραίνετε την Κυβέρνηση, δεν μικραίνετε εμένα προσωπικά, δεν μικραίνετε την Εθνική Αντιπροσωπεία. Μικραίνετε συνολικά τη χώρα. Θα περίμενα σήμερα στον τόνο σας και στον τρόπο σας μεγαλύτερη γενναιότητα και αναγνώριση αυτού του οποίου πέτυχε η χώρα στην αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης.

Χρησιμοποιήσατε τον όρο «αυτονόητο». Όλα αυτά που έγιναν τους τελευταίους δυο μήνες ήταν περίπου αυτονόητα. Σωστά -θα πω εγώ και το έχω κάνει και εγώ πολλές φορές στον λόγο μου- αποδώσατε πρωτίστως τα εύσημα στον ελληνικό λαό, ο οποίος συμμορφώθηκε απόλυτα με τις υποδείξεις των ειδικών και της πολιτικής ηγεσίας, επέδειξε πνεύμα αλληλεγγύης. Δέχτηκε ο Έλληνας πολίτης μια σημαντική έκπτωση στις ατομικές του ελευθερίες, για να υπηρετήσει το συνολικό καλό. Το μεγάλο ευχαριστώ ανήκει πρωτίστως στους Έλληνες πολίτες.

Αλλά όχι, κύριε Τσίπρα. Τίποτα απ' αυτά που έγιναν τους τελευταίους δύο μήνες δεν ήταν αυτονόητα. Δεν ήταν αυτονόητο ότι πήραμε μία απόφαση, πριν έχουμε το πρώτο κρούσμα στην Ελλάδα. Για παράδειγμα, να ακυρώσουμε τις εκδηλώσεις του καρναβαλιού στην Πάτρα. Δεν ήταν αυτονόητο ότι τολμήσαμε, πολύ νωρίτερα από πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες, να κλείσουμε σχολεία, να κλείσουμε καταστήματα, να επωμιστούμε ένα μεγάλο οικονομικό κόστος διότι βλέπαμε αυτό το οποίο συνέβαινε. Δεν ήταν αυτονόητο το γεγονός ότι καταφέραμε και οικοδομήσαμε ένα ενιαίο μήνυμα, το οποίο επικοινωνήσαμε στους πολίτες. Οι πολίτες άκουσαν αυτό το μήνυμα με ένα τρόπο ουσιαστικό. Δεν ήταν αυτονόητο ότι σε σαράντα οκτώ ώρες το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής κατάφερε και έφτιαξε μία εφαρμογή με sms, για να μπορούν οι πολίτες να μη χρησιμοποιούν μόνο το χαρτί, αλλά να χρησιμοποιούν και τα μηνύματα για να μπορούν να επικοινωνούν τους λόγους, τους οποίους επικαλούνται για να βγουν από το σπίτι. Δεν ήταν αυτονόητο ότι μέσα στην κρίση έγιναν τεράστια ψηφιακά άλματα, όπως η άυλη ηλεκτρονική συνταγογράφηση. Αν ήταν τόσο αυτονόητα, γιατί δεν τα είχατε κάνει εσείς τόσο καιρό; Τίποτα από όλα αυτά δεν ήταν αυτονόητα.

Αν συγκρίνετε την απόδοση της Ελλάδας με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, θα διαπιστώσετε ότι άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Ισπανία, στην οποία συγκυβερνά κόμμα, με το οποίο είστε αδερφό κόμμα, οι περιβόητοι Podemos, καθυστέρησαν πάρα πολύ στη λήψη αυτών των αποφάσεων, για λόγους τους οποίους ενδεχομένως να γνωρίζετε καλύτερα, και το αποτέλεσμα είναι αυτό το οποίο βλέπουμε σήμερα.

Θα αποδώσω πρώτος και πρώτα τα εύσημα στον ελληνικό λαό, αλλά δεν πρόκειται να δεχτώ ότι η αντιμετώπιση της κρίσης από την Κυβέρνηση και τον κρατικό μηχανισμό ήταν περίπου

προδιαγεγραμμένη, ωσάν να ήταν στον αυτόματο πιλότο. Φαντάζομαι, κύριε Τσίπρα, ότι κι εσείς έχετε ακούσει τους ψιθύρους στην κοινωνία, αυτό το οποίο λέγεται υπόγεια, αλλά συχνά και φωναχτά: «Τι θα γινόταν αν...». Τι θα γινόταν αν θα ήταν έτσι τα πράγματα; Δεν θα το μάθουμε ποτέ. Ευτυχώς θα έλεγα εγώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Παρακαλώ πολύ, καταλαβαίνω ότι ο λόγος σας μερικές φορές είναι ο καθρέφτης της πολιτικής σας αμηχανίας. Λίγη, όμως, παραπάνω αναγνώριση αυτής της μεγάλης προσπάθειας, η οποία έγινε όχι από την Κυβέρνηση αλλά από το κράτος συνολικά, νομίζω ότι θα ταίριαζε πιο πολύ με αυτό το οποίο σήμερα αισθάνονται οι Έλληνες πολίτες.

Δεν θέλω να αφήσω ασχολίαστες δύο αναφορές, που μου έκαναν εντύπωση. Η μία είναι η χρήση της λέξης «ολοκληρωτισμός». Θα απευθυνθώ εδώ και στον Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την ιστορία, αλλά και σε άξια στελέχη της Κεντροαριστεράς, που νομίζω ότι έχουν επίγνωση της σημασίας των λέξεων. Όταν χρησιμοποιείται η λέξη «ολοκληρωτισμός» στη βιβλιογραφία της πολιτικής επιστήμης, αυτή αναφέρεται σε πολύ συγκεκριμένα καθεστώτα, όπως στη ναζιστική Γερμανία, σε αυτά τα οποία έκανε ο Στάλιν, στη Βόρεια Κορέα, ενδεχομένως. Να είμαστε λίγο προσεκτικοί σε αυτήν την Αίθουσα, όταν χρησιμοποιούμε λέξεις με τόσο μεγάλο φορτίο. Δεν τιμούν ούτε τη δημοκρατία μας ούτε τη μεγάλη προσπάθεια, την οποία όλοι κάνουμε σε αυτήν εδώ την Αίθουσα, για να μπορέσουμε όπου μπορούμε -άκουσα με πολύ μεγάλη προσοχή όλους τους πολιτικούς αρχηγούς- να βρούμε έναν κοινό τόπο και ένα κοινό πεδίο συνεννόησης, διότι αυτό απαιτεί η κοινωνία.

Ας επανέλθουμε σε έναν λόγο, ο οποίος -είναι προσωπική μου εκτίμηση, ενδεχομένως να κάνω λάθος- εκπέμπει μια αντίληψη περίπου ότι «θα σας περιμένουμε στη γωνία στην πρώτη αστοχία, όταν θα αποτύχετε, να σας πυροβολήσουμε». Αυτό κατάλαβα εγώ, μπορεί να κατάλαβα λάθος, αλλά στο κάτω-κάτω δεν είμαι εγώ ο τελικός κριτής. Όταν όμως, αντιμετωπίζουμε μια τεράστια υγειονομική και οικονομική κρίση δεν υπηρετούμε αυτό το νέο κλίμα, το οποίο θέλουμε να χτίσουμε. Σε κάθε περίπτωση, η προσωπική μου άποψη είναι ότι η κοινωνία έχει φύγει πολύ μπροστά απ' αυτές τις λογικές και όποιος επιλέξει να ακολουθήσει έναν τέτοιο λόγο, απλά θα είναι εκτός εποχής.

Έρχομαι τώρα σε μια σειρά από συγκεκριμένες επισημάνσεις. Θα ξεκινήσω με τα υγειονομικά και στη συνέχεια, θα πάω στα ζητήματα που αφορούν στην οικονομία.

Τεστ, μάσκες, σχολεία: τρία ζητήματα τα οποία απασχόλησαν τον δημόσιο διάλογο και έγιναν και αντικείμενο συζήτησης. Θα ξεκινήσω λέγοντας ότι η Κυβέρνηση αυτή, από την πρώτη στιγμή, υπηρέτησε μια πολιτική, η οποία λάμβανε πάρα πολύ σοβαρά υπόψη της τα επιστημονικά δεδομένα. Αυτό κάναμε από την αρχή, αυτό εξακολουθούμε να κάνουμε και τώρα. Θα επισημάνω βέβαια ότι σε αντίθεση με τα δόγματα και με τους μάγους, η επιστήμη δεν κατέχει το αλάθητο ούτε θεωρεί ότι πάντα αυτό το οποίο λέει είναι εξ' ορισμού ορθό. Ενδεχομένως, κάτι το οποίο μπορεί να λείπει η επιστήμη, να έρθουν άλλα δεδομένα στη συνέχεια και να το αμφισβητήσουν. Εξ ου και για πολύ δύσκολες επιλογές, τις οποίες πρέπει να κάνουμε, δεν υπάρχει πάντα και παντού απόλυτη συμφωνία, όλων των επιστημών. Δεν αντιμετωπίζουμε μόνο εμείς αυτό το πρόβλημα. Το αντιμετωπίζουν όλες οι χώρες του κόσμου, οι οποίες δρομολογούν δράσεις σταδιακής αποκλιμάκωσης δραστηριοτήτων, τα οποία έχουμε πάρει.

Η στρατηγική μας για τα τεστ υποδείχθηκε από την Επιτροπή Επιστημών και μέχρι στιγμής τουλάχιστον, είναι μια στρατηγική, η οποία επί της αρχής απεδείχθη σωστή. Επιλέξαμε να τεστάρουμε μόνο αυτούς τους οποίους η επιτροπή μας υπέδειξε ότι πρέπει να τεστάρουμε. Ο αριθμός των τεστ, προφανώς για την επόμενη μέρα, πρέπει να αυξηθεί και έχουν ήδη γίνει ανακοινώσεις από το αρμόδιο Υπουργείο για το πώς θα γίνει αυτό. Δεν αναφέρομαι μόνο στα μοριακά τεστ, τα οποία μπορούν να διαγνώσουν τον ιό την ώρα που είναι ζωντανός και ενδεχομένως και πριν εκδηλωθούν συμπτώματα, αλλά αναφέρομαι και στα σερολογικά, στα ανοσολογικά τεστ, τα οποία μπορούν να μας πουν ενδεχομένως δύο πράγματα, αν έχεις περάσει τον ιό και έχεις αντισώματα ή ενδεχομένως αν έχεις τον ιό εκείνη τη στιγμή και

μπορούν υπό προϋποθέσεις να είναι υποκατάστατα, αλλά όχι με την ίδια ακρίβεια, των τεστ μοριακού ελέγχου.

Εμείς κάναμε μια επιλογή, ως προς τα τεστ αντισωμάτων, να περιμένουμε λίγο για να μην σπεύσουμε να προμηθευτούμε τεστ αμφίβολης αποτελεσματικότητας και κάναμε καλά. Διότι άλλες χώρες, οι οποίες έσπευσαν να το κάνουν, διαπίστωσαν ότι βρέθηκαν με τεστ, τα οποία δεν είχαν μεγάλη ακρίβεια, με αποτέλεσμα να δημιουργούν αμφιβολία για τα ίδια τα δεδομένα, τα οποία χρειάζονται οι χώρες αυτές, για να ασκήσουν πολιτική. Τώρα που γνωρίζουμε και έχουμε τις συστάσεις της επιτροπής, θα προμηθευτούμε τέτοια τεστ, σερολογικά, σε μεγάλο αριθμό και μάλιστα, θα είμαστε σε θέση την επόμενη εβδομάδα να ανακοινώσουμε και λεπτομέρειες και αυτό θα γίνει με ιδιωτική δωρεά. Δεν θα επιβαρυνθεί ο κρατικός προϋπολογισμός για την πρώτη μεγάλη παρτίδα τεστ αντισωμάτων, τα οποία θα χρειαστούμε να κάνουμε.

Εν πάση περιπτώσει, όλοι γνωρίζουμε -αυτό ισχύει σε όλες τις χώρες του κόσμου- ότι τα κρούσματα, τα οποία έχουν διαγνωστεί επίσημα είναι πολύ λιγότερα από τα πραγματικά κρούσματα. Το γνωρίζουμε αυτό, ισχύει σε όλες τις χώρες του κόσμου, δεν ισχύει μόνο στην Ελλάδα. Στην Ελλάδα τα πραγματικά κρούσματα είναι πολύ περισσότερα από τα δύο χιλιάδες τετρακόσια κρούσματα, τα οποία έχουμε εντοπίσει. Αν όμως, η διάδοση της επιδημίας ήταν πολύ πιο σιωπηλή και πολύ πιο έντονη, αυτό θα το βλέπαμε στα νοσοκομεία μας, στις εντατικές μας και δυστυχώς, στον πιο τραγικό δείκτη από όλους, που είναι ο αριθμός των ανθρώπων, οι οποίοι χάνουν τη ζωή τους. Αυτοί είναι οι δείκτες τους οποίους πρέπει να παρατηρούμε, αυτούς παρατηρούμε και ακριβώς επειδή παρατηρούμε αυτούς τους δείκτες με μεγάλη προσοχή, γνωρίζουμε ότι έχουμε καταφέρει να περιορίσουμε στο ελάχιστο την επιδημία.

Θέλω, επίσης να πω ότι η Ελλάδα ήταν και παραμένει μια από τις πολύ λίγες χώρες, η οποία εξακολούθησε καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της επιδημίας να κάνει ιχνηλάτηση, το λεγόμενο «contact tracing». Το έκανε η Πολιτική Προστασία και το κάνει πολύ αποτελεσματικά. Σε πολλές άλλες χώρες, τους ξεπέρασαν τα δεδομένα και δεν μπόρεσαν να το κάνουν. Εμείς θα εξακολουθούμε να το κάνουμε και πράγματι στο «contact tracing» χρειάζεται να μπορούμε να κάνουμε περισσότερα τεστ και πιστεύω ότι γρήγορα, ενδεχομένως εντός του επόμενου μήνα, να μπορούμε να έχουμε δυνατότητα να κάνουμε και rapid αξιόπιστα τεστ, κάτι το οποίο σημαίνει ότι δεν θα χρειάζεται να περιμένουμε κάποιες ώρες, για να έχουμε το αποτέλεσμα, αλλά θα μπορεί ενδεχομένως σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας το τεστ αυτό να γίνεται και μέσα σε δέκα-δεκαπέντε λεπτά να έχουμε μια αξιόπιστη -το τονίζω: αξιόπιστη- απάντηση. Αυτό λοιπόν, όσον αφορά τη στρατηγική των τεστ. Το τελικό μέτρο επιτυχίας αντιμετώπισης επιδημίας δεν είναι ο αριθμός των τεστ, είναι οι υπόλοιποι δείκτες, για τους οποίους σας μίλησα.

Από την πρώτη στιγμή, ο στόχος της Κυβέρνησης ήταν ένας: να περιορίσουμε τον αριθμό των συμπολιτών μας, που ταυτόχρονα θα χρειαστούν να έλθουν στα νοσοκομεία μας, θα χρειαστούν εντατικές. Διότι μόνο με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσαμε να περιορίσουμε και τις ανθρώπινες απώλειες. Αυτό είναι κάτι, το οποίο πετύχαμε, είναι κάτι το οποίο αναγνωρίζεται παγκοσμίως, είναι κατάκτηση για τη χώρα. Είναι κατάκτηση για τη χώρα, μετά από δέκα χρόνια ταλαιπωρίας να έχουμε επιτέλους πολλά θετικά δημοσιεύματα για την Ελλάδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δεν δείχνετε ικανοποίηση με αυτό. Εκπέμπετε μια μιζέρια, λέει κι αυτό είναι κακό για την πατρίδα μας. Κάνετε λάθος, κύριε Τσίπρα! Κάνετε λάθος με αυτήν την πολιτική. Είναι καλό για τη χώρα να μπορεί να έχει στην αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης αποθέματα εμπιστοσύνης αυτήν την στιγμή. Και είναι σίγουρα καλό για την ελληνική κοινωνία. Είναι καλό για τους Έλληνες να αισθάνονται ικανοποίηση και υπερηφάνεια. Είχαμε καιρό να αισθανθούμε αυτά τα συναισθήματα.

Σίγουρα, τα δύσκολα είναι μπροστά μας. Δεν θα διαφωνήσω με τον κ. Βαρουφάκη σε αυτό. Τα δύσκολα είναι μπροστά μας και η μεγάλη πρόκληση είναι να κρατήσουμε τον πυρήνα αυτών των θετικών συναισθημάτων την ώρα, που θα μπαίνουμε με με-

γαλύτερη ένταση σε μια βαθιά οικονομική κρίση. Ξέρω ότι δεν είναι εύκολο, αλλά αυτή είναι η πρόκληση. Είναι μια πρόκληση που τελικά αφορά όλους μας, δεν αφορά μόνο την Κυβέρνηση.

Έρχομαι τώρα στο ζήτημα των масκών. Κοιτάξετε να δείτε, με τις μάσκες ακολουθήσαμε απόλυτα τις υποδείξεις της Υγειονομικής Επιτροπής. Όσο ήμασταν κλεισμένοι στα σπίτια, οι μάσκες δεν ήταν απαραίτητες. Τώρα κρίνονται απαραίτητες -θα το τονίσω αυτό- μόνο ως συμπληρωματικό μέτρο. Το λέει συνέχεια η επιτροπή. Δεν είναι υποκατάστατο για την ατομική υγιεινή, δεν είναι υποκατάστατο για τις αποστάσεις, δεν είναι υποκατάστατο για να μην βήχουμε και να μην φτερνιζόμαστε πάνω σε άλλους. Είναι συμπληρωματικό μέτρο. Και η επιτροπή έχει εξηγήσει με απόλυτη σαφήνεια πού η χρήση της μάσκας είναι υποχρεωτική και πού η χρήση της μάσκας είναι προαιρετική ή εν πάση περιπτώσει υπάρχει μια αυστηρή σύσταση.

Εν πάση περιπτώσει, εγώ ακούω τις συζητήσεις με προσοχή. Άκουσα και την κ. Γεννηματά σε όλη αυτή την επιχειρηματολογία για το αν πρέπει ή δεν πρέπει να πάμε σε διατίμηση. Είναι ένα εύλογο ερώτημα αυτό και δεν το προσπερνώ.

Θέλω, όμως, να σας πω ότι αντίστοιχη συζήτηση είχαμε -θα το θυμάται και ο Υπουργός- όταν είχαν εντοπιστεί οι πρώτες ελλείψεις στα αντισηπτικά. Επιλέξαμε τότε να μην πάμε σε μια λογική αυστηρής διατίμησης, παρά μόνο να κάνουμε αυστηρές συστάσεις για τον όγκο των αντισηπτικών, που μπορούν να πωλούνται στα σούπερ μάρκετ. Τελικά, η ίδια η αγορά, με δικιά μας παρέμβαση και με μεγάλη δικιά μας διευκόλυνση, έλυσε το πρόβλημα. Έχουμε πολύ μεγάλη και σημαντική παραγωγή εγχώριων αντισηπτικών στη χώρα. Υπάρχει απόλυτη δυνατότητα κάλυψης των αναγκών της αγοράς και σε πολύ ανταγωνιστικές τιμές.

Πιστεύω ότι το ίδιο θα γίνει και με τις μάσκες. Οι μάσκες έχουν το επιπρόσθετο πλεονέκτημα ότι έχουν υποκατάστατο, το υφαντικό κάλυμμα, για το οποίο μέσα στις επόμενες μέρες, θα δοθούν σαφέστερες οδηγίες και με τηλεοπτικά σποτ για το πώς ο κάθε Έλληνας πολίτης θα μπορεί να κατασκευάζει εύκολα ένα υφαντικό κάλυμμα και κυρίως, ποιες είναι οι προϋποθέσεις, με τις οποίες μπορεί αυτό να το χρησιμοποιήσει με απόλυτη ασφάλεια.

Εάν δούμε, μαζί με τον Υπουργό, ότι υπάρχουν φαινόμενα στρέβλωσης στην αγορά και φαινόμενα αισχροκέρδειας, τα οποία σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο τα πατάσει, εδω είμαστε για να επαναξιολογήσουμε τη στάση μας. Δεν το κρίνουμε αυτή τη στιγμή απαραίτητο. Το γεγονός ότι, ναι, υπάρχουν ελληνικές εταιρείες -και όχι μία- οι οποίες με μεγάλη ταχύτητα ήρθαν να καλύψουν το κενό της αγοράς και να κατασκευάσουν μάσκες, είναι καλό. Είναι ένα υποκατάστατο. Όλη η Ευρωπαϊκή Ένωση συζητάει αυτή τη στιγμή για το πώς θα μπορεί να υποκαταστήσει ένα κομμάτι του προστατευτικού εξοπλισμού, το οποίο κατασκευάζεται στην Κίνα. Εμείς, Έλληνες επιχειρηματίες δηλαδή, το έκαναν εδω και το έκαναν πολύ γρήγορα. Εγώ θα χαιρετίσω αυτή την προσπάθεια. Είναι μια ακόμα δυνατότητα να εμπλουτίσουμε την αγορά με περισσότερα προϊόντα. Όσο περισσότερο προϊόν υπάρχει, τόσο λιγότερο κινδυνεύουμε από το να φύγουν οι τιμές προς τα πάνω.

Βέβαια, θα ήθελα να πω και κάτι ακόμα. Επειδή ένα μεγάλο κομμάτι των προϊόντων αυτών παραμένουν εισαγόμενα, η διατίμηση δημιουργεί ένα πολύ μεγάλο κίνδυνο να σταματήσουν οι εισαγωγές масκών και να ξεμείνουμε από μάσκες, εκεί που τις χρειαζόμαστε.

Θέλω, επίσης, να πω ότι σε καμμία περίπτωση -το είπα και στην πρωτολογία μου και θέλω να το επαναλάβω- δεν διαταράχθηκε η προμήθεια των νοσοκομείων και των κρίσιμων υποδομών του κράτους, που πρέπει να έχουν πρόσβαση, όχι απλά στις απλές χειρουργικές μάσκες, αλλά και στις μάσκες αυξημένης προστασίας. Μάλιστα, πρόσφατα προμηθευτήκαμε μια μεγάλη παρτίδα масκών FFP3, που είναι ειδικές μάσκες μόνο για τις εντατικές. Αυτές διατίθενται στα νοσοκομεία.

Όπως σας είπα, την επόμενη εβδομάδα ο Υπουργός θα παρουσιάσει πλήρως το πλαίσιο των δωρεών, τι έχουμε, πού το έχουμε, πώς το έχουμε. Έχουμε φτιάξει μια πολύ σύγχρονη αποθήκη logistics, με ένα πολύ προχωρημένο σύστημα με απόλυτη διαφάνεια και λογοδοσία, ώστε να γνωρίζουν όλοι τι έχουμε πα-

ραλάβει και πού αυτό κατευθύνεται.

Έρχομαι τώρα στο ζήτημα των σχολείων. Είναι διαφορετικό να υπάρχει μια επιστημονική διαφωνία για το ζήτημα των σχολείων και τελείως διαφορετικό να δημιουργούμε συνειδητά και μεθοδικά ένα αίσθημα ανασφάλειας στην ελληνική κοινωνία.

Κάποιες εφημερίδες, κάποια μέσα τα οποία είναι κοντά στην Αξιωματική Αντιπολίτευση, κάνουν ακριβώς αυτό. Θα είναι λάθος να το κάνουμε και θα σας πω γιατί θα είναι λάθος να το κάνουμε. Αυτή τη στιγμή, οι περισσότερες χώρες -η Ιταλία είναι εξαίρεση- επιλέγουν να ανοίξουν σταδιακά τα σχολεία τους και το κάνουν γιατί γνωρίζουν ότι δεν μπορεί να υπάρχει επαναφορά στην κανονικότητα, χωρίς ανοιχτά σχολεία για πολλούς λόγους, οικονομικούς, κοινωνικούς και ψυχολογικούς. Δεν είναι καλό, -όσοι έχουν παιδιά ή εφήβους το γνωρίζουν- τα παιδιά να είναι συνέχεια στο σπίτι. Υπάρχουν λοιπόν, σοβαροί λόγοι, οι οποίοι συντρέχουν υπέρ του ανοίγματος των σχολείων.

Γνωρίζουμε περισσότερα σήμερα από όσα γνωρίζαμε πριν από δυο-τρεις μήνες. Πράγματι, υπήρχε στην αρχή της επιδημίας η άποψη-εκτίμηση ότι τα παιδιά μπορεί να είναι «επιδημιολογικές βόμβες». Αυτή η άποψη δεν υποστηρίζεται πια από την πλειοψηφία των επιστημόνων. Η εκτίμηση την οποία έχουμε, δεν είναι απολύτως αποδεδειγμένη, αλλά αυτή είναι η εκτίμηση, στην οποία φαίνεται να συμφωνούν οι περισσότεροι ειδικοί, και αυτή είναι ότι τα παιδιά κολλάνε πιο δύσκολα και μεταδίδουν πιο δύσκολα.

Εν πάση περιπτώσει, προχωράμε στο άνοιγμα των σχολείων, έχοντας διασφαλίσει, στο μέτρο του εφικτού, λιγότερο συγχρωτισμό στα κλικία, εναλλάξ πρόσβαση στα μαθήματα τις μονές και τις ζυγές μέρες. Θεωρώ ότι έχουμε λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα, για να μπορούμε να επιτρέψουμε αυτό το άνοιγμα με καλές και προϋποθέσεις.

Εξάλλου, η επιτροπή μάς το είπε και χθες και ειπώθηκε αυτό δημόσια. Οι εισηγήσεις, οι οποίες είχαμε δεχτεί ήταν για ακόμα πιο γρήγορο άνοιγμα των σχολείων. Βάλαμε ένα φρένο. Κρατούμε το ζήτημα των δημοτικών. Δεν είναι ακόμα πεπεισμένος ότι τα δημοτικά πρέπει να ανοίξουν, για τον απλούστατο λόγο, ότι στα μικρά παιδιά είναι πιο δύσκολο να επιβάλεις κανόνες υγιεινής και είναι πιο δύσκολο στα δημοτικά να πάμε σε σπαστές τάξεις από ότι είναι στα γυμνάσια και στα λύκεια. Θα δούμε και θα εξετάσουμε το ζήτημα και θα πάρουμε τις τελικές μας αποφάσεις γύρω στις 20 Μαΐου.

Κάνω μια έκκληση. Είναι ένα ζήτημα να υπάρχει επιστημονική διαφωνία και είναι ένα δεύτερο ζήτημα -το οποίο δεν θα ήθελα να γίνεται- να δούμε μια πολιτική σπέκουλα πάνω στο θέμα αυτό. Θα ήταν λάθος να το κάνουμε, θα δημιουργήσουμε πρόσθετη ανασφάλεια στα παιδιά και στους γονείς.

Εν πάση περιπτώσει, θέλω να πω και κάτι ακόμα. Τα κλειστά σχολεία επιτείνουν τις κοινωνικές ανισότητες. Τα παιδιά, που δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο ή που οι υπολογιστές τους δουλεύουν πολύ αργά, τα παιδιά που μπορεί να έχουν προβλήματα και εντάσεις στο σπίτι και τα οποία δεν έχουν την δυνατότητα ή την υποστήριξη να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε τηλεοπτική δέυση, τα παιδιά τα οποία πηγαίνουν σε κάποια δημόσια σχολεία, τα οποία ενδεχομένως μπορεί να μην έχουν τον απαραίτητο εξοπλισμό είναι σε μειονεκτική θέση, σε σχέση με τα παιδιά, που πηγαίνουν σε ιδιωτικά σχολεία, τα οποία μπορεί να φεύγουν πιο μπροστά αυτή τη στιγμή ή με κάποια δημόσια σχολεία, τα οποία έχουν καταφέρει και έχουν προσαρμοστεί σε αυτές τις ταχύτητες. Είναι μεγάλο λάθος πάνω στα κλειστά σχολεία να έρθουμε και να παγιώσουμε τέτοιου είδους κοινωνικές ανισότητες.

Έχουμε πάρει μια πολιτική απόφαση. Ακούω την κριτική, αλλά θέλω να επισημάνω ότι ήταν ομόφωνη -και θα το ξαναπώ, κύριε Τσίπρα, ήταν ομόφωνη- η απόφαση της επιτροπής, η οποία εισηγήθηκε το κλείσιμο των σχολείων, όταν το εισηγήθηκε και το άνοιγμα των σχολείων, έτσι όπως τα ανοίγουμε. Δεν κάνουμε πράγματα του κεφαλιού μας ούτε κάνουμε πειράματα.

Έχω, επίσης, πει από την πρώτη στιγμή ότι αυτή η διαδικασία, αυτό το σχέδιο είναι ένα καλά μελετημένο σχέδιο. Είναι αυτό το οποίο λέει η λέξη, είναι σχέδιο. Μπορούμε να παρακολουθούμε τα δεδομένα, μπορούμε να βλέπουμε επτά με δεκατέσσερις μέρες μπροστά και αν χρειάζεται αναπροσαρμογή του σχεδίου,

εδώ είμαστε για να την εξετάσουμε και να την υλοποιήσουμε.

Έχω πει, επίσης, πολλές φορές ότι το άνοιγμα και η επιστροφή στη νέα καθημερινότητα είναι πιο δύσκολη άσκηση από το να κάτσουμε όλοι στο σπίτι και, ναι, απαιτείται πρόσθετη υπευθυνότητα.

Δεν πετάμε το μπαλάκι στην κοινωνία και βγάζουμε την ουρά μας απ' έξω. Δεν το κάναμε πριν, δεν το κάνουμε τώρα. Μαζί είμαστε σ' αυτή την προσπάθεια. Και είναι βέβαιο ότι αν δεν υπάρχει ατομική ευθύνη, δεν θα υπάρχει καλό συλλογικό αποτέλεσμα. Δεν είναι εδώ ζήτημα μετάθεσης ευθύνης: Φταίει το κράτος, φταίει ο πολίτης. Όλοι μαζί είμαστε σε αυτή την μεγάλη περιπέτεια αι μαζί θα επιτύχουμε ή μαζί θα αποτύχουμε. Αν αποτύχουμε, θα έχουμε αποτύχει συνολικά. Η κοινωνία θα έχει αποτύχει, η Κυβέρνηση θα έχει αποτύχει, εμείς θα έχουμε αποτύχει, όλοι θα έχουμε αποτύχει. Δεν θα υπάρχει κάποιος, ο οποίος να βγει και να πανηγυρίζει εδώ πέρα πάνω στα συντρίμια μιας ενδεχόμενης αποτυχίας. Κανείς δεν μπορεί να το θέλει αυτό και κανείς δεν μπορεί να το εύχεται.

Υπάρχει ένας πολύ σκοτεινός κόσμος στο διαδίκτυο σήμερα - πολύ σκοτεινός- ο οποίος χυδαιολογεί και επενδύει στην εθνική αποτυχία. Μην το κάνουμε αυτό μέρος της πολιτικής αντιπαράθεσης. Μην το κάνουμε! Ας τα αφήσουμε στα τάρταρα του διαδικτύου όλα αυτά τα άθλια troll, τα οποία έρχονται σήμερα και σπεκουλάρουν πάνω σε μία ενδεχόμενη αποτυχία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Έρχομαι τώρα στα ζητήματα της οικονομίας. Θα ξεκινήσω, επιχειρώντας να κάνω μία γέφυρα με αυτά τα οποία είπε ο κ. Βαρουφάκης και με τα ερωτήματα, που μου έκανε, τα οποία δεν μπορούν να απαντηθούν, αν δεν απαντηθεί το πρώτο ερώτημα, πόση θα είναι η ύφεση. Αν δεν ξέρουμε πόση θα είναι η ύφεση, δεν μπορούν να απαντηθούν, κατά συνέπεια, και τα περισσότερα από τα υπόλοιπα ερωτήματα, τα οποία κάνατε.

Όταν λέμε ότι δεν ξέρουμε πόση θα είναι η ύφεση σήμερα, αλλά ξέρουμε σίγουρα ότι θα είναι βαριά, αυτό στηρίζεται σε ένα πολύ απλό δεδομένο: Δεν ξέρουμε πόσο θα κρατήσει η υγειονομική κρίση. Δεν ξέρουμε σήμερα ακόμα εάν θα μπορέσουμε να έχουμε τουρισμό το καλοκαίρι και πόσο τουρισμό θα έχουμε. Δεν ξέρουμε αν θα υπάρχει δεύτερο κύμα του ιού τον Οκτώβριο, που θα μας επιτρέψει και πάλι να περιορίσουμε την οικονομική δραστηριότητα. Δεν τα ξέρουμε! Μακάρι να τα ξέραμε να μπορούσαμε να προβλέψουμε. Γι' αυτό και δίνεται πολύ μεγάλο εύρος στην ενδεχόμενη ύφεση.

Είναι εξύπνο το ευφυολόγημα σας, κύριε Αρχηγέ της Αντιπολίτευσης, ότι επειδή ο Διοικητής της Τράπεζας Ελλάδος είπε πως τιδήποτε πάνω από το 4% είναι δική μου ύφεση, άρα υπάρχει μια ύφεση Μητσοτάκη, η οποία έρχεται και κάθετα πάνω στην οργανική ύφεση. Είναι λίγο ακαταλαβίστικα όλα αυτά, τα οποία λέτε. Με την ίδια λογική, θα μπορούσα να πω ότι παίρνω την πρόβλεψη του κ. Βαρουφάκη για ύφεση 15% και οτιδήποτε λιγότερο από την ύφεση 15% είναι επιτυχία του Μητσοτάκη, διότι κατάφερε και αντέστρεψε την ύφεση. Μα, είναι σοβαρά επιχειρήματα αυτά;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δεν βλέπετε ότι όλες οι χώρες σήμερα -και χώρες, κύριε Βαρουφάκη, οι οποίες δεν πήγαν σε σκληρό lockdown, όπως η Σουηδία- έχουν πολύ μεγάλη οικονομική επίπτωση, γιατί πολύ απλά, είναι μία παγκόσμια ύφεση προσφοράς και ζήτησης ταυτόχρονα;

Ναι, η χώρα μας είναι πιο εξαρτημένη -όχι τόσο εξαρτημένη όσο ενδεχομένως να παρουσιάζεται- από τον τουρισμό, που ξέρουμε ότι θα χτυπηθεί πιο πολύ. Για όλα αυτά, δεν φταίει ο κορωνοϊός, αλλά φταίει ο Μητσοτάκης και η Κυβέρνηση. Εντάξει. Αν το πιστεύετε εσείς, έτσι θα είναι. Τι να σας πω;

Εν πάση περιπτώσει, η δουλειά μας εδώ είναι να δούμε με ποιον τρόπο θα μπορέσουμε να μετριάσουμε την ύφεση και με ποιον τρόπο θα μπορέσουμε το 2021, κύριε Βαρουφάκη, όχι να έχουμε ανάκαμψη 1%, αλλά να έχουμε μια ρωμαλέα και γενναία ανάπτυξη, η οποία θα γεμίσει και πάλι τα δημόσια ταμεία, θα μικρώνει πολύ το έλλειμμα και θα μειώσει κατ' ανάγκη την υποχρέωσή μας να έχουμε πρόσθετο χρέος.

Η συζήτηση για το χρέος είναι μια ουσιαστική συζήτηση και

όλη η δουλειά, που γίνεται και η πίεση, η οποία ασκείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο -γιατί δεν ασκείται μόνο από την Ελλάδα, ασκείται απ' όλες τις χώρες, που έχουν μεγάλο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, η Ελλάδα έχει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στο χρέος της, τα γνωρίζετε καλύτερα από εμάς, δεν έχει έντονες και υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες για μία δεκαετία- είναι ακριβώς να μην προστεθεί πρόσθετο εθνικό -το τονίζω, εθνικό- χρέος πάνω στο μεγάλο χρέος το οποίο έχουμε.

Γι' αυτό και η μεγάλη πίεση για το recovery fund να είναι περισσότερο απευθείας χρηματοδοτήσεις, επιχορηγήσεις, και λιγότερο δανεισμός είναι μια μάχη, η οποία δίνεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αν πιστεύετε ότι μία χώρα μπορεί από μόνη της να δώσει απάντηση σε αυτό το ερώτημα, τότε παραγνωρίζετε πλήρως τις ευρωπαϊκές ισορροπίες.

Πάντως, διαμορφώνεται σήμερα ένας μοχλός πίεσης, ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι σίγουρα καλύτερο απ' αυτό, που φαινόταν ότι θα ήταν πριν από έναν μήνα.

Εμείς έχουμε στηρίξει την κοινωνία, έχουμε στηρίξει την απασχόληση. Μου έκανε εντύπωση αυτό που άκουσα, ότι απελευθερώσαμε τις απολύσεις. Μα, δεν ξέρετε ότι απαγορεύτηκαν οι απολύσεις; Δεν το ξέρετε αυτό το πράγμα; Όταν το λέτε, δεν το γνωρίζετε; Δηλαδή, πώς το λέτε αυτό το πράγμα; Το λέτε με άγνοια, το λέτε για να διαστρεβλώσετε την πραγματικότητα;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Μπορείτε να μας κατηγορήσετε ότι αυτή η πολιτική δεν είναι αποτελεσματική, ότι εσείς έχετε να προτείνετε κάτι άλλο. Είναι δικαίωμά σας. Όμως, δεν μπορείτε να κάνετε το άσπρο μαύρο. Τέλειωσαν αυτές οι εποχές.

Από εκεί και πέρα, εμείς προτεínουμε ένα σχέδιο συγκεκριμένο και κοστολογημένο, με πολλά χρήματα, τα οποία πέφτουν στην αγορά. Σήμερα πληρώθηκε το οκτακοσάρι και των ελεύθερων επαγγελματιών.

Θα κλείσω με το εξής, γιατί έχω ήδη κάνει κατάχρηση του χρόνου. Έχω εδώ πέρα το σχέδιό σας «Μένουμε όρθιοι», στο οποίο ο ΣΥΡΙΖΑ έρχεται και λέει ότι «εμείς θέλουμε να δώσουμε στην ουσία» -να ξεδεψουμε, για να το πω πολύ απλά- 14,3 δισεκατομμύρια και να δώσουμε εγγυοδοσία, ρευστότητα, σε επιχειρήσεις 12 δισεκατομμύρια».

Στην μεν ρευστότητα και την εγγυοδοσία δεν διαφωνούμε και πολύ. Κάπου εκεί κοντά θα φτάσουν τα νούμερά μας. Όμως, προσέξτε εδώ πέρα τι γίνεται. 14,3 δισεκατομμύρια παρέμβαση! Δεν μου λέτε, τα χρήματα τα οποία θα λείπουν από τον κρατικό προϋπολογισμό, από την υστέρηση εσόδων ως αποτέλεσμα της κρίσης, τα οποία μπορεί να είναι 8 με 10 δισεκατομμύρια, τα υπολογίσατε ποτέ;

Αποκλείω ο κ. Τσακαλώτος να έχει προσυπογράψει αυτόν τον πίνακα. Το αποκλείω! Εγώ προσωπικά, το αποκλείω. Διότι το πραγματικό κόστος της παρέμβασής σας δεν είναι 14 δισεκατομμύρια, είναι 25 δισεκατομμύρια. Εννοώ της δημοσιονομικής παρέμβασής σας.

Αν το πραγματικό κόστος είναι τόσο μεγάλο, τότε γνωρίζετε πολύ καλά ότι δεν επαρκούν τα ταμειακά διαθέσιμα, για να μπορέσετε να το υποστηρίξετε. Άρα, ή θα πρέπει να δανειστείτε επιθετικά με κάποιον τρόπο από τις αγορές, με επιτόκιο, το οποίο δεν γνωρίζω ή θα πρέπει να σπάσετε τα δεσμευμένα χρήματα, τα οποία εσείς βάλατε στην άκρη για την εξυπηρέτηση του χρέους.

Αν θέλετε να κάνετε αυτό, παρακαλώ να βγείτε και να το πείτε: Ναι, εμείς θέλουμε να πάρουμε απ' αυτά τα χρήματα και να υποστούμε ενδεχομένως τις συνέπειες από μια τέτοια πολιτική. Εμείς αυτό δεν θα το κάνουμε. Θεωρούμε απαραίτητο να κρατάμε εφεδρείες για την επόμενη ημέρα.

Άκουσα αρκετές ενδιαφέρουσες προτάσεις και από την κ. Γεννηματά, πολλές από τις οποίες τις εξετάζουμε ως μέτρα για την επόμενη μέρα.

Να σας πω, βέβαια, κυρία Γεννηματά, ότι επειδή μελέτησα με προσοχή τα προγράμματά σας, αυτά τα οποία είχατε αναρτήσει στο διαδίκτυο, δεν είχαν καμμία σχέση με αυτά τα οποία είπατε σήμερα. Είπατε τελείως καινούργια και διαφορετικά πράγματα. Σε σας διέκρινα έναν πλεονασμό παροχών και δαπανών. Πάντως, άκουσα κάποιες ενδιαφέρουσες προτάσεις.

Ακούω σκέψεις για το τι θα κάνουμε με την προκαταβολή των επιχειρήσεων. Όλα αυτά είναι μέτρα, τα οποία εξετάζονται από το οικονομικό επιτελείο. Όποτε είμαστε έτοιμοι θα τα ανακοινώσουμε, αλλά θα πρέπει πάντα να έχουμε μία εικόνα πόσο είναι το συνολικό δημοσιονομικό αποτύπωμα των παρεμβάσεων, τις οποίες θα κάνουμε.

Πρέπει να γνωρίζουμε ότι η χώρα εξακολουθεί να έχει πρόσβαση στις αγορές. Όπως είδατε, βγήκαμε πρόσφατα στις αγορές με αρκετά ικανοποιητικό επιτόκιο για τη συγκυρία. Άρα, έχουμε μία υποχρέωση να ενισχύουμε τα ταμειακά διαθέσιμα και από εκεί και πέρα, να ετοιμαζόμαστε για τη μεγάλη αντεπίθεση την οποία πρέπει να κάνουμε το δεύτερο εξάμηνο του 2020 και, φυσικά, το 2021, έτσι ώστε το συντομότερο δυνατόν να μπορέσουμε να αντιστρέψουμε τις αρνητικές επιπτώσεις αυτής της πρωτοφανούς κρίσης.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνοντας ότι η Κυβέρνηση είναι πάντα εδώ και παρούσα να δίνει τεκμηριωμένες απαντήσεις, να αναγνωρίζει τα λάθη της όποτε αυτά γίνονται.

Για το ζήτημα των vouchers, εμείς ήμασταν αυτοί οι οποίοι πήραμε πίσω το πρόγραμμα. Εμείς το πήραμε πίσω, διότι, πράγματι, το πρόγραμμα αυτό δεν προσέφερε ποιοτική τηλεκατάρτιση στους ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι μπηγαν και αφιέρωναν κάποιες δεκάδες ώρες για να καταρτιστούν. Αυτός είναι ο λόγος που το πρόγραμμα το πήραμε πίσω.

Το πρόγραμμα δεν ήταν ποτέ ένα υποκατάστατο εισοδήματος. Ήταν εισόδημα και ταυτόχρονα δυνατότητα να αποκτήσουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες νέες δεξιότητες. Το πήραμε πίσω.

Εν πάση περιπτώσει, την αγορά των ΚΕΚ δεν τη δημιουργήσαμε εμείς. Τη βρήκαμε την αγορά των ΚΕΚ. Αυτή είναι η αγορά των ΚΕΚ.

Σε αυτή κι εσείς δίνετε πολλά λεφτά. Δεν τα δώσαμε μόνο εμείς. Κι εσείς δίνετε λεφτά σε αυτά τα ΚΕΚ. Και κατά συνέπεια, εάν, κατά τα λεγόμενά σας, υπάρχει υποψία σκανδάλου, αυτή βαρύνει πολύ περισσότερο εσάς απ' ό,τι εμάς. Γιατί εμείς, στο κάτω κάτω, δεν τα δώσαμε τα λεφτά. Εσείς τα δώσατε τα λεφτά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εάν, όμως, το ζήτημα είναι ζήτημα ποιότητας, αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πήραμε πίσω το πρόγραμμα.

Πρέπει να σας πω, επίσης, ότι έχοντας κάνει αρκετή έρευνα για το ζήτημα αυτό, διαπιστώνω ότι η αγορά αυτή είναι μία προβληματική αγορά. Είναι μία προβληματική αγορά η οποία πρέπει να διορθωθεί, στην οποία πρέπει να μπουνέ αυστηρά εχέγγυα ποιότητας. Είναι μεγάλο σφάλμα, πηγαίνοντας προς τα μπρος, να απαξιώσουμε συνολικά την έννοια της τηλεκατάρτισης. Όλη η πολιτική μας, όχι μόνο η δική μας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στηρίζεται στη λογική της απόκτησης νέων δεξιοτήτων, σε μεγάλο βαθμό μέσα από εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Άρα, έχουμε μία υποχρέωση, ως Κυβέρνηση, να εξετάσουμε διαρθρωτικά πώς δουλεύει αυτή η αγορά και να μη δίνεται η εντύπωση, η οποία δυστυχώς δινόταν -και δίνονται όλα τα τελευταία χρόνια, δεν ξεκίνησε επί ημερών σας το πρόβλημα, πηγαίνει πιο πίσω το πρόβλημα αυτό, δεν το διορθώσατε εσείς, έχουμε μία ευκαιρία να το διορθώσουμε εμείς- ότι η κατάρτιση είναι απλά ένας μηχανισμός με τον οποίο μοιράζουμε ευρωπαϊκά χρήματα, επιδόματα ουσιαστικά, χωρίς να υπάρχει κάποια ουσιαστική προστιθέμενη αξία στον τελικό αποδέκτη αυτής της κατάρτισης.

Θα τη φτιάξουμε την αγορά της κατάρτισης, θα την κάνουμε να δουλεύει σωστά. Και πάντα αυτή η Κυβέρνηση θα έχει το θάρρος να έρχεται στη Βουλή κι όταν κάτι συμβαίνει λάθος να λέει «αυτό ήταν λάθος, το διορθώνουμε». Διπλό λάθος είναι να μην έχεις το θάρρος να διορθώσεις το λάθος σου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Καλείται στο Βήμα ο κ. Αλέξης Τσίπρας, Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτευσης και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Μητσοτάκης δεν άντεξε σήμερα -στη δευτερομιλία του δεν άντεξε- κι έβγαλε τον πραγματικό του εαυτό, έδειξε τα πραγματικά του συναισθήματα.

Όχι μόνο δεν αναγνωρίζει τη στάση που επέδειξαν όλες αυτές τις μέρες, πιστεύω όλα τα κόμματα και, κυρίως, η Αξιωματική Αντιπολιτευση, σε αντίθεση με τον τρόπο που ο ίδιος αντιπολιτευόταν σε κρίσιμα ζητήματα, εθνικής σημασίας ζητήματα, και σε ό,τι αφορά την κρίση χρέους και σε ό,τι αφορά εθνικά ζητήματα, κυρίως την επίλυση της διαφοράς με τους βόρειους γείτονες, που τότε, ουσιαστικά, είχε υιοθετήσει όλη την ακραία κριτική του εθνολαϊκισμού και σήμερα εφαρμόζει αυτά που εμείς αποφασίσαμε, ορθώς, για τη χώρα -το 1/10 της υπευθυνότητας που δείχνουμε εμείς σήμερα, να επιδεικνύατε εσείς τότε, η χώρα θα ήταν σε καλύτερη θέση-, αλλά δεν έχει αναγνωρίσει τίποτα για τις ευθύνες της δικής σας της παράταξης.

Είναι ευθύνες διαχρονικές -και σωστά ακούστηκαν και από άλλους πολιτικούς Αρχηγούς σήμερα εδώ- όχι μόνο για την περίοδο της μεγάλης ύφεσης, το 25% του ΑΕΠ έχασε την περίοδο 2010 - 2014, αλλά και για πριν, όταν αφήσατε, πράγματι, τη χώρα με ένα έλλειμμα πάνω από 30 δισεκατομμύρια ευρώ. Όχι μόνο δεν αναγνωρίζετε, λοιπόν, τις δικές σας ευθύνες αλλά και με τρόπο εξόφθαλμο προκλητικό προσπαθείτε να οικειοποιηθείτε τη στάση της συντριπτικής πλειοψηφίας των Ελλήνων πολιτών και των κομμάτων, που έβαλαν πλάτη για να βγούμε από την πανδημία, προκειμένου να εμφανιστείτε ως τροπαιούχος, ότι χάρη σ' εσάς έγιναν όλα αυτά.

Γιατί; Γιατί δεν ήταν αυτονόητο, όταν όλες οι χώρες, η μία μετά την άλλη, σε όλη την Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο, έπαιρναν τα ίδια ακριβώς μέτρα, να πάρετε κι εσείς αυτά τα μέτρα. Άρα, οφείλουμε τη ζωή μας σ' εσάς. Να σας ανάψουμε κανένα κερί, να κάνουμε και κανένα τάμα, να σας έχει καλά η Παναγία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Το κερί ατομικώς, κύριε Τσίπρα.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ατομικό, κύριε Πρόεδρε. Το υπόσχομαι.

Δεν είναι, όμως, σοβαρά αυτά τα πράγματα και δεν είναι σοβαρή και υπεύθυνη στάση ηγέτη αυτή, να προσπαθεί με τόσο εξόφθαλμο, προκλητικό τρόπο να οικειοποιηθεί τις συλλογικές θυσίες.

Ναι, ήταν αυτονόητο ότι έπρεπε να κλείσουν. Σας θυμίζω ότι στις 23 Μάρτη έγινε lockdown στην Ελλάδα. Το Βέλγιο, που είναι πρώτη χώρα σε αριθμό θυμάτων σε όλη την Ευρώπη -εμείς είμαστε στη θέση δέκα, στους δέκα καλύτερους δηλαδή, γεγονός είναι αυτό-, με ανάλογο πληθυσμό μ' εμάς, έκλεισε στις 17 Μαρτίου. Στις 13 του Μάρτη, δέκα μέρες πριν κλείσουμε εμείς τα πάντα, η γειτονική μας Ιταλία είχε εκατόν τριάντα τρία θύματα και ήταν ένας συναγερμός αυτός. Αλλοίμονο, αν δεν προχωρούσαμε όλοι σε αυτό που έπρεπε να γίνει και έγινε, σωστά.

Δεν θέλω, όμως, να μπω σε αυτή την ανούσια συζήτηση. Γιατί είναι και ανούσιο και άχαρο και μακάβριο να συγκρίνει κανείς θανάτους, να συγκρίνει τους πολλούς θανάτους σε άλλες χώρες και μάλιστα να υπονοεί ότι οφείλονται, στην Ισπανία για παράδειγμα, επειδή συγκυβερνά η Αριστερά. Τότε, πράγματι, θα έπρεπε να πούμε ότι η Αλβανία και η Βουλγαρία είναι οι καλύτερες χώρες στην Ευρώπη, που έχουν μικρότερο αριθμό θανάτων από τους δικούς μας. Είναι μακάβρια αυτή η σύγκριση. Θα επανέλθω, όμως, στο τέλος της ομιλίας μου, διότι ακούστηκε κάτι το οποίο δεν θα το αφήσω ασχολίαστο.

Θέλω, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αξιοποιήσω τον περισσότερο χρόνο της δευτερομιλίας μου, κυρίως, σε ό,τι αφορά τα ζητήματα της επόμενης μέρας. Διότι, πλέων, η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών που έβαλαν πλάτη γνωρίζουν ότι υπάρχει ένα μεγάλο ερωτηματικό για την επόμενη μέρα, ένα μεγάλο ερωτηματικό που αφορά τη ζωή τους, ένα μεγάλο ερωτηματικό που αφορά την εργασία τους, το εισόδημά τους.

Πράγματι, θέλω να σας πω ότι ανέμενα με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον την ομιλία σας, που είχατε προαναγγείλει, τουλάχιστον, ότι θα κάνατε εξαγγελίες σε κρίσιμα ζητήματα, ότι θα περιγράφατε την επόμενη μέρα, τα μέτρα υποστήριξης της κοινωνίας, της οικονομίας, των εργαζόμενων, των ελεύθερων επαγγελματιών. Δεν ακούσαμε, όμως, κάτι που να μας κάνει πιο αισιόδοξους σήμερα φεύγοντας από τη σημερινή συζήτηση. Τίποτα συγκεκριμένο τουλάχιστον. Μας είπατε απλά ότι η ύφεση θα είναι μεγάλη. Δεν είσατε οικονομικός σχολιαστής. Είσατε ο Πρω-

θυπουργός της χώρας, ο οποίος οφείλει να εκτιμήσει ποια θα είναι αυτή η ύφεση και να πάρει μέτρα ώστε να μην είναι μεγάλη.

Το μόνο που κατάλαβα απ' όσα δηλώσατε είναι ότι έχετε στο ίδιο επίπεδο εκτίμησης τον κ. Στουρνάρα και τον κ. Βαρουφάκη. Ε, κάντε τον κ. Βαρουφάκη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος αν θέλετε. Διότι μας είπατε ότι είναι ευφυολόγημα -λέει- όταν ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας προβλέπει 4%, να θεωρώ εγώ, ως Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ότι οτιδήποτε παραπάνω θα οφείλεται σε εσάς. Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος του οποίου θα ανανεώσετε τη θητεία. Μη γελάτε! Εσείς θα το κάνετε αυτό. Εκτός αν δεν το κάνετε. Πείτε το. Βγείτε και πείτε ότι αυτά που λέει είναι αερολογίες. Βγείτε και πείτε ότι όταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προβλέπει πάνω από 10%, όταν ο ΟΟΣΑ λέει ότι η χώρα που θα πληγεί περισσότερο σε όλη την Ευρώπη είναι η Ελλάδα, έχουμε ένα Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας και λέει αερολογίες. Πείτε το!

Η ύφεση, όμως, η οποία θα μας χτυπήσει θα είναι τεράστια, ακριβώς διότι εσείς δεν υιοθετείτε ένα πρόγραμμα εμπροσθοβαρές, που θα κρατήσει ζωντανή την πραγματική οικονομία, που θα κρατήσει σε λειτουργία τη μηχανή των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, ώστε να μπορέσει να επανεκκινήσει πιο εύκολα.

Ήρθατε εδώ και εξαγγείλατε -η μόνη ουσιαστική είδηση νομίζω που βγήκε σήμερα- την επέκταση, την παράταση για τρεις μόνο μήνες της προστασίας της πρώτης κατοικίας. Και συγκρίνετε με το σήμερα, μετά δηλαδή την πρωτοφανή αυτή υγειονομική κρίση που έχει δημιουργήσει και πρωτοφανείς οικονομικές συνέπειες -κάποιοι μιλούν για τη συμμετρική μεν, αλλά και -η χώρα μας πρωταθλήτρια- τη μεγαλύτερη κρίση που έχει αντιμετωπίσει η παγκόσμια οικονομία από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο σίγουρα, ίσως και από τη δεκαετία του 1920-, έρχεστε και συγκρίνετε τη συμφωνία που είχαμε εμείς με τους θεσμούς, όταν η οικονομία έτρεχε με 2,9 -τόσο την παραλάβατε- με αυτό στο οποίο βρισκόμαστε σήμερα, όπου είναι απολύτως προφανές ότι θα δημιουργηθεί μία νέα τεράστια «φούσκα» κόκκινων δανείων δίπλα στην υπάρχουσα.

Και το κάνετε αυτό, ενώ γνωρίζετε ότι εμείς είχαμε ένα πλαίσιο στο οποίο κι εσείς συμφωνήσατε τότε. Μπορεί να αποδειχθεί -και να αποδείχθηκε- ότι ενδεχομένως να χρειάζεται μεγαλύτερη περίμετρος. Είχαμε, όμως, πάρει μία παράταση μέχρι τέλος του χρόνου, ώστε μέχρι τον Δεκέμβριο του 2019, από 1-1-2020, να κατατίθετο ένα επαρκές πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας. Δεν είχαμε πάρει παράταση για να καταργηθεί η προστασία. Κι έρχεστε σήμερα εσείς και παίρνετε τρίμηνη παράταση. Δεν θα σας κάνω κριτική γι' αυτό το οποίο θα φέρετε. Θα το δούμε όταν το φέρετε.

Γιατί τρίμηνη; Σε τρεις μήνες θα έχει σωθεί η ύφεση και τα προβλήματα στην αγορά θα έχουν εξαντληθεί; Υπάρχει κάποια πίεση, υπάρχει ένα deadline; Εμείς, πράγματι, είχαμε ένα deadline. Οι τράπεζες έπρεπε να προχωρήσουν σε πανευρωπαϊκό επίπεδο σε stress test. Και τα κόκκινα δάνεια πίεζαν τους ισολογισμούς τους. Τώρα δεν θα γίνουν πουθενά stress test. Γιατί εσείς, λοιπόν, υποχωρείτε σε αυτή την άτεγκτη κι απάνθρωπη πίεση από την πλευρά θεσμικών παραγόντων -που δεν βγαίνουν και δημόσια να το πουν- ότι σε καιρό κορωνοϊού και ύφεσης, η οποία θα είναι πρωτοφανής, πρέπει να άρουμε την προστασία της πρώτης κατοικίας;

Και βεβαίως να κάνω την παρατήρηση ότι το κρίσιμο ζήτημα δεν είναι μόνο η προστασία της κατοικίας αλλά και το νέο πτωχευτικό πλαίσιο, το νέο Πτωχευτικό Δίκαιο. Εδώ θα ήθελα να ακούσω ένα σχόλιό σας. Αληθεύει ότι ετοιμάζετε ένα σχέδιο εξάλειψης της μεσαίας τάξης; Ποιο θα είναι αυτό το πλαίσιο;

Φέραμε επανειλημμένα τροπολογία, για να υπάρξει παράταση μέχρι τέλος του χρόνου. Αυτή την τροπολογία δεν την κάνατε δεκτή. Τώρα έρχεστε και παρατείνετε τρεις μήνες. Προφανώς, την 1^η Αυγούστου -εκτός εάν ετοιμάζετε σχέδια να αποδράσετε μέχρι τότε- το πρόβλημα θα είναι εδώ και θα πρέπει σε αυτό το πρόβλημα να απαντήσετε. Είναι ένα μείζον κοινωνικό πρόβλημα.

Έρχεστε και λέτε ότι έχετε δώσει 24 δισεκατομμύρια. Εντάξει, άμα δώσατε 24 δισεκατομμύρια, μία χαρά είμαστε. Εμείς είπαμε 26 δισεκατομμύρια, δηλαδή, 14 και 12 εγγυήσεις. Για δύο δισεκατομμύρια θα τα χαλάσουμε; Μία χαρά είναι το πρόγραμμα.

Πού είναι αυτά τα λεφτά; Είναι λεφτά για να εξαγγέλλονται στις ειδήσεις. Αλλά στις πραγματικές επιχειρήσεις και στους δικαιούχους δεν έχει πάει ούτε 1 ευρώ. Είναι τα λεφτά της εξαγγελίας αυτά! Ούτε 1 ευρώ, όμως, δεν έχει πάει!

Η πραγματικότητα είναι αυτή η οποία δείχνει πόσο αλήθεια είναι αυτοί που έχουν πάρει σήμερα το επίδομα των 800 ευρώ, ποιοι και πόσοι είναι αυτοί που έχουν πάρει τα 600 ευρώ.

Ετέθη το ερώτημα -νομίζω ο κ. Βαρουφάκης το έθεσε- για την προκαταβολή φόρου. Είναι απολύτως λογικό να τίθεται αυτό το ερώτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ο κ. Βελόπουλος.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, δεν άκουσα τον κ. Βελόπουλο. Δεν ήμουν στην Αίθουσα.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Τι να πω τώρα! Μας αντιγράφουν όλοι. Εμείς το έχουμε θέσει το θέμα της προκαταβολής φόρου. Επιτέλους!

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Εντάξει, κι εσείς. Εν πάση περιπτώσει, θετικά θέλω να μιλήσω, όχι αρνητικά.

Είναι κρίσιμο κι εύλογο να τίθεται το ερώτημα αυτό. Διότι μία τουριστική επιχείρηση θα έχει δραστική μείωση των εισοδημάτων της το 2020. Προφανώς και θα δυσκολευτεί να πληρώσει ακόμη και τον φόρο που αναλογεί το 2019. Πώς θα καταφέρει αυτή η επιχείρηση να καταβάλει προκαταβολή με βάση το εισόδημα αυτό; Οι κλειστές επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις σε αναστολή υποχρεούνται να καταβάλουν δημοτικά τέλη σήμερα. Έχουν πάγια και ανελαστικά έξοδα. Τι θα κάνετε γι' αυτό;

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν δοθεί 138 δισεκατομμύρια για την ενίσχυση και τον δανεισμό των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Εσείς εδώ τι ακριβώς κάνετε; Τι θα γίνει με τη δυνατότητα των τραπεζών να έχουν δυνατότητα δανεισμού μέσα από το έκτακτο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας; Θα δοθούν αυτά τα χρήματα στην πραγματική οικονομία μέσα από εγγυήσεις ή οι τράπεζες θα συνεχίζουν να έχουν τις κάνουλες κλειστές και θα δανείζουν μόνο σε όποιον μπορεί να αποδείξει ότι δεν χρειάζεται δανεισμό; Γιατί αυτό συμβαίνει σήμερα! Αυτά είναι κρίσιμα ερωτήματα. Περιμένει να τα ακούσει ο κόσμος της αγοράς.

Βέβαια, ο κόσμος της αγοράς έχει δει και πολλά ευτράπελα. Εξαγγείλατε -είναι απ' αυτά που εξαγγέλλονται ωραία- και συγκεκριμένα ο κ. Σταϊκούρας στις 17 Μαρτίου «πάγωμα» της εξυπηρέτησης των χρεών προς τις τράπεζες. Ουδέποτε νομοθετήθηκε και οι οφειλότες συνεχίζουν να πληρώνουν κανονικά ή «κοκκινίζουν» τα δάνειά τους. Και οι οχλήσεις των εισπρακτικών εταιρειών συνεχίζονται παρά τις κυβερνητικές διαβεβαιώσεις για το αντίθετο.

Πήγατε και αναστείλατε για εβδομήντα πέντε μέρες τις μεταχρονολογημένες επιταγές, επίσης δημιουργώντας μία ανισορροπία στην αγορά. Σφίξατε τη θηλεία σε αυτούς που έχουν στα χέρια τους τις επιταγές, χωρίς να προβλέψετε προεξόφληση από τις τράπεζες παρά μόνο για πολύ λίγους, για τα δάνεια των ενημερων εξαγωγέων. Η δε μεγάλη πλειοψηφία της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας είναι αυτή, η οποία παραμένει αποκλεισμένη από το τραπεζικό σύστημα. Δώσατε, δηλαδή, παράταση που αφορά μόνο αυτόν που εκδίδει τις επιταγές και όχι τον κομιστή. Είναι τεράστια αυτά τα ζητήματα και θέλουν απαντήσεις.

Μας λέτε ότι δεν γίνονται απολύσεις. Μήπως σας αποκρύπτουν την πραγματικότητα; Μόνο τον Μάρτιο έγιναν σαράντα δύο χιλιάδες λιγότερες προσλήψεις...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Πριν τα μέτρα.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ναι, ακριβώς αυτό σας λέω. Πριν έρθει ο ουσιαστικός λογαριασμός.

Διότι είμαστε η μοναδική χώρα στην Ευρώπη που επιδοτείται η αναστολή της εργασίας. Προφανώς δεν μπορεί να είναι και αναστολή και παύση και ανεργία. Όταν, όμως, αυτές οι επιχειρήσεις θα έρθουν να δουλέψουν, να επανεκκινήσουν, χωρίς καμία ουσιαστική στήριξη, οι απολύσεις προφανώς θα είναι ανεξέλεγκτες. Δεν θα φταίνε οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες γι' αυτό.

Πείτε μου εσείς τώρα: Πώς θα μπορέσει ένας επιχειρηματίας που έχει ένα εστιατόριο που είναι στο χώρο της εστίασης και είναι αναγκασμένος τώρα που ανοίγει ο καιρός να έχει ένα τραπέζι έξω, ενώ είχε τέσσερα, να κρατήσει τον ίδιο αριθμό των εργαζομένων που είχε;

Μα είναι δυνατόν, να έρχεστε εδώ, λες και είστε από άλλη χώρα και να με επικρίνετε κι από πάνω, που σας λέω ότι με την πολιτική σας θα γιγαντωθεί ο αριθμός των απολύσεων και της ανεργίας; Εκτός εάν θέλετε να συνεχίσουμε να ζούμε σε μία κατάσταση εικονικής πραγματικότητας, να βλέπουμε μονάχα αυτά, τα οποία επιλέγουν να μας δείχνουν τα μέσα ενημέρωσης και τα site -που αφειδώς χρηματοδοτείτε- και να σας αποθεώνουμε όλοι και να λέμε τι καλός που είστε!

Όσο αφορά το πρόγραμμα «SURE»: Προφανώς, και τώρα θα αλλάξετε την τακτική, διότι ούτε σε αυτό το πρόγραμμα δεν θα μπορούσατε να μπειτε. Διότι η Ευρωπαϊκή Ένωση φτάνει πρόγραμμα επιδότησης της εργασίας κι όχι επιδότηση αναστολής της εργασίας. Τώρα φυσικά, θα το μαγειρέψετε λίγο, θα το κουκουλώσετε. Θα πείτε ότι το καθεστώς, το οποίο δημιουργήσαμε ως ευκαιρία μέσα στην κρίση, της εκ περιτροπής εργασίας, θα γίνει πάγιο, δηλαδή μισή δουλειά, μισός μισθός κι ένα κομμάτι του μισθού θα το δίνει ο εργοδότης κι ένα κομμάτι θα το δίνει ενδεχομένως η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωραία πράγματα!

Θα μπορούσα να μιλάω ώρες να κάνω και συγκρίσεις με το τι ακριβώς γίνεται στη Γαλλία, στη Σουηδία, στη Δανία. Το 100% δίνει η Γαλλία, το 95% η Σουηδία, το 75% η Δανία.

Αλλά υπάρχουν και ειδικές ομάδες πληθυσμού. Για παράδειγμα, υπάρχει το πρόβλημα των αγροτών. Το δικό μας πρόγραμμα το «Μένουμε Όρθιοι», -το οποίο λοιδορείτε διαρκώς- είχε αυτή τη λογική. Τη λογική, δηλαδή, τού ότι έχεις συγκεκριμένο ντεπόζιτο καυσίμων το οποίο είναι γεμάτο. Και αφήστε τα τώρα αυτά ότι δεν το υπόγραψε ο Τσακαλώτος. Και αφήστε αυτή την υποτιμητική συμπεριφορά. Κυβερνήσαμε τεσσεράμισι χρόνια και βγάλαμε τη χώρα από τα μνημόνια, εκεί που εσείς αποτύχατε τρεις φορές. Και ρυθμίσαμε το χρέος και έχουμε δημιουργήσει εμείς την αξιοπιστία της χώρας διεθνώς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Εμείς δημιουργήσαμε την αξιοπιστία την οποία εξαντλήσατε μέσα σε οκτώ μόλις μήνες, υποσχόμενος ότι μέσα από μειώσεις φόρων σε υψηλά εισοδήματα θα φέρετε ανάπτυξη 4%. Και τώρα σας έσωσε ο κορωνοϊός βέβαια διότι θα λέτε «έφταιγε ο κορωνοϊός». Αλλά η αλήθεια είναι ότι επί τρία συνεχόμενα τρίμηνα, από τότε που παραλάβατε με 2,9% ανάπτυξη, είχαμε επιβράδυνση. Και η αλήθεια επίσης είναι ότι πριν έρθει ο κορωνοϊός, στις αρχές του 2020, ήσασταν 2 δισεκατομμύρια κάτω από τον στόχο για το πλεόνασμα.

Οι αγρότες, λοιπόν, τι θα κάνουν; Πώς θα επιβιώσουν οι αγρότες; Έχετε κάποιο σχέδιο για τους αγρότες;

Εμείς λέγαμε να υπάρξει μη επιστρεπτέα ενίσχυση σε συγκεκριμένους κλάδους παραγωγής, στον τουρισμό, στην αγροτική παραγωγή, στους μικρομεσαίους επιχειρηματίες. Εσείς λέτε, επιστρεπτέα και αυτή η επιστρεπτέα δύο χρόνια άτοκη και μετά θα δούμε. Κάτι ακούμε για κάτι επιτόκια, τα οποία είναι τοκογλυφικά.

Η λογική μας, λοιπόν, κύριε Μητσοτάκη, είναι ότι όταν έχεις ένα ντεπόζιτο το οποίο έχει καύσιμα, για να μπορέσεις να βγεις από την καταιγίδα, να σταθείς όρθιος, πρέπει να το αξιοποιήσεις και όχι να το εξαντλήσεις κάνοντας κύκλους μέσα στην καταιγίδα. Αυτό κάνετε εσείς τώρα.

Στον πολιτισμό υπάρχουν χιλιάδες άνθρωποι εργαζόμενοι και επιχειρήσεις. Η θερινή περίοδος είναι ζωτικής σημασίας για αυτούς. Προαναγγείλατε ακύρωση όλων των εκδηλώσεων. Δεν υπήρξε η παραμικρή στήριξη σε αυτούς τους ανθρώπους παρ' ότι πολλοί σημαντικοί άνθρωποι από τον Μίκη Θεοδωράκη μέχρι σημαντικούς συνθέτες και στιχουργοί έχουν βγει και έχουν μιλήσει για ενίσχυση στον κόσμο του πολιτισμού.

Είναι φανερό ότι η σχέση που θέλετε να έχετε εσείς μαζί τους είναι να τους χρησιμοποιείτε ως φωτογραφικό ντεκόρ σε σκηνοθετημένα στιγμιότυπα για λόγους επικοινωνιακής εκμετάλλευσης. Αλλά για να στηρίξετε διακόσιες χιλιάδες ανθρώπους που σήμερα βυθίζονται στην κρίση δεν έχετε σχέδιο.

Κλείνω με τον τουρισμό. Συμβάλλει 20% στο ΑΕΠ της χώρας. Θα υπάρξει κάποιο σχέδιο συγκεκριμένο για προγράμματα κοινωνικού τουρισμού έστω, για να ενισχυθεί ο εσωτερικός τουρισμός;

Αν δεν έχετε κανένα σχέδιο και είσατε στο «βλέπουμε και κάνουμε» τουλάχιστον μην κατηγορείτε την Αντιπολίτευση που κάνει αυτό που υποχρεούται, δηλαδή να σας κάνει κριτική, και μην ενοχλείστε κιόλας από την κριτική αυτή.

Βλέπω δίπλα σας τον κ. Βρούτση, κάθεται εκεί αμίλητος. Εντάξει, εδω μιλάμε για κορυφαίο θράσος. Ήρθατε και κατηγορήσατε τον ΣΥΡΙΖΑ. Ο ΣΥΡΙΖΑ ήρθε να υλοποιήσει προγράμματα κατάρτισης τα οποία είχατε δεσμεύσει εσείς γιατί το πλαίσιο ήταν 2014 - 2020, το ξέρετε αυτό, διότι αν δεν υλοποιούσε προγράμματα κατάρτισης, δεν θα μπορούσε καν να εκταμιεύσει αυτά τα χρήματα, αλλά ήταν προγράμματα κανονικά. Και δεν έδινε απευθείας αναθέσεις σε έξι ιδιοκτήτες φίλους μας που έχουν σχέση με τους συνεργάτες των Υπουργών μας, αλλά έδινε σε κοινωνικούς φορείς.

Δεν μου απαντήσατε, όμως; αισθάνεστε άνετα που επί τρεις εβδομάδες ο Υπουργός σας, δίπλα σας τον έχετε, έβγαине στις τηλεοράσεις ενώ είχε την επιστολή που σας έδωσα από την Επίτροπο και έλεγε ψέματα στον ελληνικό λαό, ότι είναι άρτια τα προγράμματα με κάποια μικρά ψεγάδια -τώρα είπατε εσείς ότι ήταν άθλια τα προγράμματα- και ότι δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς διότι έπρεπε τα χρήματα αυτά να τα εκταμιεύσει; Ψευδοταν και τον κρατάτε τον ψεύτη και τον υβριστή!

Τι να καταλάβω εγώ, λοιπόν; Να καταλάβω εγώ ότι είσατε τόσο καλός που παραδέχεστε τα λάθη σας; Αν τα παραδέχεστε, θα τον είχατε διώξει. Ή να καταλάβω ότι φοβάστε να τον διώξετε μη μιλήσει και πει πράγματα που δεν πρέπει να πει;

Να μην ξεχάσω να πω για τις μάσκες. Ωραίο είναι αυτό το παραμυθάκι να τις ράβουμε, αλλά κοιτάξτε να δείτε, μια πολυμελής οικογένεια εάν πρέπει να ξοδεύει 10 ευρώ την ημέρα για να βρείσκει μάσκες, με τα εισοδήματα να έχουν φτάσει στο ναδίρ, νομίζω ότι αυτό δεν είναι σοβαρή κατάσταση. Και εν πάση περιπτώσει πρέπει να υπάρξει διατίμηση. Έκαναν 6 λεπτά και τώρα φτάνουν 1,2 - 1,6 ευρώ η μία.

Και έρχομαι και κλείνω με το εξής, για να μη μακρηγορώ και απασχολώ άλλο, κύριε Πρόεδρε.

Είπα ότι στην αρχή της τοποθέτησής, κύριε Μητσοτάκη, δεν μπορούσατε παρά να βγάλετε τον πραγματικό σας εαυτό, αυτόν του αγνώμονα, που δεν αναγνωρίζει τη στάση της Αντιπολίτευσης παρά τη βλέπει ως αδυναμία. Και ήρθατε εδω και είπατε αυτό το οποίο προφανώς εσείς το διαδίδετε τόσον καιρό στο διαδίκτυο, «τι θα γινόταν σε αυτή την χώρα αν...». Αν τι; Αν ήταν ο ΣΥΡΙΖΑ στην κυβέρνηση και δεν ήσασταν εσείς, ο σωτήρας μας;

Θα σας πω εγώ, λοιπόν, τι θα γινόταν. Πρώτα απ' όλα δεν θα υπήρχε Υπουργός Ανάπτυξης ο οποίος την ώρα της κρίσης θα έβγαине και θα έλεγε ότι είναι η φυσική ροπή της αγοράς η αισχρόκερδεια και δεν χρειάζεται διατίμηση.

Δεν θα υπήρχε Υπουργός, ο οποίος θα έβγαζε tweet να διαφημίζει 5 ευρώ μαθήματα Αρχαίων Ελληνικών, όταν όλοι μας έπρεπε και είχαμε μπει σε ένα καθεστώς αλληλεγγύης.

Δεν θα υπήρχε Υπουργός να βγαίνει και να υβρίζει τους Έλληνες πολίτες που κάθονται σπίτι τους και δεν έχουν εισόδημα ότι θα γίνουν τριακόσια κιλά.

Δεν θα υπήρχε Υπουργός να στήνει δουλίτσες. Δεν θα ανέβαινε από τα 800 ευρώ στα 1.600 ευρώ η τιμή της κλίνης στα ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Δεν θα πήγαιναν 30 εκατομμύρια ευρώ για τεστ στους ιδιώτες αλλά θα πήγαιναν στα δημόσια ιδρύματα.

Δεν θα είχαμε Υπουργό, σαν τον κ. Βρούτση, να κάνει δουλειές με κέντρα κατάρτισης και να εξευτελίζει εκατόν πενήντα χιλιάδες επιστημόνες ελεύθερους επαγγελματίες.

Θα είχαμε σταθεί δίπλα σε όλους όχι μόνο στους ασθενείς, αλλά και σε αυτούς που δεν έχουν τη δυνατότητα να απενίσουν με αισιοδοξία το μέλλον γιατί δεν θα έχουν εισόδημα. Θα εφαρμόζαμε ό,τι σε όλη την Ευρώπη, θα επιδοτούσαμε την εργασία, θα δίναμε τη δυνατότητα να στηριχθεί η οικονομία, ναι, από το «μαξιλάρι» που εμείς δημιουργήσαμε από τις θυσίες του ελληνικού λαού για μια ώρα ανάγκη και όχι για να τα κρατήσουμε, προκειμένου κάποιοι άλλοι, που θα σίγουρα θα χρειαστούν στο

μέλλον -μεγάλες επιχειρήσεις- να έχουν τη δυνατότητα να χρηματοδοτηθούν, αλλά η μικρή και μεσαία επιχείρηση, η εργασία, ο κόσμος της δουλειάς. Αυτό θα κάναμε εμείς και αυτό θα κρίνει ο ελληνικός λαός.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Καλείται στο Βήμα η κ. Φωτεινή Γεννηματά, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρωθυπουργέ, αναφερθήκατε και στην πρωτολογία σας στο γεγονός ότι έχει αυξηθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών προς την πολιτεία. Πράγματι.

Όπως επίσης, ότι έχει ενισχυθεί η εθνική αυτοπεποίθηση και ότι υπάρχει μια χαραμάδα αισιοδοξίας στον ελληνικό λαό ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε.

Αναμφίβολα κάνατε το καθήκον σας -δεν μηδενίζουμε το έργο που έχει γίνει, αλλά προφανώς υπάρχουν κενά, παραλείψεις, καθυστερήσεις και λάθη- και αναμφίβολα και εμείς από τη μεριά μας συμβάλαμε σε αυτό το κλίμα με την υπεύθυνη στάση μας.

Όμως, κύριε Πρωθυπουργέ, αυτός ο σπóρος που φυτέψαμε όλο αυτό το διάστημα θέλει πότισμα για να φυτρώσει. Και αλίμονο, το λέω αυτό γιατί, αν τώρα δεν προσέξουμε, δεν κάνουμε όλα όσα χρειάζεται -και γι' αυτό καταθέτουμε διαρκώς όλες αυτές τις προτάσεις- η κρίση που θα ακολουθήσει θα συντρίψει την αισιοδοξία και θα επαναφέρει την οργή, την ανασφάλεια και την αβεβαιότητα.

Για αυτό και θεωρώ ότι είναι απολύτως κινική όλη αυτή η συζήτηση με τον τρόπο που γίνεται για το θέμα της ύφεσης, γιατί πίσω από κάθε μονάδα κρύβονται λουκέτα, ανεργία, περικοπές, φτώχεια, απόγνωση. Οφείλουμε, λοιπόν, όλοι να είμαστε πολύ πιο προσεκτικοί, γιατί αν δεν τα καταφέρουμε, αυτό σημαίνει ότι ανοίγουμε τον δρόμο στον λαϊκισμό, στην ακροδεξιά και σ' έναν νέο διχασμό. Έχουμε, λοιπόν, υποχρέωση όλοι μας εδώ μέσα, στον βαθμό που αναλογεί στον καθένα μας, ανάλογα με τον ρόλο του να αποτρέψουμε αυτήν την εξέλιξη στον τόπο.

Η δίκαιη κατανομή, λοιπόν, των βαρών στα δύσκολα που μας περιμένουν δεν πρέπει να μείνει απλώς ένας λόγος κενός περιεχομένου. Πρέπει να αποδειχτεί στην πράξη με πολύ συγκεκριμένα μέτρα και πολιτικές επιλογές, με έναν στόχο, να μην πληρώσουν και πάλι το μάρμαρο οι πιο αδύναμοι. Και η δική μας ευθύνη είναι ακριβώς με τις προτάσεις μας να φροντίσουμε να μη συμβεί αυτό. Είμαστε, λοιπόν, προσηλωμένοι σε αυτόν τον στόχο.

Θέλω να πω δύο λόγια για τους πόρους. Σίγουρα δεν υπάρχει το «λεφτόδεντρο». Όμως, υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες σήμερα, πριν απ' όλα, γιατί, όπως είπατε και εσείς, λόγω της κρίσης και όχι για κάποιον άλλο λόγο, συμμετέχουμε στο QE. Αυτό μας δίνει τη δυνατότητα για ρευστότητα με χαμηλά επιτόκια. Πρέπει να τα αξιοποιήσουμε. Η Κυβέρνηση πρέπει να αξιοποιήσει γρήγορα και στο έπακρο όλους τους πόρους από το ΕΣΠΑ και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τα εργαλεία που μας δίνει. Και, βεβαίως, πρέπει να αξιοποιήσουμε το γεγονός ότι δεν υπάρχουν δημοσιονομικοί περιορισμοί για το 2020, καθώς και τους πόρους του «SURE», που δεν είναι λίγοι, αλλά πρέπει να διεκδικήσουμε στο επίπεδο της Ένωσης να αυξηθούν το επόμενο διάστημα, γιατί είναι ένα σημαντικό πρόγραμμα.

Έρχομαι, λοιπόν, στα επιμέρους ζητήματα. Όσον αφορά τους πλειστηριασμούς, περίμενα ότι στη δευτερολογία σας θα αποδεχόσταν τουλάχιστον, αφού δίνετε αυτή την παράταση στο αποτυχημένο πρόγραμμα που σας περιέγραψα και πριν με στοιχεία, την πρότασή μας για διακομματική επιτροπή. Αντί για αυτό εσείς επιμένετε ότι θα παρουσιάσετε ένα άλλο νέο σχέδιο, το οποίο με ποιον το έχετε συζητήσει, κύριε Πρωθυπουργέ; Μόνο με τους τραπεζίτες;

Εγώ επιμένω και το επαναφέρω το ζήτημα. Όλοι σε αυτή την Αίθουσα συμφωνούμε. Βγείτε τώρα και πείτε ότι αποδεχόμαστε την πρόταση να γίνει διακομματική επιτροπή και όλοι μαζί να συζητήσουμε και να βρούμε μια λύση. Είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα και το έχουμε μπροστά μας. Και, βέβαια, είναι και η μεγαλύτερη απόδειξη ότι δεν έχουμε αφήσει πίσω μας τις δε-

σμεύσεις. Θα μας ακολουθούν οι δεσμεύσεις της προηγούμενης κυβέρνησης για τα παιδιά και τα εγγόνια μας. Μη λέμε τώρα ότι θέλουμε.

Όσον αφορά τα εργασιακά, εάν δεν ληφθεί τώρα μέριμνα, οδηγούμαστε σε ριζική μετατροπή των όρων και των συμβάσεων εργασίας στην Ελλάδα. Θα μιλάμε για ένα κύμα, για εργασιακό μεσαίωνα, για μερική απασχόληση με πολύ μειωμένες αμοιβές. Χτυπάμε το καμπανάκι του κινδύνου. Αυτό δεν μπορείτε να το επιτρέψετε, και μάλιστα με την υπογραφή, σας να συμβεί.

Δεύτερο θέμα για τα εργασιακά: Ξέρετε πάρα πολύ καλά, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι υπάρχουν πάρα πολλές συμβάσεις που έχουν λήξει και σας ζητάμε εδώ και καιρό και εμείς και η ΓΣΕΕ να νομοθετήσετε για την παράτασή τους. Κάντε το! Γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι δεν είναι δυνατόν να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις μέσα σε αυτή την κρίση για την ανανέωση των συμβάσεων. Νομοθετήστε, λοιπόν!

Σας φωνάζαμε τόσους μήνες να κηρύξετε υποχρεωτική την κλαδική σύμβαση στον επισιτισμό. Αφορούσε η σύμβαση αυτή τετρακόσιες χιλιάδες εργαζόμενους και με πάρα πολύ κόπο -σας διαβεβαιώ- κατέληξαν σε αυτή τη συμφωνία. Το ότι δεν το πράξατε όλο το προηγούμενο διάστημα σήμερα τους καθιστά ακόμα πιο ευάλωτους μέσα στην τεράστια κρίση που γνωρίζει ο κλάδος.

Όσον αφορά τις συντάξεις, σας λέγαμε όλο αυτό το διάστημα ότι αφήσατε ακάλυπτους περίπου εκατόν είκοσι χιλιάδες συνταξιούχους που εκκρεμεί η έκδοση της σύνταξής τους και δεν έχουν κανένα έσοδο.

Πρέπει να σας πω, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι παραλάβατε περίπου εκατόν είκοσι πέντε χιλιάδες εκκρεμείς συντάξεις και καταφέρατε τον Φεβρουάριο προ κρίσης να ανεβάσετε αυτόν τον αριθμό στις εκατόν εξήντα χιλιάδες διακόσιες. Είναι 22% αύξηση των εκκρεμών συντάξεων. Αυτό εσείς το χαρακτηρίζετε αποτελεσματική πολιτική; Εγώ το χαρακτηρίζω ανικανότητα.

Έρχομαι στο περίφημο επίδομα του Πάσχα. Σας έχουμε ζητήσει και με τροπολογία που καταθέσαμε να επεκταθεί στους αστυνομικούς, στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που είναι στην πρώτη γραμμή όλο αυτό το διάστημα και στους εργαζόμενους στις κοινωνικές υποδομές.

Στις 17 Μαρτίου εσείς ο ίδιος, κύριε Πρωθυπουργέ, σε διάγγελμα σας είπατε ότι θα μεριμνήσετε για τη στήριξη των αστυνομικών και των ενστόλων γενικότερα και ότι δεν μπορεί να μείνει η ευγνώμοσύνη μονάχα στα λόγια. Δεν έχετε μεριμνήσει, όμως. Μεριμνήσετε μόνο στο να κοπούν από το επίδομα. Ιδού πεδίο δόξης λαμπρόν! Να είστε συνεπείς με αυτά που λέτε στο δικό σας διάγγελμα.

Στους ανθρώπους του πολιτισμού είναι τεράστιο το πρόβλημα, διότι είναι ολοφάνερο ότι δεν θα μπορέσουν να έχουν δουλειά για πάρα πολύ καιρό. Τι θα γίνει με όλους αυτούς; Χρειάζεται ειδικό σχέδιο στήριξης του συγκεκριμένου κλάδου και δεν έχουμε ακούσει απολύτως τίποτα.

Για το voucher θα πω δυο κουβέντες, γιατί αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να πάμε μπροστά. Δεν είχα σκοπό να αναφερθώ ξανά στη δευτερολογία μου σε αυτό, αλλά επειδή πάλι προσπαθήσατε να ρίξετε τους προβολείς προς τα πίσω και να υπονοήσετε ότι άλλοι προ του κ. Τσίπρα έχουν την ευθύνη, πρέπει να σας πω ότι η κομπίνα δεν αφορά τα κέντρα δια βίου κατάρτισης, αφορά το μητρώο με τις πλατφόρμες που φτιάξατε εσείς και το φτιάξατε μέσα σε τρεις ημέρες, η Κυβέρνησή σας, όχι εσείς προσωπικά, όμως, εσείς τελικά έχετε την ευθύνη.

Παρασκευή μεσημέρι βγήκε η προκήρυξη για να γίνει το μητρώο με τις πλατφόρμες, Κυριακή απόγευμα έληγε και Δευτέρα πρωί ως διά μαγείας μια τριμελής επιτροπή είχε αξιολογήσει όλη αυτή την ιστορία -μέσα στο Σαββατοκύριακο έγιναν όλα- διάβασε εκατό χιλιάδες σελίδες εκπαιδευτικού υλικού, κατέληξε και έφτιαξε το μητρώο, στο οποίο υποχρεωτικά κατευθύνετε εκατόν ογδόντα χιλιάδες επιστήμονες με τις κρυφές οδηγίες στα μικρά γράμματα ότι ξέρετε πώς θα αφήνεται το ποντίκι να τρέχει και να γυρνάνε οι σελίδες χωρίς να κάνετε απολύτως τίποτα, γιατί ξέρατε εξ αρχής ότι το πρόγραμμα είναι και «μαϊμού». Εκτός από την κομπίνα που στήθηκε, το πρόγραμμα ήταν επί της ουσίας «μαϊμού» με τις ευλογίες και την καθοδήγηση του Υπουργείου.

Πολλοί από αυτούς που το πήρανε δούλευαν με τηλεργασία πα-
ραλλήλως και γνώριζαν πολύ περισσότερα από αυτά που προ-
σπαθήσατε να τους διδάξετε.

Σίγουρα ο χώρος των κέντρων κατάρτισης χρειάζεται αναβάθ-
μιση και αξιολόγηση και πιστοποίηση και κριτήρια ιδιαίτερα στην
επόμενη περίοδο, που μπορούν να διαδραματίσουν πολύ σο-
βαρό ρόλο, δεδομένου ότι πάρα πολλές οικογένειες θα αποφύ-
γουν να στείλουν τα παιδιά τους στο εξωτερικό. Είμαστε, λοιπόν,
εδώ να συζητήσουμε πώς θα γίνει αυτό. Όμως, μη τους ρίχνουμε
τα βάρη για την κοπιά που στήθηκε, διότι δεν συμμετείχαν.

Έρχομαι, λοιπόν, στα θέματα της υγείας. Επειδή περνάμε από
την οξεία φάση, όπως είπα και πριν, στη φάση τη δύσκολη, που
πρέπει να συμβιώσουμε πια με τον ιό, το πρώτο πράγμα που πρέ-
πει να κάνουμε είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα πρωτοβάθμιας.
Αν αυτό δεν υπάρξει, δεν μπορούμε να πετύχουμε σε ζητήματα
πρόληψης και αποτελεσματικής και έγκαιρης αντιμετώπισης των
ανθρώπων που θα νοσήσουν το επόμενο διάστημα. Παρακολου-
θηση, λοιπόν, και φροντίδα αποτελεσματική μπορεί να γίνει μόνο
μέσα από ένα σοβαρό σύστημα πρωτοβάθμιας και το σοβαρό
σύστημα πρωτοβάθμιας πρέπει να έχει κινητά συνεργεία, πρέπει
να έχει επισκέψεις στα σπίτια. Για αυτά τα κινητά συνεργεία και
το ολοκληρωμένο σύστημα της πρωτοβάθμιας θα πρέπει να
αξιοποιηθούν όλες οι δομές που υπάρχουν αυτή τη στιγμή από
τους δήμους, πιστοποιημένους ιδιώτες, και, βεβαίως, τα πολύ-
ποθα κέντρα υγείας που υπάρχουν σε όλη την Ελλάδα υπό την
αυστηρή εποπτεία φυσικά του ΕΟΠΥΥ.

Και επειδή πια πρέπει να οργανώσουμε ακόμα καλύτερα τα ζη-
τήματα της υγείας και της ασφάλειας των πολιτών, είναι φανερό
ότι πρέπει να αφήσουν πίσω κάποιοι τα όνειρα για υγεία πολλών
ταχυτήτων, προνομιακή για τους έχοντες και προνοιακή για τους
μη έχοντες. Αυτά ελπίζω ότι οριστικά ανήκουν στο παρελθόν ως
σχεδιασμοί.

Και για να αναβαθμιστεί και να αναγεννηθεί το Εθνικό Σύστημα
Υγείας χρειάζεται πριν από όλα πόρους. Χρειάζεται πόρους και
για την καλύτερη οργάνωση και ενίσχυση των νοσοκομείων και
για την έρευνα που πρέπει ταυτόχρονα να γίνεται. Χρειάζεται να
δοθούν πόροι για ψηφιακή τεχνολογία στα δημόσια νοσοκομεία,
για μόνιμες προσλήψεις, για καλύτερες υποδομές. Χρειάζεται
αποκέντρωση στη διοίκηση και αξιοκρατική διοίκηση -επιτέλους!-
και όχι κομματική. Χρειάζεται ειδικό σχέδιο για τα νησιά και τις
απομακρυσμένες περιοχές και βέβαια, σχέδιο για την αντιμετώ-
πιση βιολογικών απειλών που μπαίνουν πια οριστικά στη ζωή μας.
Όλα αυτά πρέπει να περιλαμβάνει ένα σχέδιο αναγέννησης του
Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Έρχομαι στο προσφυγικό-μεταναστευτικό, διότι τα πρόσφατα
γεγονότα στη Σάμο πρέπει όλους να μας ενεργοποιήσουν και να
μας κινητοποιήσουν. Είναι φανερό ότι μετά την πρώτη φάση,
όπου με απόλυτη αποτυχία προσπαθήσατε να αντιμετωπίσετε το
ζήτημα με αυταρχισμό και με επιτάξεις στα νησιά, περάσαμε σε
ένα στάδιο με υποσχέσεις των αρμόδιων Υπουργών χωρίς αντί-
κρισμα, που μονάχα ρίχνουν λάδι στη φωτιά.

Και θέλω να σας ενημερώσω ότι οι αποθήκες ψυχών έχουν πια
γίνει πυριτιδαποθήκες. Και όπως έδειξε και η φωτιά στη Σάμο
είναι πάρα πολύ εύκολο να ανάψει η φωτιά, όχι μόνο αυτή η
φωτιά η πραγματική που ζήσαμε. Είναι μέσα στους οικισμούς, τα
προβλήματα είναι τεράστια. Στην ανθρωπιστική κρίση έχει προ-
σπεθεί και η υγειονομική.

Το ζήτημα θέλει άμεση αντιμετώπιση και θέλει άμεση αντιμε-
τώπιση και από την πλευρά της Κυβέρνησης, αλλά επιτέλους να
εγκραταλώσετε την αφωνία στο εξωτερικό, μπας και αλλάξει τί-
ποτα στην πολιτική της Ευρώπης για το μεταναστευτικό. Διότι οι
χώρες του βορρά και της Κεντρικής Ευρώπης έχουν λύσει τα
προβλήματά τους, μεταφέροντας σε εμάς το πρόβλημα και δι-
νοντας τη δυνατότητα στην Τουρκία να μας εκβιάζει διαρκώς με
τον ένα ή με τον άλλο τρόπο.

Και μιας και είπα Τουρκία, δεν μπορώ να μην αναφερθώ στο
γεγονός ότι πρέπει να είμαστε όλοι σε επαγρύπνηση για τις αυ-
ξανόμενες προκλήσεις και τις διαρκείς υπερπήσεις που γίνονται
πάνω από τη χώρα μας και να αναφέρω για άλλη μια φορά ότι
αυτή η προκλητικότητα της Τουρκίας δεν είναι συγκυριακή, αλλά
είναι μέρος της συνολικής αναθεωρητικής της πολιτικής, γι' αυτό

θα πρέπει και η χώρα μας να έχει μια ξεκάθαρη εθνική στρατη-
γική με ξεκάθαρες «κόκκινες» γραμμές.

Σας έχω πει πολλές φορές τη γνώμη μου, κύριε Πρωθυ-
πουργέ. Επειδή ξαναμπαίνουμε πια στους ρυθμούς της καθημε-
ρινότητας -είναι δυσκολότεροι, αλλά μπαίνουμε στην
καθημερινότητα- μην τα αφήσουμε τα ζητήματα αυτά, είναι εξαι-
ρετικά σοβαρά.

Εμείς θα συνεχίσουμε να πιέζουμε και ζητάμε θεσμική ενημέ-
ρωση των εκπροσώπων μας και στην Επιτροπή Εξωτερικών και
Άμυνας για όλες τις εξελίξεις σε σχέση με τα ελληνοτουρκικά.

Κλείνοντας, θέλω να κάνω μία αναφορά και στον Πρωθυ-
πουργό και στον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Εδώ
ο κόσμος καίγεται και δυστυχώς, εσείς έχετε τον χαβά σας! Το
Μαξίμου διαρκώς διαρρέει σενάρια εκλογών -για τα οποία δεν
βρήκατε μία λέξη στα εβδομήντα πέντε λεπτά που τοποθετηθή-
κατε να τα διαψεύσετε- και τσιμπάει ο κ. Τσίπρας από την άλλη
μεριά και αρχίζει διάφορα μικροκομματικά -γιατί ο πνιγμένος από
τα μολλιά του πιάνεται- και διάφορους τακτικισμούς για δήθεν
προοδευτικά μέτωπα.

Ακούστε, σας έχω πει πολλές φορές ότι έχουμε χαράξει μια
σταθερή αυτόνομη πορεία και δεν πρόκειται να αλλάξουμε από
αυτή. Θεωρούμε ότι έτσι ακριβώς είμαστε χρήσιμοι για τον ελ-
ληνικό λαό και είμαστε βαθύτατα προσηλωμένοι στις προσδοκίες
και στις ελπίδες των ανθρώπων που αναζητούν έναν διαφορετικό
δρόμο, πολύ μακριά και από τη συντήρηση και από τον λαϊκισμό.
Και αυτός ο δρόμος υπάρχει, είναι ο δρόμος του Κινήματος Αλ-
λαγής, της παράταξης της αλλαγής!

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ωραία.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Κουτσούμπας, Πρόεδρος της Κοινο-
βουλευτικής Ομάδας του ΚΚΕ.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεν-
τρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας):**
Κύριε Μητσοτάκη, μπορεί να επιλέξατε -ιδίαιτερα στη δευτερο-
λογία σας- να χαριεντίζεστε εδώ μέσα με τον κ. Τσίπρα και να
ανταποκρίνεται ως έναν βαθμό και ο κ. Τσίπρας σε αυτούς τους
χαριεντισμούς με μπαλάντερ την κ. Γεννηματά και τον κ. Βαρου-
φάκη -ως αναφορές δηλαδή- όμως, ο λαός μας παρακολουθεί
με πραγματική αγωνία την επόμενη μέρα και το σήμερα, αλλά
κυρίως την επόμενη μέρα.

Γι' αυτό, βέβαια, δεν θα ακολουθήσουμε αυτόν τον κατήφορο.
Άλλωστε, αυτό κάναμε πάντα. Θα προσπαθήσουμε με επιχειρή-
ματα, όσο και αν διαφωνείτε οριζόντια και κάθετα με τις απόψεις
του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας εδώ μέσα, όπως προ-
σπαθούμε πάντα τεκμηριωμένα, να αναλύσουμε τις θέσεις μας,
τις προτάσεις μας, απευθυνόμενοι κυρίως από αυτό εδώ το Βήμα
προς τον ελληνικό λαό που μας ακούει με πραγματικό ενδιαφέ-
ρον.

Τους τελευταίους αυτούς δύο μήνες εμφανιστήκατε όλοι σας
σχεδόν ως όψιμοι οπαδοί του δημόσιου συστήματος και των ερ-
γαζομένων σε αυτό, αφού πρώτα είχατε φροντίσει να κλείσετε
νοσοκομεία, άλλες δομές υγείας, να πετσοκόψετε προϋπολογι-
σμούς, εργασιακά δικαιώματα. Μέχρι και το δίκαιο αίτημα για την
ένταξη των εργαζομένων στα νοσοκομεία στα βαρέα και ανθυγι-
εινά το θυμηθήκατε τώρα. Όμως, κανείς σας από όλους όσοι κυ-
βερνήσατε μέχρι σήμερα αυτόν τον τόπο δεν τόλμησε τόσα
χρόνια να τον κάνει πράξη, παρ' ότι αυτοί που αναφέρονται σε
αυτό είχαν κυβερνήσει αυτόν τον τόπο.

Ακριβώς για να υπάρξει υγειονομική θωράκιση, από την πρώτη
στιγμή απαιτήσαμε να γίνουν προσλήψεις όλου του αναγκαίου
υγειονομικού προσωπικού, να εξοπλιστούν τα νοσοκομεία με όλα
τα μέσα και τις υποδομές. Επιμείναμε στην επίταξη του ιδιωτικού
τομέα υγείας ο οποίος έπρεπε -και πρέπει- να μπει κάτω από την
εθνήκη και τον έλεγχο του κράτους για να εξασφαλιστεί η επάρ-
κεια και μέσων και υποδομών, αλλά κυρίως η τήρηση των κανό-
νων. Αν είχε γίνει αυτό, θα είχαν αποτραπεί φαινόμενα όπως και
η σπατάλη αρχικά διαγνωστικών τεστ που στον ιδιωτικό τομέα
γίνονταν ανάλογα με το πορτοφόλι, βέβαια, του καθενός ή πολύ
περισσότερο η έλλειψη προστασίας σε ιδιωτικές δομές που στοί-
χισαν μέχρι και τη ζωή και την υγεία ασθενών συνανθρώπων μας,

αλλά και υγειονομικών σε αυτές τις δομές.

Φυσικά αυτή την πραγματική επίταξη την απορρίψατε όλοι σας. Φτάσατε, μάλιστα, στο σημείο να βαφτίσετε «επίταξη» τη μίσθωση υπηρεσιών μέσω συμβάσεων του ΕΟΠΥΥ και αυτή ακόμη με το αζημίωτο, βέβαια, όπως όλοι ξέρουμε, για τους με-γαλοκλινικάρχες. Αυτό το κάνετε και οι της Νέας Δημοκρατίας, αυτό πρότειναν και οι του ΣΥΡΙΖΑ.

Από την πρώτη στιγμή, επίσης, είπαμε ότι η αναγκαία каран-τίνα δεν σημαίνει каранτίνα στη διεκδίκηση, στη φωνή του λαού, δεν σημαίνει σιωπητήριο γενικό σαν και αυτό που ήθελε να επι-βάλει και επιδιώκει να επιβάλει η Κυβέρνησή σας με τη συμβολή, δυστυχώς και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, του ΣΥΡΙΖΑ -στο όνομα μάλιστα μιας ψευδεπίγραφης υπεύθυνης Αντιπολίτευσης- αλλά και με τη συνδρομή κάποιων μέσων ενημέρωσης που έχουν επιβάλει στην κυριολεξία каранτίνα στην πραγματική ενημέ-ρωση, εξοβελίζοντας κάθε φωνή που αναδεικνύει κρατικά κενά και ελλείψεις.

Σήμερα, μπροστά και στη σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων η φωνή του λαού, των εργαζομένων, των αγωνιών τους για το σήμερα και αύριο πρέπει να ακουστεί πολύ πιο δυνατά. Ο τερματισμός της каранτίνας θα αποκαλύψει ακόμα περισσότερο την εικόνα, θα αποκαλύψει ότι ο δημόσιος τομέας υγείας παρα-μένει αθωράκιστος. Και ας λέτε, κύριε Μητσοτάκη, πως έχουμε πλέον ένα καλύτερο δημόσιο σύστημα.

Για πείτε μας, λοιπόν, τι άλλαξε μέσα στους δύο μήνες σε συν-θήκες κορωνοϊού; Φυσικά ξέρουμε πολύ καλά και το ερώτημα είναι ρητορικό. Ενώ χρειάζονται ως μόνιμο προσωπικό όλων των ειδικοτήτων τουλάχιστον τριάντα χιλιάδες προσλήψεις υγειονο-μικών, με βάση τα στοιχεία και αυτά που λένε οι αρμόδιοι οργα-νισμοί, έγιναν μόλις τρεις χιλιάδες και κάτι προσλήψεις επικουρικού προσωπικού, εκ των οποίων μόνο τριακόσιοι ογδόντα ένας γιατροί και δύο χιλιάδες εξακόσιοι ενενήντα δύο νοσηλευτικό και λοιπό υγειονομικό προσωπικό. Μάλιστα, όταν έφέρετε ότι και αυτές οι τριάντα χιλιάδες που χρειάζονται είναι πίσω και από τις πραγματικές ανάγκες, αφού τα προηγούμενα χρόνια καταργήθηκαν χιλιάδες νοσοκομειακές κλίνες, έκλεισαν εργαστήρια, ακόμα και ολόκληρα νοσοκομεία.

Τα κρεβάτια ΜΕΘ, από πεντακόσια πενήντα επτά πριν από την επιδημία, έγιναν τώρα επτακόσια εβδομήντα πέντε. Βέβαια, λέτε ότι στόχος σας είναι να προσεγγίσετε τον ευρωπαϊκό μέσο όρο των χιλίων διακοσίων κρεβατιών ΜΕΘ. Όμως, αυτός ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι κάτω από το 50% των κρε-βατιών ΜΕΘ που θα έπρεπε να έχει η δική μας χώρα. Είναι αυτός ο μέσος όρος που στοίχισε και στοιχίζει χιλιάδες ανθρώπινες ζωές σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι αυτός ο μέσος όρος που ανάγκαζε τους γιατρούς στην Ευρώπη και τώρα, αλλά και πριν την επιδημία να αναγκάζονται να διαλέξουν ποιος θα ζήσει και ποιος θα πεθάνει. Το ότι το δημόσιο σύστημα υγείας είναι πολύ πίσω ακόμα και από τις καθημερινές ανάγκες του λαού, πολύ περισσότερο από αυτές της πανδημίας, το ξέρουν εκατομμύρια ασθενείς με χρόνια νοσήματα που ανέβαν θερα-πείες, ακόμα και αυτοί που βρίσκονται στη φάση της διερεύνη-σης.

Ξέρετε πολύ καλά ότι στα νέα ιατρικά ραντεβού θα προστε-θούν τα προηγούμενα και στα οποία φυσικά, το δημόσιο σύ-στημα δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί επαρκώς. Άρα, αυτά πρέπει να υλοποιηθούν άμεσα, αυτά σας προτείνουμε.

Τι να πρωτοπούμε; Για τα προνόμια που δώσατε -επίσης θα επιμεινουμε- στη μεγάλη εργοδοσία; Για τη δυνατότητα να επι-βάλλει μονομερώς εκ περιτροπής εργασία ή για τη δυνατότητα να επιβάλει ελεύθερα και χωρίς περιορισμούς μειώσεις στους μι-σθούς κατά 50% για τουλάχιστον έξι μήνες; Για τη δυνατότητα που δίνετε σε κάθε επιχείρηση να κάνει συνδυασμένη χρήση όλων των εργαλείων ευελιξίας, δηλαδή να μπορεί ταυτόχρονα να επιβάλει μονομερώς εκ περιτροπής εργασία σε τμήμα του προσωπικού, να αναστέλλει τις συμβάσεις εργασίας άλλων ερ-γαζομένων, να συνδυάζει αυτό το μέτρο και με τηλεργασία στον ίδιο εργαζόμενο και ό,τι άλλο γουστάρει, ακόμα και να μεταφέρει εργαζόμενους από τη μία επιχείρηση στην άλλη επιχείρηση του ομίλου της, αλλά χωρίς να διασφαλίζονται τα δικαιώματά τους;

Όλα αυτά τα δήθεν έκτακτα προσωρινά βαθιά αντεργατικά

μέτρα ήρθαν για να μείνουν, κάτι που λένε πρώτα απ' όλα οι ίδιοι οι εργαζόμενοι που θέλουν βέβαια να μείνουν ασφαλείς, κύριε Μητσοτάκη, ασφαλείς όχι μόνο απέναντι στον κορωνοϊό αλλά ταυτόχρονα και ασφαλείς απέναντι σε όλη αυτή την ασυδοσία. Θέλουν να μείνουν δυνατοί προστατεύοντας τη ζωή τους και τα δικαιώματά τους.

Και αυτός ο αγώνας δεν μπορεί να μεταφερθεί για κάποιο απώτερο μέλλον. Διεξάγεται καθημερινά και δεν σταμάτησε, αν θέλετε, ούτε στιγμή, γιατί τώρα είναι που πρέπει να θωρακιστεί το δημόσιο σύστημα υγείας και όχι αύριο. Τώρα πρέπει να επι-ταχθεί ο ιδιωτικός τομέας υγείας και να μπει κάτω από τον κρα-τικό έλεγχο και σχεδιασμό και όχι αύριο. Τώρα πρέπει να παρθούν μέτρα προστασίας σε κάθε τόπο δουλειάς και όχι αύριο. Τώρα πρέπει να δυναμώσει η αγωνιστική δράση για να μην πληρώσει ο λαός τα σπασμένα της κρίσης, για να μην μονι-μοποιηθεί η απληρωσιά, η εκ περιτροπής εργασία, η τηλεργασία και τόσα άλλα και όχι αύριο. Τώρα πρέπει να καταργηθούν όλα τα δήθεν έκτακτα αντεργατικά μέτρα που πέρασαν μέσα στην πανδημία με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου για να φορτώ-σουν ξανά τα βάρη της κρίσης στον ελληνικό λαό.

Αυτό είναι και το μήνυμα των αγωνιστικών εκδηλώσεων αυτές τις μέρες και της Πρωτομαγιάς αύριο, φυσικά μέσα στις ειδικές συνθήκες που οργανώνουν αύριο τα σωματεία σε όλη τη χώρα.

Και με την ευκαιρία, η ευθύνη και η απόφαση για τον εορτασμό της Πρωτομαγιάς ανήκει στους ίδιους τους εργαζόμενους, στους συλλόγους τους και στα σωματεία τους και όχι στην Κυ-βέρνηση, αλλά και σε καμμία κυβέρνηση. Να μην κρύβεστε, λοι-πόν, πίσω από το υγειονομικό επιτελείο. Ούτε αυτό δεν τολμήσατε βέβαια και εσείς, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, να πείτε, έτσι για να κρατήσετε τουλάχιστον τα προσχήματα.

Το καινούργιο αφήγημα, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, είναι πως θα πληρώσουμε όλοι τα βάρη της νέας κρίσης με δίκαιο, λέει, τρόπο. Ποιον προσπαθείτε να ξεγελάσετε; Πάλι τους εργα-ζόμενους που ακόμα πληρώνουν τα σπασμένα της προηγούμε-νης κρίσης. Η αλήθεια, βέβαια, είναι εντελώς διαφορετική. Η πολιτική σας είναι πολιτική που ενισχύει το μεγάλο κεφάλαιο σε βάρος της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού, που θα συνεχίσει να τραβάει το δύσκολο κουπί. Και φυσικά δεν αναφέρομαι μόνο στις απευθείας αναθέσεις, στα διάφορα σκάνδαλα τύπου «ΙΕΚ Βρού-τη», αλλά στα μεγαλύτερα, στο μεγάλο σκάνδαλο. Το μεγάλο σκάνδαλο είναι πως η δική σας Κυβέρνηση, όπως έκαναν και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, βρήκε τελικά ευκαιρία για να φορ-τώσει τα βάρη, τα προβλήματα και τις αντιθέσεις που δημιουργεί το σύστημα στην οικονομία πάλι στις πλάτες των εργαζομένων.

Τα διάφορα πακέτα στήριξης, είτε άμεσα είτε έμμεσα, πάνε στο μεγάλο κεφάλαιο, που πλέον μπορεί να επρκάρει όσους ερ-γαζόμενους θέλει δωρεάν, λαμβάνοντας όμως άμεσες ενισχύ-σεις, χρηματοδοτική στήριξη από τράπεζες και πολλές φοροαπαλλαγές. Ακόμα και τα μέτρα στήριξης των εργαζομένων έχουν τελικά όριο και μέτρο τις ανάγκες πάλι των μεγάλων επι-χειρηματιών που δεν θέλουν βέβαια να καταρρεύσει η κατανά-λωση ούτε να κλείσουν απότομα εκατοντάδες χιλιάδες επιχειρήσεις.

Το «μαξιλάρι», για το οποίο τσακωθήκατε με τον ΣΥΡΙΖΑ, δεν έπεσε από τον ουρανό. Είναι τα ματωμένα πλεονάσματα, είναι χρήματα του ελληνικού λαού και τα δίνετε μόνο για να ενισχύ-σετε πάλι το μεγάλο κεφάλαιο.

Φυσικά, πολύ σύντομα όλους αυτός ο λογαριασμός, αυτά τα μέτρα θα πρέπει να πληρωθούν. Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα θα γράφει μείον, τα κρατικά χρέη θα τρέχουν και ποιος θα κληθεί να πληρώσει πάλι; Όπως φυσικά καταλαβαίνετε όλοι σας, το ερώτημα είναι πάλι ρητορικό, γιατί είναι φανερό πως θα καλέ-σετε πάλι τους εργαζόμενους να βάλουν βαθιά το χέρι τους στην τσέπη με νέους και ακόμα περισσότερους φόρους, με πιθανές νέες μειώσεις μισθών και με νέες περικοπές σε συντάξεις.

Δεν κάνουμε μελλοντολογία. Ήδη οι πράξεις νομοθετικού πε-ριεχομένου με τις οποίες κυβερνάτε, τα κυβερνητικά διατάγματα, δηλαδή, δείχνουν ποιος πληρώνει την κρίση.

Πιστεύει κανείς στα σοβαρά πως ο Κένυς μπορεί να λύσει το πρόβλημα; Δεν τα κατάφερε τη δεκαετία του 1930, δεν θα τα κα-ταφέρει ούτε και τώρα, γιατί το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη κε-

φαλαίων, αλλά αντιθέτως τα υπάρχοντα υπερβολικά κεφάλαια και η έλλειψη ικανοποιητικού κέρδους για να επενδυθούν αυτά. Η κρατική τόνωση της οικονομίας, όχι απλά δεν αντιμετωπίζει ριζικά αυτό το πρόβλημα, αλλά αντίθετα τελικά το διογκώνει.

Οι κρατικές δαπάνες διογκώνουν το κρατικό χρέος και έτσι θα πρέπει πάλι να αποπληρωθούν στη συνέχεια. Το βάρος θα πέσει στις πλάτες των λαών και κανείς από όλους αυτούς δεν θα βάλει το κεφάλαιο να πληρώσει. Άλλωστε, και τα μνημόνια διαρκείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι σε πλήρη ισχύ.

Ο καπιταλισμός, που τόσο καλοί του οπαδοί, προπαγανδιστές και λάτρεις είστε όλοι εδώ μέσα, είναι τελικά χρεοκοπημένος. Παράγει οικονομικές κρίσεις, τις βλέπουμε τη μια μετά την άλλη, φτώχεια, ανεργία, πολέμους, επεμβάσεις. Όσο για την Ευρωπαϊκή Ένωση της δήθεν αλληλεγγύης τώρα δείχνει τα δόντια της τόσο ανάμεσα στα κράτη-μέλη της όσο και κυρίως απέναντι στους λαούς, γιατί είναι ένωση τέτοιων ανταγωνιζόμενων καπιταλιστικών κρατών.

Κυρίες και κύριοι, ακριβώς επειδή οι στρατηγικές πολιτικές σας επιλογές ταυτίζονται, μπορείτε να καυγαδίζετε ποιος μπορεί καλύτερα να υπηρετεί αυτές, σαν τα ζευγαράκια σε συνθήκες καραντίνας. Αυτός είναι ο δικός σας ρεαλισμός.

Ο ρεαλισμός ο δικός μας έχει καταταθεί όλους αυτούς τους μήνες, κάθε μέρα. Θα συνεχίσουμε να κάνουμε αυτό και εδώ στη Βουλή, με προτάσεις, με ερωτήσεις, συνεχώς. Αφορά όχι μόνο τους εργαζόμενους στους χώρους δουλειάς που βασανίζονται όλο αυτό τον καιρό, όχι μόνο τους αγρότες, τους αυτοαπασχολούμενους επαγγελματίες των πόλεων αλλά και τους καλλιτέχνες και τα στρατευμένα παιδιά του λαού μας, τους εργαζόμενους μέσα στις Ένοπλες Δυνάμεις, στα Σώματα Ασφαλείας και μία σειρά άλλους τομείς της κοινωνικής δραστηριότητας.

Όμως και αυτός ο δήθεν ρεαλισμός ο δικός σας αρχίζει και θολώνει πλέον στη σκέψη όλο και περισσότερων εργαζομένων που μέχρι σήμερα τον αποδέχονταν, που βλέπουν ακριβώς τα αδιέξοδα σας, τα αδιέξοδα ενός συστήματος που έχει χρεοκοπήσει, που νιώθουν ότι πρέπει να υπάρχει κι άλλος δρόμος ανάπτυξης, αυτός της κοινωνικοποίησης των μέσων παραγωγής, του κεντρικού επιστημονικού σχεδιασμού, του μόνου δρόμου δηλαδή που μπορεί να ικανοποιήσει πραγματικά τις σύγχρονες λαϊκές ανάγκες. Και αυτός είναι πραγματικά ρεαλιστικός γιατί ακριβώς είναι και πραγματικά ο μόνος φιλολαϊκός.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν είναι ο κ. Τσίπρας εδώ, ήθελα να του κάνω μία καλή παρατήρηση, καλοπροαίρετη, όχι κακή παρατήρηση. Ακούει όμως από την τηλεόραση.

Σήμερα, κύριε Πρωθυπουργέ, η κόντρα για τα ΚΕΚ απέδειξε ότι ήταν μία κόντρα για το πόσο καλά εξαπατούσαμε την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν αναφέρομαι σε σας. Αναφέρομαι σε χρήματα που δίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα οποία η κάθε κυβέρνηση επιλέγει να τα χρησιμοποιήσει όχι γιατί θέλει να βοηθήσει την ελληνική οικονομία αλλά γιατί θέλει να βοηθήσει τους ημετέρους, σε κάτι προγράμματα μυστήρια, σε κάτι προγράμματα περίεργα, ενώ είναι χρήματα που θα μπορούσαν να επενδυθούν κατάλληλα.

Και εύχομαι να το πράξετε τώρα εσείς τουλάχιστον, αφού λέτε ότι θα αναδιαρθρώσετε τα ΚΕΚ και είναι προς τιμήν σας, εν πάση περιπτώσει, που έστω και αργά το καταλάβατε. Γιατί ήσασταν Υπουργός κυβερνήσεων κι εσείς της Νέας Δημοκρατίας και το ΠΑΣΟΚ το ίδιο έκανε αλλά και ο ΣΥΡΙΖΑ. Ξέρετε, για να κάνεις λεγωνάριους, είναι δεδομένο ότι πρέπει να πληρωθούν. Ο λεγωνάριος αν δεν πληρωθεί, κύριοι συνάδελφοι, δηλαδή ο ψηφοφόρος, το κομματικό στέλεχος, δεν πρόκειται ποτέ να ψηφίσει. Έτσι κάνατε λεγωνάριους και έτσι συνεχίζετε να κάνετε ακόμη και τώρα.

Τώρα, να πω ότι καλό είναι ο κ. Τσίπρας να ακούει τι λέει η Ελληνική Λύση, γιατί τα μισά από όσα είπε τα λέμε εμείς. Και τα

απέδωσε και στον κ. Βαρουφάκη, ενώ ήταν πράγματα που λέγαμε εμείς. Ακόμη για τα καθίσματα που λέγαμε προηγουμένως, δηλαδή εάν ένα μαγαζί που έχει εκατό τετραγωνικά το υποχρεώνεις να λειτουργεί στα δέκα ή στα δεκαπέντε τετραγωνικά, στο 1/4 του χώρου, σημαίνει ότι πρέπει να κάνεις το ίδιο και με τα πάγια έξοδα –για παράδειγμα, λέω εγώ– με τη ΔΕΗ, με τον ΟΤΕ, με το ενοίκιό του. Δεν μπορεί να λειτουργήσει η επιχείρηση στο 100%, όταν λειτουργεί στο 25%, δεν γίνεται. Όμως, ζητά η Κυβέρνηση να λειτουργεί στο 25% και να πληρώνει για το 100%! Είναι ανορθόδοξο, είναι αντιφατικό.

Δεν είναι παρών ο κ. Τσίπρας, ο οποίος έκανε παράπονα, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι εσείς δεν ήσασταν όσο πρέπει ευγενικός και όσο πρέπει καλός και συναινετικός στη Συμφωνία των Πρεσπών. Αντί να σας ευχαριστεί που δεν κάνατε εξεταστική επιτροπή, για να δούμε ποιος έφταιξε στην ιστορία των Πρεσπών και υπογράψαμε μια προδοτική συμφωνία, κάνει και παράπονο από πάνω! Αφού τον στηρίζετε σήμερα!

Καταθέσαμε αίτηση για εξεταστική επιτροπή, να δούμε τι θα κάνει το κόμμα σας. Θα συμφωνήσετε να βρούμε γιατί οδηγηθήκαμε στις Πρέσπες; Ποια ήταν η ανάγκη; Τι χρειαίναίχαμε να υπογράψουμε μία τέτοια συμφωνία; Ποια ήταν η ανάγκη και ποιοι ήταν από πίσω; Ο άλλος, ο Καμμένος, έλεγε 50 εκατομμύρια ευρώ, ο άλλος έλεγε 30 εκατομμύρια ευρώ. Να το δούμε. Την καταθέσαμε και περιμένουμε από τη Νέα Δημοκρατία όχι να αλλάξει συμφωνία –γιατί δεν θέλει, γιατί έχει συνέχεια το κράτος–, αλλά τουλάχιστον να δούμε ποιοι είναι ηθικοί και φυσικοί αυτουργοί του εγκλήματος.

Γι' αυτό να μην κάνει παράπονα ο κ. Τσίπρας, γιατί μια χαρά τον στηρίζει η Κυβέρνηση, μια χαρά συνεχίζει το έργο του. Μην κοροϊδεύμαστε.

Σήμερα έβλεπα να μαλώνει ο ΣΥΡΙΖΑ με τη Νέα Δημοκρατία για το ποιος, κύριε Πρωθυπουργέ, έκανε το λιγότερο κακό –σας άκουσα κι εσάς να το λέτε αυτό, δυστυχώς, και λυπάμαι– για τα ΚΕΚ. Είπατε «δεν το κάναμε εμείς, το κάνατε κι εσείς».

Εγώ θα είμαι ευτυχισμένος και ζω να δω εκείνη τη στιγμή που εδώ θα μαλώνουν δυο στρατόπεδα, κυβερνητικό και αντιπολιτευτικό, για το ποιος έκανε το περισσότερο καλό. Εκεί είναι η μαγεία. Να δούμε δύο αντίπαλα στρατόπεδα όχι να μαλώνουν για το λιγότερο κακό αλλά για το περισσότερο καλό –είναι πάρα πολύ σημαντικό!– ή για το αν κάνουν καλή δουλειά. Δεν το ακούω και αυτό με προβληματίζει.

Ακόμα, επιμένω προς τον κύριο Πρωθυπουργό και τη Νέα Δημοκρατία να μου πει όχι τον στόχο της Κυβέρνησής του, αλλά τον τρόπο με τον οποίο θα φτάσουμε στον στόχο. Εδώ δεν είναι Καβάφης «αξία έχει η πορεία», εδώ ο προορισμός, ο στόχος έχει σημασία. Γιατί ο Καβάφης έλεγε ότι δεν έχει σημασία να φτάσεις στην Ιθάκη αλλά η διαδρομή. Εδώ δεν είναι η διαδρομή, δεν είναι ζούγκλα. Εδώ είναι πολιτική, εφαρμοσμένη πολιτική στην πλάτη του ελληνικού λαού. Θα μας πείτε, λοιπόν, τον τρόπο και όχι τον στόχο, γιατί αυτό είναι λάθος.

Και επειδή, κύριε Πρωθυπουργέ, έδινε ο ΣΥΡΙΖΑ τα λεφτά στα ΚΕΚ, έπρεπε να τα δώσετε κι εσείς. Προς τιμήν σας, είπατε ότι κάνατε λάθος. Αυτό πρέπει να σας το πιστώσουμε, είναι μια πραγματικότητα. Πρώτη φορά ακούω εγώ πολιτικό εδώ μέσα να λέει «έκανα λάθος». Πραγματικά, δεν έχω ακούσει. Ένα mea culpa άκουσα εγώ, αλλά ήταν στα λατινικά, όποιος το κατάλαβε, το κατάλαβε, τότε με τον Ανδρέα Παπανδρέου.

Πάμε όμως στην ουσία. Κάνετε μεν το λάθος, δεν το διορθώσατε όμως. Δίνετε 1.070 ή 1.040 ευρώ και τώρα δίνετε 600 μόνο. Γιατί; Σας είπα κάντε κάτι. Πάρτε τα 200, τα 300 ευρώ και δώστε κουπόνια να αγοράσουν ελληνικά προϊόντα οι άνθρωποι, να αγοράσουν ελληνικά αγροτικά προϊόντα, ελληνικά προϊόντα! Το κάνουν και άλλες χώρες, ψάξτε και βρείτε το. Σας είπα παραδείγματα. Γιατί δεν το κάνουμε; Έτσι στηρίζουμε τον πρωτογενή τομέα.

Έρχομαι σε κάτι που με ενόχλησε. Διέκρινα από τη Νέα Δημοκρατία ψήγματα αλαζονείας. Κύριοι, δεν σώσατε ακόμα την Ελλάδα! Εντάξει, δηλαδή, αυτή η αλαζονεία μέσω sites, στα συμπολιτευόμενα μέσα και τα λοιπά, «ο μέγας ηγέτης ο κύριος Πρωθυπουργός!» Μακάρι να αποδειχθεί για την πατρίδα μου ο μέγας ηγέτης, ο οποιοσδήποτε πρωθυπουργός της χώρας. Μα-

κάρη να ξαναβρώ έναν Καποδίστρια, να ξαναβρώ -ξέρω εγώ, αν θέλετε- έναν Ελευθέριο Βενιζέλο.

Όμως, ακόμα δεν τελείωσε η ιστορία. Τώρα ξεκινά η ιστορία. Η ιστορία δεν τελείωσε με την πανδημία και το ξέρει καλά ο Πρωθυπουργός. Γι' αυτό και είναι επιφυλακτικός σε όσα είπε σήμερα, ενώ οι Βουλευτές του βγαίνουν και λένε «τι θα παθαίναμε, αν ήταν οι άλλοι!». Βρε, κοιτάξτε τι θα πάθουμε, αν δεν κάνετε καλά τη δουλειά σας εσείς και αφήστε τους άλλους. Οι άλλοι είναι αντιπολίτευση. Και το λέω με πολύ ωμό τρόπο, μπας και ξυπνήσουν κάποιοι.

Και το χειρότερο από όλα είναι ότι κάνετε συγκρίσεις -το έκανε και ο Πρωθυπουργός, δυστυχώς- με αρνητικά παραδείγματα. Γιατί δεν κάνατε με θετικά παραδείγματα, κύριε Πρωθυπουργέ, συγκρίσεις; Γιατί πρέπει να μας συγκρίνετε σώνει και καλά με την Ισπανία και την Ιταλία και το Βέλγιο -λέω εγώ-και δεν μας συγκρίνετε με άλλες χώρες;

Και επειδή εγώ δεν είμαι άνθρωπος να πιστεύω ό,τι μου λένε τα μέσα ενημερώσεως -διότι είθισται τα μέσα ενημερώσεως να εξυπηρετούν συμφέροντα είτε κυβερνητικά είτε διαπλεκόμενα είτε των νταβατζήδων, που έλεγε ένας πάλαι ποτέ Πρωθυπουργός από εδώ μέσα- θα σας πω το πολύ απλό χρησιμοποιώντας το μυαλό μου: Σε ποιες χώρες έγινε, κύριοι, η πανδημία; Το έχετε ψάξει; Θα σας πω εγώ! Σε ποιες χώρες δεν έγινε η διασπορά; Θα σας το πω τώρα. Σύμπτωση; Δεν με ενδιαφέρει, θα το καταθέσω. Σε χώρες που δεν είχαν διεθνή αεροδρόμια και συνδέσεις με την Κίνα δεν υπήρχε διασπορά. Ψάξτε το. Και αυτό το διάβασα σε άρθρο Γερμανού καθηγητή πανεπιστημίου ιατρικής, ο οποίος έγραψε σε γερμανική εφημερίδα: «Όπου δεν είχε διεθνές αεροδρόμιο που είχε σχέση με την Κίνα ή δεν ήταν transit, δεν είχαν διασπορά».

Η Τουρκία -έχει την Κωνσταντινούπολη- έχει διασπορά. Η Ιταλία- το Μιλάνο- έχει διασπορά. Η Ισπανία -Βαρκελώνη, Μαδρίτη- έχει διασπορά. Το Βέλγιο το ίδιο και όπου υπήρχε συνεχής κινεζική παρουσία. Γιατί όμως; Η Πρωτοχρονιά των Κινέζων είναι αρχές Ιανουαρίου, λίγο μετά από εμάς. Πήγαν εκεί, γύρισαν στην Ευρώπη, σε διεθνείς αερολιμένες και έγινε η διασπορά. Το λέει καθηγητής. Δεν το λέω εγώ. Όμως, από το σημείο αυτό μέχρι το να λέει ο Έλληνας Πρωθυπουργός, ότι ξέρετε είχαμε το λιγότερο κακό και να έχω εκατόν πενήντα νεκρούς, πάει πολύ! Γιατί έχω εκατόν πενήντα νεκρούς! Γιατί εκατόν πενήντα άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Δεν φταίει ο Πρωθυπουργός, αλλά μη βαυκαλιζόμαστε κι από πάνω ότι πετύχαμε τα πάντα. Θα πετυχαίναμε αν δεν είχαμε νεκρούς. Είχαμε ένα θέμα.

Τα λέω αυτά, γιατί, ξέρετε, μερικά πράγματα πρέπει να τα δούμε πιο σοβαρά.

Άκουσα τον Πρωθυπουργό. Στα τεστ είπατε όχι σε όλους. Και μας είπατε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι για τα τεστ στην αρχή είπατε όχι σε όλους, γιατί σας το υπέδειξε η επιτροπή. Έτσι δεν είπατε, κύριε Πρωθυπουργέ;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Συγγνώμη;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Για τα τεστ είπατε εσείς προσωπικά, ότι σας υπέδειξε η επιτροπή στην αρχή να μην κάνουμε σε όλους. Σωστό δεν είναι;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Βεβαίως.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Βεβαίως. Την επιτροπή ποιος την έκανε; Εσείς.

Κοιτάξτε, καμιά φορά οι λέξεις παίζουν και κάποιο ρόλο. Τον Τσιόδρα δεν τον έβαλα εγώ. Τον Χαρδαλιά δεν τον έβαλα εγώ. Δηλαδή, εγώ επιλέγω, «Γιάννης κερνάει, Γιάννης πίνει». Αυτό μας είπατε. Δεν ακούσατε.

Η αλήθεια είναι άλλη, κύριε Πρωθυπουργέ. Δεν είχαμε τεστ. Πείτε το. Δεν φταίτε εσείς. Όμως, δεν είχαμε τεστ. Δεν είχε όλος ο πλανήτης. Μην έρχεστε εδώ και λέτε πράγματα που δεν ισχύουν. Αυτό είναι το άσχημο. Δεν θα γίνεστε πιστευτός ακόμα και στο σοβαρά μετά αν μου λέτε κάτι τέτοιο, γιατί πολύ απλά δεν ισχύει. Εσείς υποδείξατε την επιτροπή, εσείς κάνατε την επιτροπή και η επιτροπή υπέδειξε εσάς. Ε, δεν γίνονται αυτά. Αμφίδρομη σχέση είναι.

Μάσκες: Η λέξη χαρακτηρίζει αυτό που είπατε. «Συμπληρωματικό το μέτρο». Έτσι είπατε. Τότε γιατί μας μιλάτε για πρόστιμα;

Αφού είναι συμπληρωματικό, γιατί να πληρώνει πρόστιμο 150 ευρώ ο άλλος αν δεν τη φοράει; Γιατί πρέπει να πληρώνει πρόστιμο ο άεργος, ο άνεργος, που δεν έχει τα 150 ευρώ, αν παρανομήσει, αφού είναι συμπληρωματικό και δεν είναι σημαντικό; Άλλο συμπληρωματικό, άλλο απαραίτητο και άλλο σου προστατεύει τη ζωή. Δεν είναι το ίδιο πράγμα. Να τα ξεκαθαρίσουμε. Ο άνεργος, λοιπόν, από πού θα βρει τα 150 ευρώ να τα πληρώσει; (Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Προέδρου)

Μας είπατε εδώ, κύριε Πρωθυπουργέ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κύριε Βελόπουλε, μισό λεπτό.

Ήθελα να παρακαλέσω για το εξής: Έχουμε υπερβεί τον χρόνο κατά δύο ώρες. Αντιλαμβάνομαι ότι έχουν ειπωθεί σημαντικά πράγματα. Ο Πρωθυπουργός δεν θα κάνει χρήση του δεκαπενταλέπτου στην τριτολογία του. Θα μιλήσει ελάχιστα. Παρακαλώ, αν γίνεται, να τηρήσουμε τώρα στο τέλος τους χρόνους.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Σε μένα και στο Βαρουφάκη θα γίνει αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Και στον Πρωθυπουργό και σε όλους. Έχει δεκαπέντε λεπτά ο Πρωθυπουργός.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Αφήστε τον Πρωθυπουργό. Ο Πρωθυπουργός μίλησε περισσότερο από όλους. Και έπρεπε να μιλήσει περισσότερο από όλους. Δεν είναι έτσι. Να είστε ακριβοδίκαιοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Πάμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Πάμε όπου είναι να πάμε, αλλά μην πάμε στο τέλος.

Άκουσα τον Έλληνα Πρωθυπουργό να λέει -αν αυτά δεν είναι για κάποιους, μπορούν να αποχωρήσουν αν δεν θέλουν- ότι ήταν τεράστια επιτυχία της Κυβέρνησης το να στέλνουμε μηνύματα σε σαράντα οκτώ ώρες, ότι το πετύχαμε και αυτό.

Ξέρετε, κύριε Πρωθυπουργέ, δεν είναι πολύ δύσκολο. Ηλεκτρονικοί υπολογιστές είναι όλα αυτά. Δηλαδή, το να στέλνει ένα μήνυμα ένα κράτος που ζει στο 2020 και αυτό να το καταφέρνει σε σαράντα οκτώ ώρες, ε, δεν είναι και η τεράστια επιτυχία. Δεν πήγαμε στο διάστημα. Δεν κάναμε διαστημόπλοια, που έκανε ο φίλος μου ο Παππάς, τα προγράμματα εκείνα τα ωραία, όπου θα μας πήγαινε όλους στο διάστημα. Δεν γίναμε διαστημάνθρωποι. SMS στέλνετε. Δεν κάνατε κανέναν Παρθενώνα, δεν χτίσαμε Παρθενώνα. Κάναμε ένα SMS.

Εγώ τώρα θα πάω στην ουσία, για ποιον λόγο στηρίζουμε τον πρωτογενή τομέα, αγρότες, κτηνοτρόφους, αλιείς. Θα διαβάσω -αφού έχει αδυναμία ο Πρόεδρος της Βουλής- τι έλεγε ο Ξενοφώντας «Πόροι ή περί προσόδων», ένα βιβλίο πριν από χιλιάδες χρόνια. Συνιστούσε, λοιπόν, στους Αθηναίους, οι οποίοι είχαν περάσει μια λαίλαπα του Πελοποννησιακού πολέμου, για το πώς θα αναδειχθεί πάλι η Αθήνα, για το πώς θα ζωντανέψει ξανά. Τους είπε τέσσερις τρόπους.

Ο ένας τρόπος ήταν η αγροτική παραγωγή, για να έχει επάρκεια και αυτάρκεια η πόλη-κράτος των Αθηνών. Η Αττική γη -έλεγε και γράφει- μπορεί να θρέψει τους κατοίκους της. Προϊόντα που δεν φύονται σε άλλες περιοχές, ευδοκούν μόνο στην Αττική γη. Αυτά τα έλεγε χιλιάδες χρόνια πριν, κύριοι συνάδελφοι. Το ίδιο θα συμβεί και με την Ελλάδα σήμερα. Χιλιάδες τα προϊόντα που μπορούμε να παράγουμε στην Ελλάδα.

Δεύτερον, αξιοποίηση πλούσιου υπεδάφους. Για το Λαύριο το έλεγε, για τα μεταλλεία. Έχουμε φυσικό αέριο, πετρέλαιο. Το υποθηκεύσαμε αυτό. Το χάσαμε.

Τρίτον, αξιοποίηση λιμανιών -Πειραιά- με κατασκευή ναυστάθμου, καταλυμάτων και αγορών. Τα έλεγε χιλιάδες χρόνια πριν! Σήμερα τα πουλάτε.

Τέτατον, ισοτέλεια. Καθεστώς φορολογικής ισότητας. Από τότε τα έλεγαν οι πρόγονοί μας και σήμερα δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε τα πιο απλά από όλα. Μας δίνεται η στόχευση. Πρωτογενής τομέας. Από εκεί ξεκινάς.

Έλεγε, λοιπόν, ο Τρούμαν -μετά από χιλιάδες χρόνια, κύριοι συνάδελφοι- πως όταν οι αγρότες ευημερούν, ευημερεί και η χώρα. Όταν οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι ευημερούν -ο Τρούμαν το έλεγε- ευημερεί και η χώρα. Και επειδή θα μου πουν κάποιοι μιλάς

για χιλιάδες χρόνια πριν, χθες ο Στρος Καν -γνωστός οικονομολόγος, τον ξέρετε, φαντάζομαι, πολλοί από εσάς- είπε κάτι πολύ απλό: Όσες χώρες βασίζονται σε εξαγωγές ή σε τουρισμό, είναι τελεωμένες. Μόνο όσες παράγουν...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Εξαγωγές πρώτων υλών.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ναι, και τουρισμό.

Η Ελλάς, λοιπόν, δυστυχώς βασίζεται στον τουρισμό. Πρέπει να αναδιαρθρώσουμε την τουριστική μας βιομηχανία, αν τη θεωρούμε βιομηχανία, γιατί είναι στρεβλή η κατάσταση.

Εδώ έχω μία διαφορετική φιλοσοφία από τη Νέα Δημοκρατία. Η Νέα Δημοκρατία έλεγε πάντα, κύριε Πρωθυπουργέ -κι εσείς το λέγατε- ότι το κράτος δεν μπορεί να είναι επιχειρηματίας. Διαφωνώ ριζικά. Δεν μπορεί το γερμανικό κράτος να είναι επιχειρηματίας, δεν μπορεί το ιταλικό, το γαλλικό, το αμερικανικό και να μην είναι το ελληνικό. Τότε, εσείς δεν μπορείτε να είστε επιχειρηματίες. Είστε απλά πολιτικοί. Εγώ θέλω τον πολιτικό να σκέφτεται επιχειρηματικά, γιατί ο επιχειρηματίας σκέφτεται το κέρδος, πώς θα κερδίσει ο ίδιος. Αν ο πολιτικός σκέφτεται πώς θα κερδίσει η Ελλάδα μου, θα πάει καλύτερα η Ελλάδα μου. Αυτό λέμε και είναι διαφορετική προσέγγιση. Και αυτό φάνηκε από τη λαθεμένη τακτική που ακολουθούμε δεκαετίες τώρα.

Πρέπει να στηρίξουμε τη βιομηχανία τροφίμων, που είναι το αύριο, το νερό που είναι το αύριο, γιατί εκεί θα γίνει η μεγάλη μάχη, όπως αποδεικνύεται από τις εξελίξεις. Αν κλείσουν οι χώρες τα σύνορά τους, όπως το έχουν κάνει οι περισσότερες, κύριε Πρωθυπουργέ, φοβούμαι ότι δεν θα έχουμε τρόφιμα, γιατί είναι εισαγόμενα τα περισσότερα. Πρέπει να στηρίξουμε την εγχώρια μεταποίηση. Πρέπει να αλλάξουμε τον τουρισμό μας. Συγκεκριμένα πράγματα.

Θέλω να μου πει ο Πρωθυπουργός αν έρχεται νέο μνημόνιο, αν έχει πληροφορίες ότι έρχεται νέο μνημόνιο. Είναι σημαντικό να πει ο Πρωθυπουργός εδώ ότι δεν έρχεται νέο μνημόνιο, ότι δεν θα υπογράψει η Νέα Δημοκρατία νέο μνημόνιο. Γιατί αν υπογράψει η Νέα Δημοκρατία νέο μνημόνιο, αυτό σημαίνει ότι πάμε σε νέες περιπέτειες.

Για τα ξενοδοχεία τα είπα. Θέλετε να ανοίξετε τα ξενοδοχεία. Ε, κάντε κάτι πολύ απλό: μειώστε τους λογαριασμούς της ΔΕΗ. Δεν μπορεί να έχει τα ίδια πάγια μία τεράστια έκταση η οποία θα είναι υποχρεωμένη να έχει λιγότερους πελάτες, γιατί και κρίση υπάρχει αλλά και πρέπει να προστατεύει τους πελάτες του το ξενοδοχείο. Δεν μπορεί να λέτε ότι ένα ξενοδοχείο με εκατό κλίνες θα λειτουργήσει με είκοσι, τριάντα -που σημαίνει 30% να έχει πιθανότητα να κερδίσει- αλλά θα έχει τα ίδια έξοδα με τις εκατό κλίνες. Δεν θα βγει. Δεν βγαίνει. Είναι πολύ απλά τα πράγματα.

Επίσης -να βοηθήσω τους ανθρώπους που κάνουν διαφήμιση της χώρας- για εμένα από εδώ και στο εξής, αν θέλετε να κάνετε τουριστική προβολή -δεν είναι ο Θεοχάρης εδώ- πρέπει το σλόγκαν να είναι ένα: η υγιεινολογική ασφάλεια της χώρας. Το σλόγκαν θα είναι αυτό. Αν θέλετε να παίξουμε και τουριστικά, πέρα από τις ομορφιές μας, παίξτε με την υγιεινολογική ασφάλεια της χώρας, ότι είμαστε ο πιο ασφαλής προορισμός. Αφού λέτε -και έχετε δίκιο, το λένε οι Γερμανοί, το λένε οι Γάλλοι, το λένε οι Ιταλοί κ.λπ.- ότι πήγαμε καλά, χρησιμοποιείτε αυτό ως πολιορκητικό κριό, για να μπορέσουμε να σπάσουμε το πρόβλημα που έχουν οι άλλοι. Δυστυχώς, αθέμιτος ανταγωνισμός; Δεν με νοιάζει. Η Ελλάδα μου να κερδίζει. Δεν με ενδιαφέρει ούτε η Ιταλία ούτε η Γαλλία ούτε η Ισπανία ούτε η Γερμανία. Παίξτε με αυτό.

Κύριε Τσίπρα, βλέπω επιστρέψατε. Δεν ήσασταν εδώ. Είπα τα καλύτερα για εσάς. Είπα ότι κάνατε παράπονα πως ο κ. Μητσοτάκης δεν σας στηρίξε στις Πρέσπες αλλά του είπα ότι σήμερα τον στηρίζετε μια χαρά. Σήμερα σας στηρίζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Μια χαρά τα πηγαίνετε προς το τέλος. Τώρα κάνετε επανάληψη;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Επανάληψη μήτηρ πάσης μαθήσεως για όσους δεν ήταν εδώ ή και για όσους είναι εδώ.

Πηγαίνω στον τουρισμό. Κάποια στιγμή πρέπει να γίνει ένα σχέδιο με τον ιαματικό και τον θερμαλιστικό τουρισμό. Τα έσοδα που μπορούμε να έχουμε, κύριε Πρωθυπουργέ, είναι περίπου 3,5 δισεκατομμύρια. Θα σας πω ένα παράδειγμα. Έχουμε επτακόσιες

πενήντα ιαματικές πηγές στην Ελλάδα. Η Γερμανία τις χρησιμοποιεί και βγάζει πολλά χρήματα. Ξέρετε πόσες λειτουργούν; Εκατόν είκοσι τέσσερις. Από επτακόσιες πενήντα υπολειτουργούν -δεν λειτουργούν- εκατόν είκοσι τέσσερις. Έσοδα από αυτό; Τρία δισεκατομμύρια ευρώ. Παγκοσμίως ο τζίρος είναι περίπου 57 δισεκατομμύρια ευρώ. Θα μπορούσε η Ελλάδα, γιατί έχει τη δυνατότητα αυτή και είναι πρωτογενής η δυνατότητα.

Επίσης, εγώ επιμένω στη στήριξη των αλιείων, της γεωργίας και της κτηνοτροφίας.

Κύριε Πρωθυπουργέ, ξέρετε ότι η χώρα μας από το 1981, από το ΠΑΣΟΚ, μέχρι σήμερα δεν έχει καθορίσει αλιευτικές ζώνες; Ξέρετε ότι το Αιγαίο με τις βιντζότρατες των Μαροκινών, των Αλγερινών και των Τούρκων ρημάζεται, γιατί δεν έχουμε καθορίσει αλιευτικές ζώνες στα δώδεκα μίλια; Δεν μιλάω για χωρικά ύδατα τώρα. Μιλάω για αλιευτική ζώνη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1981 μας περιμένει. Ξέρετε πότε λήγει; Τον Μάρτιο του 2021. Αν δεν το κάνετε εσείς που είστε η τελευταία Κυβέρνηση, χάνουμε την ευκαιρία. Ε, δεν μπορεί να είναι όλα συμπτωματικά! Είναι συμπτώματα μιας διαδικασίας με παθογένειες.

Εδώ θα το πω ευθέως, για να το καταλάβουν όλοι. Πρέπει να προσηλωμαστούμε για έναν πόλεμο τροφής, που έρχεται, έναν παγκόσμιο πόλεμο τροφής. Διότι αν η πανδημία συνεχίσει, θα κλείσουν σύνορα, που σημαίνει ότι η τροφή θα είναι πολύ σημαντική για να επιβιώσει ο Έλληνας. Και δεν έχουμε ούτε επάρκεια ούτε αυτάρκεια αγαθών.

Επειδή πιέζει ο Πρόεδρος και δεν θέλω να γίνω κακό παιδί και φωνάζει, θα καταθέσω στα Πρακτικά μια πρόταση για τα ερασιτεχνικά σωματεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ευχαριστώ για την κατανόηση.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Έχω προτάσεις για τα ερασιτεχνικά σωματεία της χώρας. Επιδότηση μέρους μισθολογικών υποχρεώσεων τριών μηνών. Τα παράβολα που πληρώνουν ακόμα και τώρα ενώ δεν λειτουργούν. Δείτε τα δημοτικά γήπεδα που χρησιμοποιούν τα ερασιτεχνικά σωματεία και πληρώνουν ενοίκιο. Δείτε τις προτάσεις που καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης, κ. Κυριάκος Βελόπουλος, καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικής της Βουλής)

Κάντε ελέγχους στη βενζίνη. Δεν μπορεί να κατρακυλάει η βενζίνη διεθνώς και στην Ελλάδα, φίλες και φίλοι, να έχουμε πρόβλημα με υψηλές τιμές.

Επειδή είπα για επάρκεια και αυτάρκεια να σας πω ότι η Ρουμανία και η Ρωσία ανέστειλαν εξαγωγές σιτηρών. Σε λίγο καιρό θα πούμε το ψωμί ψωμάκι. Γι' αυτό πρέπει να αναδιατάξουμε τη λογική μας σε επίπεδο πρωτογενούς τομέα σε τέταρτη και πέμπτη γενεά.

Η διαφήμιση των ελληνικών προϊόντων. Επιμένω, κύριε Πρωθυπουργέ. Κάντε επιθετική διαφήμιση των ελληνικών προϊόντων.

Δεν θα πω για τις δημόσιες επενδύσεις. Πρέπει να αυξηθούν έτσι κι αλλιώς γιατί εκεί είναι η ανάπτυξη, κύριε Υπουργέ.

Να σας πω όμως για τους λαθρομετανάστες. Είναι κάτι που πρέπει να κάνω. Μια Ελλάδα που πτώχευσε, μια Ελλάδα που έχει προβλήματα και δίνει επιδοματάκια στους Έλληνες πολίτες για να επιβιώσουν, σε μακροχρόνια ανέργους κ.λπ., δίνει 500 και 600 ευρώ. Κάποιοι τους δίνουν. Οι ΜΚΟ και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κύριε Πρωθυπουργέ, αν δεν πάτε τους λαθροεισβολείς στα ακατοίκητα νησιά, όπως σας είχα πει και κατ' ιδίαν, φοβούμαι ότι οι εκρήξεις που έρχονται θα είναι τρομακτικές. Έγινε στη Σάμο. Έβαλαν φωτιά, γιατί οι μεταξύ τους συμμορίες ήθελα να πληρώσουν κάποιο ρεύμα ενώ είναι δωρεάν. Κάποιοι στενοχωριούνται, δυσφορούν και είναι και λίγο δυσκοίλιοι. Δεν με ενδιαφέρει. Θα τα λέω εγώ εδώ μέσα. Επαναλαμβάνω και το τονίζω. Ήθελαν κάποιοι, συμμορίες παρακαλώ, στη Σάμο να πληρώνουν ρεύμα οι κακομοίρηδες οι άνθρωποι αυτοί, οι πρόσφυγες, οι μετανάστες, οι λαθρομετανάστες -δεν με ενδιαφέρει- ενώ είναι δωρεάν. Και έκαναν μαφίες μέσα στη Σάμο. Το έκαψαν και θα το πληρώσει ο Έλληνας. Αυτά είναι λάθη. Στα ακατοίκητα, γιατί ο κορωνοϊός είναι δίπλα μας.

Να υπενθυμίσω στους φίλους μου της Νέας Δημοκρατίας ότι όντως δημοσκοπικά πάτε καλά. Αυτή είναι μια πραγματικότητα. Ποτέ δεν πίστεψα στις δημοσκοπήσεις. Να θυμάστε όμως κάτι. Σήμερα ο Έλληνας αγωνίζεται για το ζην. Για να ζήσει και να μην πεθάνει. Σε είκοσι μέρες που θα τελειώσει αυτή η ιστορία θα επιχειρεί να ζει για το ευ ζην, για να ζει καλύτερα. Επειδή δεν έχετε σχέδιο και πρόγραμμα, κύριε Πρωθυπουργέ, αναδιατάξατε τη λογική του ζην, πηγαίνετε στο ευ ζην για να ζείτε καλά κι εσείς, να ζούμε καλά κι εμείς, να ζουν καλά κι οι Έλληνες. Αλλά θέλει από εσάς πρωτοβουλίες γιατί φοβόμαστε ότι οι Υπουργοί σας αλλού τυρβάζουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Καλείται στο Βήμα ο κ. Γιάννης Βαρουφάκης, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜέΡΑ25.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜέΡΑ25): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρωθυπουργέ, πράγματι δεν ξέρουμε. Έχετε δίκιο. Ζούμε αυτό που ο Φρανκ Νάιτ είχε ονομάσει «ριζική αβεβαιότητα». Όχι μόνο δεν ξέρεις τι θα γίνει, αλλά δεν ξέρεις καν την κατανομή πιθανοτήτων των διαφορετικών αποτελεσμάτων. Είναι μια πραγματικότητα.

Πράγματι, έχετε δίκιο -και θα συμφωνήσω και σ' αυτό μαζί σας- ότι ο λαός δεν ενδιαφέρεται για το ποιος θα πιστωθεί την απόκλιση μεταξύ της δικής μου πρόβλεψης, τη δική σας πρόβλεψη, του κ. Τσίπρα, του κ. Στουρνάρα και του αποτελέσματος. Αυτό που ενδιαφέρει τον λαό είναι από εμάς, από εσάς, από την Κυβέρνηση, από τους Βουλευτές, από τα κόμματα σε μία συζήτηση σαν τη σημερινή να ακούσει εκτιμήσεις και πώς διασυνδέονται αυτές οι εκτιμήσεις με προτεινόμενες πολιτικές και δράσεις. Αυτό που θέλει ο Βουλευτής και η Βουλευτής, ο πολίτης να ακούσει από σας, κύριε Μητσοτάκη, σήμερα είναι το εξής. «Εκτιμώ ως υπεύθυνος Πρωθυπουργός της χώρας ότι η ύφεση θα είναι τόσο. Χωρίς να το ξέρω ότι θα είναι τόσο. Αλλά αυτός είναι ο μέσος όρος των εκτιμήσεών μου. Η Κυβέρνησή μου ετοιμάζεται στη βάση αυτής της εκτίμησης να κάνει αυτό. Αν πέσω έξω 5% προς τα πάνω ή 10% προς τα κάτω θα κάνω το άλλο». Με άλλα λόγια, εξαρτώμενες από τη διασπορά του σφάλματος των εκτιμήσεων πολιτικές. Αυτή είναι η δουλειά σας. Έχετε ιερή υποχρέωση να το κάνετε αυτό.

Εάν το οικονομικό σας επιτελείο δεν έχει τέτοια κατανομή εκτιμήσεων και δεν έχει διασυνδέσει με κάθε μία από αυτές τις εκτιμήσεις μία δράση τότε μιλάμε για πλήρη αποτυχία της Κυβέρνησης. Αν έχετε αυτή την κατανομή εκτιμήσεων και ξέρετε τι θα κάνετε σε καθεμία από τις πιθανές εκφάνσεις αυτής της διαδικασίας και δεν ενημερώνετε το Κοινοβούλιο, τότε παραβιάζετε σήμερα τη διαδικασία ενημέρωσης του Κοινοβουλίου για τα οικονομικά ζητήματα που εσείς ξεκινήσατε. Αν το κάνετε αυτό τι να σας πω; Ίσως θελήσατε να χρησιμοποιήσετε το Βήμα του Κοινοβουλίου για μία προεκλογική παρουσίαση. Έτσι εγώ το εκλαμβάνω.

Εκτός αν δεν έχετε σχέδιο, αν δεν έχετε κατανομή εκτιμήσεων. Οπότε έπρεπε να παραιτηθείτε χθες. Όταν αντιμετωπίζεις αυτή τη στιγμή μια πανδημία, μια τέτοια καταστροφή δεν δικαιούσαι ως κυβερνήτης ως διαχειριστής της κρίσης να μην έχεις τέτοια κατανομή εκτιμήσεων. Την έχετε; Θα μας την πείτε; Οπότε, επιτρέψτε μου, να χρησιμοποιήσω τον χρόνο -δεν θα ξοδέψω ούτε ένα λεπτό παραπάνω από αυτό που μου έχετε δώσει, κύριε Πρόεδρε, της Βουλής- να επαναλάβω τα επτά μου ερωτήματα. Θα τα επαναλάβω όμως στο πλαίσιο της κατανομής εκτιμήσεων.

Κύριε Πρωθυπουργέ, ανάλογα με τα διαφορετικά μεγέθη της κρίσης, αν έχουμε μείον 10% πόσο θα δανειστείτε το 2020, το 2021 και το 2022; Αν είναι μείον 8% πόσα θα δανειστείτε; Αν είναι μείον 15% πόσα θα δανειστείτε;

Δεύτερον, θα μειώσετε τους μισθούς στο δημόσιο; Ποια πρέπει να είναι η ύφεση, ποιο πρέπει να είναι το ποσοστό του ΑΕΠ που αντιστοιχεί στο πρωτογενές σας έλλειμμα για να πείτε θα κόψω μισθούς του δημοσίου. Απαντήστε μας. Δεν σας ζητώ να είστε προφήτης αλλά να μας πείτε αν είναι πάνω από τόσο τοις εκατό τότε θα αρχίσω να σκέφτομαι περικοπή μισθών στο δημόσιο.

Στον ιδιωτικό τομέα κάτω από ποιες συνθήκες θα αρχίσετε να καταθέτετε προτάσεις σε αυτό το Κοινοβούλιο για περικοπή του κατώτατου μισθού, για κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων;

Το ίδιο για τις συντάξεις. Ποιο πρέπει να είναι το μέγεθος του αστικού κύματος της ύφεσης για να αρχίσετε να κόβετε συντάξεις; Και ποιος θα είναι ο συσχετισμός μεταξύ του μεγέθους της ύφεσης και του μεγέθους περικοπής των συντάξεων; Πείτε το εδώ. Αυτός ήταν ο σκοπός της σημερινής μας συζήτησης.

Αν έχουμε μείον 12% πρωτογενές έλλειμμα στον προϋπολογισμό, ποιο πιστεύετε ότι θα είναι το μέγεθος της λιτότητας που θα σας επιβάλλει η τρόικα του χρόνου τέτοια εποχή ή το 2022; Μια εκτίμηση.

Ποια απαίτηση της τρόικας θα είναι αυτή, που θα αποτελεί κόκκινη γραμμή για σας και θα τους πείτε «no pasaran»; Σε καμία περίπτωση. Υπάρχει ή θα πείτε να σε ό,τι σας προτείνουν ή σας επιβάλλουν;

Στο θέμα των τραπεζών σας έθεσα ένα συγκεκριμένο ερώτημα. Συμφωνείτε με την εκτίμηση του ΜέΡΑ25 ότι θα χρειαστεί ανακεφαλαιοποίηση μετά το τέλος, το τετέλεσται του σχεδίου «ΗΡΑΚΛΗΣ» για εξυγίανση; Μπορεί να αδιαφορείτε. Πείτε το μας όμως.

Το δεύτερο ερώτημα το οποίο πάει πακέτο με το πρώτο. Αν γίνει ανακεφαλαιοποίηση, θα πάρετε πάλι μετοχές χωρίς ψήφο, όπως έγινε επί Σαμαρά - Βενιζέλου; Είναι συγκεκριμένα ερωτήματα αυτά. Είναι εξαρτώμενα από διαφορετικές εκτιμήσεις.

Τέλος, άλλη μια φορά, θα παγώσετε τον «ΗΡΑΚΛΗΣ»; Έχω άδικο να λέω ότι αν δεν τον παγώσετε θα πρέπει να δανειστείτε αλλά 12 δισεκατομμύρια για τα αρρακτικά ταμεία; Και αν δεν έχω άδικο θα το παγώσετε; Κι αν δεν το παγώσετε γιατί δεν θα το παγώσετε; Ξέρετε τι σημαίνει 12 δισεκατομμύρια; Γνωρίζετε αλλά να το ακούσει και το υπόλοιπο Κοινοβούλιο και οι πολίτες που μας ακούν; 7,5% του ΑΕΠ του χρόνου. Αυτό σημαίνει. Θα πάρετε ένα δάνειο 7,5% του ΑΕΠ σε μία τέτοια κατάσταση που βρίσκεται η χώρα, για να το δώσετε σε αρρακτικά ταμεία που αμέσως την επόμενη μέρα θα βγάλουν αυτά τα χρήματα ως συνάλλαγμα εκτός Ελλάδας; Απαντήστε μας. Είναι πολύ απλό το ερώτημα.

Κύριε Πρωθυπουργέ, συμφωνήσαμε ότι το ευρωμόλογο ή κάτι σαν το ευρωμόλογο είναι αναγκαία συνθήκη -όχι ικανή αλλά αναγκαία- για να μην επιφορτωθεί το εθνικό χρέος με το κόστος αυτής της κατάρρευσης. Είναι ο λόγος που ενστερνιστήκατε το ευρωμόλογο.

Είπατε, όμως, ότι δίνεται μάχη στη Σύνοδο Κορυφής όχι μόνο από εσάς, αλλά και από συναδέλφους σας φαντάζομαι, τον Ιταλό, κ. Κόντε, τον κ. Σάντσεθ κ.λπ., για να μην επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός των κρατών και το εθνικό χρέος. Σοβαρά;

Κύριε Μητσοτάκη, παραπληροφόρησατε το Κοινοβούλιο. Αυτό το πουλήσατε. Τελείωσε το παιχνίδι αυτό. Το παιχνίδι αυτό το χάσατε. Αυτή η μάχη χάθηκε από τη στιγμή που την 9^η Απριλίου αποδέχτηκε ο κ. Σταϊκούρας εκ μέρους σας την κατάργηση της ιδέας του ευρωμόλογου και την αντικατάσταση με το δανεισμό από τον ESM και από τη στιγμή που εσείς την 25^η Απριλίου αποδεχτήκατε αυτό το ταμείο ανάκαμψης, στο οποίο αναφερθήκατε, στη βάση των εγγυήσεων και των δανείων.

Έχει λήξει η ιστορία του ευρωμολόγου, της αναδιάρθρωσης χρέους, ώστε αυτά τα δισεκατομμύρια που θα χρειαστεί η ελληνική οικονομία να μην προστεθούν στον ελληνικό προϋπολογισμό, το ελληνικό έλλειμμα και βεβαίως, να συσσωρευτούν πάνω στο εθνικό χρέος.

Είπατε πολύ σωστά, ότι είμαστε κομμάτι μιας ευρωπαϊκής οικογένειας και ότι δεν μπορεί μια χώρα μόνη της. Πάρα πολύ σωστά. Μια χώρα δεν αρκεί. Όμως, το προαπαιτούμενο για να σωθεί αυτή η χώρα, είναι να υπάρξει τουλάχιστον ένα βέτο στη Σύνοδο Κορυφής.

Εάν δεν υπάρξει κανένα βέτο, σιδηρόφρακτες ολλανδικές και γερμανικές μνημονιακές στρατιές θα περάσουν πάνω από τη χώρα μας και το ξέρετε αυτό. Χωρίς ένα βέτο.

Κύριε Μητσοτάκη, ποιος υποχρεούται αυτή τη στιγμή να ασκήσει βέτο; Ο κ. Μακρόν ή εσείς; Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία ότι μακροπρόθεσμα το δημόσιο χρέος της Γαλλίας δεν είναι βιώσιμο. Αλλά συγκρίνεται το πρόβλημα που έχει η Γαλλία με το πρόβλημα που έχουμε εμείς;

Εάν δεν θέσει βέτο στη Σύνοδο Κορυφής, στο Eurogroup ο εκπρόσωπος της χώρας που θα πληγεί πιο πολύ απ' όλες τις άλλες χώρες, ο εκπρόσωπος της χώρας που μπορεί να έχει -ευτυχώς και μπράβο και στην Κυβέρνησή σας και το λαό μας- τον μικρότερο αριθμό θυμάτων από τον κορωνοϊό, αλλά θα έχει τον μεγαλύτερο αριθμό πεινασμένων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αν εσείς δεν βάλετε βέτο έτσι ώστε να μη μετακυλιστεί το χρέος αυτό στους ώμους του ελληνικού δημοσίου χρέους, στην κυβέρνηση, στο κράτος, δεν θα υπάρξει πιθανότητα ανάκαμψης τα επόμενα δέκα χρόνια.

Είπατε πριν ότι το 2015 με τη δική μας κυβέρνηση -τότε που ήμασταν μαζί- ο ελληνικός λαός αναγκάστηκε να φορτωθεί στους ώμους του ένα αχρείαστο τρίτο μνημόνιο.

Κοιτάξτε, το να έχουμε πολιτικές αντιπαραθέσεις μεταξύ μας είναι απολύτως θεμιτό. Θέλετε να ασκήσετε κριτική και στη δική μου υπουργική θητεία και στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ τους πρώτους πέντε, έξι μήνες; Κάντε το. Αλλά πλήττετε τη δική σας αξιοπιστία όταν αναφέρεστε στο τρίτο μνημόνιο ως αχρείαστο.

Διότι όταν είσαι πτωχευμένος, δύο είναι οι λύσεις. Δεν υπάρχει τρίτη. Η μία λύση είναι η αναδιάρθρωση χρέους και είναι αυτό που ήγαμε να κάνουμε εμείς και το απαιτήσαμε και συγκρουστήκαμε με την τρόικα που έλεγε «σε καμμία περίπτωση συζήτηση για αναδιάρθρωση χρέους» ή παίρνεις μνημόνιο. Δεν υπάρχει κάτι τρίτο. Αυτό που λέγατε για πιστοληπτικές γραμμές, μνημόνιο είναι. Να το πω απλά.

Όταν φύγατε εσείς από την κυβέρνηση -και σταματήστε να λέτε αυτά περί ανάπτυξης του 2014- το 2014 το ΑΕΠ σε ευρώ ήταν χαμηλότερο από ό,τι ήταν το 2013. Αυτό αφήστε το. Αλλά πέραν αυτού, κι εσείς να ήσασταν στην Κυβέρνηση, θα είχατε λαμβάνειν 7,2 δισεκατομμύρια από την τρόικα για να πληρώσετε 22 δισεκατομμύρια εκείνη τη χρονιά και την επόμενη χρονιά 18 δισεκατομμύρια. Ή θα γινόταν κούρεμα αυτού του χρέους, αναδιάρθρωση του χρέους ή θα παίρνατε τρίτο μνημόνιο, είτε εσείς είτε εμείς. Εμείς παλέψαμε να μην πάρουμε τρίτο μνημόνιο κι εσείς χειροκροτούσατε από πίσω κάθε φορά που μιλάγε ο Ντάι-σελμπλουμ, που ουσιαστικά έλεγε «Πάρτε το τρίτο μνημόνιο και βάλτε τα προαπαιτούμενα».

Σήμερα σας παρακολουθώ και φοβάμαι, γιατί όταν μιλάτε για το τρίτο αχρείαστο μνημόνιο, ουσιαστικά λέτε ότι συνεχίζετε την άρνηση του δилήματος του πτωχευμένου. Είμαστε πτωχευμένοι σήμερα, ήμασταν πτωχευμένοι το 2015, ήμασταν πτωχευμένοι το 2012, το 2011, το 2010 ως κράτος.

Όταν είσαι πτωχευμένος ή αναδιρθρώνεις το χρέος ή παίρνεις νέο μνημονιακό δάνειο. Μιλώντας για αχρείαστο μνημόνιο το 2015 -για το τρίτο- αυτό που ουσιαστικά σηματοδοτείτε, είναι ότι πηγαίνετε ολοταχώς για το πέμπτο, όπως θα κάνατε αν ήσασταν κυβέρνηση το πρώτο πεντάμηνο ή εξάμηνο του 2015.

Κύριε Πρωθυπουργέ, δεν αμφισβητήσατε τους αριθμούς της επερχόμενης λιτότητας που σας κατέθεσα. Αυτό είναι έξι μπουκάλια με μέρους σας γιατί θεωρώ ότι είναι μάλιστα και μετριοπαθές. Ήλπιζα να μου πείτε ότι σφάλω. Ξέρετε γιατί; Γιατί θέλω να σφάλω. Θέλω τα πράγματα να πάνε πολύ καλύτερα. Στεναχωρήθηκα πολύ που δεν με διαψεύσατε στα νούμερα αυτά.

Ουσιαστικά, όμως, μη διαψεύδοντας αυτά τα νούμερα, επιβεβαιώσατε το πέμπτο μνημόνιο και βεβαίως τις εκλογές που θα κάνετε για το επιβάλλετε χωρίς πρότερη παραδοχή σε έναν λαό ο οποίος αυτή τη στιγμή αντιμετωπίζει ταυτόχρονα μια πανδημία και μια οικονομική κατάρρευση.

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, επιτρέψτε μου να κλείσω, λέγοντας ότι εύχομαι έστω και τώρα να γίνει αυτό που ζητάω εδώ και έναν-ενάμιση μήνα. Τηλεδιάσκεψη και των τριακοσίων Βουλευτών, έτσι ώστε να λειτουργεί κανονικά, όπως θα μπορούσε από την πρώτη μέρα, η Βουλή.

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, να σας πληροφορήσω ότι σήμερα στις 20.00' το ΜέΡΑ25 θα έχει τηλεδιάσκεψη με διακόσια πενήντα-τριακόσια μέλη μας στη Θράκη. Δεν θα πάμε στη Θράκη, μη φοβάστε. Θα το κάνουμε από το σπίτι μας με τηλεδιάσκεψη. Αν έχετε τεχνικό πρόβλημα στη Βουλή, πείτε να στείλουμε τα δύο παιδιά που μας βοηθούν να κάνουμε την τηλεδιάσκεψη να βοηθήσουν τη Βουλή.

Και τέλος, να σας ευχαριστήσω γιατί έμαθα ότι στην Διάσκεψη των Προέδρων πριν από δύο μέρες, δεσμευτήκατε να βάλετε τέλος στις αθλιότητες που πλήττουν τη δυνατότητα των Βουλευτών να ασκούμε τα βουλευτικά μας καθήκοντα χωρίς αυθαίρετους, αντισυνταγματικούς περιορισμούς από άνδρες των Σωμάτων Ασφαλείας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Και κλείνει με την τριτολογία του ο Πρωθυπουργός, κ. Κυριάκος Μητσοτάκης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος.

Η φυσική σειρά της κοινοβουλευτικής τάξης με φέρνει να παίρνω τον λόγο πάντα μετά τον κ. Βαρουφάκη. Ειλικρινά δεν είχα πρόθεση καθόλου να αναφερθώ σ' αυτό το ζήτημα, αλλά δεν μπορώ να μη σχολιάσω την κυνική ειλικρίνεια, με την οποία προσδιορίσατε ποιες ήταν οι επιλογές της χώρας στις αρχές του 2015: νέο μνημόνιο ή αναδιάρθρωση χρέους.

Γιατί δεν τα είπατε αυτά προεκλογικά; Γιατί εξαπατήσατε τον ελληνικό λαό τότε, λέγοντάς του ότι θα σκίσετε τα μνημόνια με έναν νόμο και με ένα άρθρο; Αυτό το ερώτημα ακόμη δεν έχει απαντηθεί. Έστω και με μεγάλη καθυστέρηση αποκαθίσταται η τάξη και μαθαίνουμε τι πράγματι συνέβη το πρώτο εξάμηνο του 2015.

Για να επιχειρήσω να κλείσω αυτή τη συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι διεξήχθη σε καλό και βασικά σε εποικοδομητικό κλίμα και θέλω να ελπίζω ότι αυτός θα είναι και ο τόνος ο οποίος θα επικρατήσει στο Κοινοβούλιο τις επόμενες εβδομάδες, τους επόμενους μήνες, καθώς θα έχουμε, όπως σας είπα, ένα πολύ πυκνό νομοθετικό έργο.

Έχουμε μια υποχρέωση, να αντιμετωπίζουμε τις μεγάλες προκλήσεις πάνω απ' όλα με ειλικρίνεια και η Κυβέρνηση, όπως έχω πει επανειλημμένως, είναι εδώ για να λογοδοτεί στο Κοινοβούλιο, να λογοδοτεί μέσω του κοινοβουλευτικού ελέγχου, ο οποίος ουσιαστικά δεν διεκόπη, προφανώς να λογοδοτεί και σε επίπεδο Υπουργών και Πρωθυπουργού, κάθε φορά που δίνεται η σχετική ευκαιρία, με βάση τις διατάξεις που προβλέπει ο Κανονισμός της Βουλής. Δεν κρύβουμε τις δυσκολίες.

Και πάλι θα πω ότι η δυνατότητα πρόβλεψης του βάθους της ύφεσης είναι μια άσκηση η οποία έχει σήμερα μόνο θεωρητικά χαρακτηριστικά. Προφανώς, άλλα είναι τα σενάρια αν η ύφεση είναι πάρα πολύ βαθιά και άλλα είναι τα σενάρια αν η ύφεση τελικά αποδειχθεί ότι δεν είναι τόσο βαθιά. Και προφανώς κι εμείς και το οικονομικό επιτελείο και οι ευρωπαϊκές υποχρεώσεις που έχουμε να καταθέτουμε μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό, λαμβάνουν υπ' όψιν και όλες αυτές τις παραμέτρους. Έχουν όμως έναν μεγάλο, έναν εγγενή παράγοντα εσωτερικής αστάθειας.

Επιτρέψτε μου τρία γρήγορα σχόλια για επιμέρους κλαδικά ζητήματα τα οποία αναφέρθηκαν από πολιτικούς Αρχηγούς και τα οποία δεν θα ήθελα να αφήσω ασχολίαστα.

Κατ' αρχάς, είναι η αναφορά στους αγρότες και από τον κ. Τσίπρα και από την κ. Γεννηματά. Όπως γνωρίζετε, έχουμε διαθέσει επιπρόσθετο κονδύλιο ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης για τη στήριξη στοχευμένα του αγροτικού εισοδήματος.

Θα εξετάσουμε με μεγάλη προσοχή ποιες είναι οι επιπτώσεις της κρίσης στην αγροτική παραγωγή, την εφοδιαστική αλυσίδα και την ασφάλεια των τροφίμων. Προφανώς είμαστε εδώ για να εξετάσουμε και να μελετήσουμε σε ποιον βαθμό θα χρειαστεί επιπρόσθετη στήριξη του πρωτογενούς τομέα.

Σχετικά με το ζήτημα του τουρισμού, πρώτη η Ελλάδα ανέδειξε σε ευρωπαϊκό επίπεδο την απόλυτη ανάγκη να υπάρξει μια ευρωπαϊκή συντονισμένη αντίδραση για το ζήτημα των μεταφορών, κυρίως των αερομεταφορών, αλλά και για τον τρόπο με τον οποίον μπορεί να λειτουργήσει το τουριστικό προϊόν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Θέλω να θυμίσω ότι μετά από δικές μας δηλώσεις, αρχικές τοποθετήσεις οι οποίες είχαν γίνει από σημαίνοντα ευρωπαϊκά στελέχη ότι ενδεχομένως να μην ταξιθέψει κανείς από τη Βόρεια Ευρώπη στη Νότια Ευρώπη φέτος το καλοκαίρι ανασκευάστηκε. Σήμερα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει λάβει από το Συμβού-

λιο, μετά από έντονη δική μας πίεση, μια ξεκάθαρη κατεύθυνση.

Εκτιμώ ότι πολύ σύντομα θα υπάρχουν σαφείς ανακοινώσεις για το πώς μπορεί να στηριχθεί ο τουρισμός και ποια κυρίως πρέπει να είναι τα πρωτόκολλα εκείνα, τα οποία θα επιτρέπουν σε όλους μας -σε αυτούς που θέλουν να επισκεφτούν την Ελλάδα, αλλά και στους Έλληνες που θέλουν να ταξιδέψουν στο εξωτερικό- να ταξιδέψουν με ασφάλεια. Πάνω απ' όλα βάζουμε την ασφάλεια των επισκεπτών και την ασφάλεια των Ελλήνων πολιτών. Είναι πολύ σημαντικές αυτές οι εξελίξεις.

Ναι, έχετε ένα δίκιο, κύριε Βελόπουλε, όταν λέτε ότι έχουμε μια προστιθέμενη αξία σήμερα ως μια χώρα που «λογίζεται» -και δίκαια πιστεύω- ότι διαχειρίστηκε καλά την υγειονομική κρίση. Αυτό δημιουργεί ένα απόθεμα εμπιστοσύνης, το οποίο προφανώς μας βοηθάει την επόμενη μέρα συνολικά στο πώς θα προωθήσουμε τον προορισμό Ελλάδα.

Δημιουργεί, βέβαια, και ενδιαφέρουσες άλλες ευκαιρίες στον μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό μας σχεδιασμό, καθώς πιστεύω ότι ενισχύει συνολικά την προοπτική που μπορεί να έχει η Ελλάδα σε αυτό το οποίο αποκαλείται στην αγγλική -και χρησιμοποιώ τον αγγλικό όρο διότι δεν υπάρχει ακριβής ελληνική μετάφραση- silver economy, οικονομία δηλαδή που απευθύνεται κυρίως σε ανθρώπους μεσήλικες ή συνταξιούχους για τους οποίους τα ζητήματα υγείας παίζουν προφανώς πολύ σημαντικό ρόλο. Αυτή είναι μια μεσοπρόθεσμη συζήτηση η οποία πρέπει να γίνει και θα γίνει με πρωτοβουλία της ελληνικής Κυβέρνησης.

Κλείνω με ένα πολύ ουσιαστικό θέμα. Αναδείχθηκε και σωστά απ' όλους τους πολιτικούς Αρχηγούς. Αναφέρομαι στο θέμα του πολιτισμού. Κοίταξε, θα χρειαστεί να κάνουμε μια ειδική άσκηση και έχω ήδη δώσει τις σχετικές κατευθύνσεις στο Υπουργείο Πολιτισμού, για το πώς μπορεί και πρέπει να στηριχθεί ο κλάδος του πολιτισμού βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα.

Θα πρέπει να δούμε και το έχω ζητήσει από τους ειδικούς επιστήμονες, αν και με ποιον τρόπο -ελπίζω να είναι στο «και με ποιον τρόπο» και όχι στο «αν»- θα μπορούμε να έχουμε ανοικτές πολιτιστικές εκδηλώσεις το καλοκαίρι, όπως φεστιβάλ και συναυλίες.

Ήμουν λίγο πιο επιφυλακτικός στο διάγγελμα το οποίο έκανα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Θέλω, όμως, να εξαντλήσουμε όλες τις δυνατότητες, ώστε να μην παραλύσει ο κλάδος του πολιτισμού το καλοκαίρι, διότι ξέρω ότι είναι η περίοδος εκείνη την οποία πολλοί άνθρωποι οι οποίοι ασχολούνται με τον πολιτισμό, περιμένουν για να μπορέσουν να υποστηρίξουν το ετήσιο εισόδημά τους.

Έχω ζητήσει, επίσης, από την Υπουργό Πολιτισμού, σε συνεννόηση και με το Υπουργείο Εργασίας, να δούμε αν μπορούμε και με ποιον τρόπο μπορούμε να ανακατανείμουμε πόρους του ΕΣΠΑ για ένα στοχευμένο πρόγραμμα στήριξης της ανεργίας στον χώρο του πολιτισμού.

Δικαίως ετέθη το ζήτημα αυτό. Θα μιλήσουμε πολύ σύντομα για τον κλάδο αυτό με συγκεκριμένα μέτρα και συγκεκριμένες προτάσεις και πιστεύω ότι θα μπορούμε να καταλήξουμε σε ένα πρόγραμμα το οποίο θα απαλύνει στον μέγιστο δυνατό βαθμό τις αρνητικές επιπτώσεις στον κλάδο του πολιτισμού, από το γεγονός ότι φέτος το καλοκαίρι εκ των πραγμάτων ο συγχρωτισμός σε ανοικτούς χώρους δεν θα μπορεί να γίνει με τις ίδιες διαδικασίες και τους ίδιους κανόνες που γινόταν πάντα μέχρι σήμερα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη.

Η μέση διάρκεια των οκτώ τελευταίων αντίστοιχων συνεδριάσεων με βάση το άρθρο 142Α, δηλαδή του Κανονισμού, είναι δύο ώρες και τριάντα δύο λεπτά. Η διάρκεια της σημερινής συνεδρίασης ήταν έξι ώρες και είκοσι λεπτά. Δηλαδή με κλειστή Βουλή συνεδριάσαμε έξι ώρες, ενώ με ανοικτή Βουλή συνεδριάζαμε δύο ώρες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.25' λύεται η συνεδρίαση για την Δευτέρα 4 Μαΐου 2020 και ώρα 11.00,' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ